ISSN 2229-547X VIDEHA

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓖𑓑 𑒧 𑒁𑓀𑒏 𑓐𑓑 𑒠𑒱𑒮𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓒𑓒 (𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓑𑓖 𑒧𑒰𑒮 𑓑 𑓐 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓖𑓑)

(𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 www.videha.co.in)

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢: 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒭𑒲𑒧𑒱𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒰𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒆-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰

𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏: 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩।

ঐ পোথীক সর্বাধিকাৰ সুৰক্ষিত অছি। কাপীৰাইট (©) ধাৰকক লিখিত অনুমতিক বিনা পোথীক কোনো অংশক ছায়া প্ৰতি এৱং ৰিকাৰ্ডিং সহিত ইলেক্ট্ৰোনিক অথ া যাঁত্ৰিক, কোনো মাধ্যমসঁ, অথৰা জ্ঞানক সংগ্ৰহণ ৰা পুনৰ্প্ৰয়োগক প্ৰণালী ্ৰাৰা কোনো ৰূপমে পুনৰুৎপাদন অথৰা সংচাৰন-প্ৰসাৰণ নৈ কএল জা সকৈত অছি।

(c) ২০০০- ২০২২। সর্বাধিকাৰ সুৰক্ষিত। ভালসৰিক গাছ জে সন ২০০০ সঁ যাহূসিটীজপৰ ছল http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html , http://www.geocities.com/ggajendra আদি লিংকপৰ আ অখনো ৯ জুলাই ২০০৪ ক পোস্ট http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html কেৰ ৰূপমে ইন্টৰনেটপৰ মৈথিলীক প্ৰাচীনতম উপস্থিতক ৰূপমে বিদ্যমান অছি *(কিছু দিন লেল http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html লিংকপৰ, স্ৰোত wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- http://videha.com/ ভালসৰিক গাছ-প্ৰথম মৈথিলী ব্লোগ / মৈথিলী ব্লোগক এগ্ৰীগেটৰ)।*
ই মৈথিলীক পহিল ইংটৰনেট পত্ৰিকা থিক জকৰ নাম বাদমে ১ জনৱৰী ২০০৮ সঁ 'বিদেহ' পড়লৈ। ইংটৰনেটপৰ মৈথিলীক প্ৰথম উপস্থিতিক যাত্ৰা বিদেহ- প্ৰথম মৈথিলী পাক্ষিক ই পত্ৰিকা ধৰি পহুঁচল অছি, জে http://www.videha.co.in/ পৰ ই প্ৰকাশিত হোইত অছি। আৱ "ভালসৰিক গাছ" জালবৃত্ত 'বিদেহ' ই-পত্ৰিকাক প্ৰৱক্তা ক সংগ মৈথিলী ভাষাক জালবৃত্তক এগ্ৰীগেটৰক ৰূপমে প্ৰযুক্ত ভ**ঽ** ৰহল অছি।

Videha e-Journal: Issue No. 359 at www.videha.co.in

সমানান্তৰ পৰম্পৰাক ৰিদ্যাপতি-

চিত্র ৰিদেহ সম্মানসঁ সম্মানিত শ্রী পনকলান মণ্ডল দ্বাৰা

মৈথিলী ভাষা জগজ্জননী সীতায়াঃ ভাষা আসীৎ। হনুমন্তঃ উক্তৱান- মানুষীমিহ সংস্কৃতাম্।

<u>অক্ষৰ খম্ভা (আখৰ খামহ)</u>

তিৰহুতা খেত্তহি কাঞ্চি তস্ব কিত্তিৱলি পসৰেগ। অক্ষৰ খম্ভা ম্ভ জও মণ্ঢো ৰঁক্ষি ন দেগ॥ *(কীর্তিলতা প্রথমঃ পল্লৱঃ হিন দোহা।)*

মানে ঋাখৰ ৰূপী খামহ্ নির্মাণ কই ওগপৰ (*গদ্য-পদ্য ৰূপী*) মংঠ জঁ নৈ ৰাঁহ্নে জায তঁ ঐ ত্রিভুৱনৰূপী ক্ষেত্রমে ওকৰ ীর্তিৰূপী নত্তী কেনা পসৰত।

ঋনুক্রম

২.৪.ৰোশন জনকপুৰী- সময়কে কথা

২.৯.জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল- খাদ্‌মেৰঁন

২.৬.জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল- মোড়পৰ (ধাৰাৱাহিক উপন্যাস)

২.৭.ৰবীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ১৩ম খেপ

২.৮.নিৰ্মলা কৰ্ণ- অগ্নি শিখা (ভাগ- ১০)

২.৯.ৰমাকৰ চৌধৰী- এনৰজী/ মনুষ্যক ৰক্ত/ বিভিন্ন প্ৰকাৰক ৰক্ত সম্বঁধিত অন্য জানকাৰী/ ৰক্ত সমূহ(**Blood Group)/** উচ্চ ৰক্ত চাপ(**Hypertension)/** প্ৰতিঔক্সীকাৰক(**Antioxidant)/** পাচন তঁত্ৰ।(**Digestive System)/** গৈস্ট্ৰোওসোফেজিঅল ৰিফ্লক্স ৰীমাৰী(**GERD)**

২.১০.ৰাজদেৱ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-১ জগপৰ সম্পাদক য সমীক্ষা অংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.১১.ৰাজদেৱ মণ্ডল ৯ টা কথা- কথা-২ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.১২.ৰাজদেৱ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-৩ জগপৰ সম্পাদক য
সমীক্ষা অংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয় পৃষ্ঠ পৰ

২.১৩.ৰাজদেৱ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-৪ জগপৰ সম্পাদক য
সমীক্ষা অংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয় পৃষ্ঠ পৰ

২.১৪.ৰাজদেৱ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-৯ জগপৰ সম্পাদক য
সমীক্ষা অংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয় পৃষ্ঠ পৰ

২.১৯.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- ১ টা নঘুকথা- ডইৰ কথী কে

৩.পদ্য খণ্ড

৩.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ- ধোখা

৩.২.আশীষ অনচিন্হাৰ- দু টা গজল

৪.সংস্কৃত খণ্ড

৪.১.ডা. দীপিকা- চম্পূসাহিত্যযশো বিন্যাসঃ (ষধ্বেঠাজ্জরাসঃ)

ঐ অংকমে অছি:-

১.১.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয

১.২.অংক ৩৫৮ পৰ টিপ্পণী

১.১.গজেন্দ্র ঠাকুর- নূতন অংক সম্পাদকীয

১

First Time for Maithili

Diorama International Film Festival is going to be held from 30th November to 04th December
The Venue is Instituto Cervantes, Hanuman Mandir Road, Connaught Place, New Delhi
https://www.diorama.in/
https://watch.diorama.in/story-market/
https://watch.diorama.in/story/the-science-of-words/
DIORAMA 2022 PRESENTS
Title: The Science Of Words (Three Maithili Stories translated into English by the Author himself)
AUTHOR BIO: THE AUTHOR GAJENDRA THAKUR IS EDITOR OF VIDEHA
Synopsis: The Sun is in the fifth sign of the zodiac, normally between the sixteenth of August to the

sixteenth of September. If you want to dry something then it is the best time to do so, since during this period the most intense light and heat of the Sun falls on earth. During this fifth sign of the zodiac the palm leaves remain under the Sun, a part of Milu's fathers annual preservation plan, to instill life in these palm leaves.

STEP 1: Click on the 'Register' Button at the top and make the payment. Once completed, you will get an email confirming the payment and you will get access to the platform within an hour.

STEP 2: For the log-in process, enter your registered email address only that you have used while registering.

STEP 3: The system will send an OTP to your registered email address. Once you have submitted the valid OTP and successfully logged in, you will be able to access all the content.

STEP 4: If you have already registered and yet are unable to login to the website then:

a. Ensure you are using your registered email address, without any extra space or characters. b. If you have recently bought the pass then please wait for at least 60 minutes for account activation c. Contact support team using our email festival(at)diorama.in

२

ৰাজদের মণ্ডন পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement

T.K. Oommen writes in the "Linguistic Diversity" Chapter of "Sociology", 1988, page 291, National Law School of India University/ Bar Council of India Trust book: "... the Maithili region is found to be economically and culturally dominated by Brahmins and if a separate Maithili State is formed they may easily get entrenched as the political elite also. This may not be to the liking and advantage of several other castes, the traditionally entrenched or currently ascendant castes. Therefore, in all possibility the latter groups may oppose the formation of a separate Maithili state although they also belong to the Maithili speech community. This type of opposition adversely affects the development of several languages."

T.K. Oomen further writes: "... even when a language is pronounced to be distinct from Hindi, it may be treated as a dialect of Hindi. For example, both

Grierson who undertook the classic linguistic survey of India and S. K. Chatterjee, the national professor of linguistics, stated that Maithili is a distinct language. But yet it is treated as a dialect of Hindi". (ibid, page 293)

Parallel Literature

The references to parallel literature are found in Vedas, where Narashanshi is referred to as parallel literature.

Parallel Literature in Maithili

The need for parallel literature in Maithili arose due to the constant onslaught on literature and dignity by the Public and Private Academies, for example, Maithili-Bhojpuri Akademi of Delhi, Maithili Akademi of Patna, Sahitya Akademi of Delhi, Nepal's Prajna Pratishthan, all of which are government Academies. In addition to these Academies, the onslaught on Maithili Literature and dignity was constantly done by the so-called literary associations which were recognised by the Sahitya Akademi and were the main tool for usurping all the literary space meant for this language. Besides these, the funding to these

and other parochial associations and organisations led to the presentation of an interface in the name of Maithili, which was mediocre and non-representative.

VIDEHA MAITHILI LITERATURE MOVEMENT AND A PARALLEL HISTORY OF MAITHILI LITERATURE

Therefore, the missing portions, the ignored and non-represented aspects of society, started to be chronicled. It led to the depiction marked by the richness of vocabulary and experiences and was a revolution in literature and art as far as people speaking Maithili are concerned. The quality now has not remained mediocre. The real power of the Maithili language was realised by the native speakers, mediocrity was replaced by excellence. This attempt at the writing of History of Parallel Literature for the Maithili Language arose as the mediocre agency (private and governmental) funded so-called mainstream literature, which has no readership, and no acceptance among the speakers of Maithili continued to be presented by these Akademies as representative literature. Literary journals like Museindia (www.museindia.com) were also used for

their sinister design. The mediocre interface of Maithili literature was presented by the government radio and television stations also.

RAJDEO MANDAL- THE POET, THE NOVELIST

The constant shedding of Tears -Maithili poem by Sh. Rajdeo Mandal - from his anthology of poems "Ambara"

Out of the eyes of my beloved

tears like a river

always keep flowing

and in that water of tears

people plunge

some feel cold

and some feel hot

some say wow!

and some feel bad.

but my blind-deaf accomplice

does not care,

her tears always keep flowing

but after some time her tears stopped coming out

now perhaps she has emptied herself of tear

or

is she storing it !?

The verse is not a popular genre, but it is appreciated by a few. For a language like Sanskrit, the volunteers who are engaged in its popularisation, are using simple Sanskrit prose for it. They translate short stories and novels from other Indian languages into simple Sanskrit. Here the translation of the verse is barred as the verse is read by none. In a language, the number of speakers is so little that a need has been felt for organising camps for its spoken form, translation from verse into that language is considered a misuse of resources.

In Maithili, the situation has become grave. If we envisage a situation where there are no villages left,

the number of speakers of this language would become almost NIL. People would speak in Maithili only in seminars and sittings. The need is already being felt for pronunciation and vocabulary enrichment classes even for the authors and singers of Maithili.

Then what is the purpose of writing verse in this language? What is the purpose and what is the need for it? People write verse due to paucity of time, as the other genres require the devotion of more time. The situation becomes even more grave when people give the reason for writing verses in this way.

In this situation, the happenings of the neighbourhood, personal ambition, derogatory remarks about others; and the travelogue, all have become the subject matter of verse. But why not use prose for these kinds of subjects? The short stories are transformed into drama form to stage it. But what is the purpose of converting prose into a poem?

The answer is both obvious and simple for those who know the so-called dried main channel of Maithili literature. The readers of the converted poems are only the partisan-critiques. And writers of

those great poems themselves throw eulogies on themselves as they have understood the call for self-sufficiency in this way. Why depend on others for it? They write long prefaces in prose and add it to their collection of verses, declaring their verses as great and path-breaking!

Who will understand the value of the creation of verse? The personal worldly experiences, if these are not allowed to percolate deep down, would not be able to transform into great poems, even though those might be in rhythm. The spiritual and other-worldly thinking, howsoever non-concrete would still not be able to mesmerise, if that is not able to meet the worldly and make itself relevant, even though it is non-rhythmic or subscribes to a particular partisan grouping or uses crutches of ideology. The essential needs of man are food, clothes and housing. And after that the spiritual thinking and related needs. When Buddha asked this question to all those who were seen participating in the festivities, asked whether they know the eventuality of death and if they do, how can they participate in those festivities. Likewise, the modern Maithili poets, when they find the base of their language-culture and economics

missing behind their feet, even then they refuse to accept that truth and then they try to insert the -isms to the national-international happenings into their poems, they want to create patronising literature for the depressed classes and the natives, they want to become a benefactor and so it fails to have a cutting-edge effect.

But when Rajdeo Mandal writes:

From the percolating drops of blood

The earth has become freshly-bathed

The bird then asks

Asks from its heart

In the incoming heavy and pitch-dark night

Would our species survive?

, then it goes into our blood and the blood starts running fast. The species of the poetics of the poet or the species of that bird? No nod of partisan critiques or a self-obsessed preface is required for this poem. No cartel or crutches of ideology are required for this creation.

So the poem needs excellence. It requires a base of language and culture. It does not need imported plots and subjects, which are imported to do favours to the poem. It also does not need the imported emotion, which would be a superficial attempt for searching for the disappearing language, and culture, which has gone missing; and during times of dwindling economy of the region.

A good poem can be written on any subject, it can be written on the anxiety of Buddha, regarding the future of mankind, for consoling the heart also otherwise people will have to go to the pseudo-preachers, on and for the language, culture and economy otherwise we will soon have to start camps for Maithili. The transmigration of imagery is also required, otherwise, we will have to create an artificial atmosphere for the poet; for their poems, we will have to arrange stages, and a staging camp will have to be organised for their artificial vocabulary and ideology. And people would have to be trained for it. The poets of the so-called mainline of the dried drain are just doing that.

The rhythm and ups and downs of the Maithili

language, the cultural and professional superiority of its proletariat brimming with confidence, having all kinds of professional and cultural skills, the superiority of its cooperative living style, cultural conservatism, polity, daily affairs, social values, morality, economic situation and adaptation amid flood-ravaged economy; the religion and philosophy all should be the subject of Maithili poem. And if that does not happen it would become one-sided, it will get entrenched after getting lopsided, would become dead, fit to be framed and put onto the wall.

To create poetry is a necessity, a literary urge for creation fulfilling this urge. When the people of Mithila would go to the camps for learning the Maithili language, then can only we start questioning the need for writing poems and the purpose for creating all types of verse forms. Only then we should discuss the futility of writing poems in Maithili. And that day must not come, for the poets would have to remain alert. And so is Rajdeo Mandal and that is why "Ambara" a collection of the poem written by him has become the best collection of this genre in the first decade of the 21st Century. His collection of poems "Vasundhara" is the next step. The excellence

of verse created by Rajdeo Mandal is because of its foundation, the foundation of language and culture. The excellence is because he does not have to import the contents of his subjects. He does not import emotions either, you will find none. The expressions of his imagery lie in the rich vocabulary that he possesses. Creating a poem is the only way left for Rajdeo Mandal. He has to create poems, it's a literary hunger and essentiality of his literary existence. The emotions are poured out in a spinning rhythm and become his poetry.

"Rahab Ahink Sang"- (Will remain with you only)- From "Ambara"

Crying, calling

My throat dried

The lips dried

As if I was thirsty

The corpses all around

Are laughing at me

Nobody is listening to my voice

Where has went

My society

It was necessary to break

The conservatism

Turning of direction

For the future

You all are yourself the Greats

Move forward and leave the squabbling

No interruption will be able to stop it

I have not done any big crime

Hey Respected you, come here

Do not get angry

I will not break any law henceforth

I will not bother any of you now-on

Keep your kingdom

I do not want the headgear, the throne

I will not change my colour anymore

I will be with you all only, peacefully.

RAJDEO MANDAL- THE FICTION WRITER

"Paro" of Nagarjun-Yatri, (notwithstanding the unanswered question of whether it was written originally in Maithili or was a translation from Hindi into Maithili by the author himself) did depict first-hand hand account of the dwindling culture of his Maithil Brahmin caste of contemporary times. He did depict the socio-cultural situation of the period. The novel "Hamar Tol" (My quarter of the village) by Rajdeo Mandal is a first-hand account of his "Dhanuk" caste of Mithila and has been written in the settings of the socio-cultural situation that this caste is peculiarly placed in. He inserts everything in it, the belief, which is sometimes not rational; social reform, love, hate, hope as well as disappointment. There was a void after Lalit. The mainstream, as it is called, writers of the Maithili language got themselves into a maze due to their chosen subjects. The dark enveloped the literary scene wherein they

found the exit tough, the going-on impossible.

The "Hamar Tol" of Rajdeo Mandal purifies the account of the second-hand account by Lalit in "Prithviputra"; and as a result, the parallel movement of the stream was able to take along the main course of literature and moved it forward and made it relevant.

The author, being a realistic writer, has been forced to make the ending a tragic one. He refuses to see some struggles or is not able to see those, or nobody can see these. But he gives details of those struggles too.

"Everyone left the scene in a hurry.

There began a fight between the Crow and the Myna. That fight remained unseen, only the tree saw it. And the tree saw many more things, but yet the tree remained silent".

The complexity and perplexity of that silence could be refined and presented owing to the first-hand experiences of those unseen things by second-hand accounts. And that's why this novel has secured its position in the literary history of Maithili literature.

Five short stories by Rajdeo Mandal

Rajdeo Mandal adjudged the following five stories as the best of his short stories:

Rusal Bauwa (An Angry Boy)

Avak (Speechless)

Bechuak Suiter (A Sweater for Bechua)

Electionak Bhoot (The Ghost of Election)

and Rakhbar (The Village Guard).

The first one Rusal Bauwa (An Angry Boy) was written for the "82nd Sagar Raati Deep Jaray", a night-long short story recitation programme held every three months in the villages of Mithila, where the short-story writers read their new and unpublished short stories. Another writer critically acclaims the read short stories and the process goes from evening to morning. This time it was decided that only children's literature (short stories) would be recited and this event was held in my village. The criticism of Rajdeo Mandal's short story was assigned to Narayani. Narayanji noted that this short story reminded him of Premchand's famous short-story Idgah. The story

goes on like that. The son of Fekan is angry, he wants new clothes otherwise he won't go to the Durga Pooja fair. The son of Dhirendra Babu has new clothes. Dhirendra Babu is rich but Fekan is poor, but his son is much ahead of Amit, son of Dhirendra Babu in every respect, be it study or sports. A discussion ensues between Fekan and his wife, his wife accuses him of not fulfilling his responsibility even towards his son. His son listens to all these discussions and consoles his father.

Avak (Speechless) begins with some hilarious moments. Jitu reaches his in-law's house where his brother-in-law introduces him to his friend. This person seems to be part of the robber gang, and he saved his life.

Bechuak Suiter (A Sweater for Bechua) deals with bonded labour, and poverty and hints at thinking along caste lines among the police force also. The boy at the teashop is a child labourer. It depicts entrenched corruption in the police force.

Electionak Bhoot (The Ghost of Election) is a commentary on the electoral process and democracy. The craft where the protagonist depicts a sequence

of events, which turns out to be happening in his dream, is a wonderful treat.

Rakhbar (The Village Guard) is the story of Musba, the guard. His son gives a spear to his wife (Musba's daughter-in-law) and instructs her to pierce the body of Musba in case Musba quarrels with her. Musba, who is a terror outside is tamed inside his house. Then the wordplay extends to the story of Sumna who attacks him when he is behaving lecherously with her.

In all the stories you will find the use of words and contexts which is absent in mainstream literature. The vibrant life, the story of gloom, and cultural paraphernalia even amid poverty were never heard of before the parallel tradition storytellers came to the scene.

Issue No. 88 (November-December 2019) of Muse India at http://museindia.com/Home/PastIssue displ ays Maithili literature in a very poor light. Moreover, it wrongly claims to be a representative review of Maithili Literature, whereas it was only in line with the Sahitya Akademi, Delhi; a mere representation of the so-called "dried main-drain". It is expected that

Muse India will correct itself by announcing an issue exclusively devoted to the parallel tradition of Maithili literature.

স্বপন মংতৰ্য্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

১.২.ঋংক ३৬৮ পৰ টিপ্পণী

ঋংক ३৬৮ পৰ টিপ্পণী

কল্পনা ঝা, পটনা

১. শৰদিন্দু চৌধৰীক সংস্মৰণ সাহিত্য [ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত (I-IV)]/ ২. শৰদিন্দু চৌধৰীক সংস্মৰণাত্মেক হাস্য-ব্যংগ্য সংগ্রহ- 'জঁ হম জনিতহুঁ'३. শৰদিন্দু চৌধৰীক তীনটা ব্যংগ্য সংগ্রহ- 'ৰঁড় ঋজগুত দেখন..', 'গোৰঁৰগণেশ' ঋা 'কৰিযা কক্কাক কোৰামিন'- গজেন্দ্র ঠাকুৰ পৰ টিপ্পনী

ৰঁহুত নীক, সমীচীন তীনূ খানেখ। একহক টা ৰিঁন্দুকেঁ ফড়ি ৃা কই নিখন গেন ঋচ্ছি। গ্র তীনূ খানেখ পঢ়ি শৰদিন্দু সৰক ব্যক্তিত্ব ঋা হুনকা দ্বাৰা ৰচিত পোথী সভসঁ নোক নীক জকাঁ পৰিচিত ভই জাএত। ৰঁহুত মেহনতসঁ তৈযাৰ কএন গেন তীনূ খানেখ, জে পঢ়ৈত ৰোচক সেহো নাগন। মানে ৰোঁৰিং নহি ঋচ্ছি। সাধুৱাদক পাত্র থিকহুঁ ঋপনে, ৰঁহুত মনোযোগপূৰ্ৱক ৈযাৰ কএন তীনূ খানেখ।

মধুকান্ত ঝা

রিদেহেক শৰদেন্দু চৌধৰী রিশেষাংক মে চৌধৰী জী কে "সময সান পত্রিকা" সংপাদন পৰ শ্বজীত ঝা জী কে এক নেখ শ্বছি।ঠূংকি ঙক্ত পত্রিকা সংঠানেন সং জ্বড়েন ৰহনং তেং একৰ চঠা শ্বাহ্লাদিত যনক। শ্বজীত জী কেং ধন্যৱাদ। সময সান পত্রিকা গেৰ সাহিত্যক ৰো কে মৈথিনী পঠৰাঁ নিখৰাঁক নেনে ঙ৯-প্ৰেৰক ৰঁনত সে কামনা াখি শ্বাৰংভ ভেন ছনে। একৰ নাভ সভ সং ৰেঁসী হমৰা ভেষ্টনে সে স্বীকাৰ কৰৈত ছী। এহি নেনে সংপাদক শৰদেংশ্ব জীক সদা শ্বাভাৰী ৰহৰঁ। সময সান জখন প্রকাশিত হোৰঁয নাগন তহিযা মৈথিনী মেং এ পত্রিকা নহিং ৰহি গেন ছনে। জহাঁ ধৰি সময সান পত্রিক কে শ্বংতিম পৃষ্ঠ কে শ্বশ্নীন হেৰাঁক ৰাঁত শ্বছি সে ৰাঁত শ্বনেক রিশ্বস্কৰাদী নোক কহৈত ছনাহ। শ্বজীত জী সেহো চঠা কযননি। শৰদেংশ্ব জী জং ওকৰা শ্বশ্নীন নহি স্বীকাৰ কযননি তং ওকৰ কাৰণ শ্বছি। জীৱন মে ভোজন শ্বা কাম্বকতা (Food and Sex) সৰোচ্চ স্থান ৰখৈত শ্বছি। কোন মৈথিন ৰাঁনীবুড সং প্রভাৱিত নহিং?জতয সেক্সী ফিল্ম কে ৰাঁঠি ৰঁহৈছে। কোন গাম শ্বছি জতয শ্বশ্নীন ভোজপুৰী শ্বা পংজাৰী হৰিযাণৰী গীত দিন ৰাতি নাৰ্ডডস্পীকৰ নহিং সুনৰৈত শ্বছি। ৰ্নিজ ��নক নামী পত্রিকা কে শ্বংত ম পৃষ্ঠ এহী সৌংদৰ্য কে প্রতীক ছনে। সময-সান মে ৰাৰ্তানাপ শ্বংতিম পৃষ্ঠ পৰদাক শ্বংদৰ ৰহৈত ছনে, শ্বশ্নীন কহৰঁ কনী কৰ্ঠাগন নগৈছে। সময সংগ চনৰাঁক এক প্রযাস ছনে।ওনা শ্বপন শ্বপন মত। সচ কহু তং ওহি শ্বংতিম পৃষ্ঠক "নতিকা"হম স্বযং ছনং। তেং ঙপৰোক্ত গনেত সফাঙ্গ । ওনা একৰ প্রশংসক কম নহিং ছনো। হম ঙক্ত পৃষ্ঠ কে দূ পোথী কে ৰূপ মে প্রকশিত কযনে। নষ্ট নীনা শ্বা নষ্টনীনা। নামকৰণ শ্বজিত শ্বাজাদ কযননি।

जकरा चाही पठा देलॅ। ओतेक खराप नहिं लागत। पुनः अजीत जी के धन्यवाद। अपराध के क्षमा करी।

केदार कानन

शरदिंदु जी पर महत्वपूर्ण काज सम्पन्न कयलन्हि अहांलोकनि। धन्यवाद क पात्र थिकन्हि। शुभकामना।

कामेश्वर चौधरी, विकासपुरी, नअा दिल्ली

प्रिय शरदेंदुजी पर विशेषांक नीक लागल। हिनकर भाषा प्रेम, साहित्यिक कर्मठता ओर मैथिली सेवा प्रेरणाप्रद रहल छि। हमर (ECRly) में पटना प्रवासक अंतरालमे घनिष्ठ सम्बन्ध रहल. UPSCक सिवल Service क लेल अपना खर्च पर किताबॅ पठवॅथि। पूज्य पिताक अनुशरन करैत साहित्यकार रचना करैत रहलाह।मैथिली भाषा प्रसारमें हिनक भूमिका स्मरणीय रहत। हिनक दीर्घजीवनक शुभकामना

आशीष अनचिन्हार

विदेहमे रमाकर चौधरीजी द्वारा विभिन्न रोग पर जे चर् ा चलि रहल अछि से हरेक अंकमे एबॉक चाही। एहि बेॅरक अंकमे जे मधुमेहक संग्रेज-रॉग-संग्रेज वर्णन अछि ��े उपयो ी अछि आ नवैए जेना रोगी अपन उपचार स्वतन्तासँ अपनहि

কই সকতাহ।

কুমাৰ মনোজ কশ্যপ জী কেৰ লঘুকথা নীক অছি।

ডা ৱিজযেন্দ্ৰ ঝা

ৰাঁপ ৰে ৰাঁপ! অপনে এতেক কাজ মৈথিলীমে ক' ৰহন ছী, হমৰা ৰুঝনে অপনেক কাজক সমক্ষ মৈথিলী- সাহিত্য জগতমে প্রাযঃ সভ মূস পড়ি জএতাহ। অপনেক এহি ৱিৰাট আ' ৱিশান সামগ্রীকেঁ পঢ়ৰাঁক নেন যথেষ্ট সময আ' অসীম ধৈর্য চাহী। হমৰা উৎসুকতা ৰঁঢ়ত অছি একৰাসভকেঁ পঢ়ৰাঁক আ' হম অৱশ্ পঢ়ৰ । কনেক পনখতি ভেটৈত অছি তখন। তা' হম সভটাকেঁ 'সেভ' ক' কএ ৰাখন অছি। হম একটা অনুষ্ঠানমে নাগন ছী। শীঘ্রহি একৰা নিপটাএ অপনেক এহি অমূন্য ধৰোহৰসভক ৰসপান কৰৰ। ৰঁঢ়ত-ৰঁঢ়ত আভাৰ, সাধুৱাদ আ' প্রণাম!

ডা. প্রমোদ কুমাৰ, পান্ডিচেৰী

ৱিদেহক ৩৬৮ ৱাঁ অংক পঢ়ন । ঈ অংক শ্রী শৰদেন্দু (শৰদেন্দু চৌধৰী ৱিশেষাংক অছি। সৰ্ৱস' পহিনে হম শ্রী গজেন্দ্র ঠাকুৰ জী (সংপাদক) কেঁ কোটি কোটি ধন্যৱাদ দৈত ছিয়৲ন্হ জে ও, কোন কাৰণ স' সে নৈ জানি মুদা ওহন সাহিত্যকাৰ, কৱি , আনোচক ৱা পত্রকাৰ পৰ ৱিশেষাংক নিকানি ৰহন ছথি জিনকা গদ্দী পৰ ৰৈসন নোক যা ত' ৱিঁসৰী গেনাহ ৱা টাৰি দেনখিন্হ। মৈথিলী ভাষা সাহিত্যক ৱিকাস মে ৰঁঢ়তো এহনো মনীষী নোকনি ভেনাহ জে,

জী জান ম' মাঁ মৈথিনী কেৰ মেরা কৈনৈন্থ । নিঃ স্বার্থ। ত কৰ ঞ্জ খর্থ নৈ জে ন্দনকা কাত ক' দেন জান্থি । শ্রী জগদীশ ংদ্র ঠাকুৰ মংগ মাক্ষাত্কোৰ মেং রো স্বীকাৰৈত ছথি জে মৈথিনী মেং শীর্ষ প্ৰৰক্ষাৰক নেন মৈথিনীক রিকাম মেং যোগদান, মাহিত্যক কৌশন, নিপ্ৰণতা রা মৌনিকতাক গ্ৰণ ৰহনাঞ্জ পর্যাপ্ত নৈ, ওকৰা নেন কনয়ুগিযা গ্ৰণক খগতা হোগত ছৈ। জে ন্দনকা নৈ ছন্থি খা তেং ন্দনকা খনদেখা কৈন গেনৈন। শ্রী কাপৰী জীক নেখ নিক নাগন মুদা হমৰা ও নেখ কম মংস্থৰণ রেঁমী নাগন। শ্রীমতী কল্পনা ঝাক নেখ ঞ্জমানন্দাৰ নাগন। ও স্বযং কহৈত ছথি জে ন্দনকা ্ৰী শৰদেন্দু জীক রিষয মেং রেঁমী নৈ বুঝন ছনৈন্থ । কিতাবঁ মংগা ক পঠনাক ৰাঁদে রো নিখনী খছি। ৰুন মিনা ক' হমৰা ঞ্জ খং ৰঁন্দত নিক নাগন।

খপন মংতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.গদ্য খণ্ড

২.১.নিত নরন স্বভাষ চন্দ্র যাদর- ভাগ-১ (গজেন্দ্র ◌াক্বৰ)

২.২.সংতোষ ক্বমাৰ ৰায 'ৰঁগৌহী'- মংগৰৌনা- ধাৰাৱাহিক উপন্যাস- খ্বাঠম খেপ

২.৩.ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র- মাতৃভাষামে শিক্ষা খ্বভিযান খ্বা জযকান্ত মিশ্র

২.৪.ৰোশন জনকপুৰী- সমযকে কথা

২.৯.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডল- খাড়্মেরঁন

২.৬.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডল- মোড়পৰ (ধাৰাৱাহিক উপন্যাস)

২.৭.ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ১৩ম খেপ

২.৮.নির্মলা কর্ণ- অগ্নি শিখা (ভাগ- ১০)

২.৯.ৰমাকৰ চৌধৰী- এনৰজী/ মনুষ্যক ৰক্ত/ রিভিন্ন প্রকাৰক ৰক্ত সম্বঁধিত অন্য জানকাৰী/ ৰক্ত সমূহ(**Blood Group)/** উচ্চ ৰক্ত চাপ(**Hypertension)/** প্রতিঔক্মীকাৰক(**Antioxidant)/** পাচ তঁত্র।(**Digestive System)/** গৈস্ট্রোওসোফেজিঅন ৰিফ্লক্স ৰীমাৰী(**GERD)**

২.১০.ৰাজদেৱ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-১ জগপৰ সম্পাদক য সমীক্ষা অঁগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.১১.ৰাজদেৱ মণ্ডল ৯ টা কথা- কথা-২ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অঁগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.১২.ৰাজদেৱ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-३ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অঁগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

२.१३.ৰাজদেৱ মণ্ডনক ৯ টা কথা- কথা-৪ জগপৰ সম্পাদক য সমীক্ষা ঋংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.১৪.ৰাজদেৱ মণ্ডনক ৯ টা কথা- কথা-৯ জগপৰ সম্পাদক য সমীক্ষা ঋংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.১৯.**কুমাৰ** মনোজ কশ্যপ- ১ টা নঘুকথা- ড**ই**ৰ কথী কে

২.১.নিত নৰন স্বভাষ চন্দ্র যাদৱ- ভাগ-১ (গজেন্দ্র ঠ কুৰ)

নিত নৰন স্বভাষ চন্দ্র যাদৱ- ভাগ-১

নিত নৰন স্বভাষ চন্দ্র যাদৱ- স্বভাষ চন্দ্র যাদৱক স স্ত সাহিত্য ঋা ওগপৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

ৰাগষ্টৰ্য ৰ্ব্লোক- মৈথিলীক সমানান্তৰ ধাৰাক লেখন- সুভাষ চন্দ্ৰ যাদৱক সমস্ত সাহিত্যক সন্দৰ্ভমে

সুভাষচন্দ্ৰ যাদৱ (১৯৪৫-), জন্ম ০৯ মাৰ্চ ১৯৪৫, মাতৃক দীৰানগংজ, সুপৌলমে। পৈতৃক স্থান: ৰলৰা-মেনাহী, সুপৌল।

মূল মৈথিলী লেখন পহিল চৰণ: *ঘৰদেখিয়া (১৯৫৩)*

মূল মৈথিলী লেখন দোসৰ চৰণ: *ৰলৈত ৱিঁগড়ৈত (ৱিদেহ ঈ-পত্ৰিকামে ২০০৫ সঁ ২০০৯ ধৰি, ফেৰ পুস্তকাকাৰ ২০০৯ মে), গুলো (মিথিলা দৰ্শনমে প্ৰকাশন, ২০১৪, ফেৰ পুস্তকাকাৰ ০১৯ মে), ৰমতা জোগী (২০১৯), মডৰ (২০২১), ৰাজকমল চৌধৰী মোনোগ্ৰাফ (১৯৯৩ সাহিত্য অকাদেমী দ্বাৰা ৰিজেক্ট, ৰচনা পত্ৰিকামে ২০০৯-০৩ আ পুস্তকাকাৰ ২০২২ মে "মিত ৰল ৰাজকমল" নামসঁ), ভোট (২০২২)।*

"জে সুনৰৈঁএ খিস্সা সে ৰাজ কৰৈএ ঐ সংসাৰপৰ"- হোপী অমেৰিকী কহীনাক লোকোক্তি।

আ সুভাষ চন্দ্ৰ যাদৱ খিস্সা সুনেনাগ ছোড়ি দেলহি।

"স্বপ্নসুন্দৰী এণ্ড দ মৈজিকল ৰৰ্ড্স অাফ মিথিলা" (গীতা

ধর্মৰাজন, কথা, ১৯৯৩)

মিথিলাক হুঁনম্বনিযা ৰাজকুমাৰী স্বপ্নসুন্দৰীকেঁ গাৰেঁ না ঠিড়ে সভ ৰঁঙ্ক পৰিম্ন ছনৌ। মুদা ও মাছ, ৰঁকড়ী ঋা গায সভকেঁ সেহো ঠিড়ে ৰঁনা দৈত ছনী।

প্ৰজা সভ ৰাজকুমাৰীকেঁ ঙপৰাগ দেনক, ৰাজকুমাৰী ৰূমি গেনী ঋা ঠিড়ে ৰঁনেনাগ ৰঁন্ন কই দেননি। ও মহনসঁ ৰাঁহৰো নৈ ঋৰেঁ ছনী। জাদূৰঁনা দেশ মিথিনাসঁ জে ৰাঁঠন ঠিড়ে ছন সেহো নিপত্ত ভই গেন।

জনীজাতি খেতমে ঋখনো গৰৈত ছনী, মুদা ৰিঁনু ৰঙ-ৰিঁৰঙক ঠিড়েক ড্ৰা মিথিনা ঋাৰঁ ও মিথিনা নৈ নগৈত ছন।

ঋা ফেৰ ঋাযন গাছক পৈকাৰ সভ, ৰিঁনু ঠিড়ে গাছক কোন কাজ, ড্ৰা গপ নোক সভকেঁ বুঁঝা, ঠকি কই ও সভ মিথিনাক সভঠাঁ গাছকেঁ কাটি কই নই গেন।

জনীজাতি সভ, সভঠাঁ জ্যগতি ভিড়েননি জে কিছু গাছ ৰাঁচি জায, মুদা সে ভই নৈ সকন। ৰিঁনু গাছক সভঠাঁ ধাৰ সুখা গেন। ৰিঁনু গাছক নোক সভ হোগত গেন গৰীৰঁ ঋা পৈকাৰ সভ হোগত গেন ধনীক।

জনীজাতি সভ গেনীহ ৰাজকুমাৰী নগ, কনৈত, কহৈত জে ৰাজকুমাৰী, মদতি কৰূ, হম সভ গনত ছনৌঁ।

স্বপ্নসুন্দৰী ৰৈঁসন ছনী ঋপন কোঠনীমে, জতই ঢাৰূকাত দেৰাঁনপৰ ছন ৰঙ ৰিঁৰঙক ঠিড়ে সভক চিত্ৰ। ওগ ঠিড়েক চিত্ৰ

সভকেঁ দেখৈত মিথিলাক ৰাজকুমাৰী স্বপ্নসুন্দৰী উদাস ভ**ই** ৰঁজলী- নৈ, অহীঁ সভ ঠীক ছলৌঁ। খালী চিড়ৈ হমৰা সভকেঁ প্রসন্ন নৈ ৰাখি সকৈএ।

মুদা জলীজাতি সভ ৰঁজলী- ৰিঁন্ন চিড়ৈ সেহো হম সভ প্রসন ন নৈ ৰহি সকৰঁ, ও চিড়ৈ সভ ঘূৰা ক**ই** আনি দিঅ ৰাজকুমাৰ ।

মুদা ৰাজকুমাৰী ততেক উদাস ছলী জে ও জাদূ নৈ ক**ই** সকলী। তখন জলী-জাতি সভ কহলহিন- চিন্তা নৈ, হম সভ গাছ ৰোপৰঁ আ গাৰৈঁৰঁনা চিড়ৈ সভ ঘুৰি আওত। আ ঐৰেঁৰ ককৰো ৰেঁগমালী সেহো হমৰা সভ নৈ কৰ**ই** দেৰৌঁ।

আ ৰঁতাহ সল খৰ্ট**ই** লাগল সম্পূর্ণ মিথিলা। ককৰো কোলো পলখতি নৈ, আ ও সভ গাৰিঁ ক**ই** লাঠি ক**ই** ৰোপ**ই** লাগল আ পৰ্টৰঁ**ই** লাগল গাছ। আ গাছ জেনা-জেনা ৰঁঢ়**ই** লাগল আ চকৰগৰ হোগত গেল সভ হুঁস**ই** লগলা, আ খোপড়ী পাৰ**ই** লগলা। সঁগ মিলি ক**ই** কাজ কেলোসঁ সনকা সভকেঁ খুশী হোগলা। আ ঐ সঁ গাছো সভ লীকসঁ আ জল্দীসঁ ৰঁঢ়**ই** লাগল। আ স্বপ্নসুন্দৰীক দেশ মিথিলামে ছোর্ট-পৈঘ গাছ সভ মুস্কী দেম**ই** লাগল চাৰু কাত। জাদূৰঁনা সঁগীত চাৰু দিস পসাৰি গেল।

লাল ৰঙ্গক, জোমক ৰঙগক, অকাসী, পীঅৰ, গুলাৰী আ পলিসোখা সল সাত ৰঙক চিড়ৈ সভক ডেৰা ৰঁনত গ্রা।

ৰাজকুমাৰী কহললি জলীজাতি সভসঁ- হমৰ দেশক ৰঁঠিযাস পাঠশালা জাথি, গ্র হমৰ সভ দিন সঁ সপনা অছি। জলীজাতি সভ ৰঁজলী- হুঁ ৰাজকুমাৰী, জঁ হম-সভ পঢ়ল লিখল ৰহিতৌঁ তঁ

কোনো পৈকাৰ হুমৰা সভকেঁ ঠকি নৈ সকিতয।

মুদা খাযন একঢা ঝমেন। জনীজাতিমে সঁ কিছু কহনেনি- মুদা তখন ঘৰক কাজ কে কৰত?

তখন মিথিনাক ৰাজকুমাৰী খাদেশ দেনেনি- ৰাঁনক সভ ৰাঁনিকাক কাজ সীখত খা ৰাঁনিকা সভ ৰাঁনকক কাজ। মিনিযে-জুনি কই খাগাঁ ৰঁঢ়ৈমে সভকেঁ নীক নাগত।

খা স্বপ্ন সুন্দৰী সভ পঢ়ৈৰাঁনী ৰাঁনিকাকেঁ দেনহি একঢা সাগকিন। স্বপ্ন সুন্দৰী বুঁঝেনখিন্হ- সংসাৰ ভৰিমে ও সভ প্রসন্ন ছথি জে এক-ঠামসঁ দোসৰ ঠাম জন্দী পহঁচি জাগ ছথি, কাৰণ তগসঁ ও সভ সভঢা কাজ জন্দী-জন্দী পূৰা কই নৈ ছথি। জনীজাতি সভ পুছনহি- কী হম সভ সাগকিন নৈ চনা সকৈ ছী? ৰাজকুমাৰী কহনহি- কিএ নৈ? মহিনাকেঁ ও সভ কাজ কৰৰাঁক চাহী জে ওকৰা নীক নগৈ ছৈ।

কিছু গোষ্ঠে ৰাজকুমাৰীসঁ পুছনহি- মুদা ঢাকা কতই সঁ খাওত? মুদা সভ ওকৰা দৰাঁড়ি দেনক। সভঢা কাজ ৰাজকুমাৰিযে কৰতী? খা নগেনক সভ একঢা ৰঁড়কা মেনা। পাগ জমা ভেন, খা ৰঁনন ৰাজকুমাৰী স্বপ্নসুন্দৰীক পাঠশানা।

পাঠশানা কৰৈএ জাদূ, ওতই ৰঁচ্চা সভ জা কই ৰঁনি জাগত খছি জেনা হোথি ৰঙ-ৰিঁৰঙক চিড়ৈ। খহূঁ কিএ নৈ খৰৈঁ ছী পাঠশানা ৰাজকুমাৰী? ৰাজকুমাৰী এক দিন পাঠশানা এনী, দোসৰ দিন এনী খা সভ দিন খাৰঁয নগনী। খা ফেৰ ও কহনেনি জে ৰঁচ্চা সভক মায ৰাঁৰূঁ সেহো খাৰঁথু পাঠশানা।

*আ ফেৰ ৰাজকুমাৰী ফেৰসঁ কৰ**ই** নগলী জাদূ। মৃদ ঐৰেঁৰ ও খালী ৰেঁকাৰ ঠীজ সভকেঁ ৰঁনৰঁ**ই** নগলী ঠিড়ৈ।*

*আ ৰঁদ্যত ৰাস কএক ৰঙগক পাঁখিৰঁনা ঠিড়ৈ সভ মেহো ঘূৰি আযন থঠি মিথিনামে, ৰিঁন্ত জাদূ কযনে। সভ খপনা নোন ে এক-এক হজাৰ পোথী নেনে, ডলোস খানৈৰঁনা পোথী সভ, নান, গ্নাৰী আ খকাসী ৰঙক। নান, জোমক ৰঙগক, পীখৰ, গ্নাৰী আ পনিযোখা মন সাত ৰঙক, কাৰণ ৰেতক স্থান ন**ই** নেনক থঠি হৰিযৰ কঠোৰ গাছ সভ।*

আ ঠিড়ৈ সভ গাৰিঁ ৰহনে থঠি- ৰিঁন্ত জ্ঞান স্বন্দৰতা থঠি ্খাযন ধাৰ মন।

আ ওগ ঁনম্বনিযা ৰাজকুমাৰীক মিথিনা ৰঁনি গেন ৰিশ্বক সভসঁ ৰেঁশী হৰিযৰ আ প্ৰফুল্লিত দেশ।

নোক সভ তঁ ঞহো কহৈত ছথি জে থহী ঠিড়ৈ সভক কাৰণ মিথিনাক হৰাঁমে ৰহৈত থঠি জাদূ মদিখন।

*আ জঁ কহিযো হমৰো সভকেঁ ভেটি জায একটা এহেন স্থান, জতয মহিনা আ পুৰুখ মোঠি মকথি পৈঘ-পৈঘ গপ! ঞ জাদূৰঁনা ্থান হমৰা সভক নগে-পাসমে তঁ নৈ? ঞ স্থান জত**ই** জাদূৰঁনা ৰৌস্থ সভ থঠি, হমৰে মন সাধাৰণ নোকক ভিতৰে তঁ নৈ থঠি? জঁ থহাঁকেঁ ভেটঁয ঞ স্থান, জত**ই** কতৌ**ই**, তঁ সূঠিত কৰু হমৰা হমৰ ঞ-পত্ৰ মঙ্কেত* editorial.staff.videha@gmail.com *পৰ।*

স্বভাষ চন্দ্র যাদর খিস্সা স্বনেনাগ ছোড়ি দেনন্হি।

মুদা ও ১৯৮২ সঁ শুড়ন ৰহনাহ শুসগৰে, শ্বাগক তথাকথিত নিম্ন বৰ্গক কিছু নেখক সভ সেহো মৈথিনীক শ্বাভাসী বৰ্তনীক সঙ্গ চনি গেনা শ্বা ছোড়ি দেনখিন্হ শুসগৰ হ্নকা, ও সভ গৈসনাগষ্টিগক শিকাৰ ভহ্ন গেনা। পৈকাৰ সভ চাৰুকাত সহসহ কৰহ্ন নাগন। ওগ ষ্টুনস্বনিযা ৰাজণ্ড্ৰমাৰী সন ও দেখৈত ৰহনাহ ..

মুদা ০১.০১.২০০৮ সঁ ৮ মানক তৈযাৰীক বাঁদ বিদেহ- মৈথিনী গ্ৰ-পত্ৰিকা গাছ ৰোপৰঁ শুৰু কেনক, মিথিনামে, পঞ্চ-দৰ-পঞ্চ, শ্বা ঘূৰি কহ্ন শ্বাৰঁয নাগন ৰঙ-বিঁৰঙক চিড়ৈ সভ।

নচিকেতা ২৬ বৰ্খক মৌনভঙ্গক বাঁদ বিদেহ পাক্ষিক গ্ৰ-পত্ৰিকা মে *নো এণ্ট্ৰী: মা প্ৰবিশ* প্ৰকাশিত কৰয নগনাহ শ্বা ওহী বৰ্খ ২৬ বৰ্খক বাঁদ স্বভাষ চন্দ্ৰ যাদৰ বিদেহক পাঠককেঁ খিস্সা স্বনৰঁয নগনাহ পঞ্চ-দৰ-পঞ্চ। স্বভাষ চন্দ্ৰ যাদৰক ঘৰদেখিযা যন ১৯৮২ মে শ্বা ২৬ বৰ্খক বাঁদ "বৰ্নৈত বিঁগড়ৈত" ২০০৮-০৯ মে বিদেহমে গ্ৰ-প্ৰকাশিত ভেনাক বাঁদ ২০০৯ মে প্ৰিন্টমে সেহো শ্বাৰিঁ গেন।

"জে স্বনাযত খিস্সা সএহ ৰাজ কৰত ঐ সংসাৰপৰ" শ্বা সমানান্তৰ ধাৰা স্বনা ৰহন শ্বছি খিস্সা। ��িথিনাক কএক ৰঙগক পাঁখিৰঁনা চিড়ৈ সভ ঘূৰি শ্বাযন জেনা সন্দীপ ণ্ড্মাৰ সাফী, উমেশ পাসৱান, ৰেঁচন ঠাণ্ড্ৰৰ, কপিনেশ্বৰ ৰাউত, উমেশ মণ্ডন, ৰাম বিনাস সাহু, ৰাজদেৱ মণ্ডন, নন্দ বিনাস ৰায, জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডন, শ্বৰ্গানন্দ মণ্ডন, ৰামানন্দ মণ্ড , ননন ণ্ড্মাৰ

কামত, নাৰাযণ যাদৱ, মন্ত্ৰী কামত, শিৱ কুমাৰ প্ৰসা , ধীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ, ৰামদেৱ প্ৰসাদ মণ্ডল "ঝাৰুদাৰ" এনা ৰঙ বিঁৰঙক কথা আ গীতক সঙ।

ঘুৰি আযল আছি সভ অপনা লোনমে এক-এক হজাৰ পোথী লেনে, ভলোস আনৈৰঁনা পোথী সভ, নাল, গুনাৰী, জোমক, পনিসোখাক সাত ৰঙক আ অকাসী ৰঙক। কাৰণ ৰেতক স্বান নই নেনক আছি হৰিযৰ কচোৰ গাছ সভ।

আ সুভাষ চন্দ্ৰ যাদৱ খিস্না সুনেনাগ ফেৰসঁ শুৰু কই দেনহি।

ৰঁনৈত ৰিঁগড়ৈতক ৰাঁদ আযল ৰমতা জোগী, গুনো, মডৰ, ভোৰ্ষ। সাহিত্য অকাদেমী দ্বাৰ ৰিজেক্ট কএল ৰাজকমল চৌধৰী মোনোগ্ৰাফ আযল "নিত নৱল ৰাজকমল" নামসঁ। আ তেঁ সুভ ষ চন্দ্ৰ যাদৱ ছথি "নিত নৱল সুভাষ চন্দ্ৰ যাদৱ"।

মৈথিলী সংস্কৃৰী সাওঁস (মৈথিনা কথাশাস্ত্ৰ) আ সু াষ চন্দ্ৰ যাদৱ

মিশেল ফোকো (Foucault)ক "অনুশাসন সংস্থা" ৰাঁ মনোৱৈজ্ঞানিক ৰাঁষ্টন আ হ্বাগৰ্ষহেডক "গৈসনাগষ্টি " গ্ৰনূক নখ্য একে ছৈ। মিশেল ফোকোক "অনুশাসন সংস্থা" আছি, সোস্নাঁৰঁনাকেঁ অনুশাসনমে আনূ আ তগ নেন সভকেঁ আপসেমে নড়াৰ্ভ, কিছুকেঁ পুৰস্কৃত কৰু আ জে অনুশাসনমে নৈ অৰৈএ তকৰা আস্তে-আস্তে মাদ্দৰ দিযৌ। গৈসনাগষ্টিগমে সোস্নাঁৰঁনা ৌঁ ৰিশ্বাস দিআওল জাগত আছি জে অহাঁ জে যথাস্থিতিক ৰি োধ কই ৰহল ছী সে কোনো ৰিৰোধ নৈ, ওু তঁ সভ কই ৰহল আছি, অহাঁ তঁ ৰিৰোধক নামপৰ ৰিৰোধ কই ৰহল ছী আ সে

ঋপন কমী ন্বকেৰা নেন। ঐমে সমাজমে রর্তমান ঋাধাৰভূত কমীক সহাযতা সেহো নেন জাগত ঋছি, ঋা ঋাস্তে-ঋাস্তে ঈাৰগেঈ ৰঁতাহ ভ২ জাগত ঋছি ৰঁা পনাযন ক২ জাগত ঋছি।

সে সুভাষ চন্দ্র যাদরক ৰাগঈর্য-ৰঁনোক সামান্য ৰাগঈর্য ৰঁনোক নৈ ছন, ঞ ছন "গৈসনাগাঈঁগ"।

মুদা একৰ প্রতিকাৰমে ঋরৈঁত ঋছি স্ঈোৰী সাগঁস, কোন কথা সুনেনাসঁ নোক ঋা সমাজপৰ কী ঋসৰ পড়ত, ঞ ওগ ঋাধাৰপৰ পূর্ব-রিশ্লেষণ কৰৈত ঋছি।

সে সমানান্তৰ ধাৰা মাণৰকেঁ মাণৰসঁ কাঈৰঁাক নির্ণয নেনক।

ও মূনধাৰাক সাহিত্যকাৰ সভ জে মানকীকৰণক নামপৰ ভাষাকেঁ মৰোড়ৈ ছনা, ও স্ঈোৰী সাগঁসক সঁগ গৈসনাগাঈঁগক ঋাধাৰপৰ কাজ ক২ ৰহন ছনা। ণনকৰ উদ্দেশ্য ছন রর্তনীক ভিন্নতাকেঁ ঋশুদ্ধতাক নাম দেৱ। ৰামদেৱ ঝা ঘৰদেখিযাকেঁ নক্ষিত ক২ ঞ সভ নিখনন্হি জে, জে নিখৱ সে ৰঁাজৱ ঋসমিযো মে ঋসফন ভেন সে মৈথিনীযোমে হএত।

ঋা সুভাষচন্দ্র যাদর ঋসগৰ পড়ি গেনাহ।

মুদা জখন ৰমানন্দ ঝা 'ৰমণ' ঋহী স্ঈোৰী-সাগঁসক ্ৰযোগ ৰিঁসাঁড়ক সও কেনন্হি, ঋা তকৰ ঋানোকমে জগদীশ প্রসাদ মণ্ডনক শিৱশংকৰ শ্রীনিরাস দ্বাৰা রর্তনী-সংশোধন কএন কথা (জগ নে ও ঋশুদ্ধতা দূৰ কৰৱা নেন তীন দিন মেহনতি কএন, ঋহি তৰহক ঋহসান সেহো জতেনন্হি) উমেশ মণ্ডনজী

জখন হমৰা পঠেনিহ্‌ তঁ হমৰ কান ঠাঢ় ভ২ গেন।

কাৰণ সুভাষ চন্দ্র যাদরক রর্তনীক কথা রিদেহমে তারত গ্র-প্রকাশিত ভেনাগ শুৰু ভ২ গেন ছনা। হম উমেশ মণ্ডন জী কেঁ সংগৌৰী-স্যাগংসক মর্ম বুঁঝেনিযহি আ রিঁনু তথাকথিত শুদ্ধ এন রর্তনীরঁনা ৰূপ রিদেহমে ছপরঁ শুৰু ভেন [দেখূ গুধ-পানি ফৰাক-ফৰাক (কথা এরং পাণ্ডুনিপি জগদীশ প্রসাদ মণ্ডন)- (ছায়া এরং সম্পাদন- উমেশ মণ্ডন)]।

আ উমেশ মণ্ডনে সূচিত কেনহি জে রর্তনী শুদ্ধতাক রাঁদ জগদীশ প্রসাদ মণ্ডন জী গ্রম ৰহ২ নাগন ছনাহ, আ জহিযাসঁ ও সুননহি জে রর্তনীক শুদ্ধতা রঁনা ৰচনা রিদেহমে ৰিজেক্‌ট ভ২ গেন ছহি আ হনকৰ অসনী রর্তনীরঁনা রর্সন আরঁ গ্র-প্রকাশিত হেতহি তহিযাসঁ হনকামে নর উৎসাহ আরিঁ গেন ছহি।

ফেৰ উমেশ মণ্ডন জীক গপ সুভাষ চন্দ্র যাদরসঁ ভেনহি, তঁ সুভাষ চন্দ্র যাদর জী সূচিত কেনখিহ জে মূনধাৰা রঁনা সভ কিছু নিখি দিযৌ, সুনরেঁ নৈ করত কানে-রাঁত নৈ দেত। ৰাজমোহন ঝা ভাগ স্যাহেরঁপৰ সেহো রঁড রিশ্বাস কএন গেন ৰহয, মুদা স্বযং স্যাহিত্য অকাদেমী পুৰস্কাৰ ন২ ক২ অপনাকেঁ ৰাজনৈতিক রাক্তিরাদী সিদ্ধ কেনহি। "তঁ তকৰ উপায?" "উপায রএহ জে অহাঁ সভ ক২ ৰহন ছী, মানে নেখক রঁঢ়াউ।"

আ সংগৌৰী স্যাগংস সেহো সএহ কহৈএ, জে কথা সুনাযত সে করত ৰাজ, আ জে জত্তে কথা সুনাওত সে তত্তে আগাঁ রঁঢ়ত। আ অসগৰ ঠুঁহস্পতিযো মূঠ। মুদা ঐরেঁৰ দোসৰ চৰণমে সুভাষ চন দ্র যাদর

ঋসগৰ নৈ ৰহথি।

আ সমানান্তৰ ধাৰা কথা স্বনা ৰহনে খছি ১৯ সানস্যঁ আ মূনধাৰা স্বনি ৰহনে খছি।

জখন কি মিশেনে ফোকোক সভষ্টা ডিসীপ্লিনৰী ওংস্ট্ৰীষ্টুশন "ঋনুশাসন সংস্থা" জেনা সাহিত্য ঋক দেমী, মৈথিনী ঋকাদমী, মৈথিনী ভোজপুৰী ঋকাদমী, আ সাহিত্য ঋকাদে ী দ্বাৰা মান্যতা প্ৰাপ্ত কথিত নিষ্টেৰেৰী ঋসোসিযেশন ভ মূন ধাৰা নগ ছৈ।

মুদা মিশেনে ফোকোক সভষ্টা ডিসীপ্লিনৰী ওংস্ট্ৰীষ্টুশন আ মূনধাৰাক গৈসনাগষ্টিগক ষ্টেক্লিক, গাৰ্জিযন ৰঁনৰাঁক ফৰক ষ্টেক্লিক স্ষ্টোৰী সাওংস দ্বাৰা খতম কই দেন গেন ছৈ।

স্ষ্টোৰী সাওংস তাৰানন্দ ৰিযোগীক শঙ্কাৰনী (১) জেনা থোকক হিসাৰেঁ মৈথিনীমে ডপন্যাস ৰঁহৰাগত খছি, (২) মেহতৰক ভাষা আ (३) কূড়া-কড়কষ্টক পহাড় ঠাড় কৰৰাঁক সাজিশ ৰাঁ ৰমানন্দ ঝা "ৰমণ"ক শঙ্কাৰনী (১) "হাষ্ট-ৰঁজাৰক ভাষা" (ডা. প্ৰমোদ ৎমাৰক 'কনকিৰৰাঁ' ক আম্বখমে)কেঁ ডযাৰ কেনক।

এ সভ হতোৎসাহিত কৰৰাঁ নেন ডপযুক্ত গৈস-নাগষ্টি কেৰ ষ্টেক্লিক খছি জকৰা সমানান্তৰ ধাৰা দ্বাৰা স্ষ্টোৰী সাওংসক মদতিসঁ খতম কই দেন গেন খছি। তঁ এ ডদাহৰণ সিদ্ধ কৰৈএ জে মূন ধাৰামে সভ জাতিক নোক খছি আ সমানান্তৰ ধাৰামে সেহো। স্ষ্টোৰী সাওংসক মদতিসঁ ব্ৰাহ্মণৰাদক সংগ গএৰ-ব্ৰাহ্মণক নৱ-ব্ৰাহ্মণৰাদকেঁ সেহো চিহ্নিত কএন গেন খছি।

আা সএহ কাৰণ ঠি জে মৈথিনী কথা সুনেৰ্ৱাক আাযোজন "সগৰ ৰাতি দীপ জৰয"কেঁ সাহিত্য আকাদেমী দ্বাৰা গীড়ি নেৰ্ৱাক প্ৰযত্নে ভেন আা সে ৰিফন ভ**ই** গেনাপৰ ৰমানন্দ ঝা 'ৰমণ' সহিত ৃনে ধাৰা আপন মানসিক সন্তনেন ৰ্ৱনা ক**ই** নৈ ৰাখি সকনা। ৰমানন্দ ঝা 'ৰমণ' তঁ সভটা সীমাক আতিক্ৰমণ কৰৈত একটা ব্ৰাহ্মণৰাদী সংস্থাক পত্ৰিকামে ৰিঁন্দ্ৰ নাম নেনে হমৰা আা ডমেশ মণ্ডনকে আৰাচ কথা সেহো কহনেন্হি আা তকৰ ডপহাৰ স্বৰূপ সাহিত্য আকাদেমী ওগ সংস্থাকেঁ কথিত নিঁটেৰৰী এসোসিযেশনক ৰূ মে মান্যতা দেনক। ও ঘটনা স্টোৰী-সাগংসক প্ৰভাৰকেঁ দ ্শিত কৰৈত আছি।

মুদা আশোক গত দস সানসঁ 'সগৰ ৰাতি দীপ জৰয' কেৰ আাযোজন সমানান্তৰ ধাৰাক নেখক সভ দ্বাৰা কএন জেৰ্ৱাসঁ আাহ্লাদিত ছথি আা কটৈ ছথি- "একৰ প্ৰাৰম্ভিক ডদ্দেশ্য ছৈ গাম-গাম গোষ্ঠী কৰৰ্ৱাক, সে আাৰেঁ জা ক**ই** ভ**ই** ৰহনে ঠৈ।" যএ গপ হমৰ গামমে ভেন ৫২ ম সগৰ ৰাতি দীপ জৰয [কথা ৰৌঙ্ক সিঙ্ক মেহথপা (ৰ্ৱান সাহিত্য কেন্দ্ৰিত) মেঁহথ]মে শিৰশংকৰ শ্ৰীনিৰাস সেহো ৰ্ৱাজনে ছনা- "জখন হম সভ 'সগৰ ৰাতি দীপ জৰয' শুৰূ কেনে ছনোঁ তখন একৰ ডদ্দেশ্য ছন জে ও গামে-গাম ঘআয, মুদা ও তঁ পটনা-ঢেল্লৈ ঘুম**ই** নাগন।"

আা ওমহৰ ৰামভৰোস কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ' আা পৰমেশ্বৰ কাপড়ি সেহো পাযাপাৰ নেপান মে আড়ন ছনা। ভাৰতক সৰকাৰী সংস্থাক সংকননমে ঘনকৰ সভক ৰচনা ৰ্ৱাহৰী (নেপানক) হেৰ্ৱাক কাৰণ নৈ দেন গেননি মুদা ওহী নেপানক দোসৰ নেখক, জে

স্টেইস-কো কেৰ সঙ ছনা, কেৰ কথা দেন গেনৈ ।

আৰঁ আৰ্ড স্বভাষ চন্দ্ৰ যাদৱক সভঙ্গা মূন ৰচনাক ৰেঁৰা-ৰেঁৰী পুনৰ্পাঠ কৰী....

গ্বনো

(গ্বনো মূন মৌথিনী আ গ্বনো হিন্দী অনুবাদ (অঁতিক প্ৰকাশন) ক পাঠপৰ আধাৰিত।)

গ্বনো হিন্দী অনুবাদ

পহিনে গ্বনোক হিন্দী অনুবাদপৰ টিপ্পণী। (সৈদ্ধ ঁতিক বিৱেচন নেন দেখু হমৰ পোথী- মৌথিনী সমীক্ষাশাস্ত্ৰক মৌথিনী েন একটা অনুবাদ সিদ্ধান্ত আ অনূদিত সাহিত্যক সমীক্ষাশাস্ত্ৰ, বিদেহ পেটাৰ http://www.videha.co.in/pothi.htm মে উপনব্ধ।)

জেনা কোনো হিট ফিন্‌ম জেনা কন্নড়ক "কনতাৰা" জঁ অহাঁ পী.ৱী.আৰ. মে দেখ নেনে ছী তঁ কী পাঁচো মিনট তকৰা অ াঁ ও.টী.টী. প্লেটফাৰ্মপৰ দেখি সকৈ ছী।

জেনা হৰিমোহন ঝা কেৰ "কন্যাদান"ক হিন্দী অনুবাদ (ৱিভা ৰানী দ্বাৰা) দেখি কয ণনকৰ পুত্ৰ ৰাজমোহন ঝা প্ৰখী ভ২ াথ পকড়ি নেনে ছনা, সৈঞেন্ড গেমসক অনুৰাগ কশ্যপ দ্বাৰা টিযা

রেরঁ সীৰীজ ৰূপান্তৰণ দেখি কই নেখক রিক্রম চন্দ্রা প্পখী ভেন ছনা, সএহ অনুভূতি গ্ননোক হিন্দী অনুরাদ দেখি কই হমৰা ভেন।

মূন ধাৰাক নোক রিঁনু অনুরাদ সিদ্ধান্ত পঢ়নে অনুরাদ কৰৈএ, মূন ধাৰাক ব্রাঁহ্মণরাদী আ নর-ব্রাঁহ্মণরাদী নেখক সভক জ ন মৌনিক নেখনেমে শব্দ-ভণ্ডাৰক সখাৰ ৰহৈ ছৈ তঁ অনুরাদক কথে কোন। অনুরাদক ৰমণ কুমাৰ সিংহ নগ নে মৌথিনীক শব্দ-ভণ্ডাৰ ছন্হি আ নে হিন্দীক। অখৰাঁৰী ভাষামে ও গ্ননোক অনু াদক পহিনে পাঁতীমে "তিনা সকৰাঁতি"ক অনুরাদ "মকৰ সংক্রান্তি" কৰৈত ছথি! কী মকৰ সংক্রান্তি মৌথিনীক মূন ধাৰাক ব্রাঁহ্মণরাদী আ নর-ব্রাঁহ্মণরাদী নেখক সভ নৈ প্রযুক্ত কৰৈত ছথি, আ গ্ননোক পহিন পাঁতিমে "তিনা-সকৰাঁতি"কেঁ ুভাষ চন্দ্র যাদর "মকৰ সংক্রান্তি" নৈ নিখি সকৈ ছনা?

সে জঁ অহাঁকেঁ সুভাষ চন্দ্র যাদরক গ্ননো কেঁ হিন্দী আ ৈথিনী প্পনূমে পঢ়রাঁক গচ্ছা হৃঅয আ গৈসনাগঙ্গিগক সিদ্ধাঁতক প্রযো দেখরাঁক হৃঅয তঁ পহিনে হিন্দী অনুরাদ পঢ়ূ আ ফেৰ মূন মৌথিনী পঢ়ূ। কাৰণ মূন মৌথিনী জঁ অহাঁ পহিনে পঢ়ি নেনৌঁ তঁ অহাঁকেঁ সিনেমাকেঁ পী.রী.আৰ.মে দেখরাঁক অনুভূতি হএত, আ জঁ পহিনে অহাঁ মূন মৌথিনী পঢ়ি নেরঁ তঁ হিন্দী অনুরাদ একো পন না নৈ পঢ়ি সকরঁ, আ তখন গৈসনাগঙ্গিগ কেৰ প্রযোগ কেনা দেখি সকরঁ? হমৰ গচ্ছা অছি জে অহাঁ ৱ প্রযোগ দেখী।

অহী সন্দর্ভমে ২০২১ মে গএৰ-সরর্ণকেঁ পহিন রেঁৰ দেন মৌথিনীক সাহিত্য অকাদেমী পুৰস্কাৰক চৰ্চা কৰৰঁ আৰশ্যক অছি। জগদীশ প্রসাদ মণ্ডনক ঙপন্যাস "পংগু" ওতই সঁ শুৰূ হোগএ

জতঽ যাত্ৰীক ৰঁনঠনমা খতম হোওত খছি, খা মূন ধাৰাক নোক ছড়পটায নগনা জে জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডন যাত্ৰীজী সঁ খাগূ কেনা ৰঁঢ়ি গেনা খা ও সভ যাত্ৰীজী সঁ পাছাঁ ৰঁঢ় তঁ দূৰ পাছুএ কিএ জা ৰহন ছথি? ২০১৮ মে ঙ্র উপন্যাস বিদেহমে ৯ খণ্ড মে ঙ্র-প্ৰকাশিত ভেন খা সংকনিত ভেন বিদেহ:সদেহ ২১ মে (পৃ. ৩৭৭-৭৭৯), ফেৰ ও পুস্তকাকাৰ খাযন ওহী ৰঁৰ্খ, খা খাৰঁ ও বিদেহ পেটাৰ মে সেহো উপনব্ধ ছি। ঐ পোথীক হিন্দী খনুৱাদ ৰামেশ্বৰ প্ৰসাদ মণ্ডন দ্বাৰা কযন গেন (পন্নৱী প্ৰকাশন) খা হমৰ খনুৰোধ খছি জে ঙ্র হিন্দী খনুৱাদ খহাঁ মূন মৈথিনী পঢ়নাক ৰাঁদ পঢ়ু, খহা পূৰা পোথী পঢ়ি সকৰঁ। পংগুক মূন খা হিন্দী খনু বিদেহ পেটাৰ মে উপনব্ধ খছি।

ফেৰ ঘূৰু গৱনোক হিন্দী খনুৱাদ পৰ, সে খনুৱাদ কেনা ভেন খা কেনা মৈথিনীক গন্সাগডৰ ব়ূ হিন্দী-খনুৱাদ ৰৰ্জনমে খাউটসাগডৰ ব়ূ ৰঁনি গেন নৱ-ব্ৰাহ্মণৱাদক খনূদিত-সংস্কাৰী-সাগংসক প্ৰযোগ সঁ, সে নীচাঁ টেৰূঁনমে দেন খছি। *ৰঁচত ঠাম হিন্দী শব্দকোষক খকানক কাৰণ শব্দ নেন শব্দ নৈ ৰৱন্ বিৱৰণ দেন গেন খছি, সেহো ৰঁচত ঠাম খশুদ্ধ খা ৰঁচত ঠাম খনূদিত ভেৰেঁ নৈ কএন, খাকি খৰ্থক খনৰ্থ কৰৈত শাব্দিক/ খৰ্থানুৱাদ ভেন।*

মূন মৈথিনী "গৱনো"	**খনূদিত হিন্দী "গৱনো"**
তিনা-সকৰাঁতি	মকৰ সংক্ৰান্তি
এক্কে সসপেন মে মুঁহ তোড়ি	এক হী সপ্পেন মে মুঁহ তোড়
ওকৰা টাংসনকৈ	উসকা ঘী ৰঁনাযা

𑒒𑒩𑒢𑒱𑒨𑒼*	𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒦𑒲
𑒑𑒳𑒏𑒮𑒳𑒧-𑒑𑒳𑒏𑒮𑒳𑒧	𑒏𑒱𑒮𑒲 𑒞𑒩𑒯
𑒏𑒩𑒿𑒑	𑒏𑒩𑒿𑒑 𑒧𑒕𑒪𑒲
𑒠𑒩𑒱𑒿𑒨𑒰	𑒠𑒰𑒩𑒿
𑒠𑒹𑒐𑒩𑒿𑒯𑒏 𑒕𑒾𑒛𑓃𑒱𑒋!	𑒠𑒹𑒐𑒹𑒑𑒲 𑒞𑒴,
𑒠𑒹𑒢𑒱𑒨𑒯	𑒂𑒣𑒏𑒼 𑒠𑒱𑒋
𑒁𑒧𑒰𑒚𑒲	𑒂𑒧 𑒏𑒲 𑒑𑒳𑒚𑒪𑒱𑒨𑒰𑒿
𑒏𑒩𑒚𑒲	𑒥𑒰𑒿𑒮 𑒏𑒲 𑒕𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰𑒿
𑒏𑒚𑒳𑒂𑒨𑒪	𑒮𑓂𑒞𑓀𑒦𑒱𑒞
𑒠𑒰𑒥𑒿-𑒠𑒰𑒥𑒿 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻	𑒠𑒥𑒰𑒏𑒩 𑒥𑒢𑒰𑒋 𑒩𑒐𑒞𑒹 𑒯𑒻𑓀
𑒥𑒰𑒞 𑒅𑒪𑒙𑒰 𑒠𑒑 𑒕𑒻**	𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒼 𑒣𑒪𑒙 𑒠𑒹𑒞𑒲 𑒯𑒻
𑒣𑒢𑒱𑒖𑒰𑒥𑒿	𑒣𑓀𑒖𑒰𑒥𑒿
𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒥𑒰𑒥𑒱𑒿 𑒏𑓄	𑒯𑒞𑒰𑒬
𑒮𑒛𑓃𑒪𑒰𑒯 𑒐𑒴𑒿𑒙𑒰	𑒒𑒳𑒢 𑒪𑒑𑒹 𑒐𑒴𑒿𑒙𑒹
𑒅𑒣𑒩𑒹𑒢𑒏	𑒙𑒴𑒙𑒏𑒩 𑒢𑒰𑒑
𑒑𑒖𑓂𑒖𑒢	𑒑𑒖𑓂𑒖𑒞
𑒍𑒑𑒩𑒑-𑒋	𑒠𑒹𑒐𑒦𑒰𑒪 𑒏𑒩𑒞𑒰 𑒯𑒻
𑒩𑒧𑒩𑒰𑒯𑒛𑓃𑒱	𑒁𑒩𑒯𑒩
𑒚𑒱𑒚𑒳𑒂***	𑒚𑒱𑒚𑒳𑒂
𑒏𑒼𑒨 𑒢𑒙𑒻𑒢𑒏	𑒏𑒼𑒃 𑒅𑒮𑒹 𑒯𑒟𑒹𑒪𑒲 𑒣𑒩 𑒩𑒑𑒛𑓃𑒞𑒰 𑒯𑒻
𑒦𑒰𑒏𑒢	𑒖𑒢𑒬𑓂𑒩𑒳𑒞𑒲
𑒣𑒩𑒔𑒰𑒩𑒻 𑒕𑒻	𑒞𑒰𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒞𑒲 𑒯𑒻

𑒦𑒼𑒙𑒱𑒨𑒰	𑒮𑓂𑒫𑒖𑒢𑒲
𑒦𑒼𑒧𑒯𑒻𑒩 𑒪𑒹𑒞𑒻	𑒏𑒰𑒙 𑒐𑒰𑒋𑒿𑒑𑒹
𑒯𑒣𑒏𑓂𑒏𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿	𑒅𑒿𑒏𑒛𑒴𑒿
𑒔𑒰𑒮, 𑒮𑒧𑒰𑒩 𑒂 𑒔𑒾𑒏𑒲***	𑒔𑒰𑒮, 𑒮𑒧𑒰𑒩 𑒎𑒩 𑒔𑒾𑒏𑒲
𑒙𑒾𑒢 𑒏𑒩𑒑-𑒋	𑒙𑒳𑒏𑒛𑓃𑒹-𑒙𑒳𑒏𑒛𑓃𑒹 𑒏𑒩𑒞𑒲 𑒯𑒻
𑒣𑒰𑓀𑒑𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒪	𑒏𑒰𑒙𑒢𑒹 𑒪𑒑𑒰
𑒐𑒩𑒰𑒨	𑒅𑓀𑒚𑒢 𑒮𑒴𑒐𑒏𑒩 𑒮𑒐𑓂𑒞
𑒑𑒼𑒮𑒰𑓀𑒃 𑒛𑒴𑒧𑒰𑒢𑒲	𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨 𑒛𑒴𑒥𑒿𑒢𑒹
𑒣𑒕𑒛𑓃𑒻𑒞-𑒣𑒕𑒛𑓃𑒻𑒞	𑒏𑒱𑒮𑒲 𑒞𑒩𑒯
𑒮𑒱𑒠𑒯𑒰	𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒏𑒲 𑒮𑒰𑒧𑒑𑓂𑒩𑒲
𑒑𑓂𑒫𑒪𑒼 𑒅𑒏𑒙𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻	𑒑𑓂𑒫𑒪𑒼 𑒢𑒹 𑒏𑒯𑒰
𑒖𑒧𑒰 𑒏𑒋	𑒢𑒱𑒬𑒰𑒢𑒰 𑒮𑒰𑒡𑒏𑒩
𑒯𑒣𑒮𑒱-𑒯𑒣𑒮𑒱	𑒯𑒰𑒿𑒤 𑒯𑒰𑒿𑒤
𑒦𑒰𑒮𑒱 𑒑𑒹𑒪	𑒯𑒱𑒪 𑒑𑒋
𑒣𑒰𑒜𑓃𑒱	𑒕𑒣𑓂𑒣𑒩 𑒏𑒼 𑒙𑒹𑒏𑒢𑒹𑒩𑒰𑒪𑒰 𑒂𑒡𑒰𑒩
𑒯𑒙𑒯𑒙	𑒣𑒞𑓂𑒟𑒩
𑒑𑒱𑒩𑒯𑒞 𑒠𑒯𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒻	𑒑𑒵𑒯𑒮𑓂𑒟 𑒅𑒠𑒰𑒩 𑒟𑒰
𑒕𑒲𑒢-𑒧𑒼𑒚𑒱	𑒕𑒲𑒢𑒏𑒩
𑒯𑒛𑓃𑒾𑒟	𑒯𑒛𑓃𑒾𑒟 𑒥𑒰𑓀𑒮
𑒐𑒛𑓃 𑒅𑒕𑒰𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻	𑒤𑒴𑒮 𑒅𑒛𑓃 𑒑𑒨𑒰
𑒏𑒰𑒪𑒲𑒥𑒿𑒠𑒲𑒏 𑒧𑒹𑒩𑒰	𑒏𑒰𑒪𑒲𑒥𑒿𑒠𑒲 𑒏𑒲 𑒣𑒴𑒖𑒰
𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒏 𑒏𑒪𑒹𑒣***	𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒏𑒰 𑒏𑒪𑒹𑒣
𑒣𑒰𑒙	𑒁𑓀𑒞𑒩𑓂𑒡𑒰𑒢

খ্বাৰা	রঁগীঠা
গাছী	খ্বাম কে রঁগীঠে
গৈঢ়	কাষ্টকৰ
ছৌড়ী কএ সমাঁগে নে হোগ ছৈ	ডসকী তরীযত ঠীক নহীঁ হৈ
ষ্টাষ্ট	ঘাস ফূস মে রঁনী দীরাৰ
দোসৰ রিঁছেনেক	দূসৰী রঁনানে নগা হৈ
খ্বানেন	খ্বস্তৰ
জৈৰাঠো	জড়েঁ
দূ গো স্বপাৰী নোত মে খ্বাযন ছৈ	নিমংত্রণ কী স্বপাৰী মিন হৈ
রাঁছয নাগন	খ্বনেগ কৰকে ৰখনে নগা
ষ্টিৰসি কএ	গ্বম্রে মেঁ
কননম্বঁহ	ৰুখ্বাঁসা
রীষ্ট নগাএত	রাঁস ৰোপেগা
সিসোহি নেনকৈ	তোড় নে গযা
খ্বৰিকংঠন***	খ্বৰিকংঠন
নাষ্ট মে স্নূনিযো ৰষ্টে	স্নূনিযা ভী থী
খ্বড়ে-খ্বড়	চূপকে সে
নৌ রঁজে ৰাতি মে	দস রঁজে ৰাত মেঁ
ওনৈত	চূনতা
ঝখগ	খ্বফসোস জতা ৰহা
ডংগেনেক	ডসে তৈযাৰ কিযা

ৼপয	খ্বানে
জোগতৈ	ৰখরানী কৌন করেগা
ম্যাত-খ্বাঠ ৼা নভকা খূঁৼা কাৼি	খূঁৼে কাৼ ৰখে
খিখিৰ	নেরনা
পজোঠনে	নেকৰ
হ্যাক দাএ	ৰূঁনাকৰ
জ্বখ্বাযন***	জ্বখ্বাযা দখ্বা
গনি কএ ভাত ভাএ জেতৌ****	গনকৰ ভাত হো জাএগা
ত্ত্ম্মা***	ত্ত্ম্মা
খ্বরাঠ কথা	ৰূঁৰী ৰাঁত
হূমকম	হূকম্প*****
হূকম্প	হূকম্প*****
ঠঠৰী***	ঠঠৰী
ড্ডক	ম্বখাগ্নি
হিন্নূ	হিন্দূ
কৰগ ঠৈ কেনা	ৰোঁনতা ক্যা হৈ
খ্বৰৰাঁ-খ্বৰৰাঁগন***	খ্বৰৰাঁ-খ্বৰৰাঁগন
ঝোড়া	ৰঁৼূখ্বা
ৼানি কএ	নেকৰ
খ্বখৰা***	খ্বখৰা

*সুভাষ চন্দ্র যাদর পত্নী নেন ঘৰনী আ জগদীশ প্রসাদ শুনে ভনসিযা কেৰ প্রযোগ কৰৈ চথি, ওনে দূ-স্থিতিমে দ তৰহক প্রযোগ চৈ। অনুরাদক কী ওনে নেন "পত্নী" শব্দক প্রযোগ কৰতা?

রাঁতকেঁ পনষ্টি দেনাগ ভেনৈ ঘুমা দেনাগ, এতই** চৈ চুষ্টিতে ভনষ্টা জৰাঁৰ দেনাগ।

***অনূদিত নৈ ভেন

****শাব্দিক অনুরাদ

*****অর্থানুরাদ

হিন্দী রর্জনমে অধ্যায পৰিরর্তন সেহো পতা নৈ চনৈত অচি, মূন মৈথিনীমে নর পৃষ্ঠসঁ রিরৰণ শুৰু ক**ই**, আ জত**ই** জগহ খানী চৈ ওত**ই** ফোটো পাড়ি ক**ই** অধ্যায পৰিরর্তন স্পষ্ট কএন গেন চৈ।

ডেনমার্কক শব্দকোষ রঁড রিস্তৃত চৈ, প্রাযঃ ২২ রো ্যূম সঁ রেঁশীমে চৈ, আপ্ররাসী প্রাযঃ ওকৰ নাগৰিকতা নেন নৈ জাএরঁনা ডেনিস ভাষাক পৰীক্ষামে অনুত্তীর্ণ ভ**ই** জাগ চথি। একটা মহিনা জে ডেনিসসঁ রিরাহ কেনে ৰহথি হুনকৰ রঁঠা ডেনমার্কক নাগৰিক ভ**ই** গেন মুদা ও কহনেহি জে ভাষা পেপৰ রঁহু কঠিন হোগ চৈ, ডেনিস সেহো ওগমে অনুত্তীর্ণ ভ**ই** জাগ চথি। জনসংখ্যা রা ক্ষেত্রফনক চোট ৰহরঁ ডেনিস রোকারূনেৰী নেন হানিকাৰক নৈ ভেনৈ।

হিন্দী জৈ হিসারেঁ অপন ভূগোন রঁঢেনেক অচি ওগ হিসারেঁ ওকৰ

শব্দারলী নৈ রঁচ়ল ছৈ । অমেৰিকামে ২৬০ শব্দক অংগ্রে ীক "হাগ প্রেক্লেন্সী" আ ২৬০০ "রেঁসিক রর্ড লিস্ট" হাগ স্কূলক ছাত্র লেল ছৈ জে ক্রমশঃ কানেজ আ গ্রেজুএট স্কূল (ওতএ পোস্ট গ্রেজুএটকেঁ গ্রেজুএট স্কূল কহল জাগ ছৈ) ধৰি পাঁঢ়লাপৰ প্লগ্লা (গএৰ ভাষা ফেকল্টীক ছাত্র লেল) ভই জাগ ছৈ। সাহিত্যক রিদ্যার্থী/ সাহিত্যকাৰ লেল ঐ সঁ দস গুণা অপেক্ িত হোগত অছি। হিন্দীমে অপরাদ , জকৰা হিন্দীক পূৰোধা নোকনি উপহাসমে আঁচলিক উপন্যাস/ লেখন কহৈত ছথি আ এক তৰহেঁ নকাৰৈত ছথি, কেঁ ছোড়ি় হিন্দীক করি আ উপন্যাসকাৰ অ মা রর্গক ২000 শব্দক শব্দারলীসঁ সাহিত্য (পদ্য, উপন্যাস) ৰচৈ ছথি আ মৈথিলীক কিছু সাহিত্যকাৰ ঐ রেঁসিক ২000 শব্দক রর্ড লিস্ট ধৰি সীমিত ৰহএ চাহৈ ছথি, জখন কি জাপালী অলফারেঁটক চেন্হ ৬00 ধৰি পাঁঢ়ি জাগ ছৈ।

জগ ভাষামে ৰামলোচন শৰণ ১৪-১৬ হজাৰ পাঁতীক শ্রীৰামচৰিত মানসক অনুরাদ সন্ ১৯৩৫ (রি. ২0২৬) মে পূর্ণভার ৰক্ষিত মৈথিলী ৰূপমে কেলন্হি ওত সন্ ২0২১ (রি. ২0৭৮) মে গ্রলোক ঐ তৰহক হিন্দী অনুরাদ মোলকেঁ রিখিন্ন কৰৈত অছি।

গ্রলো কেৰ আমুখ "আখিৰী রিপন্ন মনুষ্যক গাথা"- লেখক কেদাৰ কানন

মূল মৈথিলী গ্রলোক প্রাৰম্ভসঁ পূর্র একটা আমুখ অছি "আখিৰী

রিপন্ন মন্বন্তক গাথা"। এ অছি মূন ধাৰাক কল্পাৰোহ আ ঐ ৰেঁৰ ওগ কল্পাৰোহঙ্কৈ ভাৰ ছন্থি কেদাৰ কাননক কান্থপৰ, আ এ নিখন গেন অছি তিনা-সংক্রান্তি দিন!

মুদা সুভাষ চন্দ্র যাদর তঁ আখিৰী রিপন্ন মন্বন্তক গাথা নিখরেঁ নৈ কেনে ছথি। এ আমুখ সুভাষ চন্দ্র যাদরক নেখনীকেঁ ওগপাৰ ঠাঢ় কৰরাঁক ৎুড়িমেত প্রযাম অছি। ও তঁ নিখনে ছথি গ্রনো মণ্ডনক জীরনী, ও গ্রনো মণ্ডন জে কহৈত ছথি-

"হমৰা চিন্থৈ ছিহী? নে চিন্থৈ ছিহী ত**ই** চীন্থ নে। হম ছ ঐ গ্রনো মণ্ডন। অহী চৌক পৰ ঘৰ ছৈ। হমৰা সংগে ঠেঠপনী কেনহী ত**ই** বুঁঝি নে। হম ছিঐ গ্রনো মণ্ডন।"

আ কেদাৰ কানন ক**ই** ৰহনে ছথি ঠেঠপনী গ্রনো মণ্ডনক সঙ।

"রঁড়কা-রঁড়কা ঠোপ-চানন কযনিহাৰ ভাষা কেঁ দূষিত ৰৱঁ মানৈত ছথি।"- কেদাৰ কানন নিখৈ ছথি।

মুদা ওগ ঠোপ-চানন কযনিহাৰক নাম নেরাঁক মাহম কেদাৰ কাননমে নৈ ছন্থি।

কেদাৰ কানন মভষ্টা নাভ মাহিত্য অকাদেমী আ মৌথি ী অকাদেমীক ঠোপ-চানন কযনিহাৰসঁ নৈত ছথি। আ আরঁ জখন ও ঠোপ-চানন কযনিহাৰ মৰনামন্ন ছথি, কিছু রাস্তরি ৰূপমে মৰিযো গেন ছথি, তঁ ও অপনাকেঁ ওকৰাসঁ অনগ দেখারঁ চাহৈত ছথি।

আ ঠোপ-চানন কযনিহাৰক রাঁন রঁঠা মভ জঁ কেদাৰ

কাননকেঁ, ৰীণা ঠাকুৰকেঁ, অশোক অৰিচনকেঁ আ আন নাথক-নাথ টাকাক অনুৰাদ/ সম্পাদনক অসাগনমেন্ট আ সাহিত্য অকাদেমীক ৰাঁন/ অনুৰাদ পুৰস্কাৰ নেনিহাৰ কেঁ কৃতঘ্ন ক ি ৰহন ছন্থি তঁ ও ৗনকা নোকনিক আপসী মামিনা ছন্থি। মুদা ঠোপ-ঠানন কযনিহাৰক ৰাঁন ৰঁঠাক পুৰখাক কৃপাসঁ ৗনক সভকেঁ এ সভ ভেটনন্থি যে তঁ সত্য ছৈহে।

সংগহি জঁ অহাঁ ঠোপ-ঠানন নৈ ক**ই** ৰহন ছী, ৰাঁ ধোতী-কুর্তা নৈ ৰৰন্ পেন্ট-শর্ট পহিৰৈ ছী ৰাঁ অহী আনেখমে কনে উপৰ ৰিশ্লেষিত নৰ-ব্ৰাহ্মণৰাদী ছী তঁ অহাঁকেঁ সভ ছন-প্রপঞ্চক অধিকাৰ স্বতঃ ভেটি জাগত অছি, যে কেদাৰ কাননক আম্মুখ সঁ জনতৰ্ ভেটৈত অছি।

এনো ২০১৯ মে প্রকাশিত ভেন কেদাৰ কানন জী কেৰ আম্মুখক সংগ।

২০১৯ক সাহিত্য অকাদেমী অনুৰাদ পুৰস্কাৰ কেদাৰ কানন জী কেঁ হিন্দী কৰিতা সংগ্রহ "অকান মেঁ সাৰস" (নেখক- কেদাৰ নাথ সিংহ)ক মৈথিনী অনুৰাদপৰ দেন গেন। আৰ্ অহাঁ পহি ে হমৰা ৰঁতাৰ্উ জে কে এহন নোক অছি জে হিন্দীক কৰিতা সংগ্রহ নৈ পঢ়ি সকৈএ আ যে ওকৰা মৈথিনী ��নুৰাদক খগতা ছৈ? আ ঐ মে কেদাৰ কাননকেঁ অনুৰাদ অসাগনমেন্ট আ পুৰস্কাৰ, ডৰঁন ফএদা ভেনন্থি সএহ নে। কাৰণ ৰমতা জোগী (২০১৯) মে কেদাৰ কানন নিপত্তা ছথি, মডৰ (২০২১) মে কোনো আম্মুখ নৈ অছি।

মুদা ভোট (২০২২) মে কেদাৰ কানন ৰৈক-কৰৰমে ৫ পাঁতি

নিখনে ছথি- মুদা এক্কোটা ক্রান্তিকাৰী পাঁতি ওগমে নৈ অছি, কিএ?

আৰ্ "গ্রনো" উপন্যাসক সঙ সাহিত্য অকাদেমী কী কেনক।

২০১৩-২০২০ মে প্রকাশিত ৰচনাকেঁ সাহিত্য অকাদেমী পুৰস্কাৰ ২০২২ মে দেন জযতৈ। মানে গ্রনো ৰেসসঁ ৰাঁহৰ।

মানে গ্রনোক ক্রান্তিকাৰী আমুখ নিখনিহাৰকেঁ সাহিত্য অকাদ মী অনুবাদ পুৰস্কাৰ আ গ্রনো ৰেসসঁ ৰাঁহৰ।

তঁ গ্রনোক আমুখ ৰ্নৈকমেনিংগ ছন? বুঝি তঁ সএহ পড়ে ।

গ্রনোক আমুখমে আৰ ৰ্‌ঁত ৰাস কন্নাৰোহটে অছি।

'দেসিন ৰযনা সৰ্ জন মিষ্টা', মূন ধাৰাক সভকেঁ ড্র ৰটন ছৈ, সে কেদাৰ কাননকেঁ সেহো ৰটন ছন্হি। মুদা অৱহট্ট তঁ সাহিত্যিক ভাষা ছন।

মুদা জ্যোতিৰীশ্বৰ-পূৰ্ব ৰিদ্যাপতি সংস্কৃত আ অৱহট্ট ঠক ৰিদ্যাপতি ঠক্কুৰঃ সঁ ভিন্ন ছথি। সম্ভৱতঃ ৰিসফী গামক ৰাৰ্ৰ কাসটক শ্রী মহেশ ঠাকুৰক পুত্র। সমানান্তৰ পৰম্পৰাক ৰিদাপত নাচমে ৰিদ্যাপতি পদাৱনীক (জ্যোতিৰীশ্বৰসঁ পূৰ্বসঁ) নৃত্য-অভিনয হোগত অছি। জ্যোতিৰীশ্বৰ পূৰ্ব ৰিদ্যাপতিক ৰিৱৰণ- ক্ষ্মীৰক অভিনৱ গুপ্ত (দশম শতাব্দীক অন্ত আ এগাৰহম শতাব্দীক প্রাৰম্ভ)- গ্রন্থ "ঈশ্বৰ প্রত্যাভিজ্ঞা- ৰিভৰ্ষিণী" মে ও ৰিদ্যাপতিক উল্লেখ কৰৈ ছথি। শ্রীধৰ দাসক সদুক্তিকৰ্ণামৃত (ৰচনা ১১ ফৰৱৰী ১২০৩, দেখু মধ্যকালীন মিথিনা, ৰিজয কুমাৰ ঠাকুৰ)- শ্রীধৰ দাস ৰিদ্যাপতিক পাঁচ টা পদ উদ্ধৃত কেনে ছথি জে ৰিদ্যাপতিক পদাৱনীক ভা া

ছী। "জার ন মানতো কৰ পৰগাস তারে ন তাহি মধুকৰ ৱিনাস।" আ "মৃন্দনা মৃঞ্চন কতয মকৰন্দ"। জ্যোতিৰ শ্বৰ (১২৭৯-১৩৯০) ষষ্ঠঃ কল্লোন- ॥অথ ৱিদ্যারন্ত ৱর্ণনা॥ ধষ্টমঃ কল্লোনঃ- ॥অথ ৰাজ্য ৱর্ণনা॥ সে ৱিঁদাপত কেৰ ঙল্লেখ কৰৈত ছথি। সে ৱিদ্যাপতি ততেক প্রসিদ্ধ ভ২ গেন ৰহথি ৃ জ্যোতিৰীশ্বৰ তকৰ ঙল্লেখ নঠক ৰূপমে কেনন্থি।

কেদাৰ কানন তকৰ ৱাঁদ গ্ৱনো ঙপন্যাসক সাৰাংশ নিখৈ ছথি। নগৈএ ও ঠীকসঁ ঙপন্যাস পঢ়নন্থি নৈ ৱাঁ অর্থ ৱূঁঝ নৈ সকনা। ও নিখৈ ছথি- "অনৱৰকেঁ ৱূঁঝন ছৈক জে ৱূঁঢ়িযা (সৃ ৱাঁক মায) নগ পাগ ছৈক। ওকৰ কোনো প্রযাস নিৰর্থক নহি হেতৈক। .. ঐঁঠ নেত" আৰ কী কী।

মৃদা ঙপন্যাসমে সে ছৈহে নৈ, অনৱৰে নৈ আনো পাত্র এহ ন নৈ কৰৈএ জে কেদাৰ কানন ৱূঁঝাৱঁয চাহৈ ছথি। পনাগৱঁনা পাগ দৈএ জখন সভকেঁ হোগ ছৈ জে ও নৈ দেত। পঁখাৱঁনা পঁখা ৱঁদনি ক২ দ২ দৈএ জখন গ্ৱনোকেঁ সেহো আশংকা ৰহয জে ও নৈ ৱঁদনেত। অনৱৰ তঁ কতেক ৱেঁৰ মদতি কেনকৈ, ৱাঁদমে সতকোঁ কেনকৈ জে গিদ্ধ সভ পাগ নেন মড়ৰা ৰহন ছৈ। হঁ কতাক ৱেঁৰ পাগ নৈ ভেষ্টনোপৰ/ ভেষ্টৈমে দেৰী ভেনাপৰ এক ৱেঁৰ ও অনঠেনে জৰূৰ ৰহৈ।

গ্ৱনো কেৰ ভাষাসঁ কেদাৰ কানন অঠম্ভিত ছথি, মূন ৃাৰা কেৰ নোককেঁ হেৱাঁকো চাহী। মৃদা সে ন্দনকৰ মৌথিনী সাহ ত্যসঁ ১৬ সানসঁ দূৰ হোযৱঁ মাত্র দর্শিত কৰৈত অছি।

কেদাৰ কাননকেঁ খানো ৰঁদ্দত ঠীজপৰ খাশ্চৰ্য হোগ ছন্থি, ঙপন্যাসক একটা ঝগড়াক ৰাঁদক ষ্থিতিপৰ ও িখৈ ছথি জে "তথাকথিত ভদ্ৰ যমাজমে এতবেঁ টা ঘটনা কী যঁ কী ক২ দৈত খছি ম্বদা যামান্য নোকক ঘৰমে এহন ঘটনা ৰহৰহাঁ."।

কেদাৰ কাননক ঐ তৰহক খঠম্ভিত হোযৰাঁক ষ্বাও হায্য ঙ৯পন্ন কৰৈত খছি, মূনধাৰাক ঐঁঠীক ৰূপমে হম একৰা দেখৈত ছী। নগৈত খছি জে ও কোনো দোযৰ গ্ৰহযঁ খাযন ছথি খা ম্বপৌনক একটা ৰঁড়কা মহনমে ৰহৈ ছথি, দীন-খ্বনিযাঁ যঁ দূৰ।

৯ পন্নাক ঞ্ৰ খাম্বখ গ্বনোক পাঠমে ব্যৱধান ঙ৯পন্ন কৰৈত খছি। যে খহাঁযঁ খাগ্ৰহ জে পৃ. যঁ১৭ যঁ যোঝে গ্বনো পঢ়নাগ শ্বৰূ কৰূ। এক নিয়াঁযমে ঙপন্যায পঢ়ি জাঙ। ফেৰ ঘূৰি ক২ ঞ্ৰ খাম্বখ ৰাঁ কন্নাৰোহটে হায্য খানেখক ৰূপমে পঢ়ু।

খা খাঙ গ্বনোপৰ।

গ্বনো

গ্বনো মে গিৰহত খা মানিকক ঠঠ মাত্ৰ ভেনে খছি, জিনকৰ কনম-গাছী ছন্থি, ম্বদা ৰঁয ঠঠে খছি, খা এক ৰেঁৰ ৰঁভন কহি ক২ যম্বোধন খছি, মানে ও ব্ৰাহ্মণ থিকা।

মাত্ৰ গ্বনোক মৰনাক ৰাঁদ ডাক্টৰ মনিক খৰেঁ ছথি, জে কানৈত কহৈত ছথি জে খাৰঁ দ্দনকা মানিক কে কহতন্থি, মানি নিখ ও কাযম্ব ছথি, ম্বদা ঐ ঙপন্যাযমে দ্দনকৰ জাতিক ৰিৰৰণ নৈ খছি। যে একটা গিৰহত/ মানিক দূ-চাৰি ৰেঁৰ খা ডাক্টৰ য হেৰেঁ

এক রেঁৰ।

আ সভসঁ পাওরঁনা চ্ছথি পনাগ মিনেক মানিক- দশৰথ মণ্ডন।

ঞ্জ উপন্যাস মোটা-মোটী ১৪ খণ্ডমে রিভক্ত অছি, আ ফৈশরৈকক সঁগ গ্রনো মণ্ডনেক জীরনক রিররণ ওকৰ নগক রাতাররণক রিররণক সঁগ দৈত অছি। উপন্যাসক উদ্দেশ্য কান-স্থানক রিস্তারপূর্ণ রিররণ দেরাঁক নৈ অছি, আ যে সমাজ রাঁ থর্ব্যরস্থাক অন্তর্নিহিত সমস্যাক রিশ্লেষণ ঞ্জ নৈ করৈত অছি। গ্রনো শুনেক চাৰু কাত ঞ্জ ঘূমৈত অছি। গ্রনো মণ্ডনেক আঁখি, গ্রনো শুনেক আভাসী রাঁ রাস্তরিক উপস্থিতি জতই জতই জাগত অছি ততই ততই ঞ্জ উপন্যাস রিচরৈত অছি। কনে কান নেন এমহৰ-ওমহৰ গেরোঁ কএনে তঁ ফেৰ আপস। মৃত্যুক রাঁদো জখন নোক অনুকম্পা ৰাখিমে অপন হিস্সাক নেন জোগাৰ কই ৰহন চ্ছথি, নেখক রিনিযাঁ নগ ঘূৰি অরৈত চ্ছথি আ গ্রনোক হাক রিনিযাঁকেঁ স্বনাগ পড়ৈ চৈ, ও রাঁরাঁক একটা আৰ হাকক আসমে কান পথনে অছি। "অকানৈত ৰহগ-এ।" আ উপন্যাস খত্মে হোগত অছি- "রঁরাঁ তএ চনি গেনগ। রিনিযাঁ কানগ-এ।"

ঞ্জ পোথী সামান্য উপন্যাসসঁ ভিন্ন শব্দ আ রাক্যক পাঠ্যতা (টেক্স্টুএনিটী) ক ৰূপমে রিশ্লেষণ মঁগৈত অছি। জ্বনিযা ক্রিস্টোরাক অনুদৈর্ঘ্য সম্বন্ধ রঁনা ধ্ৰৰী জে নেখক আ পাঠককেঁ জোড়ৈত অছি আ উর্ধ্বাধৰ ধ্ৰৰী জে ঐ পাঠকেঁ দোসৰ পাঠ সঁগ জোড়ৈত অছি। জেকৰ দেৰীদাক রিখণ্ডনাত্মক পদ্ধতিসঁ জ্বনিযা ক্রিস্টোরাক পদ্ধতিক পৰিণামক জাঁচ কএনে জাযত।

গ্রন্থ অধ্যায়মে বিভক্ত নৈ অছি, ই একটা ধাৰ মন ৰহৈত জাগত অছি, মুদা টাগপোগ্রাফীক প্রয়োগসঁ বিশিষ্ট স্থানমে অধ্যায় বা খণ্ড পাঠকক সুবিধা লেল সম্ভব কএল গেল অছি। ওলা কএ ৰেৰ খণ্ডক ভীতৰ পৈৰাগ্রাফ-স্পেস দই কই খণ্ডক ভীতৰ পখণ্ড সেহো বনাওল গেল অছি।

আৱ একবেৰ গ্রন্থ কেৰ পুনর্পাঠ কৰী।

গ্রন্থক পহিল খণ্ড

পাঠ শুৰূ হোগত অছি তিলা সকৰাঁতি সঁ, মকৰ সংক্রা ্তিসঁ নৈ! (অনুবাদকক লেল ই গপ অছি।)

আওন নীপি ৰহল অছি ৰিনিয়াঁ (গ্রন্থক চোটকী বেটী), গীত গাবিঁ ৰহল অছি। কী অহাঁকেঁ কল্লাৰোহট বা কোনো হীন ভাৱনা গ্রন্থক পৰিৱাৰমে দেখা ৰহল অছি। সিনোমেটোগ্রাফিক অনুভৱ নিঅ, সোচূ-গ্রন্থ, গীত গবৈত নীপৱ, ফেৰ পানিক ফাহা জকাঁ ওস, পঠিয়া হৱা, বড় জাড়, ৰিনিয়াঁ পহিৰলে অছি খালী লৱাৰ আ ফৰাক আ মাযক হাক- "ই চৌড়ী হমৰা জীঅয নৈ দেত। গে চন্দ্ৰি ওঠি লে লো।" আ কৰূ ঐ দৃশ্যক মংচন। মুদা নীপৈ কালমে চন্দ্ৰি লেটা জেতৈ, মৈল লেটৈলোক বাঁদ হেতৈ (অনুৱ দকক লেল ই গপ অছি।)

আ আৱ সোচূ জে ই গ্রন্থ মণ্ডল নৈ তথাকথিত ভদ্র সমাজক গ্রন্থ কাননক ঘৰ অছি।

তথাকথিত ভদ্র সমাজমে সেহো খহিনা ভোৰ হোগ ছৈ, খহিনা তিনা সকৰাঁতি ৰাঁজন জাগ ছৈ, খহিনা নীপন জাগ ছৈ, খা খহিনা মায ঠিঠিখাগ ছৈ "ঞ ছৌড়ী হমৰা জীখয নৈ দেত। গে চদ্দৰি ওঠি নে নে।"

গ্নোক পৰিৰাৰক ভোৰুকা খান সভ ৰাঁত সেহো খহাঁকেঁ এত২ ভেষ্ট জাযত।

গ্নোক দোসৰ খণ্ড

"হমৰা ঠিন্থে ছিহী? নে ঠিন্থে ছিহী ত২ ঠীন্থ নে। হম ছ ঐ গ্নো মণ্ডন। খহী চৌক পৰ ঘৰ ছৈ। হমৰা সঁগে ঠেঠপনী কেনহী ত২ ৰূঁষি নে। হম ছিঐ গ্নো মণ্ডন।"

ফ্লৈশৰৈক এক পাৰাগ্ৰাফমে, গ্নোক ৰাঁপ ম্বনীনান, গ্নোক দূষ্টা ছোষ্ট ৰঁহীন, ওকৰ মাযক মৰৰঁ, ৰাঁপক ৰেনৰেক নোকৰী ছোড়ৰঁ, সহৰসাক ৰেনৰেক ৰঁড়াৰাঁবূ ৰঁনৰজী সাহেৰঁক ান নৈ ৰহৈ জে ম্বনীনান নোকৰী ছোড়য, ওকৰা ৰঁড়কা-ৰঁড়কা জিন্দা কৰঁগ কে দেতৈ?। ম্বনীনানক জেঠকী ৰেঁষ্টীক মাঁগ তীন সঁতানক ৰাঁদ পোছায গেনৈ, ম্বনীনান সভকেঁ খপনে নগ নাএ খাননকা। নাতি চৰফৰ-চনাক ৰহৈ (মহেন্দৰ).. ৰাঁসডীহ নিখা নেনকৈ। গ্নো ভাগি ক২ কোসী চৌক, মিপৌন খাৰিঁ গেন। ৰিঁহাৰ সৰকাৰক জমীনপৰ ৰঁসি গেন।

ৰেনৰে মে ৰহৈত ম্বনীনান নোহা-নক্কড়ক ৰঁদ্দত সামান ৰঁনৰেঁনে ৰহয। ছোষ্ট-পৈঘ খূৰপী, কোদাৰি, খঁতী, দৰিঁযা, ঞ্চড়হৰি, ভানা, ৰঁৰছ । ঞ সৰঁ

ঋখনিযো গ্রনোক ঘৰ মে ছৈ। গএহ ওকৰ ৰঁপৌতী ছিঐ। ৰাঁপ-প্ৰৰখাক ছোড়ন ঔৰ ঋগচ্চ নৈ ছৈ।

ফেৰ ৰিনিযাঁক ঠঁঠনতা। ওকৰা স্কূনমে পাঁঠ যয ষ্টাকা ভেষ্টনে ৰহগ, পোশাক ৰাশি।দীদীজী কহনে ৰহগ- 'জ্বত্তা কীন নিহে।' ম্বদা গ্রনো দোযৰ ৰেঁগৰতামে যে খঠ ভ২ গেনৈ, ৰিনিযাঁম্ কহৈ ছৈ.. যভষ্টা ঠাষ্টি গেনহ।

গ্রনোক তেযৰ খণ্ড

ছোষ্টুঋা (গ্রনোক ছোষ্টকা ৰেঁষ্টা) ঋা ৰিনিযাঁক কাজক প্রতি দৃষ্টিকোণক দ্বন্দ্ব।

গ্রনোক ঠাৰিম খণ্ড

এক মাস পহিনে গ্রনোক ৰঁড়কা ৰেঁষ্টা ঋৰজ্বনমা পনিজাৰঁ (পঁজাৰঁ নৈ) ঠনি গেনৈ। কঁদাহাৰানী (ঋৰজ্বনমাক ৰৌহ) ঋা স্বজীত (ঋৰজ্বনমাক ৰেঁষ্টা)।

ৰিনিযাঁক পেষ্টমে ঠানী ছৈ কাৰণ ও পঠপঠ থূকৈ ছৈ।

নযা যান দিন মাচ্চ ৰঁনন ৰহয, কাৰণ নযা যান ঋাৰঁ ভ্ৰেমৰক দিন ৰঁনি গেন ছৈ যভক নেন। ওগ দিন ৰিনিযাঁ মাচ্চ ৰোঁক ি দেনে ৰহয। ওনা ৰিনিযাঁক ঋাগ্রহ ৰহৈ মোঁস খেৰাঁক।

গ্রনোক ৰঁগনে মে ঋনৰৰ এগো কঠঘৰা মে ৰৈঁঠগ-এ। ড্র স্বগ া দৈ ছৈ। এগো স্বগযা দগ কে দস ষ্টকা নৈ ছৈ।

গ্বনোক ঢ়স্বৰাৰি ঠৈ ৰেঁনা ঋা ওকৰ পত্নীক নাম ঠৈ ৰেঁনোৰানী।

পহিনে গ্বনোকেঁ গাজা পীঐত-পীঐত দম্মা ঙখড়ি গেনৈ। চাৰূ কাত মানে গাজাক নশাক ৰ্যাপাৰ হোগত হেতৈ। ঢ়ে ৰেঁনোঢ়~ ওকৰ ঢ়ৰহোজি ঋপন ননদি মানে গ্বনোক পত্নীকে~ দেখয ঋাযন ঠৈ ঋা কহৈ ঠৈ- "ঞ্র গজপীঋা হ্মৰ ৰঁহীন কএ মাৰি দেনক।"

কঁদাহাৰানী জৰনা ঙপৰেনক (জোগাৰ কেনক, তাকি ক**ই** ন ঋননক- ঋন্বৰাদকক নেন ষ্টিপ্পণী)।

ভগিনাক ৰিঁযাহক নোত প্বৰৰাঁক ঞ্রম, ঢ়াড়ী, ঢ়াযা, ৰিঁনাঙজ ঋা দূ ঢ়য একাৰন ষ্টাকা দিঋ পড়তৈ। ও ঢ়োনক জাগএ, ঢ়োষ্টুঋা ঋা ৰিনিযাঁ ঢ়ঁগ ঠৈ। ৰুনিযাঁ ঢ়েহো ঋাযন ঠৈ, ৰঁহীন ৰিন যাঁকেঁ ঋপন ঢ়াস্বৰ ন**ই** জায চাহৈ ঠৈ। ম্বদা ও মনা ক**ই** দেনকৈ, নোক কহতৈ জে ৰাঁপ ৰোগাহ ভ**ই** গেনৈ, দিন ষ্টগি গেনৈ তেঁ পেষ্ট পোঢ়ৈ নএ ঋাযন ঠৈ। ও ৰঁষ্ট কানন, গ্বনো কেঁ চগ্বন্তা হোগ ঠৈ, ঢ়ৌড়ী ঞ্র ঢ়ৰঁ ৰাঁত কেনা ৰূঁঝি গেনৈ। কনিযাঁ দৰঁ ঠৈ ম্বদা মনা কৰিত   তঁ কোনো গজ্জন ৰাঁকী ৰহিতয (কোনো কর্ম ৰাঁকী ৰহ্তয, গজ্জত তঁ ঢ়োষ্ট শৰ্দ্ধ ঠৈ- ঋন্বৰাদকক নেন ষ্টিপ্পণী), "মাৰিযো খগ ৌৗ..।"

ৰিনিযাঁ নেন ঢ়োনক কোনো তীৰথঢ়ঁ কম নৈ কাৰণ ও ঋখৈনধৰি ৰেনগাড়িযো নৈ দেখনে-এ, মানে চঢ়ন তঁ নহিযে ঋঠি, দেখৰোঁ নৈ কেনে ঋঠি, মানে মাত্ৰ স্বননে ঋঠি। কিচ্চু গোষ্টে নিখনহি জে ৰি��িযাঁ পহিন ৰেঁৰ ৰেনগাড়ীপৰ চঢ়ন ঢ়ে ঐ ঙপন্যাঢ়মে নৈ ঠৈ, ও মাত্ৰ স্বননে হএত, ৰেঁশীঢ়ঁ ৰেঁশী। ঢ়ে দূষ্টা গণ্ডিযা ঠৈ।

গ্বনোক পাঁচম খণ্ড

ঘূৰ-ধঁুঋা। "ঋনরৱ কোনো জরাৱঁ নৈ দৈ ছৈ। ড্ড পহিনে কএক রেঁৱ মদদ কেনে ছৈ, ঽাকা দেনে ৰহৈ, দরাগ দেনে ৰহৈ, স্বগযা দেনে ৰহৈ। .. গ্বনো ঘূৰরেঁ কে নাম নৈ নৌ ছৈ।"

গ্বনোক ছঋম খণ্ড

ৰাজিনদৱ ডীনৱ ঋা ওকৱ সমদাহী গনৰা গানহী। গনৰা গানহীক জেঠকা ডোমা কিৰানা কে দোকান কৰৈ ছ॥ দোসৱ রেঁঽা কে পানক দোকান ছৈ, সরঁ তৱহক চার্জৱ ৰাখনে-এ ঋা একঽা মোরাঁগন চার্জ কৰগ কে পাঁচ ঽকা নৌ ছৈ। প্বনৰরাঁস মে রঁদ্দত কএ রিঁজনী নৈ ছৈ। তেসৱ রেঁঽা মোরাঁগন ৰিচার্জ কৰগ-এ, ফিনিম ঋা গানা ডাৰ্ডননোড কৰগ-এ। ফোঽো এসঽেঽ কৰগ-এ। ফোঽো খীঁচগ-এ। চাৰিম রেঁঽা রঁৰজেশ দরাগ কে দোকান কৰগ-এ। ওকৱ কহরঁ ছৈ- 'কোনো ডাক্ঽৰ ঋা হমৰা মে ফৰক এতরেঁ ঠৈ জে ডাক্ঽৰ কএ ডিগৰী ছৈ ঋা হমৰা ডিগৰী নৈ ছৈ।

গ্বনোক সাতম খণ্ড

কঁদাহারানীকেঁ মনহদক চাঁপমে মখানক কমৌনীক নর-ৰোজগাৱ ভেঽনেগ-এ।

স্বখরাঁ ঋপন মায কএ ঘৱ সএ নিকানি দেনক। ও ছৈ গনৰা গানহীক পিতিযা সাস্ব।

স্বখরাঁ মায কএ ঘৱ নাএ ঋাননক।

গ্বনোক ঋাঠম খণ্ড

মূংগক ৰাঁযা ৰাঁৰ্ডগ হেতৈ, হৰৰনা চাস, সমাৰ খা চৌকী   গ কে খড়াগ সয মাঁগৈ চৈ।

কন ঠীক কৰেৰাঁক চৈ।

"এমপী কে এনেকশন চিঐ। কাঁগৰেস ৰঁজীতা ৰঁজন কএ ঠাঢ় কেনে-এ।"নৰেশৰাঁ ৰঁজীতা ৰঁজনসঁ গ্বনো কেঁ এক হজাৰ টকা দিএতৈ, গ্বনোক ঘৰমে চহটা ভোট চৈ। ম্বদা নৰেশৰাঁ নিপত্তা ভই গেনৈ।ম্বদা ফূনৰাঁ মোদীকেঁ জিতেতৈ, ম্বদা গ্বনো নৈ জ এত মীটিংগমে "তোৰা (ফূনৰাঁকেঁ) মোটকা গম্ভী ভেটনে হ তৌ। তূ কৰ গে (মীটিংগ)।"

ফেৰ ঘৰ ঝগড়া, কঁদাহাৰানী সসৰফানী ৰঁনেনেক খা গৰদনি মে ফঁসা নেনেক। কঁদাহাৰানী ৰোঁগনৰনা গদ্রূম ডৰামমে ৰঁন্ন কই তানা নগা নৈহৰ চনি গেন।

গ্বনোক নখম খণ্ড

গ্বনোক দূটা ঘৰ ভাসি গেনৈ।

ৰাঁৰাঁ কহনকৈ, ঘৰপৰ মৰচাৰ্ডৰ চীট দেনে চহ। জঁতৰ দেনকৈ, ম্বদা ও কোনো কাজক নৈ।

কানীৰঁন্দীক সেৰা, ভগৈত, ফূনহাসি। খাৰঁ ণ্বশক কনেপো নৈ নগতৈ।

গ্বনোক দসম খণ্ড

ছোট্টখো কাজ কৰৈএ পিনাগ মানিক দশৰথ মণ্ডন ওগঠাম। কন ঠীক কৰৰৈনে ১২00 টাকা এডরাঁস মাগৈএ, ১000 ভেটৈ ৈ। মুদা কন ঠীক কৰেৰাঁক ৰঁদনা ও ম্যাগকিন কীনি নৈএ কাৰণ খৰজ্বনমা খপন পাগসঁ কীনন ম্যাগকিন ৰেঁঠি নেনে ৰহৈ। ওকৰা দেখেৰাঁক ছৈ।

খনৰৰ ৰিনিয়াঁক ৰোঁখাৰ ভতাৰৰাঁক নেন গোনী দেনকগ।

গ্বনোক দসম খণ্ড

গ্বনো কেঁ দূটা স্বপাৰী দূটা নোত মে খাযন ছৈ- একটা নানো পণ্ডিত কে পোতী কে ৰিঁযাহ , দোসৰ সাৰি কে জৈধী কে ৰিঁযাহ।

গ্বনোক এগাৰহম খণ্ড

গ্বনো মানিকসঁ টৌঠ মাংগত, ও নৈ দেতৈ **তই** এক্কো গো খাম কি ন্বঠী ভোগ নৈ দখয দেত।

ৰাঁস ডেঢ় সয সএ কম মে নৈ ভেটৈ ছৈ, গ্বনো চোৰা কএ ৰেঁচত তেঁ এক্কে সয মে দিখয পড়তৈ। পাচ টা ৰাঁসক পাগ ভেটনৈ, পান সয মে ৰিনিযাঁ পাঠী কিননক। ঘড়িএ ঘংটা মে পাঠী ৰিনিযাঁ কএ ঠীন্থ গেনৈ।

গিৰহত টৌঠ নৈ দেনকৈ, খপনা পচাস টকা নগা কএ কি নক।

চোৰৰাঁ সোঁসে গাছক ন্বঠী সিযোহি নেনকৈ। একটা ঠঞ্বৰৰাঁ সেনিযন চোৰ ছৈ।

ৰিনিযাঁ, স্নুনিযাঁ খা ৰ্ঁৰম্রেৰৰানী ন্বঠী চোৰৰৈঁএ।

'পকড়নকহ ৰৈঁ?'- ৰিনিযাঁ পৃছনকৈ।

'ড্ড ৰ্ঁভনা হমৰা পকড়ত? .." (ৰ্ঁৰম্রেৰৰানী)

গ্বনোক ৰ্ঁড়কী ৰেঁষ্টী ৰুনিযাঁ ৰীনামে ৰিঁযাহন ছৈ। খনৰৰক মোৰাঁগনপৰ ফোন এনৈ ওকৰ। গ্বনো **ওতই** জাগএ, ছোষ্টুখা মেহো মও জাগ ছৈ। ৰিনিযাঁৰঁনা ন্বঠী মনেম ৰঁনি জাগ ছৈ।

মূঁগক পহিন তোড় ৰিনিযাঁ মতনৰেনমাকেঁ দেনক, ও ৰীম ষ্টাকা দেনকৈ।

ৰুনিযাঁ কে দীযৰ নেৰক্ষৃ এনৈ, ও চুপচাপ ৰিনিযাঁ কে দেখৈত ৰহগ-এ খা ম্বক্ষী ছোড়গ-এ।

দশৰথ মণ্ডনক মাঠূক নড়কা নেপানমে ছৈ, ৰিনিযাঁ নেন কথা খৰৈঁ ছৈ। ম্বদা গ্বনো চাৰি মামক ষ্টেম মঁগৈএ, খৰজ্বনমা নানাযক ছৈ ম্বদা তৈযো ওকৰাসঁ পৃছতৈ।

গ্বনোক ৰাঁৰহম খণ্ড

খনৰৰক মোৰাঁগনপৰ ফোন এনৈ খৰজ্বনমাক, ও ৰৰাঁড়ি দৈ ছৈ।

গ্বনোকেঁ খোঁখী হোগ ছৈ, দৃ মষ ষ্টাকামে দৃ কষ্টা থোক ◌়◌া ওনগ কে ৰাঁত ভেনৈ। কতেক গৰদা ফেফড়ামে গেন হেতগ। খোঁত ৰাঁড়ি দেনকৈ, দম ষ্টাকাক পঁখা ষ্টূষ্টি গেনৈ ম্বদা নঁগড়া দোমৰ ৰঁদনি দেনকৈ।

গ্রনোক তেৰহম খণ্ড

এক রেঁৰ ৰিনিযাঁ গচ্চপক্ক ঋাম নাএ কএ গেন ৰষ্টে **তই** মান ক পচাস গো টাকা দেনে ৰষ্টে। মনিকানি খাগ নএ দেনে ৰষ্টে।

রেঁনারানীক রোঁকাৰ ভতৰিতে নৈ ছৈ। কোন চৌড়া, কোন মৌগী কাএ টা ঋাম নাএ গেনগ।

গ্রনো ভৰি ৰাতি চটপট কৰৈত ৰহন। দম ফুনগ ঋা খোঁখী হোগ।

"বুঁঠিযা কএ রোঁখাৰ নাগন ছৈ। ওকৰা (গ্রনো) ঋপনা ভঠন   নে হোগ চগ।.. চুড়ী ঋযকৰে কখূন ঘৰ **তই** কখনূ গাচী দৌড়ৈত ৰহগ চগ। চৌড়া ঋাঠ রঁজে ধৰি স্বতনে ৰষ্টে ছৈ।"

গ্রনোক ঋন্তিম খণ্ড

গ্রনো যাত-ঋাঠ টা নভকা খূট্টা কাটি কএ ৰাখনে-এ। .. ঋাৰঁ **তই** যকে নে নাগগ ছৈ জে ফচ্চো কৰত।

ৰিনিযাঁক পাঠী খাগ-পীঋগ নৈ ছৈ। নৈ জানি কী ভাএ গেনৈ।

ঋান রেঁৰ গ্রনো ৰাতিও কএ গাচী ওগৰৈত ৰহয। ঋ গ রেঁৰ নৈ ওগৰি ভেনৈ। ঋাৰঁ ও৯ পৈৰুখ নৈ ছৈ..

.. কঁদাহারানী পহুঁচ গেনগ।'পপা, কন রনা মিযতৰী কএ রঁ া ঋানথিন। ঠীক কাএ দেতৈ।'

গ্রনো রাঁজনে- 'কনিযাঁ, ওগ মে এক হজাৰ নাগতৈ। হমৰা হাথ পৰ এক্কো গো টকা নৈ ছৈ।'

'ৰঁজা কএ খানখিন নে। জে নাগতৈ সে দেৱৈঁ।'

খৰজ্বন পনিজার্ঁ সএ ঘূৰি খাযন।

ভগিনা মহিন্দৰ জে ৰেঁগমানী সই গ্বনোক ঘৰাড়ী গ্বনোক ৰাঁপ সই নিখৰাঁ নেনে ৰহৈ সে ঠকহৰৰাঁ ভগিনা স্বননকৈ জে মমা ৰেঁমাৰ ঠৈ ত ভেঁহ্ট কৰয এনৈ। গ্বনো ওকৰা খৰাঠ কথা কহি দেনকৈ।

মহিন্দৰ সতনৰাএন ভগৱানক পূজা কৰেনক। ৰিনিযাঁ **ওতই** গেন, ভৌজী ৰাতিমে ৰোকি নেনকৈ। ৰিনিযাঁকেঁ পতা চনন জে গ্বনোক মন ৰঁদ্যত খৰাপ ঠৈ। ও ভোৰে খারিঁ গেন।

ঐ উপন্যাসক মহা-খন্ত.. কনা দেখূ..

মায ৰত্নকা পূজা দিখা পৃচ্ছনকৈ। ঔতৌকা হান স্বনৰঁগ মে ৰিনিযাঁ কএ মন নৈ নাগনৈ। মাএ কএ কহনক- 'মায, পৈসা দহী নে। ৰঁৰাঁ কএ গোনী নারিঁ দগ ছিঐ।'

..

ৰিনিযাঁ কনহা পকড়ি কএ ডোনেনকৈ- 'ৰঁৰাঁ!'

ক্গচ্চ নৈ। কতৌ ক্গচ্চ নৈ।

'মায, দৌড় গে। দেখহী নে ৰঁৰাঁ কএ কী ভেনৈ গে! ৰঁৰা ৌ! হৌ ৰঁৰাঁ! ৰঁৰাঁ হৌ ৰঁৰাঁ!'

..

'হঁস্যা উড়ি গেলৈ।'

ফেৰ পাগক খ্ভারমে নকড়ী নৈ খ্বা নকড়ীক খ্ভারমে গ্বনোকেঁ গাড়ি দেন জেতৈ।

".. ভূমকম্ম হোগ ঠৈ হৌ!" পৰমেসৰ ৰাঁজন।

..

ভূকম্প ফেৰ এলৈ।

ভুক দগতিএ তা দূ গোষ্টে মোষ্টৰ্যাগকিন যএ এলৈ, কষ্টে া খ্বা জগদীস।

ফেৰ মৃত গ্বনো খ্স্পতান জাগএ, ওকৰ পোস্ট্মার্টম হোগ ৈ, ও ভূকম্পসঁ গ্বনো মৰলৈ যে পহিলহিয়েসঁ খ্স্পতানমে হলো ৰহৈ, যে কাগঠ ৰঁন্ন গেলৈ।

ফেৰ দোৰাঁৰা গ্বনোকেঁ খ্যমস্যান খ্বনন গেলৈ। ভুক দেনকৈ ছোষ্টুখ্বা খ্বনূ কোদৰৰাহ মাষ্টি যএ গ্বনোকেঁ তোপি দেনকৈ।

কিছু খবহূ খ্বা জনীজাতি জে মুসলমান ৰহৈ যে খ্বাগি দৈত খ্বা দফলো হোগত দেখি ৰাঁজৈ ঠৈ- ড্র হিন্দূ হগ কি মুসলমান.. হিন্দূও কে কোলো ধৰম হগ!... ধৰম লে কে কী হোতগ? পৈসা হোগ হগ ত ৰাঁনোৰঁঠা গ্বজৰ কৰিহগ।..

নেতা/ মংত্রী যভক ভূকম্পক ৰাঁদ খ্ল্বকম্পা ৰাশি দেৰাঁক প্রতিযোগিতা। কোলো প্রাকৃতিক খ্বাপদা এলাপৰ কেনা মুগল

লোককেঁ অন্বকম্মা ৰাশি দেৱাঁনেন আপসমে প্রতিযোগিতা হোগ ছৈ আ সে ন্সূজ মে ৰহৰাঁক নেন, সে নেখক এত**ই** দেখৰ্ঁ**ই** চাহৈ ছথি।

ৰাড কমিশনৰ পনৰহ সৌ টাকা..

এমপে .. পাঁচ হজাৰ টাকা..

মংত্রী.. দস হজাৰ..

সৰকাৰী আদমী.. চাৰি নাখক চেক..

আ ফেৰ ওগ পাগ নেন ৰগড়া..

জগদীস কেঁ ওগমে সঁ এক নাখ চাহী।মুদা নেখক ঘূৰৈ ছথি ৰিনিয়াঁ নগ।

"ৰিনিয়াঁ ভদাস অয। ৰঁৰাঁ মন পড়ৈ ছৈ।.. দাগ গে! কতে সাফ অৰাঁজ ৰহৈ।.. ওকৰা ভেনৈ জে হাক দগ- ৰঁৰাঁ! হৌ ৰঁৰাঁ!.."

জ্বনিযা ক্রিস্ঃটোৰাক অন্বদৈর্ঘ্য সম্বন্ধ ৰঁনা ধ্ৰৰী, জ্বনিযা ক্রিস্ঃটোৰাক ভর্ধ্বাধৰ সম্বন্ধ ৰঁনা ধ্ৰৰী

জূনিযা ক্রিস্ঃটোৰা অপন পোথী "ৰউ, ডাযনাগ এণ্ড ◌ৰন"মে গণ্টৰ-টেক্স্টুঅনিটী মানে অন্তৰ-পাঠ্যতাক সংকল্পনা দেনহ্নি, মনে কোনো পাঠ একটা দেৱাঁৰমে ৰঁন্ন নৈ ৰহি সকৈএ। সে ও পাঠকেঁ সংকনেন কহৈ ছথি।

ঋার্ঁ গ্ৰনোমে দেখ্ৰ, ৰংজীতা ৰংজনসঁ ঢ়হ রোষ্টক এক হজাৰ ষ্টকা নৰেশরাঁ দিযেতৈ। মুদা ও নিপত্তা ভ২ জাগ ঢ়ৈ। ফুনরাঁ মোদীকেঁ জিতেতৈ। এম.পী. কেৰ এনেক্শন ঢ়িঐ।

যে সুভাষ চন্দ্র যাদর ষ্টেক্মষ্টক কনষ্টেক্মষ্ট তাকি নেনে ঢ়না ২০১৯ মে। যে ম্নকা ভীতৰ ঘূৰিযাগত হেতহি ঋা যে রিস্তৃত ৰূপমে রাঁহাৰ ভেন "ভোষ্ট"মে এম.এন.এ. কেৰ ভেন এনেক্শনক সঁগ ২০২২ মে। যে ঋন্তৰ-পাঠ স্থাপিত কৰৈত ঋছি ঋন্তৰ-রিষযক রিষয-রস্থ। ৱা সভষ্টা পাঠ ঋা রিষয এক দোসৰাসঁ ৰগড়া নৈত ৰহৈএ ঋা এক দোসৰাক প্ৰভাৰকেঁ খতম কৰৈত ৰহৈএ, কখনো কোনো পাঠ ঋাগাঁ তঁ কখনো দোসৰ। ঋা ঐ পাঠকেঁ ঋহাঁ সমাজ ঋা সংস্কৃতিক ঋাধাৰসঁ ঋনগ নৈ ক২ সকৈ ঢ়িঐ। যে সমাজ-সংস্কৃতিক পাঠ ঋা সাহিত্যক পাঠ মিশ্ৰৰ ভ২ জাগত ঋছি।

পাঠ ঋভ্যাস ঋা উৎপাদনক রিষয ঋছি। যে পহিনেসঁ সমাজ-সংস্কৃতিক পাঠ ঋা সাহিত্যিক পাঠ দূ তৰহক স্থৰ নিকানৈত ঋছি।

রিচাৰধাৰাক সংঘৰ্ষ ঋা তনাৰকেঁ পাঠ সমাহিত কৰৈত ঋছি।

জুনিযা ত্ৰিস্ষ্টোৰাক ঋনুদৈৰ্ঘ্য সম্বন্ধ রঁনা ধ্ৰৱীমে যোষে ◌খক ঋা পাঠকক রীঢ় রাৰ্তা হোগ ঢ়ৈ। মানে নিফাফক রৌস্থ ঋা নিফাফপৰ নিখন পতা কেৰ রীঢ় যোষে রাৰ্তা হোগ ঢ়ৈ। মুদা জুনিযা ত্ৰিস্ষ্টোৰাক উৰ্ধ্বাধৰ সম্বন্ধ রঁনা ধ্ৰৱীমে "পাঠ" মূনধাৰাক সাহিত্য ঋা একষ্টা ঢ়োষ্ট কানাৰধিমে ভেন ঘষ্টনাক রীঢ় রাৰ্তা কৰৈত ঋছি। মানে পাঠ ঋা ওকৰ সন্দৰ্ভক রীঢ় রাৰ্তা হোগ ঢ়ৈ, এক নেখকক পাঠ দোসৰক নেখকক পাঠ সঁগ রাৰ্তা কৰৈএ।

ঞ্জ খুন্ন্ ধ্বৰী জখন এক দোসৰাকেঁ কাষ্টৈএ তখন শঙ্ক ৰাঁ পা ভ৯-পক্ষ হোগএ জগমে কমসঁ কম একটা খাৰ পাঠ পঢ়ন জা সকৈএ।

জ্বনিযা ত্রিস্য্টোৰা ৰোনী-ৰানীকেঁ যথাৰত ৰাখৰাক খা ক ঠু পাঠ জে মন্বক্ষ্যসঁ খনগ খচ্ছি কেৰ ৰূপমে নেখকক খধিকাৰ খা কর্তব্যক ৰর্ণন কৰৈত চ্ছথি।

(জাৰী..)

খম্বনগ্নক-১

ৰনৈত-ৰিঁগঢ়ৈত-স্বভাষচন্দ্র যাদৰক কথা সংগ্রহক সমীক্ষা (ৰিদেহ ঞ্জ-পত্রিকা ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.videha.co.in মে ২০০৯ মে ঞ্জ-প্রকাশিত হমৰ খানেখ)

স্বভাষচন্দ্র যাদৰজীক "ৰনৈত ৰিঁগঢ়ৈত" কথা-সংগ্রহক সভ কথামে সঁ খধিকাংশমে ঞ্জ ভেষ্টত জে কথা খিম্নাসঁ ৰেশী একটা থীম নএ খাগাঁ ৰঢ়ন খচ্ছি খা খপন কাজ খতম কৰিতহি খন্ত প্রাপ্ত কএনে খচ্ছি। দোসৰ ৰিশেষতা খচ্ছি একৰ ভাষা। ৰনচনমাক ভাষা ও ি উপন্যাসক মুখ্য পাত্রক খাত্মেকথাত্মেক ভাষা খচ্ছি মুদা এতএ ঞ্জ ভাষা কথাকাৰক খপন চ্ছন্থি খা তাহি খর্থেঁ ঞ্জ একটা ৰিশিষ্ট স্বৰূপ নৈত খচ্ছি। এক দিস কথাক উপদেশাত্মেক খিম্না-পিহানী

স্বৰূপ গ্ৰহণ কৰবাঁক পৰিপাটীক বিৰুদ্ধ স্বভাষজীক কথাকেঁ একটা সীমিত পৰিমিতিমে থীম নই কএ চলবাঁক, ভাষাক শিল্প জে খাঁটী দেশী অছি পৰ ধ্যান দেবাঁক সম্মিলিত কাৰণসঁ পাঠকক এক বৰ্গকেঁ এহি সংগ্ৰহক কথা সভমে অসীম আনন্দ ভেটতহি তঁ সংগে-সংগ খিস্সা-পিহানীসঁ বাঁহৰ নহি আবিঁ সকল পাঠক বৰ্গকেঁ ও কথা সংগ্ৰহ নিৰাশ নহি কৰত ৰৰন মনকৰ সভক ৰুচিক পৰিধকৰণ কৰত।

কিছু ভাষাযী মানকীকৰণ প্ৰসংগ- জেনা ঐছ, অছি, অ গ ছ । জাহি কালমে মানকীকৰণ ভই ৰহল ছল ওহি সময এহিপৰ ধ্যান দেবাঁক আৰশ্যকতা ৰহএ। জেনা "জাগত ৰহী" কেঁ "জাতি ৰহী" লিখী আ ফেৰ জাতি (জা গ ত) লেল প্ৰোনন্সিএশনক নি ম বঁনাৰী তেহলে সল ঐছ সংগে অছি। মুদা আবঁ দেৰী ভই গেল অছি সে লেখকো কনিয়াঁ-পুতৰা মে একৰ প্ৰযোগ কএ দিশা দেখবৈত ছথি মুদা দোসৰ কথা সভমে ঘুৰি জাগত ছথি। মুদা এহিসঁ ও আৰশ্যকতা তঁ সিদ্ধ হোগতে অছি জে একটা মানক ৰূপ স্থিৰ কএল জাএ আ "ছৈ" লিখবাঁক অছি তঁ সেহো ঠীক আ "ছৈক" লিখবাঁক অছি তঁ "অন্তক 'ক' সাগলেন্ট অছি" সে প্ৰোনন্সিএশনক নিঅম বঁনএ। মুদা সে জল্দী বঁনএ আ সৰ্বগ্ৰাহ্য হোঅএ তকৰ বেঁগৰতা হমৰা বুঁঝাগত অছি, আজুক লোককেঁ "য" লিখল জাএ বা "এ" এহিপৰ ভৰি জিনগী লড়বাঁক সময নহি ছৈ, জে ধ্বনি সিদ্ধাংত কহৈত অছি সে মান্য, আ নহি ঁ প্ৰোনন্সিএশনক নিঅম বঁনাউ। "নহি" লেল "নঞি" লিখবঁ তঁ বুঁঝবাঁমে অবৈত অছি মুদা নগঁ (অন্তিকা), নগং (এন.বী.টী.) আ নঁগ (সাকেতানন্দ - কালৰাত্ৰিশ্চ দাৰুণা) মে সঁ সাকেতানন্দ ী বঁনা

প্ৰযোগ ধ্বনি-রিজ্ঞান সিদ্ধাংতসঁ রেঁশী সমীচীন সিদ্ধ োগত অছি আ সে রিশ্বাস নহি হোঅএ তঁ ধ্বনি প্ৰযোগশালা সভক মদতি নিঅ।(রৈজ্ঞানিক আ মানক মৈথিলী রর্ণমালাক আডিযো ফাগল রিদেহ আর্কাগরক (http://www.videha.co.in/) রিদেহ আডিযো লিংকপৰ ডার্ডনলোড/শ্ররণ লেল উপলব্ধ অছি।)

"রঁলৈত রিঁগড়ৈত" পোথীক এ্র একটা রিশেষতা অছি জে সুভাষচন্দ্র যাদরজী অপন রিশিষ্ট লেখন-শৈলীক প্ৰযোগ কএলে থি জে ধ্বন্যাত্মেক অছি আ মানকীকৰণ সম্বাদকেঁ আগাঁ লএ জএবাঁমে সক্ষম অছি।

কথাক যাত্রা- রৈদিক আখ্যান, জাতক কথা, ঐশপ ফেবঁল্স, পংচতংত্র আ হিতোপদেশ আ সঁগ-সঁগ চলৈত ৰহল লোকগাথা সভ। সভ ঠাম অভিজাত্য রর্গক কথাক সঁগ লোকগাথা ৰহিতে অছি।

কথামে অসফলতাক সম্ভারনা উপন্যাস-মহাকার্য-আ ্যান সঁ রেঁশী হোগত অছি, কারণ উপন্যাস অছি "সোপ ওপেৰা" জে মহিনাক-মহিনা আ সানক-সান ধৰি চলৈত অছি আ সভ এপীসোডক অন্তমে একটা রিন্দুপৰ আবিঁ খতম হোগত অছি। মানে সত্তৰি এপীসোডক উপন্যাসমে উন্নত্তৰি এপীসোড ধৰি তঁ শা রঁনিতে অছি জে কথা একটা মোড় লেত আ অন্ত ধৰি জে কথাক দিশা নহিএ রঁদলল তঁ প্ৰৰলকা সভটা এপীসোড হিট আ মাত্র অন্তিম এপীসোড ফ্লাপ। মুদা কথা একৰ অনুমতি নহি দৈত অছি।

ঞ্া এক এপীস্রোড ৰ্বনা ৰচনা চ্ছী ঋা নীক তঁ ঋূৰেঁ নীক ঋা নহি তঁ ঋৰাপে-ঋৰাপ।

কথা-গাথা সঁ ৰ্বঢ়ি ঋাগূ জাগ তঁ ঋাধ্ধনিক কথা-গল্পক তিহাস ঙন্নৈসম শতাব্দীক ঋন্তমে ভেন। একৰা নঘুকথা, কথা ঋা গল্পক ৰূপ মানন গেন। ওনা এহি তীনূক ৰ্বীচক ভেদ সেহো ঋনাৰশ্যক ৰূপসঁ ব্যাখ্যাযিত কএন গেন। ৰৰীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰসঁ শ ৰু ভেন ঞ্া যাত্ৰা ভাৰতক এক কোনসঁ দোসৰ কোন ধৰি স্বধাৰৰাদ ৰূপী ঋান্দোনেনক পৰিণামস্বৰূপ ঋাগাঁ ৰ্বঢ়ন। ঋসমিযাক ৰ্বেজৰ্বৰুঋা, ঙড়িযাক ফকীৰ মোহন সেনাপতি, তেন্বগ্বক ঋপ্পাৰাৰ, ৰ্বঁগনাক কেদাৰনাথ ৰ্বনৰ্জী ঞ্া সভ গোষ্টে কঋনো নাৰী প্ৰতি সমৰ্থনমে তঁ কঋনো সমাজক সূদখোৰক ৰিৰুদ্ধ ঋৰ্বৈত গেনাহ। নেপানী ভাষামে "দেৰী কো ৰ্বনি" সূৰ্যকান্ত জ্ঞৱানী দ্বাৰা দসহৰাক পশুৰ্বনি প্ৰথাক ৰিৰুদ্ধ নিঋন গেন। কোনো কথা প্ৰেমক ৰ্বঁধনক মধ্য জাতি-ধনক সীমাক ৰিৰুদ্ধ তঁ কোনো দনিত সমাজক স্থিতি ঋা ধাৰ্মিক ঋঁধৰিশ্বাসক ৰিষযমে নিঋন গেন। ঋা ঞ্া সভ কৰৈত সৰ্বদা কথাক ঋন্ত স্বঋদ হোগত চ্ছন সেহো নহি।

ৰাদ: সাহিত্য: ঙত্তৰ ঋাধ্ধনিক, ঋস্তিত্বৰাদী, মা ৰতাৰাদী, ঞ্া সভ ৰিচাৰধাৰা দৰ্শনশাস্ত্ৰক ৰিচাৰধাৰা থিক। পহিনে দৰ্শনমে ৰিজ্ঞান, গতিহাস, সমাজ-ৰাজনীতি, ঋৰ্থশাস্ত্ৰ, কনা-ৰিজ্ঞান ঋা ভাষা সম্মিনিত ৰহৈত চ্ছন। মুদা জেনা-জেনা ৰিজ্ঞান কনাক শাঋা সভ ৰিশিষ্টতা প্ৰাপ্ত কৰৈত গেন, ৰিশেষ কএ িজ্ঞান, তঁ দৰ্শনমে গণিত ঋা ৰিজ্ঞান মৈথেমেষ্টিকন নাজিক ধৰি সীম ত

ৰহি গেল। দার্শনিক আগমন আ নিগমনক অধ্যযন প্রণালী, রিশ্লেষণাত্মেক প্রণালী দিস রঁঢ়ল। মার্ক্স জে গ্লনিযা ভৰিক গৰীরঁক লেল একটা দৈরীয হস্তক্ষেপক সমান ছলাহ, দ্বন্দ্বাত্মেক প্রণালীকেঁ অপন র্যাখ্যাক আধাৰ রঁনওলন্হি। আগ-কান্হিক "ডিসকসন" রা দ্বন্দ্ব জাহিমে পক্ষ-রিপক্ষ, গ্লনূ সম্মিলিত অছি, দর্শনক (রিশেষ কএ ষডদর্শনক- মাধৱাচার্যক সর্বদর্শন সংগ্রহ-দ্রষ্টর্য) খণ্ডন-মণ্ডন প্রণালীমে পহিলহিসঁ রিদ্যমান ছল।

সে গতিহাসক অন্তক ঘোষণা কএনিহাৰ ফ্রাংসিস ফুকিযামা -জে কম্যুনিস্‌টে শাসনক সমাপ্তিপৰ ঞা ঘোষণা কএনে ছলাহ- কিছু দিন পহিনে এহিসঁ পলটি গেলাহ। উত্তৰ-আধুনিকতারা সেহো অপন প্রাৰম্ভিক উত্সাহক রাঁদ ঠমকি গেল অছি। অস্তিত্বরাদ, মানরতারাদ, প্রগতিরাদ, ৰোমেন্‌টিস জ্‌ম, সমাজশাস্ত্রীয রিশ্লেষণ ঞা সভ সংশ্লেষণাত্মেক সমীক্ষা প্রণালীমে সম্মিলিত ভএ অপন অস্তিত্ব রঁচেনে অছি।

সাগকো-এনেনিসিস রৈজ্ঞানিকতাপৰ আধাৰিত ৰহরাঁক কাৰণ দ্বন্দ্বাত্মেক প্রণালী জেকাঁ অপন অস্তিত্ব রঁচেনে হত।

আধুনিক কথা অছি কী? ঞা কেহন হোএরাঁক চাহী? একৰ কিছু উদ্দেশ্য অছি আকি হোএরাঁক চাহী? আ তকৰ নির্ধাৰণ ক না কএন জাএ ?

কোনো কথাক আধাৰ মনোরিজ্ঞান সেহো হোগত অছি। কথাক উদ্দেশ্য সমাজক আরশ্যকতাক অনুসাৰ আ কথা যাত্রামে পৰিরর্তন সমাজমে ভেল আ হোগত পৰিরর্তনক অনুৰূপে

𑒯𑒼𑒋𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒮𑒿   𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒨𑒧𑒹𑒫 𑒢𑒱𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒂 𑒋𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒌𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒁𑒮𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒮𑒼𑒗𑒰𑒿 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒫𑒻𑒠𑒱𑒏 𑒂𑒐𑓂𑒨𑒰𑒢𑒏 𑒑𑒣 𑒏𑒩𑒲 𑒞𑒿 𑒍 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒏 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒼𑒗𑒰𑒿 𑒁𑒢𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒧𑒱𑒪𑒱 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒢𑒰𑒃 𑒮𑒱𑒐𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒖𑒰𑒞𑒏 𑒏𑒟𑒰 𑒪𑒼𑒏-𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒥𑒾𑒠𑓂𑒡-𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩𑒏 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒩𑒐𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑒳𑒮𑓂𑒪𑒱𑒧 𑒖𑒑𑒞𑒏 𑒏𑒟𑒰 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒩𑒴𑒧𑒲𑒏 "𑒧𑒮𑒢𑒫𑒲" 𑒤𑒰𑒩𑒮𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒏 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒫 𑒂 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒏 𑒅𑒢𑓂𑒢𑒞𑒱𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒠𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒂𑒖𑒳𑒏 𑒏𑒟𑒰 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒦 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑓂𑒩 ◌𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒂 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒲𑒨 (!) 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝𑒏 𑒠𑒱𑒮 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒂 𑒖𑒹 𑒮𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿 𑒄 𑒍𑒏𑒩 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒱𑒪𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒋𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒂 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒪𑒹𑒭𑒝 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒫𑒬𑒞𑒰 𑒥𑒢𑒱 𑒮𑒏𑒞।

𑒏𑒧𑓂𑒨𑒳𑒢𑒱𑒮𑓂𑒙 𑒬𑒰𑒮𑒢𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒣𑓂𑒞𑒱 𑒂 𑒥𑒩𑓂𑒪𑒱𑒢𑒏 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒪𑒏 𑒐𑒮𑒥𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒤𑓂𑒩𑒰𑓀𑒮𑒱𑒮 𑒤𑒳𑒏𑒱𑒨𑒰𑒧𑒰 𑒒𑒼𑒭𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒡𑒰𑒩𑒰𑒏 𑒂𑒣𑒮 𑒗𑒑𑒛𑓃𑒰𑒮𑒿 𑒮𑒵𑒖𑒱𑒞 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒏 𑒄 𑒮𑒧𑒰𑒣𑓂𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒂𑒥 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒏 𑒯𑒱𑒞𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒡𑒰𑒩𑒰 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒥𑒜𑓃𑒞। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒯𑒱 𑒍 𑒋𑒯𑒱 𑒧𑒞𑒮𑒿 𑒂𑒣𑒮 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒏𑒯𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒦𑒲𑒞𑒩 𑒂 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨𑒞𑒰𑒏 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒋𑒐𑒢𑒼 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒡𑒰𑒩𑒰 𑒥𑒰𑒿𑒔𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒂𑒡𑒳𑒢𑒱𑒏𑒞𑒰𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒖𑒻𑒏𑓂𑒮 𑒠𑒹𑒩𑒲𑒠𑒰 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒱𑒐𑒝𑓂𑒛𑒱𑒞 𑒏𑒋 𑒄 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒐𑒝𑓂𑒛𑒱𑒞 𑒦𑒰𑒑 𑒜𑒹𑒩 𑒩𑒰𑒮 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒢𑒹 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒁𑒩𑓂𑒟 𑒯𑒧 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒑𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲।

𑒧𑒢𑒼𑒫𑒱𑒬𑓂𑒪𑒹𑒭𑒝 𑒂 𑒠𑓂𑒫𑒢𑓂𑒠𑓂𑒫𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒣𑒠𑓂𑒡𑒞𑒱 𑒖𑒹𑒏𑒰𑒿 𑒤𑒳𑒏𑒱 ◌𑒰𑒧𑒰 𑒂 𑒠𑒹𑒩𑒲𑒠𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒪𑒹𑒭𑒝 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑓀𑒬𑓂𑒪𑒹𑒭𑒱𑒞 𑒦𑒋 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒨𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒧𑒰 𑒥𑒢𑒪 𑒩𑒯𑒞।

𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫𑒏 𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒥𑒢𑒻𑒞 𑒥𑒱𑒑𑒛𑓃𑒻𑒞:

𑒮𑓂𑒫𑒞𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒞𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒏 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲𑒏 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭𑒖𑒲। 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒮𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒴𑒣 𑒠𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒬𑒱𑒪𑓂𑒣 𑒂 𑒏𑒟𑓂𑒨 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒮𑒿 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒹 𑒁𑒪𑓀𑒏𑒵𑒞 𑒏𑒋 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒰𑒩𑓂𑒟𑒏 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒁𑒮𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭 𑒞𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒙𑒌 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒦𑒰𑒫𑒱𑒏𑒹। 𑒏𑒋𑒏 𑒠𑒬𑒏 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒏𑒟𑒰 "𑒏𑒰𑒚𑒏 𑒥𑒢𑒪 𑒪𑒼𑒏" 𑒏 𑒥𑒠𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒰𑒑𑒞𑒹 𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 𑒯𑓀𑒮𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒋। 𑒋𑒏𑒩 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑒏 𑒮𑒦 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒋𑒯𑒢𑒹 𑒮𑒢 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒞𑒰 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒰𑒮𑓂𑒣𑒲𑒙𑒪𑒧𑒹 𑒏𑒢𑒻𑒞-𑒏𑒢𑒻𑒞 𑒮𑒳𑒞𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒅𑒚𑒱 𑒏𑒋 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒤𑒹𑒩𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒢𑒋 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒧𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒏𑒱𑒢𑒏𑒼𑒧𑒹 𑒥𑒱𑒖𑒢𑒹𑒮 𑒮𑒹𑒢𑓂𑒮 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒯𑒩𑒱𑒫𑓀𑒬 𑒮𑒢 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒅𑒣𑒏𑒰𑒩 𑒥𑒠𑒪𑒰 𑒮𑒱𑒮𑓂𑒙𑒧 𑒤𑒰𑒢𑓂𑒙𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒁𑒣𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒋 𑒖𑒰𑒑𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒂𑒥 "𑒥𑒢𑒻𑒞 𑒥𑒱𑒑𑒛𑓃𑒻𑒞" 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑒏 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒦𑒣𑒩 𑒑𑒯𑒱𑓀𑒏𑒲 𑒢𑒖𑒩𑒱 𑒠𑒾𑒑𑒰𑒥𑒲।

𑒏𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿-𑒣𑒳𑒞𑒩𑒰- 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒩𑒮𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒕𑒱𑒨𑒰 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒏 𑒣𑒋𑒩

ছানি ফেৰ ঠেঁঘনপৰ মাথ ৰাখি নিশ্চিন্ত থছি, জেনা মাএক ঠেঁঘনপৰ মাথ ৰখনে হোথএ। নেৰোঁ ঘন কোনো কড়গৰ চীজ নেখকঘঁ ঠঁকৰেনহি। ওা নড়কীক ছাতী ছিঐ। নড়কী নিৰ্বিকাৰ ৰহএ জেনা বাঁপ-দাদা রা ভাএ বঁহিন ঘ২ ঘঠঁনে হো। নেখক ঘোঠৈত ছথি, ওা ঘীতা বঁনত কী দ্রৌপদী। ৰাবঁন থা থ্রজোধনক থাশংকা নেখককেঁ ঘেৰ নৈত ছহি।

কনিয়াঁ-প্বতৰা পঢ়বাঁক বাঁদ বৈহ ঘড়কক চৌবঁঠিযা থছি থা বৈহ ৰেড-নাগঠঁপৰ গাড়ী চনবৈঁত-ৰোকৈত কান বাঁনক-বাঁনিক ঘভ দেখবাঁমে থবৈঁত ছথি। ম্বদা থাবঁ দৃথিষ্টঁমে পৰিৰৰ্তন ভ২ জাগত থছি। কাৰক শীঘা পোছি পাগ মঁগনিহাৰ বাঁনক-বাঁনিকাকেঁ পাগ-দেনে রা বিঁন দেনে, ম্বদা বিঁন্ব ঘোচনে থাগাঁ বঁঢ়ি জাএবঁনা ৃথিষ্টঁক পৰিৰৰ্তন। কনিয়াঁ-প্বতৰা পঢ়বাঁক বাঁদ কী ঘনকৰ দৃথিষ্টঁমে কোনো পৰিৰৰ্তন নহি হোএতহি? বাঁনক তঁ পৈঘ ভএ চোৰি কৰত রা কোনো ডুগ কাঠঁনেক ঘভঘঁ নিঢ়নেকা ঘীঢ়ী বঁনত ম্বদা বাঁনিকা ? ও ঘীতা বঁনত থাকি দ্রৌপদী থাকি থাম্রপানী। জে ঘামাজিক ঘংস্থা, হ্বমন ৰাগঠঁ্ঘ থাৰগেনাগজেশন কোনো প্রেমীক বিঁজনীক থাম্হপৰ চঢ়ি প্রাণ দেবাঁক ধমকীপৰ নীচাঁ জান পঘাৰি ক২ ঠী.রী.কৈমৰাপৰ থপন থা থপন ঘংস্থাক নাম প্রচা িত কৰৈত ছথি ও এহি কথাকেঁ পঢ়নোক বাঁদ ওহি প্বৰাতন দৃথিষ্টঁঘঁ কাজ কএ ঘকতাহ? ও ঘৰকাৰ জে কোনো হাস্পীঠঁনেক নাম বঁদনি কএ জযপ্রকাশ নাৰাযণক নামপৰ কৰৈত থছি রা হার্ডিগ পাৰ্কক নাম রীৰ ৰ্কুঁথৰ ঘিংহক নামপৰ কএ থপন কৰ্ত্তব্যক গতিশ্রী মানি নৈত থছি ও ঘমঘ্যাক জড়ি ধৰি পঘাঁঠি নৰ পাৰ্ক থা নৰ হাস্পীঠঁনে বঁনা কএ জযপ্রকাশ নাৰাযণ থা রীৰ ৰ্কুঁথৰ ঘিংহক নামপৰ

কৰত থাকি দোসৰক কএনে কাজমে "মেড ৰাঁগ মী" কেৰ স্ট্যম্প নগাওত? ঈ সংস্থা সভ খাগ ধৰি মেহনতিসঁ ৰঁঠৈত খএৰাঁক খা সৰন ঙপায তকৰাঁক প্রবৃত্তিপৰ ৰোক নহি নগাওত?

খসুৰক্ষিত- ট্রেনসঁ ঙতৰনাক ৰাঁদ ঘৰক ২০ মিনটক ৰস্তাক ৰাতি জতেক খসুৰক্ষিত ভ**ই** গেন খছি তকৰ সচিত্র ৰর্ণন ঈ কথা কৰৈত খছি। পহিনে তঁ এহন নহি ৰহৈক- ঈ খছি নোকক মানসিক খৱস্থা। মুদা এহি তৰহক সমস্যা দিস ককৰো ধ্যান কহাঁ ছৈ। পৈঘ-পৈঘ সমস্যা, ঙদাৰীকৰণ খান কতেক ৰিষযপৰ মীডিখাক ধ্যান ছৈ। চৌক-চৌৰাহাক এহি তৰহক সমস্যাপৰ নৰ দৃষ্টি খৱৈত খছি, এহিমে স্টেশনসঁ ঘৰক ৰীচক দূৰী ৰাতি খন্ধাৰমে পহাড় সন ভ**ই** জাগত খছি। প্রদেশক তৎকো ীন কানূন-ব্যৱস্থাপৰ ঈ এক তৰহক টিপ্পণী খছি।

একাকী- এহি কথামে ঋসেসৰ হাস্পীটনমে ছথি। হাস্পীটনেক সচিত্র ৰিৰৰণ ভেনে খছি। ওতএ একটা স্ত্রী পতিক মৃত্যুক ৰাঁদ কনৈত-কনৈত প্রাযঃ সুতি গেনি খা ফেৰ নিন্ন টুটনোপৰ কানএ নাগনি। এনা হোগত খছি। কথাকাৰ মানৱ জীৱনক একটা সত্যতা দিস গশাৰা দৈত খা হাস্পীটনেক ৰাঁত-ব্যৱস্থাপৰ টিপ্পণী তেনা ভ**ই** কএ নহি ৰৰণ জীৱন্ততা দেখা কএ কৰৈত ছথি।

ও নড়কী- এহি কথামে হাস্টনেক নড়কা-নড়কীক জীৱনক ৰীচ নৰীন নামক যুৱক একটা নড়কীক হাথমে ঐঁঠ খানী কপ, জে ওহি নড়কীক খা ওকৰ প্রেমীক খছি, দেখৈত খছি। নড়কী নৰীনকেঁ পুছৈত ছৈ জে ও কেমহৰ জা ৰহনে খছি। নৰীনকেঁ হোগত ছৈ জে ও ওকৰা খপনাসঁ দৰ ৰুঝি কপ ফেঁকৰাঁক

নেন পৃচ্ছনেক। নৱীন ওকৰা মনা ক২ দৈত খ্ৰছি। ৰিচাৰ সভ ওকৰ মোনমে ঘূৰমৈত ৰহৈত ছৈ। ঞ্ৰ কথা একঠা ছোট ঘটনাপৰ খ্ৰাধাৰিত খ্ৰছি...জে ও হমৰা দৰ্ব বূঝি চাহক কপ ফেকৰাক নেন কহনেক? খ্ৰা ও দৃঢ়তাসঁ নহি কহি খ্ৰাগাঁ ৰঢ়ি জাগত খ্ৰছি। একাকী জেকাঁ ঞ্ৰ কথা সেহো মনোৱৈজ্ঞানিক ৰিশ্লেষণপৰ খ্ৰাধাৰিত খ্ৰছি।

একঠা প্ৰেম কথা- পহিনে জকৰা ঘৰমে ফোন ৰহৈত ছন তকৰা ঘৰমে দোসৰাক ফোন খ্ৰবৈত ৰহৈত ছন, জে একৰা তঁ ওকৰা ৰজা দিখ্ৰ। নেখকক ঘৰমে ফোন ছনন্হি খ্ৰা ও একঠা প্ৰেমীক প্ৰেমিকাক ফোন খ্ৰএনাপৰ, ওকৰ প্ৰেমীকেঁ ৰজবৈত ৰহৈত থি। প্ৰেমী মোৰাগন কীনি নৈত খ্ৰছি সে ফোন খ্ৰাএৰ্ব ৰন্দ ভ২ জাগত খ্ৰছি। মুদা প্ৰেমী দ্বাৰা নম্বৰ ৰদনি নেনাপৰ প্ৰেমিকাক ফোন ফেৰসঁ নেখকক ঘৰপৰ খ্ৰবৈত খ্ৰছি। প্ৰেমিকা, প্ৰেমীক মমিযৌত হিনক সখী ৰিত্ত ছথি খ্ৰা নেখক ওকৰ সহাযতাক নেন চিন্তিত ভ২ জাগত ছথি। এহি কথামে প্ৰেমী-প্ৰেমিকা, মোৰাগন খ্ৰা ফোন ঞ্ৰ সভ নৱ যুগক সঁগ নৱ কথামে সেহো স্বাভাৱিক ৰূপেঁ খ্ৰবৈত খ্ৰছি।

ঠাগঠন কথা খ্ৰছি ৰনৈত-ৰিগড়ৈত। তীন ঠা নামিত পাত্ৰ । মানা, ওকৰ পতি সত্তো খ্ৰা পোতী মুনিযাঁ। গাম-ঘৰক ◌ সাস-পুতোহক গপ ছৈ, সেহন্তা ৰহি গেন জে কহিযো নহেনোক ৰাদ খাগ নেন পুছিতএ, এহন সন। মুদা সৈহ ৰেঁঠা-পুতোহ জখন ৰাহৰ চনি জাগত ছথি তঁ ৰৈহ সাসু কাৰ কৌখ্ৰাক ঠাহিপৰ চ ন্তিত হোমএ নগৈত ছথি। মাগগ্ৰেশনক ৰাদক গামক যথাৰ্থকেঁ চিত্ৰিত কৰৈত খ্ৰছি ঞ্ৰ কথা। সত্তোক সঁগ কৌখ্ৰা সেহো এক দিন ৰিনা

জএত ঋা মুনিয়াঁ কৌঋা ঋা দাদা গ্লনূকেঁ তকৈত ৰহত।প্ৰৱাসীক কথা, ৰেঁষ্টা-প্ৱতোদ্দক ঋা পোতীক কথা, যাস্ব-প্ৱতোদ্দক ঝগড়া ঋা প্ৰেম !

ঋপন-ঋপন গ্লঃখ কথামে পত্নী, ঋপন ঋৰহেনেনাক স্থিতিমে, ধীযা-প্ৱতাকেঁ যৰাপৈত ঠথি। ৰাতিমে ধীযা-প্ৱতাক খেনাগ, খা নেৰাঁ ঙত্তৰ ভন্যাঘৰক তানা ৰঁন্দ ৰহৰাঁক স্থিতিমে পত্নীক ভূখন ৰহৰ ঋা পৰিণামস্বৰূপ পতিক ফোঁফক য ৰৰযঁ ঞ্পিত হোএৰঁ স্বাভাৰিক। যভক ঋপন যংযাৰ ঠৈ। নোক বুঁঝৈএ জে ওকৰে যংযাৰক যুখ ঋা গ্লঃখ মাত্ৰ যম্পূৰ্ণ ঠৈ মুদা যে নহি ঋঠি। যভক ঋপন যুখ-গ্লঃখ ঠৈ, ঋপন ঋাশা ঋা ঋাকাংক্ষা ঠৈ। কথাকাৰ ওহন যত্যকেঁ ঙদ্ঘাটিত কৰৈত ঠথি, জে দ্দনকৰ ঋনুভৱক ঋংতৰ্গত ঋৱৈত ঠন্হি। ঋাত্মোনুভূতি পৰিৰেশ স্বতংত্ৰ কোনা ভএ যকত ঋা যে যুভাষ চন্দ্ৰ যাদৱজীক যভ কথামে যোঝাঁ ঋৱৈত ঋঠি।

ঋাতংক কথামে কথাকাৰকেঁ প্ৱৰান যংগী হৰিৱংশযঁ কাৰ্যালযমে ভেঁষ্ট হোগত ঠন্হি। নেখকক দাখিন-খাৰিজ ৰঁনা কাজ এহি ই কই নহি ভেনন্হি জে হৰিৱংশক স্থানান্তৰণক পশ্চাৎ নে ক্যো দ্দনকাযঁ ঘূয নেনক ঋা তাহি দ্বাৰে কাজো নহি কেনক। হৰিৱংশক ৰঁগেৰাঁনী ঘূযক ঋনেৰ পাগক কাৰণ ঠন যে দোযৰ কিএক ঋপন পাগ ঠোড়ত ? নেখক ঋাতংকিত ঠথি। কাৰ্যালযক পৰিৰেশ, ভ্ৰষ্টাচাৰ ঋা এক গোষ্টেক স্থানাংতৰণযঁ ৰঁদনৈত যামাজিক যম্বন্ধ গ্ৰ যভ এতএ ব্যক্ত ভেন ঋঠি। ঋাগ ানহি হম ঋাকি ঋহাঁ ৰ্নোকমে ৰা যচিৱালযমে কোনো কাজ নেন

জাগত ছী, তঁ যৌহ নে স্বনএ পঢ়ৈত ঋছি, জে পাগ জে মাঁগত সে দএ দেৱৈক ঋা তখন কোনো দিক্কত হোঋএ তঁ কহৱঁ ! ঋা পাগক ৱঁদনা ককৰো নাম রা পৈৰরী নএ গেনঁ তঁ কর্মচাৰী নে পাগযে নেত ঋা নহিযে ঋহাঁক কাজ হোএত।

একটা ঋন্ত কথামে সস্বৰক মৃত্যুপৰ নেখকক সাঠু কেশ   টেনে ছথি ঋা নেখক নহি, এহিপৰ কৈক তৰহক গপ হোগত ঋছি। সাঠু কেশ কটা ক২ নিশ্চিন্ত ছথি। এ্র জে সাংস্কৃতিক সিদ্ধান্ত জ্ম ঋাএন ঋছি, জে পকড়া গেন সে চোৰ ঋা খৰাপ কাজ কেনিহাৰ, জে নহি পকড়াএন সে ঋাদর্শরাদী। পূৰা- ূৰী তঁ নহি, মুদা ঋদ্ভূ কথামে এহনে ঋাম্বা জন্ম নৈত ঋছি ঋা টুটি জাগত ঋছি। হৰিযাণামে রাঁপো মৰনাপৰ নোক কেশ নহি কটৱৈত ঋছি, তঁ কী ওকৰ দুঃখমে কোনো কমী ৰহৈত ছৈ তেঁ ? পংজারক মহিনা এক ৱঁৰখক রাঁদ নে সিনূৰ নগৱৈত ছথি ঋা নে চূড়ী পহিৰৈত ছথি মুদা পহিনে ৱঁৰখ কান্হ ধৰি চূড়ী ভৰন ৰ ৈত ছন্হি, তঁ কী রিঁযাহক পহিনে ৱঁৰখক রাঁদ হুনকৰ পতি-প্ৰেমমে কোনো ঘটৈতী ঋারি জাগত ছন্হি ?

কৱাঁছু কথা মে চম্পীৱঁনাক নেখক নগ ঋাএৱঁ, জাঁঘপৰ হ থ ৰাখৱঁ। ঋভিজাত্য সংস্কাৰক নোক নগ ৱৈসন ৰহৱাঁক কাৰণসঁ নেখক দ্বাৰা ওকৰ হাথ হটাএৱঁ। চম্পীৱঁনা দ্বাৰা এ্র গপ রাঁজৱঁ জে ছুঋন দেহকেঁ ছুনামে কোন সংকোচ। জেনা চম্পীরনা   েখককেঁ রুঁঝাগয ৰহন্হি জে হুনকা যুরতী রুঁঝি ৰহন ছনন্হি। নেখককেঁ নগৈত ছন্হি জে ও স্ত্ৰী ছথি ঋা চম্পীৱঁনা ওকৰ প্ৰৰান যাৰ। ঠাম-কুঠাম ঋা সমায-কুসমযক মহীন সমঝ চম্পীরনাকেঁ নহি ছগ, নহি

তঁ নেখক ওতেক গৰমীযোমে ঠম্পী কৰা নৈতএ। ঠম্পীরনাক দীনতাপৰ খ্ফ়োঠ ভেনেন্থি ম্বদা ওকৰ শী-গ-গ কেঁ মোন পাড়ৈত রিত়ঞ্চা সেহো। ফ্রাযডক মনোরিশ্লেষণক র্ঁভ্ভ খ্যানোঠনা ভেন জে ও সেকমকেঁ কেন্দ্রমে ৰাখি গপ কৰৈত ঠথি। ম্বদা খ্নৃভরসঁ ড্র গপ সোঝাঁ খ্ৰৈত খ্ঠি জে সেকমসঁ জতেক দূৰী র্ঁনাএর্ঁ, জতেক একৰা রার্তানাপ-কথা-সাহিত্যসঁ দূৰ ৰাখর্ঁ, ওকৰ খ্যাক্রমণ ততেক তীব্র হোএত।

কাৰর্ঁাৰ মে নেখকক ভেঁষ্ট মিস্ষ্টৰ রর্মা, মিন্থা খ্যা দ ষ্টা খ্যাৰ গোষ্টেসঁ হোগত খ্ঠি। র্ঁাৰ মে মিন্থা দোস্তী খ্যা রিঁজনেসকেঁ ফৰাক কহৈত দূ ষ্টা খিম্বা ম্বনর্ৈত খ্ঠি। সভ ঠীজক মোন খ্ঠি, এহিপৰ একষ্টা দোস্তক রাগফ নেন ষ্টী.রী. কিনর্ঁাক র্ঁাদ ফ্রিজক ডিমান্ড খ্এর্ঁাক গপ রীঠেমে খতম ভ২ জাগত খ্ঠি। দোসৰ খিম্বামে একষ্টা স্ত্রী পতিক জান র্ঁঠর্ঁএ নেন ডাক্ষ্টৰক ফীস দের্ঁাক নেন পূর্র প্রেমী নগ জাগত খ্ঠি। পূর্র প্রেমী পাগ দের্ঁাক র্ঁদনামে ওকৰা সঁগে ৰাতি রিঁতর্ঁএ নেন কহৈত ঠৈ। মিন্থা এহি কথামে ককৰো গনতী নহি মানৈত ঠথি, ডাক্ষ্টৰ রিঁনা পাগ নেনে কিএক গনাজ কৰত, পূর্র প্রেমী মঁগনীমে পাগ কিএক দেত খ্যা ও স্ত্রী জে পূর্র প্রেমী সঁগ ৰাতি নহি রিঁতাওত, তঁ ওকৰ পতি মৰি জএতৈক।

খ্যার্ঁ র্ঁাৰসঁ নেখক নিকনৈত ঠথি তঁ দৰর্ঁানক সনাম মাৰনা ৰ খ্দূমে পৈসাক ষ্টনক ম্বনাগ পড়এ নগৈত ঠন্থি। প্রাঠীন মূন্য, দোস্তী-যাৰী খ্যা খ্যাদর্শক ষ্টূষ্টর্ঁাক স্থিতি একষ্টা একাক পনক খ্নৃভর কৰর্ৈত খ্ঠি।

ৎৃশ্তী মে সেহো ফ্রাযড সোঝাঁ খ্ৰৈত ঠথি, কথাক প্রাৰম্ভ

ন্বংগীপৰক স্বখাএন কড়গৰ ভেন দাগসঁ শ্বৰু হোগত খ্ঠি। ম্বদা ত্তুৰত্তে স্পধষ্ট হোগত খ্ঠি, জে ও যে দাগ নহি খ্ঠি, ৰৰন ঘাৰক দাগ খ্ঠি। ফেৰ হাষ্টক ৠশ্ত্তীমে গামক যমস্যাক নিপষ্টাৰা, হেন্থ যেন্ষ্টৰক ৰঁন্দ ৰহৰঁ, ওতএ ভ্রাংষ্টাক চোৰিক চৰচা খৰৈত খ্ঠি। ছোষ্ট ভাগ কোনো গনাজক ৠমমে এনোপৈথীসঁ হষ্টি কএ হোম্যোপৈথীপৰ ৰিশ্বাস কৰএ নগৈত ছথি, এহি গপক চৰচা খাএন খ্ঠি। নোক যভক ঘাৰক যমাচাৰ পৃছৰাঁ ন**ই** খএনাগ খা নেখক দ্বাৰা যভকেঁ ৰিস্তৃত ৰিৰৰণ কহি স্বনওনাগ ৃদা ডমৰিমে কম ৰয়যক কৈক গোষ্টেকেঁ ষ্টাৰি দেনাগ, ভ্র যভ ৠম একষ্টা ৰাতাৰৰণক নিৰ্মাণ কৰৈত খ্ঠি।

কৈনৰী খাগনৈশুক নাৰেন কথামে স্বভাষ খা ডপিযা কথাক চৰিত্র ছথি। এতএ একষ্টা ৰিঁম্ব খ্ঠি- জেনা নিৰ্ণয কোযীক ধ্যনা জকাঁ। মমিযৌত ভাগক ঠিপ্তী, কষ্টাৰি দেনে নাহপৰ জএৰাঁক, গেৰুখা পানিক ধাৰমে খাএৰঁ, নাহক ছীষ্টপৰ ডতাৰৰঁ, ছীষ্টক ৰাঁদ ৰঁদাত দূৰ ধৰি জাঁঘ ভৰি পানিক ৰহৰঁ। ধীপন ৰাঁন্বপৰ যাগকিনকেঁ ঠেনৈত দেখি ক্যো কহৈত ছন্থি- "যাগকিন যম্বৰাৰিমে দ নক-এ? কনে ৰঁড়দ জকাঁ ষ্টিষ্টকাৰ দিযৌক"। দীদী-পীযা খহি াম এহি গপক চৰচা স্বননন্থি, জে কোষ্টক খাতিৰ দানকৰ ৰেঁষ্টীক ৰিৰাহ দূ দিন ৰুকি গেন ছনন্থি খা ভ্রহো জে ৰেঁযী পঢ়নে নোক ৰঁতাহ ভ**ই** জাগত খ্ঠি।স্বভাষ চাহিযো ক**ই** দূ যএ ষ্টাকা নহি মাঁগি পৰৈঁত ছথি, দীদীক ব্যৱহাৰ খপ্পধষ্ট ছন্থি, স্বভাষ খাশ্বয ত নহি ছথি খা ঘূৰি জাগত ছথি।

তৃপ্তা কথামে নেখককেঁ খখিনন ভেষ্টৈত ছন্থি। শ্ ীনতাসঁ ও

অপন ভেঁটক রিরৰণ কহি সনরৈত অছি। পাঁচম দিন ঘুৰনাক ৰাঁদ ট্ৰেনমে ও নহি ভেটনীহ। আৰঁ অখিনেন কী কৰত, রিশাখাপত্তনম আ রিজযরাড়াক রাঁচক ৰস্তামে চক্কৰ কাটত আকি স্মৃতি সংগ দিন কাটত।

ছোট-ছোট ভারনাত্মেক ঘটনাক রিশ্লেষণ অছি কথা "কৈনৰী আগনৈশুক নাৰেন" আ "তৃষ্ণা"।

দানা কথামে মোহন গন্টৰ্য্ নেন গেন অছি, ওতএ স ৃদয চপৰাসী সূচিত কৰৈত ছৈ জে ৰাঁহৰীকেঁ নহি নৈত ছৈ, পী.এচ.ডী. ৰহিতএ তঁ কোনো ৰাঁত ৰহিতএ। মোহনকেঁ সভ চীজ রাঁমাৰ আ উদাস নগৈত ৰহএ। ফুদ্দী আ মৈনা পারৰোটীক টুকড়ীপৰ চী-চী কৰৈত ঝপটৈত ৰহএ।প্ৰতিযোগী পৰীক্ষাক সাক্ষাত্কোৰমে ৰাঁহৰী নোকন কেৰ জে সংকল্পনা আএন অছি তকৰ সম্বেদনাত্মেক রর্ণন ভেন অছি।

দৃষ্টি কথামে পঢ়াগ খতম ভেনাক ৰাঁদ নোকৰীক খোজ, গামমে নোকসভক তীক্ষ্ণ কটাক্ষ। ফেৰ দক্ষিণ ভাৰতীয পত্ৰকাৰক প্ৰেৰণাসঁ কনিযাঁক রিৰোধক ৰাঁরজূদ গামমে নেখকক খেতীমে নাগৰঁ। ঐ সভ গপ একটা সামান্য কথ্য ৰহনাক ৰাঁদো ঠাম-ঠাম সামাজিক সত্য উদ্ঘাটিত কৰৈত অছি। এতএ গামক নোকক পৰ্টীচানী অছি, জে কাজক অভারমে খানী সময রেঁশী ৰহনাক কাৰণ অৰৈত অছি। সংগমে আগ-কান্হিক স্ত্ৰীক শহৰী জী ন জীরাঁক আকাংক্ষা সেহো প্ৰদৰ্শিত কৰৈত অছি।

নদী কথামে কথ্য কথাক সংগে চনৈত অছি আ খতম ভএ জাগত

অছি। গগনদেৱক ঘৰপৰ ৱিঁহাৰী আএল ছৈ। শহৰমে ওকৰা এক স্যান ৰহৱাঁক ছৈ। গগনদেৱকেঁ ওকৰা সঁগ মকান খোজৱাঁক ক্রমমে একটা লড়কীসঁ ভেঁট হোগত ছৈ। ওকৰা ছোড়ি আ ◌া◌ঁ ৱঁড়ল তঁ ও ৱুঁঝনাক ৱাঁদো জে আৱঁ ওকৰাসঁ ফেৰ ভেঁট নহি হেতগ ও উল্লাস আ প্রেমক অনুভূতিসঁ ভৰি গেল।

পৰলয ৱাঁঠিক কথা থিক, কোসীক কথা কহল গেল অছি এতএ। ৱৌকী ৱুঁনছেকক গন্তজাৰীমে অছি। মুদা ধাৰমে পানি ৱঁঢ়ি ৰহল ছৈ। কোশীক ৱাঁঢ়ি ৱঁড়ল আৱিঁ ৰহল ছৈ আ এমহৰ মাএক ৰদ্দ-দস্তসঁ হান-ৱেঁহান ছৈ। মান-জান ভূখসঁ ডিকৱৈত ৰহৈ। ৰামচৰনক ঘৰমে অন্নপানি ৱেঁশী ছৈ সে ও সভকেঁ নাহক গন্তজাম নেল কহৈত ছৈ। ৱৌকূক ঘৰসঁ কটনিযাঁ দূৰ ৰহৈ। মৃত্যু আ ৱিনাশ ৱৌকূকেঁ কঠোৰ ৱঁনা দেলকৈক, মোহ তোড়ি দেলকৈক। মুদা ৱঁৰখা ৰুকি গেলৈক। ৱৌকূ ঠীজ সভকেঁ ঠিন্হৱাঁক আ স্মৰণ কৰৱাঁক প্রযত্ন কৰএ নাগন।

ৱাঁত কথামে সেহো কথাকাৰ অপন কথানককেঁ ৱাঁট ঠনিতে তাকি নৈত ছথি আ শিল্পসঁ ওকৰা আগাঁ ৱঁঢ়ৱৈত ছথি। নেৱোঁ দোকানপৰ নেৱোঁৰনা আ একটা নোকক ৱীঠমে ৱঁহস স্বনৈত নেখক ৱীঠমে কূদি পড়ৈত ছথি। নেৱোঁৰনাসঁ এক গোটে অপন ছত্তা মাঁ ি ৰহল অছি জে ও নীচাঁ ৰখনে ৰহএ।প্ৰখক গপ, নেখকক অনুসাৰ, ৱেঁশী দিন ধৰি নোককেঁ মোন ৰহৈত ছৈ।

ৰঁভা কথামে পুৰুষ-স্ত্রীক ৱীঠক ৱঁদনৈত সম্বন্ধ তীব্র গতিসঁ ৱর্ণন ভেল অছি। পুৰুষ যাৱত স্ত্রীসঁ দূৰ ৰহৈত অছি তঁ সভ ওকৰা মেনকা আ ৰম্ভা দেখাগ পড়ৈত ছৈ। মুদা জে সম্বাদক প্রাৰম্ভ হোগত

অছি তঁ ৰাঁদমে লেখক কেঁ লগৈত ছন্হি জে ও ৰেঁষ্টীযে ছী।ৰম্ভামে এক স্ত্রী অৰেঁত অছি। লেখক সোচৈত ছথি জে ওা কে ছী, ৰম্ভা, মেনকা আকি...। ওকৰা সঁগ ৰেঁষ্টা ছৈ, ওতেক সুন্নৰ নহি, কাৰণ একৰ ৰৰ সুন্দৰ নহি হোএতৈক। ও গপশপমে কখনো লেখককেঁ সসুৰ জকাঁ, কখনো অপনাকেঁ দানকৰ ৰেঁষ্টী তুন্য কহৈত অছি। পহিনে লেখককেঁ খৰাপ নগনন্হি। মুদা াদমে লেখককেঁ নীক নগনন্হি। মুদা অন্তমে ওকৰ পএৰ ছুৰেঁএ লেনে মুকৰেঁ মুদা ৰিঁন ছুনে সোম্ম ভ২ জাএৰেঁ নহি বুঁঝিমে অএনন্হি।

হমৰ গাম কথামে লেখকক গামক ৰম্তা, কষ্টনিযাঁ সঁ মেনাহী গামক নোকক ছিড়িআএৰেঁ আ ৰাঁন্হক ৰীঠমে অদাৰিযা কাষ্টৈত নোকক ৰৰ্ণন অছি। কোসিকন্হাক নোক- জানৰৰক সমান, জানৰৰক হানতমে। কষ্টনিযাঁমে লেখকক ঘৰ কষ্টি গেনন্হি সে ও নথুনিযাঁ এহিঠাম ষ্টকৈত ছথি। মছৰাঁহি আ ঠিঢ়ৈ ৰঁম্মাৰঁ২ লেনে নথুনী জোগাৰ কৰৈত অছি। জমীনক ঝগড়া ছন্হি, এক হিস্সেদাৰক জমীন ধাৰমে ডুমন ছৈ সে ও লেখকক গদুমৰনা খেত হড়পএ চাহৈত অছি। শন আ স্ত্রীক (!) পাছু নোক ৰেঁহান অছি।

স্ত্রীক পাছু ৰিঁন কাৰণ লেখক পড়ি গেন ছথি জেনা ৰিষ্ণু শৰ্ া পংচতংত্রমে কথা কহৈত-কহৈত শূদ্র আ মহিনাক পাছাঁ পড়ি জাগত ছথি।

যাৰত সভ কমনক ঘূৰ নগ কপক অভাৰমে ৰেঁৰা-ৰেঁৰী চাহ পিৰেঁত ছথি, ফসিন কষ্টি ক২ সিৰেঁননক এতএ চনি জাগ-এ। মৌআ, কাস, পষ্টৰক জংগন জখন ৰহএ, ঠিঢ়ৈ ৰঁহু আৰেঁএ, আৰেঁ কম অৰেঁত অছি। খড়িযা, হৰিন, মাছ, কাছু, ডোকা সভ খত

ভ**ই** ৰহন ছৈ- জীরনক সাধন খ্রর্নভ ভ**ই** গেন খছি। সাঁঝমে জমীনক পঁঠৈতী হোগত খছি।সত্তোক রঁকড়ী মৰি গেনৈক, পৃতোদা একৰ কাৰণ সাসুক সৰাপৰঁ কহৈত খছি। সাসু একৰ কাৰণ রঁনি গছনোপৰ পাঠী সভকেঁ রেঁচরঁ কহৈত ছথি। সত্তোক রেঁষ্টী জৌরঁনক ঙভাৰকেঁ নেখক পৃৰুষ সম্পৰ্কক সাক্ষী কহৈত ছথি খা সকাৰণ ফেৰসঁ মহিনাক পাছাঁ পড়ি জাগত ছথি, কাৰ ঞ্ৰ ধাৰণা নোকমে ছৈ। সত্তোক রেঁষ্টী এখন সাসুৰ নহি রঁসৈত ছৈ। স্বক ৰামক এহিঠাম খাগত কান নেখককেঁ সংকোচ ভেনহি, জকৰাসঁ ঙরঁৰরাঁক নেন ও রঁজনাহ- খাগ তোৰা জাতি রঁনা নেনিখহ। কোসী সভ ভেদভাৱকেঁ পাষ্টি দেনেক, ডোম, চমাৰ, মুসহৰ, খ্রসাধ, তেনী, যাদর সভ একে নসঁ পানি ভৰৈত খছি। একে পষ্টিযাপৰ রৈঁসৈত খছি।

ককৰা নেন কথা নিখী? রা কহী? কথাক রাদ: জিনকা রিষযমে নিখরঁ সে তঁ পঢ়তাহ নহি। কথা পঢ়ি নোক প্ৰবুঁদ্ধ ভ**ই** জএত ? গীতাক সপ্পত খা কএ ঝূঠ রঁজনিহাৰক সংখ্যা কম নহি। তেঁ কী এহন কসৌষ্টীপৰ ৰঠিত কথাক মহত্ত্ব কম ভএ জএত ?

সভ প্ৰবুঁদ্ধ নহি হোএতাহ তঁ স্বস্থ মনোৰঁজন তঁ প্ৰাপ্ত ক**ই** সকতাহ। খা জে একোষ্টা ব্যক্তি কথা পঢ়ি ওহি দিশামে সোচত তঁ কথাক সার্থকতা সিদ্ধ হোএত। খা জকৰা নেন ৰঠিত খছি ঞ্ৰ কথা ে ও নহি, তঁ ওকৰ ওহি পৰিস্থিতিমে হস্তক্ষেপ কৰরাঁমে সক্ষম ব্যক্তি তঁ পঢ়তাহ। খা জা ঞ্ৰ ৰহত তাধৰি এহি তৰহক কথা ৰঠিত কএন জাগত ৰহত।

খা জে সমাজ রঁদনত তঁ সামাজিক মূন্য সনাতন

ৰহত ? প্রগতিশীল কথামে অনুভৱক পুনর্নির্মাণ করবৈ, পরিবর্তনশীল সমাজক লেল, জাহিসঁ প্রাকৃতিক আ সামাজিক যথার্থক বীচ সমাযোজন হোঅএ। আকি এহি পরিবর্তনশীল সময়কেঁ স্থায়িত্ব দেবা লেল পরম্পরাক স্থায়ী মূল তত্ত্বপর আধারিত কথাক আৱশ্যকতা অছি ? ব্যক্তি- িত আ সমাজ-হিতমে দ্বৈধ অছি আ দুনূ পরস্পর বিরোধী অছি। এহিমে সংযোজন আৱশ্যক। বিশ্ব দৃষ্টি আৱশ্যক। কথা মাত্র বিচারক উৎ-পত্তি নহি অছি জে ৱোশনাগসঁ কাগতপর জেনা-ত না উতারি দেলিয়ৈক। ও সামাজিক-ঐতিহাসিক দশাসঁ নির্দিশিত হোগত অছি।

তঁ কথা আদর্শবাদী হোঅএ, প্রকৃতিবাদী হোঅএ বা যথার্থ্ বাদী হোঅএ। আকি এহিমে সঁ মানবতাবাদী, সামাজিকতাবাদী ব অনুভৱকেঁ মহত্ত্ব দেমএবৈনা জ্ঞানেন্দ্রিয়-যথার্থবাদী হোঅএ ? আ নহি তঁ কথা প্রযোজনমূলক হোঅএ। এহিমে উপযোগিতাবাদ, প্রযোগবাদ, ব্যবহারবাদ, কারণবাদ, অর্থক্রিয়াবাদ আ ফলবাদ সভ সম্মিলিত অছি। ও সভসঁ আধুনিক দৃষ্টিকোণ অছি। অপনাকেঁ অভিব্যক্ত কএনাগ মানবীয স্বভাব অছি। সদা ও সামাজিক নিঅমমে সীমিত ভ২ জাগত অছি। পরিস্থিতিসঁ প্রভাবিত ভ২ জাগত অছি।

তঁ কথা অনুভৱকেঁ পুনৰ্গঠিত কএ গঢ়ল জএত। আ ব্যক্তিগত চেতনা তখন সামাজিক আ সামূহিক চেতনা বনি আওত। শোষককেঁ অপন প্রবৃত্তিপর অংকুশ লগবৈএ পড়তন্হি। তঁ শোষিতকেঁ একর বিরোধ মুখর রূপমে করএ পড়তন্হি।

স্বতংত্রতা- সামাজিক পৰিৱর্তন । কথা তখন সংপ্রেষিত হোএত, সংৱাদক মাধ্যম ৱঁনত। কথা সমাজক নেন শস্ত্র তখনে ৱঁনি সকত, শক্তি তখনে ৱঁনি সকত।

জে কথাকাৰ উপদেশ দেতাহ তঁ জ্ঞানক হস্তাংতৰণ কৰতাহ, জকৰ আৱশ্যকতা আৱঁ নহি ছৈ। জখন কথাকাৰ সম্বাদ শুৰূ কৰতাহ তখনে মুক্তিক ৱাতাৱৰণ ৱঁনত আ সম্বাদমে ভাগ নেনিহাৰ পাঠক জড়তাসঁ ত্রাণ পওতাহ।

কথা ক্রমৱঁদ্ধ হোঅএ আ সুগ্রাহ্য হোঅএ তখনে এ উদ্দেশ্য প্রাপ্ত কৰত। বুঁদ্ধিপৰক নহি ৱ্যৱহাৰপৰক ৱঁনত। ৱৈদিক সাহিত্যক আখ্যানক উদাৰতা সংৱাদকেঁ জন্ম দৈত ছন জে পৌৰ ণিক সাহিত্যক ৰুঢ়িৱাদিতা খতম কএ দেনক।

আ সংৱাদক পুনর্স্থাপনা নেন কথাকাৰমে ৱিশ্বাস হোএৱাঁক চাহী- তর্ক-পৰক ৱিশ্বাস আ অনুভৱপৰক ৱিশ্বাস, জে সুভ ষচন্দ্র যাদৱমে ছন্হি। প্রত্যক্ষৱাদক ৱিশ্লেষণাত্মেক দর্শন ৱস্তুক নহি, ভাষিক কথন আ অৱধাৰণাক ৱিশ্লেষণ কৰৈত অছি সে সুভাষজীক কথামে সর্বত্র দেখৱাঁমে আওত। ৱিশ্লেষণাত্মেক অথৱা তাৰ কিক প্রত্যক্ষৱাদ আ অস্তিত্বৱাদক জন্ম ৱিজ্ঞানক প্রতি প্রতিক্রিয়াক ৰূপমে ভেন। এহিসঁ ৱিজ্ঞানক দ্বিঅর্থী ৱিচাৰকেঁ স্পষ্ কএন গেন।

প্রঘটনাশাস্ত্রমে চেতনাক প্রদত্তক প্রদত্ত ৰূপমে অধ্যযন ◌োগত অছি। অনুভূতি ৱিশিষ্ট মানসিক ক্রিয়াক তথ্যক নিৰীক্ষণ অছি। ৱস্তুকেঁ নিৰপেক্ষ আ ৱিশুদ্ধ ৰূপমে দেখৱাঁক এ মাধ্যম অছি। অস্তিত্বৱাদমে মনুষ্য-অহি মাত্র মনুষ্য অছি। ও জে কিছু নির্মাণ

কৰৈত অছি ওহিসঁ পৃথক ও কিছু নহি অছি, স্বতংত্র হোএবাঁ নেন অভিশপ্ত অছি (মাত্র)। হেগেনক ডাযনেক্টিকম দ্বাৰা বিশ্ল ষণ আ সংশ্লেষণক অংতহীন অংতসংৰঁধ দ্বাৰা প্রক্রিযাক গ্ণ িৰ্ণয আ অস্তিত্ব নির্ণয কৰবাঁপৰ জোৰ দেনিহ। মূলতত্ত্ব জতেক গহীঁৰ হোএত ওতেক স্বৰূপসঁ দূৰ ৰহত আ বাস্তৱিকতাসঁ নগ।

ক্কান্টম সিদ্ধান্ত আ অনসৰটেন্টী প্রিন্সিপন স হো আধুনিক চিন্তনকেঁ প্রভাৱিত কএনে অছি। দেখাগ পড়এবঁনা বাস্তৱিকতা ঁ দূৰ ভীতৰক আ বাঁহৰক প্রক্রিযা সভ শক্তি-ঊর্জাক োটি তত্ত্বক আদান-প্রদানসঁ সম্ভৱ হোগত অছি। অনিশ্চিততাক সিদ্ধান্ত দ্বাৰা স্থিতি আ স্বৰূপ, অন্দাজসঁ নিশ্চিত কৰএ পড়ৈত অছি।

তীনসঁ বেঁশী ডাগমেন্সনক বিশ্বক পৰিকল্পনা আ স্ ীফন হাকিন্সক "অ ব্রিফ হিস্ট্রী আফ টাগম" সোঝে-সো ী ভগৱানক অস্তিত্বকেঁ খতম কএ ৰহন অছি কাৰণ এহিসঁ ভগৱানক মৃত্যুক অৱধাৰণা সেহো সোঝাঁ আএন অছি, সে এখন বিশ্বক নিযন্তাক অস্তিত্ব খতৰামে পড়ন অছি। ভগৱানক মৃত্যু আ গতিহাসক সমাপ্তিক পৰিপ্রেক্ষ্যমে মৌথিনী কথা কহিযা ধৰি খ স্না কহৈত ৰহত ? নঘু, অতি-নঘু কথা, কথা, গল্প আদিক বিশ্লেষণমে নাগন ৰহত?

জেনা বর্চুঅন ৰিঅনিটী বাস্তৱিকতা কেঁ ক্কৃত্রিম ৰূপেঁ সোঝা আনি চেতনাকেঁ ওকৰা সংগ একাকাৰ কৰৈত অছি তহিনা বিঁনা তীনসঁ বেঁশী ৰীমক পৰিকল্পনাক হম প্রকাশক গতিসঁ জে সিন্ধুঘাটী সভ্যতাসঁ চনী তঁ তগযো ব্রহ্মাণ্ডক পাৰ আগ ধৰি নহি পহুঁচি কৰঁ। ড্রা সূর্য অৰবঁ-খৰবঁ আন সূর্যমেসঁ একটা মধ্যম কোটিক তৰেগণ-

মেডিওকৰ যৃটোৰ- অছি। ওহি মেডিওকৰ যৃটোৰক একটা গ্রহ পৃথ্বী আ ওকৰ একটা নগৰ-গামমে ৰহনিহাৰ হমসভ অপ মাথপৰ হাথ ৰাখি চিন্তিত ছী জে হমৰ সমস্যাসঁ পৈঘ ককৰ সমস্যা ? হমৰ কথাক সমক্ষ এ সভ বৈজ্ঞানিক আ দার্শনিক তথ্য চুনৌতীক ৰূপমে আএল অছি।

হোনিস্টিক আকি সম্পূর্ণতাক সমন্বয কৰএ পড়ত ! এ দর্শন দার্শনিক সঁ বাস্তরিক তখনে ৰঁনত।

পোস্টস্ট্রক্চৰল মেথোডোলোজী ভাষাক অর্থ, শব্দ, তকৰ অর্থ, ব্যাকৰণক নিঅম সঁ নহি রৰন্ অর্থ নির্মাণ প্রক্রিযাসঁ নগরৈত অছি। সভ তৰহক ব্যক্তি, সমূহ লেল এ রিভিন্ন অ ্থ ধাৰণ কৰৈত অছি। ভাষা আ রিশ্বমে কোনো অন্তিম সম্বন্ধ নহি হোগত অছি। শব্দ আ ওকৰ পাঠ কেৰ অন্তিম অর্থ রা অপন রিশিষ্ট অর্থ নহি হোগত অছি।

আধুনিক আ উত্তৰ আধুনিক তর্ক, রাস্তরিকতা, সম্বাদ আ রিচাৰক আদান-প্রদানসঁ আধুনিকতাক জন্ম ভেল । মুদা ফ ৰ নর-রামপংথী আন্দোলন ফ্রাংসমে আএল আ সর্বনাশরাদ আ অৰাজকতারাদ আন্দোলন সন রিচাৰধাৰা সেহো আএল। এ সভ আধুনিক রিচাৰ-প্রক্রিয়া প্রণালী ওকৰ আস্থা-অরধাৰণাসঁ ৰঁহাৰ ভেল অরিশ্বাসপৰ আধাৰিত ছল।

পাঠমে নুকাএল অর্থক স্থান-কাল সংদর্ভক পৰিপ্রেক্ ্যমে ব্যাখ্যা শুৰূ ভেল আ ভাষাকেঁ খেলক মাধ্যম ৰঁনাওল গেল-নংগএজ গেম। আ এহি সভ সত্তাক আ রৈধতা আ ওকৰ

𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏𑒩𑒝𑒏 𑒂𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒂𑒋𑒪 𑒣𑒼𑒮𑓂𑒙𑒧𑒼𑒛𑒩𑓂𑒢𑒱𑒖𑓂𑒧।

𑒏𑓀𑒣𑓂𑒨𑒴𑒙𑒩 𑒂 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰 𑒏𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩𑒰𑓀𑒬 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒍𑒏𑒩 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒏𑒋 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑓂𑒨𑒰𑒣𑒲 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒖𑒰𑒪𑒣𑒩 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒠𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩𑒰𑓀𑒬 𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒞𑒰𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩 𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒍𑒯𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒋𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒂 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒯𑒮𑓂𑒞𑒏𑓂𑒭𑒹𑒣-𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩𑒰𑓀𑒬 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒫 𑒨𑒩𑒮, 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒑𑒮𑒿 𑒯𑒙𑒰𑒫𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒫𑒱𑒡𑓂𑒫𑓀𑒮𑒏 𑒥𑒢𑒫𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒫𑒰𑒨𑒩𑒮𑒏 𑒋𑓀𑒙𑒲 𑒫𑒰𑒨𑒩𑒮 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩𑒰𑓀𑒬 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒹 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒚𑒲𑒏 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒱 𑒂 𑒖𑒹 𑒍𑒏𑒩𑒼 𑒮𑒿 𑒚𑒲𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒧𑓂𑒣𑓂𑒨𑒴𑒙𑒩𑒏 𑒥𑒻𑒏𑒣 𑒪𑒋 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒤𑒰𑒩𑓂𑒧𑒹𑒙 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱- 𑒏𑓂𑒪𑒲𑒢 𑒮𑓂𑒪𑒹𑒙 !

𑒣𑒴𑒿𑒖𑒲𑒫𑒰𑒠𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒎𑒠𑓂𑒨𑒼𑒑𑒱𑒏 𑒏𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒮𑒿 𑒂 𑒂𑒥 𑒣𑒼𑒮𑓂𑒙 𑒃𑒢𑓂𑒛𑒮𑓂𑒙𑓂𑒩𑒱𑒨𑒪 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢𑒏 𑒥𑒠𑒪𑒰 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰 𑒂 𑒮𑓀𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒯𑒞𑓂𑒫 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑓀𑒑𑒝𑒏𑒏 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪, 𑒏𑓂𑒩𑒹𑒛𑒱𑒙-𑒏𑒰𑒩𑓂𑒛 𑒂 𑒮𑒦 𑒋𑒯𑒢 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒔𑒱𑒣𑓂𑒮 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒁 𑒱। 𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒹𑒩𑒳𑒏𑒰 (𑓒𑓐𑓐𑓘) 𑒏𑒼𑒮𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒜𑓃𑒱𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒪𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑒖𑒲 𑒑𑒰 𑒧𑒹 𑒤𑒰𑒿𑒮𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒰𑒩𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑓂𑒩𑒹𑒛𑒱𑒙 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒛𑒮𑒿 𑒋.𑒮𑒲.𑒙𑒱𑒏𑒙 𑒥𑒳𑒏 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰 𑒂 𑒮𑓀𑒑𑒝𑒏𑒏 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒂𑒩 𑒏𑒼𑒢 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝 𑒔𑒰𑒯𑒲?

𑒛𑒲 𑒏𑒢𑓂𑒮𑓂𑒙𑓂𑒩𑒏𑓂𑒬𑒢 𑒂 𑒩𑒲 𑒏𑒢𑓂𑒮𑓂𑒙𑓂𑒩𑒏𑓂𑒬𑒢 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒣𑒳𑒢𑒩𑓂𑒑𑒚𑒢 𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒫𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒎𑒠𑓂𑒨𑒼𑒑𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒢𑒫 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮 𑒞𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰𑒑𑒞 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨, 𑒫𑒩𑓂𑒑, 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩, 𑒠𑒪, 𑒮𑒧𑒰𑒖, 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩, 𑒢𑒻𑒞𑒱𑒏𑒞𑒰, 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒮𑒦

ফেৰসঁ পৰিভাষিত কএন জা ৰহন খছি। মাৰতে ৰাস পৰিৰৰ্তনক পৰিণামসঁ, ৰিখংডিত ভএ সন্দৰ্ভহীন ভই গেন খছি কতেক সংস্থা।

এহি পৰিপ্ৰেক্ষ্যমে মৈথিনী কথা গাথাপৰ সেহো একটা গ িংকী নজৰি দৌগাৰী।

ৰামদেৱ ঝা জনধৰ ঝাক "ৰিনক্ষণ দাম্পত্য" (মৈথিন হিত সাধন, জযপুৰ, ১৯০৩ ঔ.) কেঁ মৈথিনীক খাধুনিক কথাক প্ৰাৰম্ভ মাননহি । পুনকিত মিশ্ৰক "মোহিনী মোহন" (১৯০৭-০৮), জনসীদনক "তাৰাক ৰৈধৰ্য্য" (মিথিনা মিহিৰ, ১৯ ৭ ঔ.), শ্ৰীকৃষ্ণ ঠাকুৰক চন্দ্ৰপ্ৰভা, ভুনাপতি সিং ক মদনৰাজ চৰিত, কানী কুমাৰ দাসক খদনাক ৰঁদনা খা কামিনীক জীৱন, শ্যামানন্দ ঝাক খকিঞ্চন, শ্ৰী ৰঁনেভ ঝাক ৰিনাসিতা, হৰিনন্দন ঠাকুৰ "সৰোজ"ক গ্ৰাম্যৰীয ৰক্ষা, শাৰদানন্দ ঠাকুৰ "ৰিনয"ক তাৰা খা শ্যাম সুন্দৰ ঝা "মধুপ"ক প্ৰতিজ্ঞা-পত্ৰ, ৰৈদ্যনাথ মিশ্ৰ "ৰিদ্যাসিন্ধু"ক গপ্প-সপ্পক খৰিহান খা প্ৰৰোধ নাৰাযণ সিংহক ৰীচন ফুন খাএন। হৰিমোহন ঝাক কথা খা যাত্ৰীক উপন্যাসিকা, ৰাজকমন চৌধৰী, ননিত, ৰামদেৱ ঝা, ৰঁনৰাম, প্ৰভাস কুমাৰ চৌধৰী, ধূমকেতু, ৰাজমো ন ঝা, সাকেতানন্দ, ৰিভূতি খানন্দ, সুন্দৰ ঝা "শাস্ত্ৰী", ধীৰেন্দ্ৰ, ৰাজেন্দ্ৰ কিশোৰ, ৰেৱতী ৰমণ নান, ৰাজেন্দ্ৰ ৰিমন, ৰামভদ্ৰ, খশোক, শিৱশংকৰ শ্ৰীনিৱাস, প্ৰদীপ ৰিঁহাৰী, ৰমেশ, মানেশ্বৰ মনুজ, শ্যাম দৰিহৰে, কুমাৰ

পরন, অনমোন ঝা, মিথিলেশ কুমাৰ ঝা, হৰিশ্চন্দ্র ঝা, উপাধ্যায ভূষণ, ৰামভৰোস কাপড়ি "ভ্রমৰ", ভুরনেশ্বৰ পাথেয, রঁদৰী নাৰাযণ রঁর্মা, অযোধ্যানাথ চৌধৰী, ৰা.না.সুধাকৰ, জীতেন্দ্র জীত, সুৰেন্দ্র নাভ, জযনাৰাযণ ঝা "জিজ্ঞাসু", শ্যাম সুন্দৰ "শশি", ৰমেশ ৰঞ্জন, ধীৰেন্দ্র প্রেমর্ষি, পৰমে ্ৱৰ কাপড়ি, তাৰানন্দ রিযোগী, নাগেন্দ্র কুমৰ, অমৰনাথ, দেরশংকৰ নরীন, অননকান্ত, শ্রীধৰম, নীতা ঝা, রিভা ৰানী, উষাকিৰণ খান, সুস্মিতা পাঠক, শেফালিকা রর্মা, জ্যোত্স্না ন্দ্রম, নানপৰী দেরী এহি যাত্রাকেঁ আগাঁ রঁঢ়েলন্হি।

মৈথিলীমে নীক কথা নহি, নীক নাটক নহি? মৈথিলীমে ব্যাকৰণ নহি? পনিমোহ আ পনিগৰ এহি তৰহক রিশ্লেষণ কতএ অছি মৈথিলী ব্যাকৰণ মে, রৈহ অনন, পারক মভ অছি ! মুদা দীনরঁন্ধু ঝাক ধাতু ৰূপ পোথীমে জে ১০২৯ টা এহি তৰহক খাঁটী ৰূপ অছি, ৰমানথ ঝাক মিথিলাভাষাপ্রকাশমে জে খাঁটী মৈথিলী ব্যাকৰণ অছি, ও শুনূ রিমোর্স রুঁক নএ মানকীকৰণ আ ব্যাকৰণক নির্মাণ মর্রথা মংভর অছি। মুদা ভ২ ৰহল অছি ও জে পানীপতক পহিল যুদ্ধক রিশ্লেষণমে ও লিখী জে পানীপত আ রাঁরঁৰক রীঠমে যুদ্ধ ভেল। ৰামভদ্রকেঁ ধীৰেন্দ্র মর্রশ্রেষ্ঠ মৈথিলী কথাকাৰক ৰূপমে রর্ণিত কএলে ছথি, মুদা এখন ধৰি ক কৰ কএক টা কথাক রিশ্লেষণ কএল গেল অছি ? নচিকেতাক নাটক আ মৈথিলীক মেক্সপিঅৰ মহেন্দ্র মলংগিযাক কাজক আ ৰামভদ্র আ সুভাষ চন্দ্র যাদরক কথা যাত্রাক মন্দর্ভমে ও গপ কহরঁ আরশ্যক ছল।

জাহি সময মৈথিনীক সমস্যা ঘৰ-ঘৰসঁ মৈথিনীক নিধ্কা ন ঋছি, জ'খন হিন্দীমে এক হাথ ঋজমেনোক ৰাঁদ নাম নহি ভে ো উত্তৰ নোক মৈথিনীক কথা-করিতা নিখি ঋা সম্পাদক-ঋানোচক ভএ, ঋপন মহত্বাকাংক্ষাক ভাৰসঁ মৈথিনী কথা-করিতাক রাতারৰণকেঁ ভৰিযা ৰহন ছথি, মার্কসরাদ, ফেমি িজ্ম ঋা ধমর্নিৰপেক্ষতা ঘোমিযা-ঘোমিযা কএ কথা-করিতামে ভৰন জা ৰহন ঋছি, ত'খন স্তৰক নির্ধাৰণ সএহ কই ৰহন ঋছি, স্তৰহীনতাক রেঁঢ় রাদ রঁনন ঋছি। জে গৰীরঁ ঋা ন ম্ন জাতীযক শোষণ ঋা ওকৰা হতোৎসাহিত কৰরাঁমে নাগন ছথি সে মার্কসরাদক শৰণমে, জে মহিনাকেঁ ঋপমানিত কেনহি সে ফেমিনিজ্ম ঋা মিথিনা ৰাজ্য ঋা সংঘক শৰণমে ঋা জে সাম্প্রদাযিক ছথি ও ধমর্নিৰপেক্ষতাক শৰণমে জাগত ছথি। ওনা সাম্প্রদাযিক নোক ফেমিনিস্ট, মহিনা রিৰোধী মার্কিস্ট ঋা এহি তৰহক কতেক গঠরঁধন ঋা মঠমে জাগত দে'খন গেন ছথি। ক্যো ৰাজকমনক রঁড়াগমে নাগন ঋছি, তঁ ক্যো যাত্রীক ঋা ধূমকেতুক তঁ ক্যো সুমনজীক, ঋা হনকা নোকনিক তঁ কী পক্ষ ৰা'খত তকৰ ঋাৰিমে ঋপনাকেঁ ঋাগাঁ ৰাখি ৰহন ঋছি। যাত্রীক পাৰোকেঁ ঋা ৰাজকমন ঋা ধূমকেতুক কথাকেঁ ঋাগযো স্বীকাৰ নহি কএন গেন ঋছি- এহি তৰহক ঋনর্গন প্রনাপ ! ্যো তথাকথিত রিরাদাস্পদ কথাক সম্পাদন কএ স্বযং রিরাদ উত পন্ন কএ ঋপনাকেঁ ঋাগাঁ ৰাখি ৰহন ছথি। মাত্র মৈথিন ব্রাহ্মণ ঋা কর্ণ কাযস্থক নে'খনক রীচ সীমিত প্রতিযোগিতা জাহি কর - কথাকাৰকেঁ রিচনিত কএ ৰহন ছন্থি ঋা হিন্দী ছোড়ি মৈথিনীমে ঋএরাক রাঁদ জাহি গতিসঁ ও ড্র সভ কৰতরঁ কএ ৰহন ছথি, তিনকা মৈথিনীক মুখ্য সমস্যাপৰ ধ্যান কহিযা এতন্থি সে

নহি জানি ? লোক এহো বুঝৈত ছথি জে হিন্দীক বাঁদ জে মৈথিলীমে লিখবৈ , তঁ স্বীকৃতি ত্বৰিত গতিএঁ ভেটৈত ? জে মৈথিলীক ৰচনাকাৰেঁকেঁ এহি তৰহক ভ্রম ছন্হি আ আত্মবিশ্বাসক অভাব ছন্হি, অপন মাতৃভাষাক সংপ্রেষণীয়তাপৰ অবিশ্বাস (!), তখন এহি ভাষাক ভবিষ্য হিনকা লোকনিক কান্হপৰ দএ কোন ছদ্ম হম সভ সংজোগি ৰহল ছী ? সেমীনাৰমে সাহিত্য অকাদমী পুৰস্কাৰ ্ৰাপ্ত এহন জন্মাৰু কথাকাৰ, সম্পাদক আ সমালোচক সভকেঁ অপন পুত্র-পুত্রী-পত্নীক সংগ মৈথিলীমে নহি ৰবন্ িন্দী মে (অংগ্রেজী প্রায়ঃ সামর্থ্যসঁ বাঁহৰ ছন্হি তেঁ) গপ কৰৈত দেখি হতপ্রভ ৰহি জাগত ছী। মৈথিলীমে বীস টা লিখনহাৰ ছলাহ আ পাঁচটা পঢ়নিহাৰ, সে কোন রিরাদ উঠল হোএত? ৰাজকমল/ যাত্রীক মৈথিলীক লেখন সৌম্য অছি, সে জনকৰ সভক গোষ্ঠ-গোষ্ঠ ৰচনা পঢ়ি কএ হম কহি সকৈত ছী। তাহি স্থিতি মে- এ রিরাদ ৰহএ এহি কবি ামে আ এহি কথামে- এহি তৰহক গপ আনি আ ওকৰ পক্ষমে অপন তর্ক দএ অপন লেখনী চমকাএবৈ ? আ তকৰ বাঁদ যাত্রীক বাঁদ পহিল উপন্যাসকাৰ ফললা আ ৰাজকমলক বাঁদ পহিল কবি চিললা-আবৈ তঁ কথাকাৰ আ কবিক জোড়ী সেহো সোঝাঁ অবৈত অছি, এক দোসৰাক ভক্তিমে আ আপসী বাদকেঁ আগাঁ বঢ়এবা লেল। মৈথিলীক মুখ্য সমস্যা অছি জে এ ভাষা এহি সীমিত প্রতিযোগী (প্রর্ঘর্ষ!) সভক আপসী মহত্বাকাংক্ষাক মাৰিক বীচ বি ৰহল অছি। কবি-কথাকাৰ মৈথিলীকেঁ অপন কৈৰিঅৰ বনা লেলন্হি, ঘৰমে মৈথিলীকেঁ নিষ্কাসিত কএ সেমীনা ক বস্তু বনা দেলন্হি। তখন কতএ পাঠক আ কোন রিরাদ ! জে সমস্যা হম দেখি ৰহল ছী জে বচ্চাকেঁ মৈথিলীক বাতাবৰণ ভেটৈও আ সভ জাতিক লোক এহি ভাষাসঁ প্রেম কৰথি তাহি লেল কথা আ

করিতা কতএ আগাঁ অছি ? কএকটা রিজ্ঞান কথা, ৱাঁন-কিশোৰ কথা-করিতা কৌৰিযৰজীরী করি-কথাকাৰ নিখি ৰহন ছথি। আ ও ঘৰ-ঘৰমে পহুঁচএ তাহি নেন কোন প্রযাস ভএ ৰহন অছি ? সএ-দূ সএ কাপী পোথী ছপৱাঁ কএ , তকৰ সমীক্ষা কৰৱাঁ কএ, সএ-দূ সএ কাপী ছপএৱনা পত্রিকামে ছপৱাঁ কএ , তকৰ ফোটোস্টেট কাপী ফোন্ডৰ ৱনা কই ঘৰমে ৰাখি পুৰস্কাৰ নেন আ সিনেৱসমে কিতাৱ নগেৱাঁ নেন কএন গেন তিকড়মক রাতারৰণমে হমৰ আস গৈৰ মৈথিন ব্রাহ্মণ-কর্ণ কাযস্থ পাঠক আ নেখকপৰ জাএ স্থিৰ ভএ গেন অছি।

জে অপন ঘৰ-পৰিৱাৰ নহি সম্হাৰি সকনাহ সে ঠেৰী-ঠাকী ভাষাযী পুৰস্কাৰ নএ ৱৈসন ছথি, মিথিনা ৰাজ্য ৱনএৱাঁমে নাগন ছথি , পতা নহি ৰাজ্য কোনা সম্হাৰি সকতাহ আ ওকৰ রিধা সভামে কোন ভাষামে ৱজতাহ, জখন হুনকা ওতএ পুৰস্কৃত কএন জএতন্থি।

জে ঘৰমে মৈথিনী নহি ৱজৈত ছথি সে নেখক আ করি ৱনন ছথি (হিন্দী-মৈথিনীমে সমান অধিকাৰসঁ) হিন্দীমে মোটি নিখৈত ছ ি আ তখন অনুরাদ কএ মৌনিক মৈথিনী নিখৈত ছথি ! মৈথিনী কথা-করিতা কৰৈত ছথি!!

মৰাঠী, ৬র্দূ, তমিন, কন্নড়সঁ মৈথিনী অনুরাদ পুৰস্কাৰ নির্নজ্জতাসঁ নৈত ছথি , রণক্রম কেৰ অর্থ পুছৱন্থি সে নহি অৱৈত ছন্থি, অনিফ-ৱে-সে কেৰ জ্ঞান নহি, মৰাঠীমে কোনো ৱ ্ঠাসঁ

𑒑𑒣 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒩𑓂𑒟𑓂𑒨 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒧𑒰𑒟 𑒤𑒳𑒙𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒹 𑒥𑒔𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒕𑒣𑒥𑒰 𑒏𑒋 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒏𑒩𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱, 𑒮𑒹 𑒣𑒰𑒚𑒏 𑒞𑒿 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒢𑒯𑒱। 𑒣𑒰𑒚𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒋𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒤𑒰𑒋𑒠𑒰 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒂 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒖𑒴𑒩𑒲 𑒂 𑒋𑒛𑒫𑒰𑒃𑒖𑒩𑒲 𑒥𑒼𑒛 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒐𑒢 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒲𑒧𑒱𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒨𑒼𑒑𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒁𑒥𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 , 𑒮𑒋𑒯 𑒮𑒼𑒗𑒰𑒿 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 । 𑒮𑒰𑒩𑓀𑒑 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒕𑒟𑒱, 𑒞𑒿 𑒥𑒪𑒩𑒰𑒧𑒏 𑒔𑒩𑒔𑒰 𑒤𑒹𑒩𑒮𑒿 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 । 𑒂 𑒖𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒮𑒢𑓂𑒞𑒰𑒢 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒋𑒪𑒰𑒯 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒔𑒩𑒔𑒰 𑒤𑒹𑒩 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒯𑒼𑒋𑒞, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒏𑓂𑒭 𑒏𑒹 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒩𑒰𑒐𑒞 ? 𑒖𑒲𑒥𑒻𑒞 𑒡𑒩𑒱 𑒢𑒹 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒏𑓂𑒭 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱 ? 𑒧𑒳𑒠   𑒧𑒳𑒃𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 ? 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞 𑒁𑒕𑒱 । 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒧𑒳𑒢𑒱 𑒏𑒋 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒏𑒩 𑒮𑒧𑒰𑒡𑒰𑒢 𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒰𑒏𑒱𑒨𑒹 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱।

𑒏𑓂𑒨𑒼 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒑𑒳𑒣𑓂𑒞 𑒮𑒦𑒰 𑒐𑒼𑒪𑒱 𑒧𑒝𑒱𑒣𑒠𑓂𑒧𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒹𑒔𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒿 𑒏𑓂𑒨𑒼 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 (𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝) 𑒮𑒦𑒰 𑒐𑒼𑒪𑒱 𑒮𑒳𑒧𑒢𑒖𑒲𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒣𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒟𑒱- 𑒧𑒝𑒱𑒣𑒠𑓂𑒧 𑒂 𑒮𑒳𑒧𑒢𑒖𑒲𑒏 𑒂𑒛𑓃𑒱𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒡𑓀𑒡𑒰 𑒔𑒧𑒏𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒧𑒝𑒱𑒣𑒠𑓂𑒧 𑒂 𑒮𑒳𑒧𑒢𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒏𑒟𑒰-𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒮𑒦𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒏 𑒔𑒹𑒪𑒰 𑒔𑒣𑒰𑒙𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩-𑒏𑒫𑒱𑒏 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒣𑒰𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱 , 𑒦𑒢𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒂𑒋𑒪 𑒯𑒼𑒃𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒫𑒰 𑒏𑒟𑒰-𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰 𑒯𑒰𑒮𑓂𑒨𑒰𑒮𑓂𑒣𑒠 𑒩𑒴𑒣𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒯𑒼𑒃𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒫𑒋𑒯 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒑𑒞 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒫𑒰𑒏𑒰𑓀𑒏𑓂𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒙𑒼𑒛𑒗 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒥𑒱𑒢 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒏 𑒄 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒦 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒧𑒩𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒰𑒩𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।

ড্রাগংগ ৰূমমে রিঁনা ফীন্ড্রর্কক নিখন নোককথা জাহি ভাষামে নিখন জাগত হোঅএ, ওতএ এহি তৰহক হাস্যাস্পদ কষ্টার্ডম স্বাভারিক অছি। আৰ তঁ অন্তর্জানপৰ সেহো মৈথিনীক কিছু জানবৃত্তপৰ জাতিগত কষ্টার্ডম আ অপশব্দক প্রযোগ দেখবাঁমে আএন অছি।

মার্ক্সিসম্ট আ ফেমিনিস্ম্ট রঁনি তকৰো ব্যাপাৰ শুরু কৰবঁ আ অপন স্তৰক ন্যূনতাক এহি তৰহেঁ পূর্তি কৰবঁ, সীমিত প ৰতিযোগিতা মধ্য অল্প প্রতিভাযুক্ত সাহিত্যকাৰক ও হথিযাৰ রঁনি গেন অছি। জে মার্ক্সক আদৰ কৰত সে ও কিএক কহত জে হম মার্ক্সরাদী আনোচক আকি নেখক ছী ? হঁ জে মার্ক্সক ধঁধা কৰত তকৰ রিষযমে কী কহী, ধঁধা তঁ সুমন, ৰাজকমন, যাত্রী, মণিপদ্ম, ধূমকেতু......সভক শুরু ভেন অছি। আ তকৰ কাৰণ সেহো স্পষ্ট। ৰাষ্ট্রীয সর্বেক্ষণ ও দেখবৈত অছি জে সংস্কৃত, হিন্দী, মৈথিনী আ আন সাহিত্য কানেজ ◌ বৈহ পঢ়ৈত ছথি জিনকা দোসৰ রিষযমে নামাংকন নহি ভেটৈত ছন্হি, পত্রকাৰিতামে সেহো বৈহ সভ অবৈত ছথি। প্রতিভা রিপন্ন এহনে সাহিত্যসেরীকেঁ সাহিত্যক চশ্কা নাগন ছন্হি আ হিনকে হাথমে মৈথিনী ভাষাক ভরিষ্য সুৰক্ষিত ৰহত? সু ◌া এহি রাস্তরিকতাক সঁগ আগাঁক রাঁষ্ট হমৰা সভক প্রতীক্ষামে অছি। সুচা মৈথিনী সেরী কথাকাৰ আ পাঠক জে ধূৰা-গৰদামে জএবাঁ নেন তৈযাৰ হোথি, রঁচা আ স্ত্রী জনতাক সাহিত্য ৰচথি আ অপন ঊর্জা মৈথিনীকেঁ জীরিত ৰখবাঁ মাত্রমে নগারথি ও শ্রেণী তৈযাৰ হোএবে ষ্টা কৰত।

মৈথিনীক নামপৰ কোনো কম্প্ৰোমাগজ নহি। সুভাষচন্দ্ৰ যাদৱজীক ঞ্ৰ সংগ্ৰহ ধাৰাৰহিক ৰূপমে "ৰিদেহ" ঞ্ৰ-প ্ৰিকামে (http://www.videha.co.in) অন্তৰ্জানপৰ ঞ্ৰ-প্ৰকাশিত ভএ হজাৰক-হজাৰ পাঠকক স্নেহ পওনক, আননোগন কামেন্ট এহি কথা সভকেঁ ভেষ্টনৈক জাহিমে ৰেঁশী পাঠক গৈৰ মৈথিন ্ৰাহ্মণ আ কৰ্ণ কাযস্থ ৰহথি, সে হম ন্দনকৰ সভক ঙপনাম দেখি অন্দাজ নগাওন। এতএ ঞ্ৰাহো গপ সোঝাঁ আএন জে শিক্ষাক অভাৰক কাৰণ সেহো, ভাষাক ঙচ্চাৰণ আ ৰাচন মে অংতৰ অৰেঁ-এ। তকৰ ঞ্ৰ মতনৰ্ঁ নৈ জে ৰ্ঁনেচনমাক ভাষা এখনো যাদৱ জী ৰ্ঁজৈত চ্ছথি, আৰ্ঁ জে ও ভাষা কথাক যাদৱ পাত্ৰ নেন প্ৰযোগ কৰৰ্ঁ তঁ শাংক্ৰন্তনম্ কেৰ সংস্কৃত নাষ্টকক ৰ্ঁীচ জনসামান্যক ন ন প্ৰযুক্ত প্ৰাকৃত জেকাঁ নাগত, আ ওহি ৰৰ্গক নোককেঁ অপমানজনক সেহো নগতন্হি। ভাষা চনাযমান হোগত অচ্ছি আ নেখন পৰম্পৰা ওকৰ মধ্য স্থিৰতা অনৈত অচ্ছি। সে সুভাষজীক ভাষামে সেহো ঞ্ৰ অন্তৰ স্পষ্ট দেখৰ্ঁামে অৰৈঁত অচ্ছি, ন্দনকৰ কথাক ভাষা আ নিৰ্ঁঙ্কাদিক ভাষা মধ্য।

মৈথিন ব্ৰাহ্মণ আ কৰ্ণ কাযস্থ তঁ পাঠক ৰ্ঁনি ৰহিযে হি সকৈত চ্ছথি, শীঘ্ৰ যাত্ৰীক ৰ্ঁাদক একমাত্ৰ জন ঙপন্যাসকাৰ আ ফ্নানন্দ মিশ্ৰক ৰ্ঁাদক একমাত্ৰ সহী অৰ্থমে কৱিক ঙপাধি নেন নানাযিত ভএ জাগত চ্ছথি। অপনাকেঁ ঘোড়া আ ৰ্ঁাঘ আ দোসৰকেঁ গধা আ ৰ্ঁকৰী কহৰ্ঁা কান ও মূন দিশা আ সমস্যাসঁ অপনাকেঁ ফৰাক

করৈত ছথি। অপন কথা-করিতাপৰ অপনে সমীক্ষা কএ আত্মেম্বগ্ধতাক ও স্থিতি সমীক্ষাক অৱৰ্নতাসঁ আএন অছি। এহি একমাত্র শৰ্দ্দসঁ হমৰা রিতৃষ্ণা অছি আ তকৰ নিদান হম মৈথিনীকেঁ দেন শ্লো-পোগজনিংগক রিৰুদ্ধ "রিদেহ" ও-পত্রিকা মৈথিনী সাহিত্য আন্দোননমে দেখৈত ছী। এতএ সান ভৰিমে সএসঁ রেঁশী নেখক জ্বড়নাহ তঁ পাঠকক সংখ্যা নাখ টঁপি গেন। রঁছা আ মহিনাক সংগ জাহি তৰহেঁ গৈৰ মৈথিন ব্রাঁহ্মণ-কর্ণ কাযস্থ পাঠ আ নেখক জ্বটনাহ সে অদ্ভুত ছন। হমৰ এহি গপপৰ দেন জোৰকেঁ কিছু গোটে (মৈথিনী) সাহিত্যকেঁ খণ্ডিত কৰরাঁক প্রযাস কহতাহ মুদা হমৰ প্রাথমিকতা মৈথিনী অছি, মৈথিনী সাহিত্য আন্দোনন অছি, ও ভাষা জে মৰি জএত তখন ওকৰ ড্রাগংগ ৰূমমে রৈসন অর্ঘর্ষ সম্পাদক-করি-কথাকাৰ-মিথিনা ৰাজ্য আন্দোনকর্তা আ সমানোচকক কী হোএতন্হি। স্বভাষচন্দ্র যাদরজীক কথাক পুনঃ পাঠ আ ভাষাক পুনঃ পাঠ এহি ৰূপমে হমৰা আৰ আকর্ষিত করৈত অছি। আ এতএ ওহো সন্দর্ভমে সম্মিনিত অছি জে স্বভাষচন্দ্র যাদরজীক ও সংগ্রহ ধাৰারহিক ৰূপমে অন্তর্জানপৰ ও-প্রকাশিত ভএ প্রিংট ফার্মমে আরিঁ ৰহন অছি, কথা পুনঃ পাঠ আ ভাষাক পুনঃ পাঠ নএ। আ ও ঘটনা সভ দিন আ সভ পক্ষমে মৈথিনীকেঁ সরঁন করত সে আশা অছি।

অপন মংতর্ব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

𑓒.𑓒.𑒮𑓀𑒞𑒼𑒭 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒩𑒰𑒨 '𑒥𑒙𑒼𑒯𑒲'- 𑒧𑓀𑒑𑒩𑒾𑒢𑒰- 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮- 𑒂𑒚𑒧 𑒐𑒹𑒣

সংতোষ কুমাৰ ৰায 'ৰঁগোষী'

মংগৰৌনা- ধাৰাৰাহিক ঙপন্যাস- প্ৰথম খেপ

সভ কিযো গঙ্কূন দিস দৌড়ন জা ৰহন ছৈ।

"কী ভেনৈ ?"

"গঙ্কূন দিস জেৰঁহক ত মানূম হোএতৈ নে ?"

" ৰঁড়ি গড়ৰঁড় ভেনৈ ?"

"কী ভেনৈ ?"

" এমডীএম মে কীড়া মৰি গেন ছেনৈক ...।"

" কিছু ৰঁষ্ঠা খা নেনকৈ এমডীএম ।"

" প্ৰাৰঁ কী হেতৈ ?"

" প্ৰাৰঁ কী হেতৈ - হেডমাস্ট্ৰৈৰ পৰ কাৰ্ৰৱাগ্ৰ হেতৈ ?'

জিনা পৰিষদ, মুখিযা , ৱাৰ্ড মেংৰঁৰ প্ৰাদি নোকনি পহুঁচন ছনাথি গঙ্কূন। গঙ্কূন কে প্ৰধানাধ্যাপক কেঁ কক্ষ মে হ   হংগামা ভ ৰহন ছেনৈক। গ্ৰামীণ কেঁ শিকাযত ছনন্হি জে জৰঁ ৰঁষ্ঠা দেখি গেনৈ জে এমডীএম মে গিৰগিট পড়ন ছৈ তs খানা নহি খায দৈতিযৈহ। প্ৰগৰ খা নেনকৈ তs ঙ চাৰু ৰঁষ্ঠা কে তুৰংত গনাজ ক্যাক নহি কেন গেনৈ ? কমৰা মে ৰঁন্ন কsকে ক্যাক ৰখনিযৈ ?

" হম কিছু নহি কহবঁ ঋাবঁ ; হম রাঁঋাৰমী জা ৰহন ছী ।"
" কিছু ভঽ গেনৈক ৰঁঠা মভ কেঁ তঽ নীক নহি হোযত দেৰীজী ।"

দেৰীজী ৰাঁহৰ নিকৈন কঽ ফঽৈফঽিযা গাড়ী পৰ চঢ়ি কঽ ঋংধৰা দিম ৰিদা ভেনিহ । গস্থন পৰ যুষ্ট্ৰবঁ চৈনন ৰানা মভ ঋারিঁ গে ছনা। ঙনঽা - পুনঽা ঋবৰঁৰ ৰঁনা কঽ মোশন মীডিযা পৰ ডানি দেনথিন্হ। দোঋী দোঋী নহি ! গ্ৰামীণ কেঁ যুষ্ট্ৰৰঁৰ দৰঁগ ঘোষিত কেনাথি ঔ হেডমাসঽৰ ঋাওৰ ভনমিযা কেঁ নির্দোঋী।

গ ঘঽনা পৈঘ নহি তঽ ছোঽো নহি কহন জা মকৈত ঋছি। ঋংধৰা মে ঙপচাৰক ৰাঁদ চাৰু ৰঁঠা ঘৰ ঋারিঁ গেনৈ। জান ৰঁচনৈ চাৰু কেঁ। কিছু নহি ভেনৈ। দেৰীজী কমৰা মে চাৰু ৰঁঠা ৰঁন্ন কেনে ছনাথি গ পৈঘ জৰ্ম ছেনৈক। মভ মামনা ঋাবঁ ৰফা-দফা ভঽ গেনৈ । গাম শাঁত ভঽ গেন ছন। গস্থন মে ৰেঁৰস্থা ঠী ৰহক চাহী। মাফ-মফাও পৰ ধেযান দেৰাঁক চাহী। ভনমিযা মভ মতৰ্ক ৰহক চাহী। কিযাক তঽ ভাৰত কেঁ ভৱিষ্য কে নিৰ্মাণ ওকৰ গস্থন কেঁ কঞ্চা মে ভঽ ৰহন ছৈ।

দম দিন ধৰি গ ঘঽনা গামক ঋাকাশ মে কোনাহন কেনে ৰহনৈ। পৰঁঠ ঋাবঁ গাম শাঁত ভঽ গেন ছৈ। ওহিনা চৌক-চৌৰাহ ছৈ। মভ নোকনি ধান কঽনী মে নাগি গেন ছথি। ঋগহন মাম ঋারিঁ গেনৈ। ধানক খেত মে নৰ ধ্ৰুনহিন জকাঁ ঘোঘ তানি কঽ ঠাড় ানক পাঁতি দেখৈ মে নীক নাগি ৰহন ছৈ। ৰৌদ মে ধানক শীষ মোনা জকাঁ চমৈক ৰহন ছৈ।

ধান কষ্টনিহাৰ নহি ভেষ্ট ৰহন ছৈ আৰঁ। যভক ঘৰ অন্ন যঁ ভৰন ছৈ। গৰীৰঁ কেঁ ঘৰ অন্ন যঁ ভৰন ছৈ । ৰাশন প্ৰকান পৰ ফ্ৰী মেং চৌৰ-গেহূঁ ভেষ্ট ৰহন ছৈ আৰঁ। আৰঁ ককৰো পেষ্টক চিঁতা নহি ৰহি গেনৈক। ৰাঁহৰ যঁ দয হজাৰ ষ্টাকা আৰিঁ জাএত ছৈ, তs আৰঁ কোনহু তকনীফ নহি ৰহনৈ গৰীৰঁ কেঁ। প্ৰধানমংত্ৰী আৱায যোজনা যঁ ঘৰ আওৰ শৌচানয ৰঁনি ৰহন ছৈ। গৰীৰঁ আৰঁ গৰীৰঁ নহি ৰহনাহ, পৰংচ শিক্ষা ততেক মঁহগ ভ গেনৈ জে গৰীৰঁক ছা আৰঁ ডাগডৰ নহি ৰঁনি যকৈত অছি। দয নাখ ফীযক জ্ষ্টান কতs যঁ হোএতৈ। গৰীৰঁ মজূৰী কsকে খাযত ৰহতাহ।

গাম মে আৰঁ কিযো ৰোঁনিহাৰ নহি ৰহি গেনাহ অছি। যভ কি ো ড্ৰংষ্টক ঘৰ ৰঁনা ৰহন অছি। ঘৰ মে ষ্টাগন্য নাগি ৰহন ছৈ। ঘৰ কেঁ নিৰ্মাণ পৰ যভক ধেযান ঔখনধৰি ৰেঁযী ছন্হি। গাম শহৰ মাফিক ৰঁনি ৰহন ছৈ। পৰঞ্চ ভীম ভৈষ্যা কেৰ দানা অখনো ধৰি তাশ খেননিহাৰক কেন্দ্ৰ ৰঁনন অছি। ওহিনা অখনো নোকনি ওতs তাশ খেনাথি ছথি। গাম মে অখৰাঁৰ আৰিঁ ৰহন ছৈ। গাম মে পুস্তকানয খুনি গেন ছৈ , ওহি পুস্তকানয কেঁ কিযো উপযোগ কেনিহাৰ নহি ছথি। ৰিদ্যাৰ্থী যভ তেনিযা কনম ওগৰনে ৰহৈত ছথি। পুন-পুনিযা, অৰ্জুনক কনম হুনকৰ অস্ত্ৰা ৰঁনন ছন্হি। গাজা, ভাংগ, দাৰূ পীৰিঁ কেঁ ৰিদ্যাৰ্থী যভ মস্ত ৰহৈত ছথি।

ৰঁড়ি দিনক ৰাঁদ চাৰিষ্টা গ্ৰামীণ ৰিঁহাৰ যৰকাৰ মে নিযোজিত শিক্ষক ভেনাহ অছি। গ চৰচা গাম মে ভs ৰহন অছি। গাম ে দোযৰ ক্ষেত্ৰ মে ৰিদ্যাৰ্থী কে গমন নহি ভs ৰহ ছৈ। আৰঁ তs

যেনা যে চাৰি যানক নৌকৰী ঋাৰিঁ গেনৈ , তকৰ তৈযাৰী কিযো নহি কৰৈত ছথি। গামক কোঠিংগ যংস্থান রিদ্যাৰ্ ী কে পঢ়া ৰহনে ঋছি। নীক রিদ্যাৰ্থী নিকৈন ৰহনে ছথি। গাম যে ফস্ট্ ডিরিজন রানা যভ কে কিছু নোকনি পুৰস্কাৰ দsকে প্রেৰিত কs ৰহনে ছথি।

ৰাঁস্বদের জী প্সয ষ্ট্ৰ যেঁ যাওঁয ষ্টীঠৰ ছথি । গামক শিক্ষ ৰেঁৰস্থা কে নিখাৰৈ নেন জীজান যঁ নাগন ৰহতি ছথি। মৌষ্ট্ৰিক ঋাওৰ গংষ্টৰ কেঁ রিদ্যাৰ্থী কেৰ তৈযাৰী কৰৰা যে মদদ কৰৈত ছথিন হ। প্লৰ্গা-স্থান যে ডেৰা জমৌনে ৰহতি ছথি। মৌষ্ট্ৰিক ঋাওৰ গংষ্টৰ ◌ঁ পৰীঞ্চা যে ঙত্তৰপুস্তিকা যে ৰঁড়ি ৰায ঠীজ ভৰs পঢ়ৈত ছৈ। ওকৰ ঋভ্যায ঘৰ পৰ জৰূৰী ছৈ , নহি তঁ কাপী পেঁডিংগ ভs যকৈত ছৈ। শিঞ্চা কেঁ ঞেত্র যে ঋপন ৰেঁয কীমতী যমময দেনিহাৰ যভ কেঁ ' যংগৰৌনা ' ঋণী ৰহত। গামক শিঞ্চা ৰেঁৰস্থা কে প্লৰূস্ত কেন হাৰ যভ নোকনি কে ধন্যৰাদ দেনে জাঙ্।

মাঁ প্লৰ্গা কেঁ ঋযীম কৃপা যঁ গামক রিকায ভ ৰহনে ছৈ। যনহেঁয মহাৰাজ কেঁ গহৰৰ কেঁ পক্কা ঘৰ ৰঁনা কs চাৰূ দিয যঁ ছহৰ দিরানী দেনে গেনৈ। ঋগ গহৰৰ কেঁ ৰঁনৌনাথি শ্রী ৰৱিকাঁত ৰায ' শাস্ত্রী ' জী। ও ৰঁড়ি নীক কথাৰাচক ছথি। গামক মহৌন কেঁ নীক কৰৰা যে ধাৰ্মিক স্থান কেঁ ঙদ্ধাৰ কেনৈ জৰূৰী হোএত ছৈ। গ মানি কs ও নাগন ছথি ধাৰ্মিক স্থান কেঁ ঠিকন্ন কৰৰা যে। ৰঁৰহম ৰাঁৰাঁ স্থান যে কৃষ্ণ প্রণামী মংডপ কেৰ নিৰ্মাণ ও কেনাথি। গামক ঙত্তৰ যে শ্রী শ্রী 108 ৰাঁৰাঁ নীনকংঠ মহাদের কেঁ মংদিৰ নিৰ্মাণ ম ন্দনকৰ যহযোগ ৰহনেষ্টি । গামক পুস্তকানযক যাজ- জ্জা কেৰ নেন ও কিছু ৰাশি দান কেনাথি।

-সংতোষ ৎুমাৰ ৰায 'ৰঁগৌহী', গ্ৰাম - মংগৰৌনা

(মংগৰৌনা উপন্যাসক পহিলসঁ সাতম খেপ পাঠকক সুবিধা লেল নীচাঁ দেল জা ৰহল অছি।- সম্পাদক।)

পহিল খেপ

গ মংগৰৌনা গাম ছিঐয। অমাত জাতিক ৰাজধানী কহল জাএত ছৈ। গ গাম ৰাজনীতি, সাংস্কৃতিক, ধার্মিক, সামাজ ক আওৰ আর্থিক ৰূপ সঁ ঠীক-ঠাক কহল জা সকৈত অছি। গ গাম দৰিভংগা ৰাজ্য কেঁ সময মে ৰঁমৌন গেল ছল। ৰর্তমান দৰিভংগা জিলা কে ভৰৌড়া গাম কে আসপাস সঁ আৰিঁ কs পাঁচ ভা (পাঁচ পাঁডৱ) উপজাউ ক্ষেত্ৰ দেখি কs অগ জগহ ৰঁসি গেলাহ। ৰ পাঁচ ভাগ্ৰ ছলাহ- ঋষি খৰাস, দলাস খৰাস, তাৰা খৰাস, ভং ন খৰাস আওৰ ভিক্ষুক খৰাস। হিনকৰ পিতাজীক নাম কী ছলন্হি সে অজ্ঞাত অছি। সুনৰা মে আৰিঁ ৰহল অছি জে গ পাঁচোঁ ভ গ্ৰ দৰিভংগা ৰাজা কে ওহিঠাম খৰাসী কৰৈত ছলাহ।

ঐতিহাসিক আওৰ সামাজিক দৃষ্টি সঁ ' খ়ৰাস' শব্দ িশেষ অর্থ ৰখৈত ছৈ। পৰন্তু 'খ়ৰাস' শব্দ অখুনকা সময মে নি েষ্টীৰ অর্থ মে লেল জাএত ছৈ। খ়ৰাস যানী সেৰা কৰৈ ৰালা দাস। 'খ়ৰাস' খাস শব্দক ৰিগৃত ৰূপ অছি। খাস মানে ৰিশেষ হোএত ছৈ। খ়ৰাস লোকনি ৰাজা কেঁ খাসমখাস খ়িদমতগাৰ লোকনি হোএত ছল । জিনকৰ কাজ ছলন্হি- ৰাজা কে খ়িদমত কৰনৈ যানী অংগৰক্ষা কৰনৈ।

ঐতিহাসিক দৃষ্টি সঁ খ়রাস ৰাজা কেঁ সর্ঁস নিকষ্ট ৰহৈ রানা নোকনি ছনাহ । ঋগ সঁ জাহিৰ ঋছি জে সামাজিক ৰূপ সঁ খ়রাস উঠ মানন জাএত ছন। যুদ্ধ কৌশন মে নিপুণ ৰহনা কেঁ কাৰনে গ পাঁচোঁ ভাগ্র ৰাজাক খাস ছনাহ। ৰাজাক সমীপতাক কাৰ ◌ গ ক্ষত্রিয় ছনাহ ঋগ গপ্প সঁ হম মুঁহ নহি মোৰি সকৈত ছী। কহন জাএত ছৈ জে গ জগহ দৰিভংগা ৰাজা যুদ্ধ মে সহযোগ কে এরজ মে পাঁচোঁ ভাগ্র কে দান দেনে ৰহথিন্হ।

রৰগদ গাছ কে সমীপ ঋপন পহিন নিরাস র্ঁনৌনথি পাঁচোঁ ভাগ্র। রৰগদ গাছ ঋখনো ধৰি ছের্ঁ কৰৈ। ওগ গাছ কে ঋাসপাসক ক্ষেত্র ফূনরাৰী কহন জাএত ঋছি। ফূনরাৰী মে ফূন s হম নহি দেখৈত ছিযৈয। পহিনহোঁ ফূনরাৰী মে ফূন নহি ছেনৌ।

ঋংগ্রেজী শাসন কান মে মংগৰৌনা দৰিভংগা ৰাজ্যক ঋংগ ছেনৌ। ঝংঝাৰপুৰ থানা ছেনৌ। ঝংঝাৰপুৰ পুৰনা র্ঁজাৰক হা ব্যরসাযক কেন্দ্র ছন। ধানক খেতী র্ঁসি হোএত ছেনৌ।নোক গেহূঁ কম উপজার্ঁৈত ছনাহ। মৰুঋা , তের্ঁখা, ৰাহৈৰ, র্ঁদাম রগৈৰহ খূর্ঁ উপজৈ ছেনৌ। সৰসোঁ কে খেতী খূর্ঁ হোএত ছেনৌ। রো পাঁচোঁ ভাগ্র ঋপনা সংগে নৌরা ঋাওৰ চমাৰ কে র্ঁসৌনন্হি। তেনী সহো র্ঁাদ মে র্ঁৈস গেন। একঠো ঘৰ যাদর ঋাওৰ একঠো ঘৰ কেরষ্ট কেঁ ছন্হি।

ঋংগ্রেজী শাসন কান ঋাওৰ দেশক ঋাজাদী কে র্ঁাদ 1960 ধৰি গাম গৃহযুদ্ধ মে ফঁসন ৰহন। 1957-58 কে দৰমিযান নক্ষ্মীনাৰাযণ ৰায জী কেঁ হত্যা কেঁ র্ঁাদ গাম মে কিছু সান ক

অশান্তি ৰহল। ফেৰ কিছু মানক বাঁদ গাম শাঁত তs ভ গেল, পৰঞ্চ গাম এহন খেমা মে বঁহলে ৰহল।

ভিক্ষুক খরাস কে বেঁহা নহি ভেলন্হি। ম্নকা বেঁহীএ হা ছলন্হি। ও বেঁহীক ব্যাহ কোন গাম কেলন্হি তকৰ কোনহ জানকাৰী নহি অছি। ঋষি, ম্নোস তাৰা আওৰ ভংজন কে বংশ আগাঁ বঢ়লন্হি। আজ্ব ভৰি গাম জে শোৰ ভs ৰহল ছৈ ও লোকনি ম্নকে বংশজ ছিযাহ। বাঁদ মে কিছু ভগিমান বৈস গেলাহ। কিছু দোসৰ গাম সঁ আরিঁ কs বৈস গেলাহ।

ও গাম শৈক্ষণিক দৃষ্টি সঁ কেৰল কহল জা সকৈত অছি। একহা বৈজ্ঞানিক, একহা জেনৰ, একহা বিশ্ববিদ্যালয কে ৰজিসট্রাৰ বঁলল ছথি। শিক্ষক ঢ়েৰ ৰাস অছি। এযৰফোৰ্স মে একহা, বীএসএফ মে একহা, একহা এমবীবীএস ডাক্টৰ অছি। চীন আওৰ পাকিস্তান কে সংগ যুদ্ধ কে সময তীন হা নৌজরান সেনা মে ভৰ্তী ভেলাহ-হৱলদাৰ ৰামহৃদয ৰায,হৱলদাৰ তেতৰ ঠাকুৰ আওৰ হৱলদা কিশন ঠাকুৰ।

গামক চৌহদ্দী অছি - ঙত্তৰ মে গলৌনী,দক্ষিন মে শি া, পছিম মে সম্বিযা আওৰ পূৰবঁ মে পসট্টন। গাম মে গৌড়গামা নামক জগহ পৰ একহা হাঞা স্কূল ছৈ, মখনাহী (মাখনপুৰা টোল) পৰ মিডিল স্কূল আওৰ পুৰনী পোখৰি পৰ সংস্কৃত স্কূল অছি। গামক পহিল নেতৃত্বকৰ্তা যুগেশ্বৰ ৰায ছলাহ ।তগ্ধপৰাঁত শ্ৰী ঙমা াংত ৰায, শ্ৰী সৰেশ্বৰ ৰায, শ্ৰী বিশ্বেশ্বৰ ৰায আদি নেতৃত্ব কেলন্হি। অখৈন গাম অনাথ অছি।

1999 মে ৰাজেশ্বৰ ৰায মাস্টৰ সাহৱঁ কেঁ হত্যা ভs গেলন্হি। ৺নকৰ হত্যাৰা অখনো ধৰি পুলিস কে গিৰফ্ত সঁ ৰ ঁ হৰ অছি।

গাম মে পাঁচ টা পোখৈৰ অছি। গামক ৰাঁহৰ সিমৰাহা পোখৈৰ, নিমৈছপোখৈৰ, গৌড়গামা পোখৈৰ, সুগৌনা পষ্টী পোখৈৰ, শিৰসাগৰ পোখৈৰ আওৰ অগৰৰঁলো পোখৈৰ অছি। গাম মে চাৰি টা মঁদিৰ অছি - দূটা হনুমান মঁদিৰ , একটা মহাদেৱ মঁদিৰ আওৰ ঐতিহাসিক দুৰ্গা মঁদিৰ।

গংজীনিযৰ ৰঁ৺ত ৰাস অছি। আগ্ৰআগ্ৰটী পাস কেলাহ অছি- শ্ৰী অখিলেশ্বৰ নিৰালা,শ্ৰী হেমঁত ৰুমাৰ ৰায ।পীএচডী কেলাহ অছি - ডা০ গৌৰীশঁকৰ ৰায, ডা০ ৰেদ প্ৰৰকাশ ৰায, ডা০ সু াংশু ৰায, ডা০ ক্ৰঞ্চ ৰুমাৰ ৰায, ডা০ ৰাঁসুদেৱ ৰায, আওৰ দূটে নেভিজ ।ৰিসৰ্চ স্কালৰ চথি- শ্ৰী সঁতোষ ৰুমাৰ ৰায, শ্ৰী অখিলেশ্বৰ নিৰালা, শ্ৰী অখিলেশ ৰায।

গাম মে জনৱিতৰণ প্ৰণালী কেঁ দূটা ডীলৰ চথি - ্ৰী সুৰেশ ৰায আওৰ শ্ৰী ৰেঁচন ৰাম। গাম মে পহিল ৱ্ৰংটে ডদ্যোগ চলন্হি স্ব ডমাকাঁত ৰায জী কেঁ আওৰ দোসৰ চন্হি শ্ৰী কৌশল ৰায জী কেঁ। শ্ৰী মনোজ ৰায মাচ্চক ব্যৱসায সঁ জুড়ল চথি।

গাম মে সৱঁসঁ মহত্ত্ৱপূৰ্ণ অছি -' দুৰ্গা মঁদিৰ'। 2016-17 মে ৱিৱাদক কেঁদ্ৰ মে ৰহল গ মঁদিৰ। গাম দূ ভাগ মে খঁডিত ভs গেল। মঁগৰৌনা গতিহাস মে গ ৰঁড়ি পৈঘ ঘটনা চল। গাম মে ঘৃণাক

ৰাতাৰৰণ ৰঁনি গেন। অপন গাম মে অপন নোক সঁ গপ্প ৰঁন্ন ভs গেন। এক-দোসৰক মুঁহ দেখনৌ ৰঁন্ন ভs গেন। ভাত-পানি ৰঁন্ন ভs গেন। 1957-58 ঈস্বি কে পৰিণতি 2016-17 মে ফেৰ ৰেঁসি ভs গেন।

"কী অহাঁ পঠৈত ৰঁনৰেঁ?"
"মোঠি কs কহৈত ছী ।"
" গামকs সভ দিস সঁ অগ টীম মে নোক কেঁ জোড়ু।"
"হঁ, জোড়ন জেতৈ...।"

কনশ যাত্ৰা নিকৈন ৰহন ছৈ। গাড়ী পৰ ডীজে পীছা জা ৰহন অছি। আগাঁ-আগাঁ কতাৰৰঁদ্ধ কনশ ভৰনিহাৰিন-ভৰনিহ ৰ জা ৰহন ছথি। সৰঁস আগাঁ গংগাজন ছিড়কৈত এক জন ৰঁঢ়ি হন ছথি। দোসৰ জন 'ঠৰ' ডোনৰেঁত জা ৰহন ছথি। পুজাৰী, আচাৰ্যজী, অন্য পংডিতগণ, পংঠ মুখ্য কনশ ভৰনিহাৰ আগাঁ ছথি।

" দুৰ্গা মহৰানী কী।"
"জয।"
"মহিষাসুৰমৰ্দিনী কী।"
"জয।"
"ৰমংত মহৰাজ কী।"
"জয।"
"মহাদেৱ ৰাঁৰাঁ কী ।"
"জয...।"

সভ কিযো আগাঁ কমনা দিস পড়াগত জা ৰহন ছথি। মাখনপুৰা গৌন সঁ নকs শিৰা চৌক ধৰি কতাৰৰঁক্ষ নোক জা ৰহন ছথি। ঘড়ীঘঁন্ট, শঁখ ৰাঁজি ৰহন অছি। 'মাঁ শেৰাৰনী কী জয' কেঁ নাৰা নাগি ৰহন অছি। সভহক মুঁহ পৰ খুশীক ৰেখা দেখি সকৈত ছী। ছোন্ট-ছোন্ট ৰাঁনক-ৰাঁনিকা কূদি-কূদি কs অপন খুশী জাহি কs ৰহন ছথি। শিৰা চৌক সঁ ঘোঁঘৰড়িযা হোএত গাড়ী আওৰ কতাৰ ছহৰ ন্টপি কমনা দিস জা ৰহন অছি।

এ দৃশ্য ধার্মিক আষ্মাক ছী। ধর্ম নোক কেঁ একতাক সূত্র মে ৰঁন্ধৈত ছৈ। ধর্ম নোক কেঁ জোড়ৈত ছৈ। ধর্ম সভ অহঁকাৰ কেঁ দূৰ ভগা কs নোক কেঁ ভাএচাৰাক ৰঁন্ধন মে ৰাঁধৈত ছৈ। ধর্ম প্রেম আওৰ স্নেহক দোসৰ ৰূপ ছিযৈয। এ ঘৃণা, দ্বেষ এগৈৰহ কেঁ ূৰ কৰৈত ছৈ। পৰঞ্চ গাম মে ভাত-পানি ৰঁন্ধ ভs গেন ছৈ।গাম মে েস-কেস্যামৈন ভs গেন ছৈ। অহঁকাৰক পৰাকাধ্ঠা এ থিক। গা ক গজ়ত অখৰাঁৰক পেজ পৰ ৰিঁকা ৰহন অছি। 'ধ্বর্গা মঁদিৰক ৰিৰাদ মে কোতৰান কা হাথ ন্টন্টা' অখৰাঁৰক এ সুর্খী অছি।

গাম ৰোঁৰা গেন। নোক ৰোঁৰা গেন। এ সৌ সানক সামঁতৰাদক ৰিৰূদ্ধ আম নোকক আৱাজ় ছিযৈয। ধ্বর্গা মঁদিৰ একন্টা ৰঁহানা ছিযৈয। গৰীৰঁ-গ্ৰৰৰাঁক সামঁতশাহী নোকক ৰিৰূদ্ধ ধধকৈত আগি ছিযৈয এ মঁদিৰ ৰিৰাদ। জে গামক ৰিভাজন কs দেনকৈ। দোখী কেঁ ছথি ? এ ভৰিষ্য নিধ্কর্ষ দেত। মঁগৰৌনা আৰঁ মঁগৰৌনা নহি ৰহন। গৰীৰঁক আৱাজ় কেঁ অহাঁ কতেক দিন দৰাঁ সকৈত ছী ?

(দোসৰ খেপ)

আচার্যজী মংত্র পঢ়া ৰহল ছথিন্হ। পুজাৰী ৰাঁৰাঁ পীছা-পুছা পঢ়ি ৰহল ছথি।

"ওম্ গদং খ্বৰাদনং .....নম:।"
"ওম্ গদং এষ পুধপম্ শ্রী খ্বর্গা দেৱ্যৈ নম:।"
রগৌৰহ-রগৌৰহ মংত্রোচ্চাৰণক রীচ সভ কিযো কনশ ভৰনিহাৰিন-ভৰনিহাৰ কতাৰৰঁঝ কমনা কেঁ জন কনশ মে ভৰি ৰহল ছথি। সভ কিযো কেঁ মাথ পৰ ননকা পগড়ী নীক নাগি ৰহল ছন্হি। ফুনকী রানা পগড়ী। কমনা কিন্াৰে পূজা ভেনাক ৰাঁদ আচার্যজী, পুজাৰী ৰাঁৰাঁ আগু-আগু ৰঁঢ়ি ৰহল ছথিন্হ। একটা সাগড মে চ ডোনাৰঁতি আওৰ দোসৰ সাগড মে গংগাজন সঁ ভূমি কে ৃঝ কৰৈত দূ জনে আগা ৰঁঢ়ি ৰহল ছথিন্হ।

তাৰাপষ্টা হোএত কনশ যাত্রা ঘোঁঘড়ৰিযা আৰিঁ গেন। অগ গামক নোকনি অপন-অপন ঘৰক সোঝা মে ৰস্তা কেঁ পানি সঁ ধোন ছথি।

"গণেশ ভগৱান কী....।"
"জয...।"
"কার্তিক ভগৱান কী।"
"জয।"
"খ্বর্গা মহৰানী কী।"
"জয।"

"সৰস্বতী মাঁ কী।"

"জয।"

রগৈৰহ-রগৈৰহ নাৰা নগৰৈত কনশ যাত্রা খাগাঁ খাৰিঁ   হন খঠি।

ঘড়ীঘংঁট, শঁখ রগৈৰহক ৰীঠ পূৰা গাম ভক্তি মে ডূৰঁন খঠি।

কনশ যাত্রা কে পূৰা গাম মে ঘূমৌন গেন।

"হৌ , কনশ কতাৰৰঁষ্ক ৰাখন জেতৈ।"

"ঠীক ছৈ চাচাজী।"

"সৰোজ, মুখ্য কনশ ডপৰ নs জাউ।"

"ঠীক ছৈ।"

"ৰাঁকী কনশ কে মঁদিৰ কেঁ চাৰু ওৰ কতাৰৰঁষ্ক ৰাখন জাউ।"

সভষ্টা কনশ কেঁ মঁদিৰক রেঁসমেঁংট কে চাৰু ওৰ ৰাখন গেনৈ।

"মাতা-ৰঁহিন, ধ্যান দেৰৈ- শৰৰঁত পী কেঁ জাযৰঁ।"

"মাঁ শেৰাৰানী কী।"

"জয।"

সভ কিযো এনাউঁসৰ কে সঁগ দেনথিন্হ।

মেনা নাগি গেন ছৈ। নাচ, নাষ্টক, থিযেষ্টৰ, ৰঁড়কা স্নূনা, মিঠাগ্র ধ্রকান, মনিহাৰা , পান ৰানা রগৈৰহ মেনাক ৰৌনক কেঁ ৰঁঢ়া ৰহন ছৈ।

ঐঁ ৰৌ সঁতোখ , মাঁ কতs গেন ছৌ ?"

"হমৰা নহি ৰূঁঝন খঠি ৰাঁৰাঁ।"

"ধানক তীন ৰঁৰখ নেনা ভঽ গেনৌ। কহিযা দেতৈ ?"

"হমৰা নহি ৰূঁঝন খচ্চি ৰাঁৰাঁ।"

গৰীৰঁক জিনগী নৰক হোএত ছৈ। ঘৰ মে একো কনমা ধান নহি ছৈ। মৰুখা খেত ৰাঁৰূঁ ৰেঁঠ দেনথিন্হ। স্বগৌনাপষ্টীক খেত ৰিঁকা গেনৌ। ওতঽ ৰাহৈৰ খাওৰ মৰুখা ঙপজৈত ছনৌ। খগহন সঁ পহিনে গ জান ৰঁঠাৰৈঁত ছনৌ। খগহন মে ৰোঁগন সঁ ঠীকঠাক ধান ভঽ জাযত ছনৌ। ধানক কষ্টনীক ৰাঁদ ঘৰ মে ধানক ঢেৰ নাগি জাযত ছনৌ। গৰীৰঁক ঘৰ ভৰি জাএত ছনৌ।

কমায ৰানা কিযো নহি। খায ৰানা ন ষ্টা নোক। পৰিৰাৰক কী দশা হেতৈ সে খুঁদাজা নগা সকৈত ছী।

পহিন ৰেঁষ্টক ৰ্যাহ মে স্বগৌনাপষ্টী ৰিঁকা গেনন্ ি । দোসৰ ৰেঁষ্টক ৰ্যাহ মে কমনাজীত ৰিঁকা গেনহ্নি। পছৰৈঁৰ ৰাঁধক খাওৰ জমতৰক খেত ফুসিঁযোঁহক জ্ঞান ৰঁঘাৰৈত ৰাঁৰূঁজী ৰেঁঠনাথি।

"ৰেঁষ্টা মৰতৌ।"

"গৈ ৰেঁষ্টখৌকী , তোৰে ৰেঁষ্টা মৰতৌ ।"

"হে মূৰু সৰকাৰ নিসাফ কৰিযহ..।"

"খাগি নহি ঙঠাৰঁহী গৈ ৰেঁষ্টচোদী... জমাএ মৰতৌ।"

"একষ্টা খনংগ জাৰেঁ নহি তোড়ৰৌঁ, তাৰেঁ খাৰঁ হম শান্ত নহি হেৰোঁ।"

গ গামক সোহৰ ছিযৌয। সাসঁ-ৰিহঁসৰ গ্বহাঁ গিজ্জৰ ভঽ ৰহন ছৈ। এক ধুৰ জমীনক নেন ঝগড়া ভঽ ৰহন ছৈ। খমীন নৌন গেন

𑒕𑒪𑒻, 𑒣𑒩𑒘𑓂𑒔 𑒁𑒧𑒲𑒢 𑒏𑒹𑒿 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒥𑒴𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒤𑒳𑒮𑒱 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒻।

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒖𑒻𑒞 𑒕𑒪। 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒣𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒠𑒱𑒮 𑒢𑒱𑒕𑒼𑒯 𑒦𑒰𑒑𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒻। 𑒧𑒐𑒰𑒢𑒣𑒳𑒩𑒰 𑒙𑒼𑒪 𑒣𑒩 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒲𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒟𑒧𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒕𑒻। 𑒃 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒧𑓀𑒑𑒩𑒾𑒢𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒩𑒲𑒜𑓃𑒏 𑒯𑒛𑓂𑒛𑒲 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒧 𑒁𑒫𑒞𑒰𑒩 𑒧𑒰𑒮𑓂𑒙𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒥 𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒛𑓃𑒱 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒩𑒯𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒂𑒥 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒲𑒨 𑒅𑒞𑓂𑒏𑓂𑒩𑒧𑒱𑒞 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒬𑒱𑒫𑒰-𑒧𑓀𑒑𑒩𑒾𑒢𑒰 𑒦𑓄 𑒔𑒳 𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒏𑒹 𑒁𑒣𑒑𑓂𑒩𑒹𑒛 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒼 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒄-𑒪𑒱𑒐𑒰𑒄 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒋𑒞 𑒕𑒻। 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒲𑒕𑒰 𑒧𑒹 𑒏𑒪𑒧 𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒮𑒦 𑒐𑒹𑒪𑒰𑒞𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒻 𑒂𑒍𑒩 𑒧𑒰𑒮𑓂𑒙𑒩 𑒮𑒦 𑒙𑒹𑒥𑒳𑒪 𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒠𑒱𑒮 𑒥𑒻𑒮 𑒏𑓄 𑒑𑒼𑒪𑒧 𑒖 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒹𑒪𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯। 𑒃𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒻 𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒮𑓂𑒙𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒥 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒻 𑒏𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒱𑒨𑒻𑒨। ◌𑒱𑒪𑒯𑒰𑒪 𑒫𑒲𑒝𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯।

𑒫𑒲𑒝𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒣𑒩 𑒔𑒬𑓂𑒧𑒰 𑒪𑒑𑒾𑒢𑒹 𑒩𑒖𑒱𑒮𑓂𑒙𑒩 𑒧𑒹 𑒒𑒴𑒮𑒪 𑒩𑒯𑒞𑒱 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒂𑒍𑒩 𑒥𑒰𑒏𑒲 𑒧𑒰𑒯𑒙𑒩 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒫𑒰 𑒧𑒹 𑒧𑒮𑒑𑒳𑒪 𑒩𑒯𑒞𑒱 𑒕 ◌𑒱𑒢𑓂𑒯। 𑒙𑒰𑒃𑒧 𑒣𑒰𑒮 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒏𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒋𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒹 𑒁𑒃 𑒧𑒰𑒯𑒙𑒩 𑒮𑒦 𑒮𑒿 𑒮𑒲𑒐 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒏𑒹𑒿 𑒑𑒣𑓂𑒣𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒥𑒢𑒾𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱।

𑒧𑒱𑒛-𑒛𑒹 𑒧𑒱𑒪 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒏𑒹 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒍𑒩 𑒮𑓂𑒙𑒰𑒤 𑒏𑒹 𑒪𑒹𑒪 𑒠𑒳𑒡𑒰𑒩𑒳 𑒑𑒰𑒨𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱।𑒐𑒰-𑒐𑒰 𑒏𑓄 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒁𑒪𑒮𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒄-𑒪𑒱𑒐𑒰𑒄 𑒖𑒰𑒅 𑒦𑒰𑒿𑒛𑓃 𑒧𑒹।𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒏𑒹 𑒮𑒹𑒏𑓂𑒩𑒹𑒙𑒩𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒐𑒳𑒬 𑒂𑒍𑒩 𑒧𑒰𑒯𑒙𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒐𑒳𑒬।𑒫𑒰𑒯 𑒩𑒹! 𑒧𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰 𑒦𑒰𑒞।𑒧𑒱𑒛-𑒛𑒹 𑒧𑒱𑒪 ◌𑒼𑒖𑒢𑒰

गरीबँ छात्र केँ स्कूल स�� पौष्टिक आहार भेटैबाक योजना छल। बँड़ि पैघ सोच छल सरकार केँ अइ योजनाक पीछा ै।

गरीबँक घर मे पौष्टिक आहार धिया-पुता केँ नहि मिल ाक कारनें कुपोषण के शिकार नेना-भूटा सभ बेमार होएत र ति छथि। जिनगीभरि फिरिशान। खिचड़ी, फल, अंडा वगैरह केँ गोटेला पूरा देश मे स्कूल मे भऽ रहल छै, परञ्च अइ पर तेसर ँखि के राखत ? सभ बुझै छै सरकारक धन। कनी अहाँ खौ, कनी हम खायबँ , कनी रो खेताह, कनी मालिक खेताह , कनी हाकिम, ऊपर सँ नीचा धरि सभ हाकिम खौ। सुशासनक सरकार अछि देश मे आओर राज्य मे।

बिद्यार्थीक खाता पर आयल पै पर सेहो डाका पड़ति छै। चाह आओर नाश्ता लेल भीख माँगरा मे ऊपर सँ नीचा धरि हाकिम सभ महारत हासिल केने छथि।

"ऐं यौ , म्ननका देनियहि , हमरो बँनै छै; किछु तँ मरो देल जाउ।"
"हँ, सर ! अहाँ केँ भेटैत।"

सभटा निर्लज्ज भऽ चुकल अछि हाकिम। अइ भ्रष्टाचार पर नकेल के कसत ? जे नकेल कसै के कोशिश करैत छथि ,रो मार जाएत अछि।

बेनीपट्टी मे की भेलै अबिनाश केँ ? आओर संसारपु मे की

ভেনিহ্ন এডীজে প্রথম খরিনাশ কেঁ ? রিঁহাৰ মে সভ িচ্ছ ভs সকৈএ- ণ্ডতা কী কী নে কৰৌত। জনতা মৰি ৰহন খছি। শ্বনিকা মে জে জতেক ৰঁড়কা ঠগ খছি ওকৰ ওতেক ৰেঁসী রিকাস।

কতেক ৰেঁৰ ৰামধনী সেহো পৰযাস কেনিহ্ন খছি জে হমৰ ৰেঁনাক মে কোনো হাকিম ভs জাউ, পৰঞ্চ ঘূস দেৰাঁক পৈ ৰনকা জোগাড় নহি ভেনিহ্ন।

"খহাঁ , এনা নহি মাৰিযৌ। ছৌড়া মৰি জেতৈ। কী খপৰাধ কেনক ?"

"সাৰ মাৰি দেৰৌ, দোসৰ দিন হমৰ কনম দিস নহি খরিঁএঁহ।"

" কী কেনক হমৰ ৰঁউৰা ?"

"ছৌড়া কেঁ সমহৈন নে, নহি তঁ ঘেঁষ্ট তোড়ি দেৰেঁ ণ্ডনো দিন।"

"সে রিঁনা কাৰনে খহাঁ কোনা তোড়ি দেৰেঁ ?"

" সাৰ, হমৰ নৰঁকা কনম মে ভিড়ন ক্যাক ?"

" মাষ্টিক ভীতা মে কনেক ভিড়ে গেনৈ, তঁ তোঁ এনা মাৰৰঁহক ।"

"তোড়ো, তোড়ি দেৰৌ।"

" ৰৌ সাৰ, মাএক দূধ পীনে ছেঁ, তঁ ফৰঠিযা নে।"

খাৰঁ নতম- জ্বতম ভs ৰহন ছৈ। কিচ্ছু নোকনি ধড়হৰিযা ছথি। শ্বন্ব কে রীঠ ৰঁঠাৰ কৰৈত ছথিহ্ন। গএহা গাম 'মংগৰৌনা' ছিযৈয- 'মংগৰৌনা'; ঐতিহাসিক গাম ; জতs শ্বৰ্গা মংদিৰ ছৈ। নেপ ন সঁ নকs পূৰা রিঁহাৰ ভৰি মে ঠৈতী শ্বৰ্গা মেনা নেন খ্যাত ছৈ।

ঠিৰংজীৱ ব্যাস জী গ্রজৈৰ গেনাহ। গৰীৰঁ ছনাহ। চাৰিষ্টা ৰেঁষ্টা

ৰহৈতহ্ঁ ঘনকা মুখাগ্নি ঋপন রেঁষ্টাক হাথ সঁ নমীরঁ নহি ভেনেহি। ছোষ্ট রেঁষ্টা দৰিভঁগা মেঁ পঠৈত ছনেহি। রঁড়কা রেঁষ্টা মাৰক র্‍্যা মে মধুরঁনী মে ঋাযন ছন, পৰঞ্চ গাম পৰ কিনকো নহি খরঁৰ। রঁাপ মৰি গেন ছহি ঋাওৰ রো মাৰক র্‍্যাহ মে নাগন ছথি। ঘোৰ কনিযুগ !! ঠীকে কহন গেন ছৈ- 'ন ষ্টা রেঁষ্টা ৰাম কে এক্কো ষ্টা নহি কাম কে' ।

ঋাগ র্‍্যামজীক নহকেশ ছিযহি। রঁড়কা রেঁষ্টা পহ্ঁঠ গ নাহ ঋছি। ঙতৰী ঋারঁ ঘনকা গনা জেতহি। তেৰহরীঁ ভS গেনহ ঋছি। রঁাপ রঁাপ হোএত ছৈ।

রঁাপ মুগনা পৰ মঁতোখ রৌক ভS গেনাহ ঋছি। ছোষ্ট রঁহিনক র্‍্যাহক কার্যভাৰ ঋারঁ মঁতোখ পৰ ঋারিঁ গেনহি। মঁতোখ মাগঁম মে কেমেস্ট্রী ঋানর্ম সঁ ঋাৰ কে কানেজ মধুরঁনী মে দাখিনা তঁ নS নেনাথি ,পৰঞ্চ ছোষ্ট রঁহিনক ঙমৰ রেঁমি ভ ৰহন ছহি গ মোঠি ও পগনা গেনাথি। মঁতোখ পাগন ভS গেনাথি। কোনহ্ঁ ধৰানী রঁহিনক র্‍্যাহ মঁপন্ন ভেনেহি জরঁদী মনোজ ৰায সঁ।

'জীতে জী গুঁহা ভত্তা- মৰিতে শ্ৰধা ভত্তা' ঠীকে হন জাএত ছৈ। এগাৰহ শ্ৰনা রঁাভ্ৰম জন ঋাওৰ ষ্টোনরৈঁযা নকS ভোজ কেনথি তীন্ন ভাগ্ৰা।

ছহ মান সঁ মঁতোখ দিল্লী ওগৰনে ছথি। ঘনকূ রঁারঁা কেঁ ডৰ সঁ ও গাম নহি ঋারৈঁত ছনাহ ঋছি।দিল্লী মে রো মনতোখ রঁারঁা কেঁ দম হজাৰ দেনে ছনথিন্হ ঋাওৰ কিছু হজাৰ ঘনকৰ রঁড় ভৈয্যা

দেনথিন্হ, পৰঞ্চ ঝনকূ ৰাঁৰাঁ নহি মাননেকন্হি ঋছি।

2009 মে যংতোখ ঋপনে হাথ যঁ 21,000 হজাৰ ৰূপযা দকs মহাজন যঁ ফাৰকতি ভেনাথি। তীন যান মে দয হজাৰক যুদি-মুৰি পেঁতীয-ছত্তীয হজাৰ দেমs পড়নেন্হি।

ও 'মংগৰৌনা' গাম ছিযৈয । গৰীৰঁক খান ডতাৰৈ ৰানা গাম। তিনা যংক্ৰাংতি মে 'নাগ্ৰ' কেঁ নেনে মোনূ ঠাকুৰ কেঁ জান চনি গেনেন্হি ঋছি। গৰীৰঁক জানক কোনহ্য মোন নহি। ৰেঁচাৰা ঝপকী পোখৈৰ মেঁ শীতনহৰী মে পোখৈৰ মে 'নাগ্ৰ' খেৰাক গঙ্কা যঁ হেনেকs ওগ পাৰ যঁ দোযৰ পাৰ জেৰাঁক ক্ৰম মে জান গমা দেনাথি।

ঠিডৰা-মুৰহী-নাগ্ৰ খেৰাক যজা ভেঙনেন্হি হ্যনকা ৰা গৰীৰঁ হেৰাক যজা ? 'মংগৰৌনা' ৰঁড়ি ৰায ঋপৰাধী কেঁ পঠা নেনে থি। গামক একতা ঋগ মামনা মে ৰেঁজোড় ঋছি।

ৰঁন্বঋাহা ৰাঁহ্ন পৰ যাঁঝ মে ছৌড়া যভ ভড়নে ৰহতি ছৈ ; ঋাওৰ দেৰ ৰাতি ধৰি ভড়নে ৰহতি ছৈ। কিছু মহান কাজক যোজনা ৰঁনি ৰহনে ছৈ ঋৰ্জুনক কনম নগ ৰঁস্মা পৰ দেৰ ৰাতি মে।

'মংগৰৌনা' গামক ভৱিষ্য শিৰা চৌক পৰ ৰঁনতি ঋছি। গামক ঋাওৰ পংচাযতক ৱিকাযক যোজনা শিৰা চৌক পৰ নিখৈত ঋছি। ৰঁড়ি নীক ! ঠেৰ ৰায নীক - 'ফনাঁ ছৌড়ী ভাগি গেনৈ ফনাঁ ৌড়া যংগ' ও ৱিকাযক যোজনা ছিযৈয।

(তেসৰ খেপ)

"নেৰ মানে প্রেম হোএত ছৈ কি প্যাৰ ?"
"হমৰা সে নহি বুঁঝন খছি।"
" নীতূ খহাঁ, খহাঁ ৰঁতাও।"
"ৰঁহিন, হমৰা নগৈত খছি-'প্রেম' ।"

গ ছিযৈয খাৰ কে কানেজ কে প্রাঁগণ। দূ গোষ্ট সহেনী ৰঁ এ পাষ্ট রন মে পড়ি ৰহনে ছথিহ্র। পহিনে সান মৌজ-মস্তী মে রীত জাএত ছৈ । রিদ্যার্থী কে পতা নহি চনৈত ছৈ। শীতনহৰ কে রীঠ কানেজ মে দোসৰে মজা ছৈ।

" নীতূ, বুঁঝোন ছৌ- খমীনা ছেনন্ন নে, রো গোনূ কে সঁগ াগি গেনৈ।"
"হঁ, ওকৰা থ্রন্ূ কেঁ রীঠ রঁড়ি দিন সঁ খিচড়ী পকি ৰহনে ছেনৈ। হমৰা তs পহিনে সঁ বুঁঝন ছন।"
"মোন মে হমৰো গ্রদগ্রদী ভs ৰহনে খছি। "
"থ্র সান সঁ ও থ্রন্ূ করঁঙী খেনৈত ছেনৈ।"
"ত্তহোঁ তs গ্রনে খিনা ৰহৰ ছেঁ ৰোহিত কেঁ সঁগ।"
"নহি গৈ, হম ওহিনা গপ্প কৰৈত ৰহৈত ছী।"
"কানেজ কে পীছা হৰিজন হাস্‌ষ্টনে মে কে গেন ৰহৈ।"
"ধ৯, তূঁ তs সভষ্টা ওযৈৰে দেনহী।"
" হঁ, তূ নৰকী পোখৈৰ পৰ কী কৰৈত ছেনহী ?"

ঞ্জনূ চৌড়ী কে মোন মে গুদগুদী ভऽ ৰহল ছৈ। ঞ্জনূ গিনেশন ৰাঁজাৰ জৈ কেঁ যোজনা ৰনৌলথি। পৈৰ গিনেশন দিস ঞ্জনূ ৰঢ়া দেলথি। আগ-কাল্হি কালেজ মে পঢ়াই-লিখাই সঁ বেসী ব্রায-গর্ল ফ্রাণ্ড ৰনৰৈ কে ট্রেণ্ড চলি ৰহল ছৈ। পঢ়াই-লিখাই গেলৈ তে নৰৈ লেল।

মোন্নূ আওৰ শ্রেযা কেঁ বীচ চাৰি সাল সঁ প্রেম প্রসংগ ছৈ। কতে ৰেৰ পছৰৈৰ বাঁধ মে দেখল গেলৈ এক সংগ। এক দিন দে হাৰ মে মুক্তেশ্বৰ স্থান মে মূৰহী-কচড়ী খৈত ছলি ওকৰা সংগ। ওঁধৰা মে কুমাৰ টাকিজ মে ফিল্ম দেখৈ লেল জৈত ছলীহ। মোন্নূ এম এ মে ছথি। গাঁজা পিবৈতি ছথি অর্জুন কলম মে জা কऽ। কিছু আওৰ চৌড়া সভ সেহো সংগ দৈত ছন্হি।

গাম মে দাৰু ভেটৈ ৰহল ছৈ। গাজা পীবৈ বালা বেসী আছি গাম মে।ৰতন এক দিন গিনলক-' গাম মে 23 টা পাগল ছৈ।' দিমাগী ৰূপ সঁ লোচা বালা লোক জ্যাদা গাম মে দেখল জা ৰহল ছৈ।

গুর্গা দাৰু পীবৈ কऽ ওঁধৰা মে লুঢ়ৈক গেল ছলৈ। ওকৰা লাবৈ লেল তীন আদমী ওঁধৰা ভেজল গেলৈ। গ হাল ছৈ যুবা কেঁ। পঢ়ৈ ◌ লাম পৰ সভটা বোঁকবা ভऽ ৰহল ছৈ। চাৰি-পাঁচ পাঁতি শুদ্ধ-শুদ্ধ লিখল নহি হোএত ছৈ আ বো এম এ পাস ছথি।

"হৌ গজবৈ ভऽ গেলৈ।"
"সে কী ভেলৈ ?"
" ৰেৰতী ভাগি গেলীহ ৰাতি মে।"

"কেকৰা সঁগে ?"

" তেতৰূ সঁগে।"

"ওকৰ মাএ সতৰৰতী ৰঁনন ঢনীহ।"

"হঁ, কিযো খগৰ ৗনকা কহৈত ঢনন্থি জে ৰেৰতী জরান ভs গেন কাকী, তঁ জরার্ঁ দতি ঢনথিন্থ -" তোড়ো ৰঁহিন জরান ভs গেন ঢৌ।"

" দেশ-থ্রনিযা খৰার্ঁ নহি ভেনৈএ, ৰঁন্‌কি নোক সভ খৰার্ঁ কৰৰাঁ মে নাগন ঢৈ।"

"হঁ,....।"

গাম মে ভাগা-ভাগী ৰেঁসী ৰঁঢ়ি গেনৈএ। জরান ঢৌড়া-ঢৌড়ী নযন-মষ্টক্কাক খেন ৰেঁসী খেনs নাগন থ্রছি। গামক ফনাঁ কেঁ ৰঁহিন কেঁ ও ৰঁহিন মানৈ নেন তৈযাৰ নহি ঢৈ।

গামক রাতারৰণ কেঁ রিঁগাড়ৈ মে ডীজে কেঁ হূমিকা মৈন ঢৈ। ডীজে পৰ ৰঁজৈত থ্রশ্নীন গীত জরনকা সঁ ৰেঁসী ৰূঁঢ়ৰোঁ কেঁ হস্তী মে জান নারিঁ দৈত ঢৈ।

ৰাঁৰাঁ ৰাঁস তs দারূৰাঁজ, গঁজেৰী, নশেৰী কেঁ থ্রভ্তা   নি গেন ঢৈ।

ঙ থিক গাম 'মংগৰৌনা'। ঙদয জী কেঁ সৰকাৰী জার্ঁ ভেষ্টনোক ৰাঁদ গিনার্ঙ জে কিযো কম্প্পীষ্টীশন পাস কৈনে হোএত , নহি নে ? ঙ গামক রিকাস ঢিযৈয। গাম ৰৌঁৰা গেনৌ। ৰৈঁজূ ৰাম কেঁ   ড়কা ভাঁগ খাকs পাগন ভs ৰহন ঢৈ। সভ যূরা ভষ্টৈক ৰহন ঢৈ। গার্জিযন ৰোকরা মে থ্রসমর্থ ঢথি।

ঘঁচাৰ ঞাঁতি যুৱাক নেন নীক ছৈ তঁ খৰাৰোঁ ছৈ। ্যাদাতৰ যুৱা মোৰাঁজ্ঞন ঘাঁষ্টে মে নাগন ৰহতি ছথি। গ ছিযৈয যুৱাক নশ্া। মোশ্মন মীডিযা পৰ খনাপ-শনাপ নিখনৈ কেঁ ও খপন ধৰ্ম ঘমৈঘ ৰহন ছথি। ঘাঁঝ-ৰিহনঘৰ ৰিদ্যার্থী কে খপন-খপন দনান পৰ ৰা ঘৰ মে পঢ়ে কেঁ ৰৰাঁজ় ছেনৈ মে খতম ভs গেনৈ। কিযো হি পঢ়েত খছি । ঘভ কিযো ৰিঁনা পঢ়নে ৰিদ্বান ভs গে াহ খছি।

"কী ৰৌ, পষ্টনৌ কী নহি ?"
"কী কহনীহ ?"
" পষ্টৰৈত পষ্টৰৈত পানি নিকৈন গেন, পৰঞ্চ গ ৰেঁৰী ডান ভ ৰে নহি দতি খছি। কী কৰীযৈ ?"
" এক দিন পকড়ি কেঁ না নে।"
" খূৰঁ কs দতি ছিযৈএ।"
" ডৰ নহি হোএত ছৌ।"
"জে ডৰি গেনৈ মে মৰি গেনৈ।"

পৃনিঘ কেঁ গাড়ী নাগন ছৈ। পৰন কেঁ মাৰি কs ভৈ না ৰাঁন্ধ কে পৃনিযা তৰ মে ফেক দেনে ছেনৈ। মাথা পৰ জেনা পাথৰ ঘঁ চোষ্ট মাৰনে ছৈ। পৃনিঘ কেঁ কৈমৰা মৈন ফোষ্টো খিচনথিন্হ। পৃনিঘ পোঘ্ষ্টমাষ্টম নেন নাশ কেঁ মধুৰঁনী ভেজ দেনথিন্হ। প্ৰেম মতনৰঁ 'মৰ্ডৰ' হোএত ছৈ মিথিনা মে।

"পছমী ঘভ্যতাক নকন খাওৰ শহৰী ৰাতাৰৰণ কে নকন ঘঁ গাম খৰাৰঁ ভs জা ৰহন ছৈ।"

"সভক্টা ঙঘৌৰে কেঁ ঠননৈ ঠীক চিঘৈয ?"

" মোৰাঁৱন নেনা-ভুক্টা সভ নগ ঠৈ। ঠৌদহ ৰঁৰখ হোএত ঠৈ শ্বাওৰ ও পৰেম কৰs নগৈত শ্বচ্ঠি। "

"ওকৰা ৰুঁঝৈত ঠৈ পৰেম মানে ঘিঠম-তিৰা।"

মধ্ক শ্বাওৰ জগত গপ মে নাগন চনাথি। পৰংপৰা, মিথিনাক ৰহন-সহন, সংস্কৃতি রগৈৰহ ধ্বনিযা কেঁ শ্বান কোনা সঁ শ্ব গে ঠৈ। ভগা-ভগ্গী গাম মে ৰঁঢ়ি গেন ঠৈ।

ঘোঁঘড়ৰিযা মে কার্তিক মেনা মে চৌড়া সভ ঙ৯পাত মচৌনে ৰহৈ। শ্বূৰঁ মাৰি খেনাথি। থূথূন ফূনি কs ফূক্টৰাঁন ভs গেন নহি। গামক গজুজ়ত-শ্বাৰঁৰূ পৰ হাথ ডাননৈ কতৰাঁ ঙঠিত নহি কহন জা সকৈত শ্বচ্ঠি। ঢেৰ ৰাস মাৰি নগনহি।

ভাগি কs ৰ্যাহ কৰৈ কেঁ পৰংপৰা ৰঁঢ়ি ৰহন ঠৈ। সমাজ মে গ স্বীকাৰোক্তি ৰঁঢ়ি ৰহন ঠৈ। পৰিৱাৰ শ্বাওৰ সমাজ নহি স্বীকাৰ কৰতিহীন তঁ ঈনকা নগ ঠাৰা কোন চহি। তঁ জো ৰাঁঙ জিনগী তোহৰ জিৰৈঁ কে তোহৰ শ্বধিকাৰ চৌ। মাৰি-দংগা সঁ গ োকন নহি জা সকৈত শ্বচ্ঠি। সংস্কাৰ শ্বাওৰ পৰৰঁৰিস একৰ জিম্মেদাৰ শ্বচ্ঠি। ওনা তঁ গ ৰোকনৈ কঠিন ঠৈ।

"কী হানচান শ্বচ্ঠি ?"

"গৰীৰঁক হান কী পূঠৈত চিঘৈয মানিক ?"

"গৰীৰঁ ন্বষ্টি নৰৈঁএ শ্বাওৰ ঢ্বষ্টি খৈত শ্বচ্ঠি।"

"সংতোষ পঢ়ৈত চথি, নে ?"

"হঁ, মানিক দৰিভংগা মে পঢ়ৈত ঋছি।"
" পঢ়s দিঔ।"

সীএম সাওংস কানেজ মে পঢ়নাক ৰাঁদ ও জযপ্ৰৰ চনি গেনাহ। জযপ্ৰৰ মে পহিনে কাজ নৰকা মকান মে প্ৰতাঞ্জ ৰানা কিছু দিন ধৰি কেনাহ। তদোপৰাঁত হোষ্টনে মে কিছু দিন কাজ কেনাহ। তীন ঋক্ষ্টূৰঁৰ, 2003 কেঁ ও দিল্লী চনি গেনাহ। দিল্লী ম কাজ নহি ভেষ্টৈত ছনেন্হি তs ষ্যনকৰ ৰঁড় ভাঞ্জ কহনেকন্হি, "তূ গাম চনি জা।"

ঋহি ৰীচ গার্ডক নৌকৰী হিনকা ভেষ্টনেন্হি।গ গার্ডক নৌকৰী কৰs নাগনাথি নাজপত নগৰ মার্কিষ্ট মে। নগভগ 12 সান ধৰি গ গার্ডক নৌকৰী কেনাথি।সঁগ মে দিন মে জামিযা মে পঢ়ৈত ছনাহ। কিছু ষ্টূশন দৈত ছনাথিহিন। জিনগী ৰঁড়ি সংঘর্ষক নাম ছিযৈ। ঋনাথ ছনাথি সংতোখ। ৰাবূঁজী কেঁ মৰনা কেঁ ৰাঁদ রিখংডিত পৰিৰাৰ মে কমৌৰা ৰহনাক ৰাঁদো একষ্টা হোনকাৰ কেঁ পঢ়ৌন নহি ভেনেন্হি কিনকো। গাম সমাজ কেঁ কোন মতনৰঁ।

"জিন্দগী কিৰাযে কা ঘৰ হৈ, সৰঁকো এক দিন জানা পড়েগা।"

নিৰগ্ৰন গৰৈত সিযানান ৰাঁৰাঁ মষ্টৈক ৰহনে ছথিন্হ। সিযানান ৰাঁৰাঁ ৰেঁজোৰ গৰৈত ছনাথিহিন- "ঋপনে খেঁহেঁ মাছক ৰুষ্টিযা , পিযা কে দিযৈহ সোৰ। ৰেঁষ্টী কহিযো নহি হোগহেঁ কমজোৰ।"

নোক কনাকাৰ ছেনাথি মিযানান ৰাঁৰাঁ। থানতৰ ৼনকৰ প্ৰোগ্ৰাম ৰাঁড়ি নীক ছেনিহ্ন। ও খিম্না কহৈত ছেনথিন্হ - গক্ষ্ন পীছা মে মানিক কেঁ মহিম ঠৰৰাহা মহিম ঠৰারৈত ছেন। গৰীৰঁ ৰহৰাঁক কাৰনে ওকৰা পঢ়ন নহি ভেনৌ। তেঁ ও গক্ষ্নে পীছা মে মহিম ঠৰারৈঁত ছেন জে কিছু জ্ঞান তs ভেংটে জাএত। ও কিছু নহি মীখনক মিৰাঁয- 'যম খাওৰ নো' কেঁ। এক দিন মানিক কেঁ ঘৰ মে চোৰী ভেনিহ্ন। প্ৱনিম-দৰোগা তহকীকাত কৰৰাক নেন এনথিন্হ।

" ৰঁতাগএ, আপকো কিম পৰ শক হৈ ?"
" মৰ, ঘৰ মে তো ৰাঁহৰী কোঞ নহি হৈ।"
" ফিৰ চোৰী কৈমে ৼআ ?"
" নহি মানূম মৰ।"
" কিমী নে নহি দেখা ?"
"নহি মৰ।"
" ঘৰ মে মংগৰুআ ছোড়ি কs খাওৰ ৰাঁহৰী কোঞ নহি হৈ।"
" যে মংগৰুআ কোন হৈ ? ৰুঁনোগএ ঙমকো।"

মংগৰুআ গ মুনি কs কি দৰোগা হমৰা ৰুঁনৌনকs পেংটে ◌ মুতি দেনকৈ।

" হঁ, মানিক।"
" তুম্হাৰা নাম ক্যা হৈ ?"
" মংগনদের ।"
" তো ফিৰ যে মংগৰুআ কোন হৈ ?"
" হমহী ছিযৈ মানিক।"

" তো ৰঁতাও ঘৰ মেঁ তুমনে চোৰী কী হৈ ?"

দৰোগা কে হিংদী মে ৰাঁজৈত স্বনি কS মঁগৰুখা সোচনেক ক যাক নহি হমহাঁ গঙ্গন কেঁ পীছা মে মহিস চৰবৈঁত ভেঙৈন জ্ঞান কে ভঁঝৌর। মঁগৰুখা প্রত্যুত্তৰ দেনকৈ -

" যস সৰ।"

খাৰঁ তS মঁগৰুখা কেঁ খৈৰ নহি। দৰোগা ৰঁজনাহ -
" চোৰ মিন গযা।"

খাৰঁ মঁগৰুখা কেঁ নাঠী পৰS নগনন্থি -
" মাএ গৈ মাএ....। ৰাঁপ ৰৌ ৰাঁপ....।"

মঁগৰুখা হাক মাৰি কS কানS নাগন -
" যৌ মানিক, ৰঁঠৌ নে যৌ। মাএ গৈ মাএ...। ৰাঁপ ৰৌ ৰাঁপ....।"

দৰোগা ফেৰ দূ নাঠী মঁগৰুখা কেঁ মাৰনকিহীন খাওৰ পূছনথিন্হ -""ৰঁতাও, মান কহাঁ ছুপা কৰ ৰখা হৈ ?"

" ৰাঁপ ৰৌ ৰাঁপ...। হমৰা মাৰি দেনক...। হমৰা নহি ৰুঁঝন খছি মানিক... যৌ মানিক...।"

"সানে তুমহেঁ নহি পতা হৈ তো কিসকো পতা হোগা।"

"নো....নো মৰ।"

এ এক্সূন কেঁ পীছা মে মহিম চৰৰৈত পঢ়নাহক পৰিণাম ছনৈহ।

(চাৰিম খেপ)

স্বগীয ৬মাকাংত ৰায জী কেঁ মোন ৰহন্থি জে গাম মে কিছ হেৰৌক চাহী জাহি সঁ গামক নাম দ্দএ। ও চৈতী খ্বর্গা পূজা কেঁ শ্বৰুখাত গাম মে কেনাথি। কোনকাতা সঁ মিস্ত্রী (মূর্তিকাৰ) শংভূ পানে খ্বাওৰ দ্দনকৰ টীম কেঁ নৌনাথি। খ্বখন জে খ্বর্গা মংদিৰ খ্বছি ওহী কেঁ পছৰৌৰিযা ভাগ ৰস্তা কেঁ ৰঁগনে মে চৈতী খ্বর্গা পূজা শ্বৰূ ভেন । পূজা ' মংগৰৌনা' কেঁ এতিহাস কেঁ মভসঁ ননিতএৰ চীজ ছন।

দেশ-ৰিদেশ কেঁ নোক মেনা দেখৈ নেন খ্বৰৈত ছনাহ। নেপান ধৰি নোক খ্বৰৈত ছনাহ। খ্বএ চৈতী খ্বর্গা পূজা মে ৰঁড়ি ভাৰী ঠ মঠম ৰহতি ছনৈহ।ৰানংঠিযৰ মেনা মে স্বৰক্ষা দেৰৌ মে তৰৌহ ৰহতি ছনাহ । নেনা-ভুঠা মভ দেৰ ৰাতি ধৰি খ্বর্গা স্থান ওএৰনে ৰ তি ছনাহ। জহিযা সঁ মিস্ত্রী খ্বৰৈত ছনথিন্থ তহিএ সঁ খ্বর্গা স্থান মে ভীড় ৰহতি ছন।ঐতিহাসিক দৃষ্টি সঁ চৈতী খ্বর্গা পূজা মংগৰৌনা কেঁ নেন পৈঘ চীজ ছিযৈয। গামক একতা কেঁ সূত্রধাৰ এ পূ া ছিযৈয তঁ গামক পার্টিশন কে সূত্রধাৰ মেহো এ পূজে খ্বাওৰ মংদিৰ ছিযৈয।

এনৌনী পংচাযত মে ব্ৰাহ্মণ কেঁ একছত্র ৰাজ্য কেঁ খতম কেনিহাৰ মংগৰৌনা ছন। মীতাৰাম ঝা জী কে মুখিযা চুনাৱ মে হৰেনি াৰ মংগৰৌনা ছন। স্বগীয যুগেশ্বৰ ৰায জী মীতাৰাম মুখিযা জী

খিনাফ শ্বপন ভাণ্ডা শ্রী রিশ্বেশ্বৰ ৰায জী কে চুনার ে উতাৰি কs মুখিযা চুনার জীতৌনাথি। রর্ণ-রেঁরস্থা কেঁ রীচ ীচনা জাতিক একতা সীতাৰাম ঝা জী কে ভাৰী পড়নহি শ্বাওৰ মুখিযা কেৰ পদ পৰ যোনকন্থ রৈঁঠনাহ।

গন্দৌনী কেৰ ব্রাঁহ্মণ কেঁ রিদ্বতা মে মংগৰৌনা সদৈর চুনৌতী দেনাথি। স্বগীয কানীচৰণ ৰায শ্বাওৰ স্বগীয চিৰংজীর ৰায 'র‍্যাসজী' ব্রাঁহ্মণ কেঁ শাস্ত্রার্থ মে পদা দেনথিন্হ। সদ্ধৰিযা মে শ্বপচ্ছ দাস কেঁ চুনৌতী কেঁ স্বীকাৰ কৰৈত 'র‍্যাসজী' দ্ধনকা চাৰোনান চীত কেনাথি। মংগৰৌনা মে রিদ্বতা মে কোনদ্ধ কমী নহি চ্ছন। গামক মান-সম্মান রঁঢ়ারেঁ মে পূর্রজক রঁড়ি পৈঘ ভূমিকা ৰহনহি শ্বচ্ছি।

'মংগৰৌনাক কৌৱো পঢ়ন চৈ' গ শ্বরধাৰণা রিকসিত ভেন চ্ছন। ও শ্বারঁ কিচ্ছু কম ভেন জা ৰহন শ্বচ্ছি।কাৰণ শ্বচ্ছি যুৱা শ্বপন পথ সঁ ভটৈগ গেনাহ শ্বচ্ছি। ভাঁগ, গাঁজা, দারু রগৈৰহ-রগৈৰহ নশা মে ও সংনিপ্ত ৰহতি চ্ছথি। পৰিণাম শ্বচ্ছি - গামক গতিহাস পৰ রঁষ্টাধাৰ নাগি ৰহন শ্বচ্ছি। নংগে নাচরঁাক প্ররৃত্তি রঁঢ়ি ৰহন শ্বচ্ছি। মংগৰৌনাক নাক কটি গেন শ্বারঁ। গাম রৌৰা গেন । গাম শ্বনাথ ভs গেন। গাম মে পার্টিশন ভs গেন।

"হঁ, কদ্ধ কী কেন জাএ ?"

" হমৰ রিচাৰ শ্বচ্ছি সভ কিযো একৰা ৰোকরাক প্রযাস করু।"

" হঁ, ঠীক কহৈত চ্ছিযৈয।"

" ৰাতি মে একটা মিটিংগ ৰাখূ শ্বাওৰ ওগ মে জে নির্ণয হোএতৈ সে সভ কিযো স্বীকাৰ কs নেরৌঁ।"

"ঠীক ছৈ।"

মঁদিৰ রিরাদ এতেক রঁঢ়ি গেনৈ জে খ্রন্ পার্টী কেঁ নোক এক-দোসৰ কেঁ মাৰৈ নেন ঙতাৰু ভs গেনাথি। ভূমি পূজনক রাঁদ মঁদিৰ নির্মাণক কাজ রাঁন্থক পূৰুর্ঁ শ্ৰু ভেন। 2017 মে নরকা মঁদিৰ মে প্রতিমা স্থাপিত কেন গেন। রিরাদক ক্রম মে কেশ-ফৌদাৰী ভেনৈ। এসপী খাওৰ ডীএসপী কেঁ সমক্ষ খ্রন্ পার্টী কেঁ নোক রঁযান দেনথিন্থ। খগিনা দিন গ খৃরঁৰ খখৃরাঁৰ কেঁ স্বর্খী রঁনন- 'মঁগৰৌনা মেঁ মঁদিৰ রিরাদ মেঁ দো পক্ষোঁ মেঁ ঝড়প' ।

নঁগহূঁ মাহঠৰ সাহেরঁ কে মৃগনা (হত্যা) কেঁ রাঁদ দো ৰ রেঁৰ খখৃরাঁৰ কেঁ পন্না পৰ ' মঁগৰৌনা' কেৰ নাম খাযন ছনৈ। গামক কৌরা পঢ়ন, পৰঞ্চ গামক সঁস্কাৰ জেনা রিঁকা গেন ছৈ। ককৰো কিযো মোজৰ নহি দৈত ছথিন্থ। সিনিযৰ-জ্বনিযৰ মানে কিছু নহি। সরঁ ধান রাঁভ্রস পসেৰী। নঁগহূঁ মাহঠৰ সাহেরঁ কেঁ হত্যা কেৰ ফাগন কী ভেনৈ সে নহি পতা। গাম মে গ ঘঠনা হেনৈ নীক নহি ছেনৈ। গামক গজুঢ়ত রঁঢ়ি রিঁকা গেনৈ খখৃরাঁৰ মে।

"জম তৰ কেঁ জমীন নিখs।"
"নহি নিখরঁ, খহাঁ ৰাজ মে রঁসন ছী কী ?"
" জs নহি নিখরীহি তs চনিঐঁহ রাঁপক রঁপৌতী দকs।
" হমদাঁ গামক পাঁচ হিস্রেদাৰ মে একঠা হিস্রেদাৰ ছি ৈয।"

গাম মে সামঁতরাদ কেঁ গএহ ৰূপ ছেনৈ। দৰৰাৰী রাঁরাঁ কে জমতৰ কৰীরঁ ছহ কট্ঠা জমীন ছনন্থি সে মাযাদত্ত কহতি ছনন্থি জে নি

দে। এক দিন কামেশ্বৰ ৰাঁৰাঁ কে মহিস ৰোকি দেনে ছলথিন্হ ও। তৰ্ঁ যুগেশ্বৰ ৰাঁৰাঁ কেঁ পক্ষ নেনা পৰ ও শাঁত ভেলাহ। নাঠী কেঁ ৰঁন পৰ দোসৰক জমীন নিখৌনিহাৰ কেঁ খাৰ্ঁ গাম মে কোনহ মোজৰ নহি ছন্হি। সামংতৱাদক ৰম্নী জৈৰ গেনৈ। নৱযুৱক সমাজ মে শোষণক ৰাঁন্হ কেঁ ঠৈহ দেনথিন্হ।

'মংগৰৌনা' সs একটা ৱৈজ্ঞানিক সেহো ভেলাহ খছি -'শ্ৰী খৰুণ ৰায' । গ ছথি গামক মান ৰঁঢ়েনিহাৰ। জখন হম ছোট ছনহুঁ তs ও পঢ়না সs খৱৈত ছনাহ তs হম সভ গণিত ৰঁঢ়ৱাক নেন হুনকা নগ জাএত ছনহুঁ। কৰীৰ্ঁ পাঁচ ফূট কেঁ গোৰ- াৰ ৰো ছথি। নীক ছৱি কেঁ নোক ছথি জিনকা নাম সঁ গামক মান-প্ৰতিষ্ঠা ৰঁঢ়েত ছৈ। গ ছথি স্বৰ্গীয ডমাকাঁত ৰায জীক জ্যে ্ঠ পুত্ৰ।

সঁতোষ 2007 জামিযা মে দাখিনা নেনাথি। জামিযা মে ৰঁঢ়ৱাক গঙ্কা কেঁ জগৌনাথি প্ৰশু ণুমাৰ জী। ওহী সমষ মে এংট্ৰেস ফাৰ্ম কেৰ দাম 200 টাকা ছেনৈ। দূটা ফাৰ্ম ভৰনক সঁতোষ । একটা ৰী এ হিঁদী খানৰ্স কেঁ খাওৰ দোসৰ ৰী এ মাস মীডিযা কেঁ। মাস মীডিযা কেঁ ফাৰ্ম ভৰৱাক নেন প্ৰশু জী টাকা দেনথিন্হ খাওৰ ৰ্ঁ এ হিঁদী খানৰ্স নেন ও স্বযং ফাৰ্মক টাকা দেনথিন্হ। মাস মীডিযা ৰেষ্টিং নিস্ট মে হিনকৰ নাম ঠনি গেনন্হি। মাৰ্কস সীট খাওৰ সিৰ্টিফিকেট ছোড়াৰ্ঁs নেন ও দৰিভংগা খাৰিঁ গেনাহ।

ৰিঁহাৰ মে ৰঁৰসাতক সমষ ছেনৈহ। ৰাঁঢ়ি খাযন ছেনৈহ। কিছু

দিনক নেন ফানকা নেষ্ট ভs গেনিষ্ট। তার্ঁত ধৰি ৰেষ্টিগ নিম্ন্ষ্ট ন্ধীযৰ ভs গেনৈ স্খাওৰ ও সাতম ক্রম পৰ চ্চনাহ পৰঞ্চ চৌদহ স্থান রানা দাখিনা নs নেনাথি। সংতোষ স্নুঁহ তাকৈত ৰৈহ গেনাহ। ওহী রীঠ রীএ হিংদী স্খানর্ম কেৰ পৰিণাম স্খারিঁ গৈনৈ। ও এংগ্ট্রেস ষ্টাপ কেনাথি স্খাওৰ হিংদী রিষয সঁ জামিয়া মে দাখিনা নে ◌াথি।

জামিয়া মিনিয়া গম্নামিয়া গংগা-যম্বনা তহজ়ীর্ঁ ◌◌ঁ নেন জানন জাএত চৈ। সংতোষ কেঁ নমীর্ঁ নীক চ্চনষ্টি জে ও স্খতেক নীক রিশ্বরিদ্যানয সঁ পঢ়নাক স্খচ্চি। কিযো নহি ব্রূঁস্নৈত চ্চথিন হ জে মভ রিশ্বরিদ্যানয কেঁ ৰংগ জামিয়া জকাঁ হেরাক চাহী।ওখনা ক্ষেত্র মে গ সংস্থান স্খর্ঁৈত চৈ। দেশ-রিদেশ কেঁ নোক স্খগ মে প ◌়◌ৈত চ্চথি- ফ্রাংস, ফিজী, স্খফগানিস্তান, নেপান, শ্রীনংকা, মারিশস রগৈৰহ। নীক নৈব্রেঁৰী, এসী/হীষ্টৰ নগনাহা ৰীডিংগ ৰূম, কম্প্যূৰ নৈর্ঁ, মস্তা কেঁষ্টীন স্খাদি-স্খাদি জামিয়া কেঁ গৰীর্ঁ-গ ৰৰাঁ কেঁ নেন র্ঁনৌন গেন স্খচ্চি।

মান 2007 ধৰি ও জামিয়া সঁ জ্বড়নাহা। তীনষ্টা ডিগ্রী ও জামিয়া সঁ নেনাহ। জামিয়া ফানকা নেন মংদিৰ মারিঁত ভেন ◌্হি। জিনগী কেঁ পষ্টৰী পৰ নের্ঁাক নেন মার্গদর্শন হোএত চৈ মে গ সংস্থান সংতোষ কেঁ দেনকন্হি স্খচ্চি। গৰীরী প্রতিভা কেঁ কেতক দিন ৰোকি মকৈত স্খচ্চি ?

জামিয়া কেঁ কেঁপ্স জানরৰোঁ কেঁ মন্বখ হেরাক নেন শিক্ষা দৈত চৈ। পৰঞ্চ 2019-20 কেঁ ঘষ্টনা জামিয়া কেঁ নেন স্খাওৰ স্খগ সংস্থান সঁ জ্বড়ন মন্বখ কেঁ নেন র্ঁড়ি গ্ধখদ ৰহনৈ। মন্বখ কেঁ মন্বখ

নহি বুঁঝিনিহাৰ , দেশক গংগা-জমুনা যন তহজীৰ কেঁ মা ি
পনিত কেনিহাৰ কেঁ গতিহাস মাফ় নহি কৰতিহ্ন।

দেশ ৰাঁটি কs নহি চনতৈ। দেশ কেঁ চনেৰাঁক নেন মনুখ
চ��হী। নুষ্ঠা-নফংগা যঁ দেশ নহি চনৈত ছৈ। ভাঁ যঁ দিমাগ
পগনা জাএত ছৈ। খাক-ধতুৰ খা কs মহাদের যভ নহি ৰনি
যকৈত খছি। দেশ চনেৰাক নেন ৰিখ কেঁ পীৰঁs পড়ৈত ছ ।

দিনী কেঁ গ দংগা খৰেঁ ৰানা যময মে যভ দোগনা যঁ যৰান
পূছতিহ্ন জে গ ক্যাক ভেনৈ । জাহি দেশ মে মহাত্মা বুদ্ধ খাওৰ
মহাৰীৰ জৈন যন মহাপুৰুখ ভেনাহ খছি। খহিংযা কেঁ ভপদ শ
দেনিহাৰ হমৰে যভহক ৰংশজ ছেনাহ খছি। ওতs দংগা নীক নহি
কহন জা যকৈত খছি।

জামিযা যঁ যংতোষে টা কেঁ জিনগী নহি যুধৰনহি ।ও পঢ়ি কs
নাখো নোকনি খাৰাঁদ ভেনাহ খছি। নগৈত খছি মনুখ হেৰাক
নেন কিছু খনগ কৰs পড়ৈত ছৈ। কেন্দ্রীয ৰিশ্বৰিদ্যানয ে
পঢ়নৈ কেঁ খনগে মজা ছৈ। খাজুক যময মে এহেন ৰিশ্বৰিদ্যানয
মে দাখিনা নেনৈ যপনা জঁকা ভs গেন ছৈ। যৰকাৰ যভ কিছু
কেঁ মহগা কেনে জাএত ছৈ। শিক্ষা ৰঁড় মহগ ভs গেন ৈ। গৰীৰঁ
নড়কা ডাক্টৰ খাওৰ গংজিনীযৰিংগ কেঁ কোর্য নহি কs যকৈএ।
মিড ডে মিন গৰীৰঁ-গুৰৰাঁ কে নেন ছিযৈএ। মজদূৰো কেঁ কনে
পঢ়ন-নিখন হেতৈ তৰঁ নs গনত-যনত পৰ যাগন কৰৰা কs
ঠেকেদাৰ যভ টাকা ঠকতিহ্ন। পূৰা দেশ মে শিক্ষা ৰিঁকার্ড s
গেন ছৈ।

গ ছিযৈএ শিক্ষা কেন্দ্র জাহি সঁ পঢ়ি কs হম সভ ◌াস ভেন ছী - ' জনতা হৰি হৰ দত্ত ঙচ্চ রিদ্যানয গৌড়গামা '। 1971 মে স্থাপিত কেন গেন ছৈ। তহিযা সঁ গ সংস্থান ঋগ পৰোপাষ্টা কেঁ নোক কেঁ শিক্ষা দেনকৈ। নগভগ 20 ষ্টা গামক রিদ্যার্থী ঋগ সংস্থান সঁ পঢ়ি চুকন ঋছি ঋাওৰ পঢ়ি ৰহন ঋছি। ঋখন ঋগ সংস্থান মে নরাঁ ঋাওৰ দ্যরাঁ কেঁ পঢ়ৈ ভs ৰহন ছৈ। মাস্টৰক ঋভার ৰহিতহঁ গ রিদ্যানয ঋপন নাম কেঁ নীঠা নহি গিৰs দেনকৈ। 1996-97 সঁ প্রাগরেষ্ট মাস্টৰ ৰাখি কs রিদ্যানয চনি ৰহন ছৈ। রিজ ঞান, গণিত , ঋংগ্রেজী ঋাওৰ সংস্কৃত কেঁ মাস্টৰ ঋখনো ধৰি নহি ছৈ।

পহিনে শ্রী মোহন মাস্টৰ সাহৰঁ ঋাওৰ শ্রী সিযাৰা   মাস্টৰ সাহৰঁ রিদ্যার্থী ঋাওৰ ঋন্যান্য মাস্টৰ সাহৰঁ কেঁ সহযোগ ৰাশি সঁ পঢ়ৰৈত ছনথিন্হ। ফেৰ মোহন মাস্টৰ সাহৰঁ কে সৰকাৰী ঙচ্রেমিত মধ্যরিদ্যানয মে নৌকৰী ভs গেনাহ্। তs শিরা কেঁ নরযুৱক মো০ ঋানিদ রিজ্ঞান ঋাওৰ গণিত পঢ়াৰঁs নগনথিন্হ।

ঋখন রিঁহাৰ কেঁ সভ রিদ্যানয মে মাস্টৰক ঋভার ছৈ। রিঁহাৰক শিক্ষা-রেঁৰস্থা নঁগৰৈত ছৈ, পৰঞ্চ রিঁহাৰ সৰকাৰ সুত   ছথি। মাস্টৰ কেঁ রঁহানী কেঁ 2017 সঁ নষ্টকৌনে ছথি। গৌড়গামা ঙচ্চ রিদ্যানয প্রাগরেষ্ট মাস্টৰ কে রঁদৌনত চনি ৰহন ঋ ি। ঋারঁ মাখন ষৌন পৰ ঙচ্রেমিত রিদ্যানয মে সেহো প্রাগরেষ্ট মাস্টৰ সাহৰঁ পঢ়া ৰহন ছথি। রিদ্যার্থী সভ মিন কs ন্মনক ৰীস ষ্টাকা মহীনা দেতৈন্হ। নীক রেঁৰস্থা ! সৰকাৰ কেঁ মুঁহ পৰ গ রঁৰ !

শিক্ষক রঁহানী নেন নিয়োজিত শিক্ষক ঋভ্যর্থী পষ্টনা কেঁ গর্দনীরাঁগ মে জমন ছথি। ৗনকা পৰ রিঁহাৰ সৰকাৰ নাৰ্ঠিযো রঁৰযৌনথি, পৰঙ্ক রঁহানী নেন তাৰীখ-পৰ-তাৰীখ রঁঢ়া ৰহন ছথিন্থ। িক্ষা মামনা মে রিঁহাৰ পূৰা ভাৰত মে নীচনা পাযদান পৰ ঋছি। নীতীশ সৰকাৰ কেঁ ঋগ সঁ কোনৗঁ ফ়ৰ্ক নহি পড়ৈত ছন্থ । স্বতন ছথি কান মে তেন ডানি কs।

ঋমীৰ তs প্ৰাগৰেষ্ট মে পঢ়া ৰহন ছথি। নীক শিক্ষা ঋাওৰ সংপূৰ্ণ শিক্ষা নহি ভেষ্ট ৰহন ছৈ গৰীরঁক ধিযা-পুতা কেঁ। গোরঁৰক ছাতা জকাঁ স্তৰহীন ষ্টেৃশন সেংষ্টৰ খুৃজি গেন ছৈ। পঢ়রেঁ কে ন্বৰি ছন্থি নহি ভs গেনাহ মাহষ্টৰ সাহরঁ। গাৰজন সেহো নহি রূঁঝৈত ছথিন্থ। রিঁহাৰ সৰকাৰ ঋখনো ধৰি ঋংগ্ৰেজী কে ঋনি াৰ্য রিষয নহি ঘোষিত কেনাথি ।

"হনো , মেয ঋাভ্ৰ ষ্টাক ষ্টূ সংতোষ ৰায ?"
"যা, সৰ ।"
" ঋাভ্ৰ এম কাৰ্তিকেয , কানিংগ ফ্ৰাম গ্নোরঁন প্লেসমেংষ্ট, ন্যূ দেন্হী।"
"যা....।"
" সৰ , একচ্যূঋনী ঋাভ্ৰ এম কানিংগ ৰিগাৰ্ডিংগ ষ্টীচিংগ জারঁ গন মনষ্টিনেশনন এজ্বকেশনন গংস্ষ্টূষ্ট, গন হাংগকাংগ। ড যূ গংষ্টৰেস্ষ্টেড সৰ। যূ কৈন গেষ্ট গ্বড সৈনৰী , এঠঋাৰ , ফোৰ ব্হীনৰ ষ্টূ ষ্ট্ৰেরেন এংড ঋদৰ ঋান ফৈসিনিষ্টীজ যূ নীড। ৰী হৈর সেনেক্ষ্টেড যোৰ ৰিজ্যূম ফাৰ দিস ফ্ৰাম নৌকৰী ডাষ্ট কাম। যূ ঋাৰ এম এম, ৰীএড....., ঋাভ্ৰ এম ৰাগষ্ট সৰ ?"
" যা...., রঁষ্ট দিস ষ্টাগম ঋাভ্ৰ এম রিঁজী , সো ঋাভ্ৰ এম নাষ্ট

ওংষ্টৰেস্ট্ৰেড গন যোৰ জার্ঁ। এক্ঠুখনী খাড্রা হৈর নাষ্ট পাসপোর্ষ্ট
।

"খাফ্ষ্টৰ গেষ্টিগ পাসপোর্ষ্ট খাড্রা'ন কান যূ নেষ্টৰ। হৈর খ' নাগস
ডে।"

সঁতোষ কেঁ নৌকৰী নেন রঁড়ি ৰাস ফোন খরৈত ঢেষ্টি, পৰংঠ ও
ঘৰমুঁহা ভs গেন ঢথি। দিলী কেঁ নৌকৰী ঢোড়নাক রাঁদ দ্দনকৰ
মোন ঢেষ্টি জে খপন ডীহডার্ঁৰ পৰ ৰহি কs নৌকৰী কৰী, সে পূৰা
হেতষ্টি।রীজেপী 2020 কেঁ রিঁহাৰ রিধান সভা ঢুনার কেঁ সময
খপন ঢুনারী মেনিফেস্টো মে নিখনে ঢেনাথি জে 19 নাখ নোক
কে ৰোজগাৰ দের্ঁ , সে কহিযা ? ...রূঁঠাৰী মে।

2017 সঁ রিঁহাৰ মে মাহষ্টৰক রঁহানী কমনা মে ডূরঁকী নগা ৰহন
ঢৈ। কতেক শিঙ্কক খভ্যর্থী রঁহানীক খাস মে পৰনোক সেহো
গেনাহ খঢি। পৰংঠ নীতীশ ঞ্চমাৰ ঠেকা খাওৰ হোম ডিনেরৰী
ৰোকরাক নেন ফিৰিশান ঢথি। খার্ঁ পংঠাযত মে দাৰূ কে রঁঙ্গ
কৰেরাক নেন সীসীষ্টীরী নগতৈ। মদিৰা কী কী নহি কৰৌত...।
রিঁহাৰক খর্থ রেঁরস্থা কেঁ সেহো নূষ্টনেক খাওৰ সৰকাৰ কেঁ নগ্ন
নঠরাক নেন সেহো ফিৰিশান কেনে ঢথি।

"খাঁঐঁ যৌ দাৰূ রঁঙ্গ ভs গেনৈ , তs কী ভেনৌ।"
" কিঢু নহি, রিঁহাৰক খর্থ তঁত্র ডূরিঁ গেনৈ খাওৰ প্নিস, প্রশাসন,
দাৰূ মাফিযা, গাঁজা, ভাঁগ রেঁঠনিহাৰ মানামান ভs গেনৌ।"
" হোম ডিনেরৰী ভs ৰহন ঢৈ। মদিৰা রঁঙ্গ নহি ভs সকৈত খঢি।
খখনো ঘৰ মে দাৰূরাঁজ হো-হনো কৈৰতে খঢি। দাৰূ পীর্ঁ কs

ছৌড়া সভ তমাশা কৈৰতে অছি। ৰাঁৰাঁ ৰাঁস গজেৰী কেঁ অন্তা ৰঁনন অছি।"

" দাৰু কেঁ জীএসটী কেঁ ঔঠ ম্বাগৱ মে ডানি কs নাভ হেতৈ কী ? যা কিছু নহি.... অগ কানূন কেঁ ৰাপিস নহি কs সকৈত অছি সৰকাৰ কী ?"

" হঁ, ক্যাক নহি ? 'পোটা' কানূন জঁকা থ্রনূ সদন মে অগ কা ূন কেঁ ৰাপিস কৰৰাক ৰিঁন নৈৰঁ কs ৰাপিস কেন জা সকৈত অছি ।"

"দিল্লী সৰকাৰ জঁকা উপৰ সঁ আওৰ টৈক্স নগা কs ৰাজ্যক খজানা ভৰি সকৈত ছী।"

ফুল্লকী আওৰ ৰিক্লু অগ ৰিষয পৰ ৰঁতিযাত শিৰা চৌক ঁ গাম দিস অৰৈত ছনাহ কি দেখৈত ছথিন্হ 'প্লৰ্গা' ৰস্তা িন্নাৰে ওঁঘৰাএন ছথি।

(পাঁচম খেপ)

কোনকাতাক ৰঁগানী মান্স কেঁ দাদ দেৰাক চাহী জে অখনো ধৰি ৰঁগান মে মন্ব খ ৰাঁচন ছৈ।সঁতোষক পৰিৰাৰক ৰঁৰাঁদী মে কোনকাতাক সেহো কৰিশ্মা ৰহন ছৈ। 1992 মে ও অপন মাএ সঁগ কোনকাতা গেন ছনাথি। কোনকাতা কানীঘাট মে ৰহন ছনাথি। ওহী সময মে দোসৰা ৰা তীসৰা মে গামক ৰিদ্যানয মে ও পঢ়ৈত ছনাহ অছি। গাম সঁ শহৰ জেৰাক কাৰণ ছনন্ ি -পৰিৰাৰক গৰীৰী। 'ৰ্যাসজী' কমৈত নহি ছনথিহীন।

1993 মে গাম ৰাপিস ভেন ছন ও। 'মঁগৰৌনা'

গাম ওহ গাম ছন জকৰ নাম ৰিঁকৈত ছেনৈহ। ৰিঁহাৰ মে ম্বগীয জগন্নাথ মিশ্র মূখ্যমংত্রী ছনাহ । মংগৰৌনা কাংগ্রেস কেঁ ঝংডা কেৰ নীঠা খড়া ছন। ঝংঝাৰপুৰ ৰিধানসভা সীঠ সঁ ম্বগীয ৬মাকাংত ৰায চুনাৱ মে ঠাঢ় ভেনাথি। খমাতক পহিন খাদমী ও ছনাহ জে ৰিধানসভা নেন ঠাঢ় ছনাথি। পূৰা খমাত জাতি মে গৌৰৱ কেৰ গপ্প ছেনৈহ। পৰঞ্চ ভগৱান জনতিন্হ জে ও চুনাৱ মে ৰৈস গেনথিন্হ। শিৱা চৌক দিস জগন্নাথ জী সঁ নেতাজী কেঁ কী গপ্প ভেনন্হি ?

ৰাজনীতি জমীন পৰ মংগৰৌনা কেঁ গ হাৰ ছন। জাতিক ছৱি কেঁ ৰঁগৈধাৰ নাগি গেনৈ। ফেৰ জিনগীভৰি নেতাজী কেঁ পৰ ৬ঠৰাক মৌকা নহি ভেগৈনেন্হি। মংগৰৌনা কেঁ থূ-থূ ভেনৈ। হম িশ্বাস হাৰি গেদ ৗঁ খছি। মংগৰৌনা খপন গতিহাস মাগি পনিত কs নেনেক। মংগৰৌনা নাম পৰ নোক ধ্বৰ-ছিযা কৰs নগনৈ।

2021 কেঁ পংচাযত চুনাৱ মে শ্রী ৰামানংদ জী কেঁ জিনা পৰিষদ্ সীগ সংখ্যা -46 সঁ ৰিজয হেনৈ 'মংগৰৌনা' কেঁ গতিহাস কেঁ পুনৰ্জীৱিত কেনৈ ভেনৈহ। ৰাজনীতি মে মংগৰৌনা পহুএন না। গ হিনকৰ চাৰিম প্রযাস ছনন্হি।

মংগৰৌনা মে কিছু ভs সকৈত খছি। একগৈা নৱযুৱক ৰিক্শা পৰ মূৰৈয কে মহাদেৱ ৰাঁৰাঁ জঁকা ৰূপ নকs ভৰি গাম সঁ ম াদেৱ ৰাঁৰাঁ কেঁ নাম পৰ চংদা ৱসুন নৈত ছথি। ফনকা কিযো কিছু কহনিহাৰ নহি। দানী নোকনি দানোঁ দতি ছন্হি। ও নৱযুৱক নাৰ্৬ডম্পীকৰ মে সম্বৰ মে মূৰৈয ৱানা ভোনা ৰাঁৰাঁ কেঁ ৯-পত্তি কেঁ ৱৰ্ণন কৰৈত ছথিন্হ।

"স্বনিযৌ মঁজূ, তোৰা গাম মে মহাদের ঙখড়খিন্হেঁ।"
"নহি গৌ, কে কহনথু৾ন তোৰা।"
" ঝৰঁৰী কেঁ মাএ ৰঁজৈত ঢনথিহিন।"
" হঁ, একটা ঢৌৰা, স্নূঠ-মূঠ কেঁ মূৰৈয কেঁ মহাদের ৰাঁৰা না কs নোক সভ কেঁ ঠগি ৰহন ঢৈ। খাম্বা কেঁ নাম পৰ ঠগি ৰহন ঢৈ। নোক সেহো ঠগা ৰহন ঢথি।"

নক্ষ্মীনাৰাযণ কেঁ মঙৰ মে কতেক নোক ৰঁৰাঁদ ভs গেনৈ। গ ঢথি - 'নানৰঁত্তী দেৱী'। ওগ্রা মঙৰ কাঁড মে হিনকৰ সভটা গহনা গন্নৌনীক কোতৱান ঠগি নেনকিহিন। নক্ষ্মীনাৰাযণ কেঁ মঙৰ মে ঙপযোগ কেন গেন পঁঠকমিযাঁ, ফৰ্সা ভানা ৰগৈৰহ সতনজীর কাকা কেঁ দ দেনকহ্নি জে জো ত্বূ ঘৰ মে মঠান পৰ ন্বকা দিহৈ। ও গ গপ্প সঁ খনজান জে একৰ কী পৰিণাম হে ৈ। ঝঁঝাৰপ্বৰ প্বনিস কেঁ ৰেড গাম মে পড়s নগনৈ। ঢাৰু িস সভ ভাগি গেনাহ। ওগহ হথিযাৰ কেঁ ঢৰঁহঙা পোখৰি মে কঁহৰ গাঢ নগ নীঠা পানি মে ঢুপৌন গেন ।

নানৰঁত্তী দেৱী ৰঁথান পৰ ঠাড় ৰাঁঢী কেঁ নকs খপন ৈহৰ ঘঁঘোৰ জাএত ঢনীহ। মাথ পৰ মোটা মে দস-ৰাঁৰহ টা গহন ঢনৈক। গন্নৌনী মিডিন স্কূন পৰ কিছু ঠীজক ঢূনার ঢ নৈক। কোতৱান এক গোষ্ট নৰকন্নিযা কেঁ জৈত দেখি কs ৗনকা নগ জাকs ৗনকা ডৰা-ধমকা কs ও সভটা গহনা ঢিন নেনকৈন্হ। গ ঘটনা ব্যাসজী কেঁ পৰিৱাৰ মে কনহ পৈদা কেনকহ্নি। খাওৰ পৰিৱাৰ ৰঁৰাঁদ ভs গেনৈক। নানৰঁত্তী কেঁ জিনগী ভৰি গহনা নেন

মন নগনে ৰহি গেনহি ঋছি। পৰঞ্চ বূঁঢ়াঢ়ী মেঁ নাক মে নথ ঋাও গনা মে চেন খৰীদ কs সঁতোষ ৗনকৰ গহনা পহিৰৱাক সপনা পূৰা কেনথিহিন।

নক্ষ্মীনাৰাযণ কে মৰ্ডৰ মে মোদী নান নগভগ তীন সান ঝংসাৰপ্ৱৰ জেন মে ৰিঁতৌনথি । পৰিণাম মে হিনকা ক ঠু নহি কেন ভেনহি ঋছি। পৰিৱাৰ ৰঁৰৰাঁদ ভs গেনহি ৗনকৰ। গ ঘটনা মংগৰৌনাক ব্যথাক ঘটনা ছিযৈয। স্বগীয মোদী নান ৰায দোসৰ নেন ৰেঁমতনৰঁ কেঁ জেন খটনোথি। পৰঞ্চ জেকৰা নেন ও জেন গেনোথি ঋাওৰ পৰিৱাৰক ৰিকাস ঋৱৰূদ্ধ ভেনহি ও নোকনিক সঁতান তানাশাহী ৗনকৰ সঁতান কেঁ প্ৰতি কেনহি। গ মংগৰৌনা ছিযৈয।

শ্ৰী ৰাজেন্দ্ৰ ৰায হাৰ নহি মাননকিন্হ। 1984 (কাল্পনিক) মে সূদ পৰ নেন টাকাক সূদ মূৰি জোড়ি কs কেতক গামক পংঠ মে ৗনকা কহনকিন্হ, পৰঞ্চ ও পংঠক ফৈসনা নহি মানন িন্হ। তকৰ ভুগতান ৗনকা ৰাঁদ মে সামাজিক ৰঁহিধ্ধকাৰ ৰূপ মে ভেনহি।

ব্যাস জীক ৰিষয কীৰ্তন মে কৰেকমান নোকনি ভৱানীপ্ৱৰ মে সুনি ৰহন ছথিন্হ। ৰিষয ছন্হি - 'হোনিকা কেঁ দহন'। ও কহতি ছথিন্হ সৰঁকো ৰঁহিন হোনিকা সন হোগ্ৰ জে ঋপন ভৈয়া কেঁ ঋাদেশ পৰ ঋাগি মে জৰৈ নেন তৈযাৰ ভs জাএত ছথিন্হ -

" ৰ্রঁহিন হো, তো হোনিকা জৈসন ,জো ভাগ্র হৰিণ্যকশিপ্ব কে এ শ্বাদেশ পৰ শ্বাগ মেঁ জন গযী।"

হোনিকা কেঁ ৰৰদান কেঁ কী ভেনম্বি ? শ্বসন্বক সঁগ দেনৈ কেঁ কাৰনে ৰৰদান ব্রুঁড়িযাফুঁসি ভs গেনম্বি।

'31 এ সতীশ মুখর্জী ৰোড' কতেক কেঁ জিনগী সঁৰাৰনকৈ শ্বছি। শ্বগ ৰাঁসা মে মঁগৰৌনা কেঁ সঁগ শ্বানো গামক নোকনি গ্রজৰ-ৰ্ব্সৰ কেনে ছথি। গ ৰাঁসা শ্বগ ৰূপে ঐতিহাসিক শ্বছি। 'কানীঘাট' হৰৈনো-ভুতনৈহো শ্বাৰিঁ - জা সকৈত শ্বছি। ৰিঁহাৰী নেন গ প্রসিদ্ধ জগহ শ্বছি জেনা দিনী কেঁ শঙ্কৰপ্বৰ মে ৰিঁহাৰী চৌক।

গ ৰাঁসা দোসৰক নেন ৰৰদান সাৰিঁত ভেনম্বি, পৰঞ্চ হমৰা নেন শ্বভিশাপ ! গ ককৰো জিনগী কেঁ ঙঠান দেনকৈন্হ, হমৰ িনগী কে ৰেঁপঠৈৰী কেনক। পঠনা মে সাওঁস ৰৈখ কs পঢ়ৰাক গচ্ছা কেঁ গ ৰাঁসা খা গেন। পৰিৰাৰ মে শ্বাগি নগৌনিহাৰ সভহক কৰেজ শীতন ভেনম্বি। হম নীক ছাত্র ৰহিতৌঁহ নহি পঢ়ি পৈনহুঁ। 'ঘৰক ভেদিযা নংকা ডাহ' গ হমৰ জিনগী মে ঘুন নগৌনক শ্বছি।

জিনগী ৰঁড়ি খেন খেনৈত ছৈ ৰা নোক জিনগী কে খেন ৰঁনা দেত ছৈ। শ্বাগ হম গংজীনিযৰ ৰহিতহুঁ , পৰঞ্চ হম গাম ওগৰনে ছী। চাৰি ভৈয়াৰী ৰহিতহুঁ হমৰ পৰিৰৰিশ শ্বনাথ জঁকা ভ না। শ্বাঁখিক নোৰ ৰঁহৈত ৰহি গেন । খ্বাৰঁ খ্বাৰেঁ ৰঁনি কs ৰহি গেন।

মধ্বৰঁনী মে শ্বাৰ কে কানেজ মে কেমেস্ট্রী সঁ ৰী এসসী দাখিনা

নs কs জযপ্বৰ ভাগs পড়নেন্থি যঁতোষ কেঁ। যঁতোষ কেঁ িনগী নৰক ৰঁনাৰেঁ মে ন্দনকৰ ভৌজাএ্র কেঁ হাথ ৰহনেন্থি । শিক্ষা কেঁ ৰঁড়ি জৰুৰত পড়ৈত ছৈ। নিৰক্ষৰ খ্বাওৰ নাযমঝ নোকনি নীক রিদ্যার্থী কেঁ জিনগী নৰক ৰঁনা দৈত ছৈ।

(৩ ৰাঁ খেপ)

কনিযুগ মে যভ কিযো খ্বপন নীক দেখৈত ছথিন্থ। নীক নোক কেঁ ৰঁড়ি যতার্ডন জাএত ছৈ। ভিনভিনৌজ খ্বাওৰ জড়-জম ন কেৰ ৰঁষ্টৰাৰা যভ যs পৈঘ খ্বধকপাড় ছিযৈএ। যঁতোষ কেঁ জি গী মে ৰঁড়ি প্র:খ ছনৈন্থ। ব্যাযজী কেঁ কোঁৰিযাহী ৰেঁমাৰী ছনৈন্থ। ভাএ্র যভ খ্বধপাগন , দোযৰক গপ্প যুনিযাৰ ভৌজৈ ছনৈন্থ। জখন যঁতোষ গঁষ্টৰ মে পঠৈত ছনাহ তঁ ন্দনকৰ মৈঝনী ভৌজাএ্র নিযাৰনীহি জে একৰা নহি পঢ়s দেৰেঁ। হমৰ স্বামী কেঁ মেনাহা পৰ গ ডাকষ্টৰ ভs জেতাহ, মূৰখ কে নাঠী ৰীঠে কপাড় । ফ ৰ কী ভেনৈ ? ও যিযানন্দহ কেঁ গাড়ী পকড়ি কs কনকত্তা পন্দাঁঠ গেনীহ। মঁগৰৌনা কেঁ মৰদ খ্বপন কনিযা কেঁ গ্বনাম।

যঁতোষ ৎকনৌহ ধৰানী খ্বাএ্র এযযী মে দৰিভঁগা মে যী এ যাগঁয কানেজ মে নামাঁকন নেনাহ খ্বাওৰ পঢ়s নগনাহ। খ্বাএ্র এযযী কেনাহ। ঘৰক গৰীৰী খ্বাওৰ খ্বাগা পঢ়ৰাক কোনন্দ চাৰা নহি ছনৈন্থ। ৰাঁবূঁজী ফূযিঁযৌহ কেঁ ব্যাযজী! কর্মহ ন ব্যাযজী ! ন্দনকৰ মাএ খ্বাওৰ ৰঁহিন মিনি কs হিনকা পঢ়ৌনকৈন্থ। মাএ কেঁ দোযৰক ঘৰ মে ৎকষ্টৌন-পিযৌন কৰs পড়নৈন্থ।

ৰ়ঁহিন কেঁ ঙমিৰ ৰে়ঁসী ভ' ৰহন ছনৈন্হ। ৗনকা সঁ ছোট় ঠঠেৰী ৰ়ঁহিন কেৰ ৰ়্যাহ ভs গেনৈন্হ। ৰ়্যাস জী ৰে়ঁমাৰ ভেনাক ৰা়ঁদ 2001 মে গ্ৱৰ্জৈৰ গেনাহ। ধৰ্ম নীক কাজ ছিথৈএ, পৰঞ্চ কৰ্ম সঁ ম্ঁৱহ নহি মোড়ক চাহী । ও পাৰ ঙতৈৰ গেনাহ। ঋপন নীনা সমাপ্ত কেনা । 2002 মে সংতোষ কেৰ ৰ়ঁড় ভাগ্ৰ ঋপন ৰে়ঁটী কেৰ ৰ়্যাহ কs নেনৈত। ৰ়ঁহিন ৗনকৰ ৰে়ঁটী সঁ পৈঘ ছনৈন্হ। কনিয়ুগ মে সভ ঋাচাৰ-ৰিচাৰ পৰ জেনা ডোম মূতি দেনে ছৈ ! ঘোৰ কনিয়ুগ !!

প্ৱত্ৰক কী কৰ্ম হোএত ছৈ, সেহো নোক ৰিসৈৰ ৰহন ছথিন্হ। একৰ সৱূঁত 'ৰূদ্ধাশ্ৰম' ঋছি। ৰ়্যাস জী কেঁ গাঁড়িক ধোতী তক ◌ু়নকৰ ৰ়ঁড় নড়কা ছিন্ন নেনকৈন্হ। ৰ়্যাস জী ধোতী, গমছা ঋাদি ঙতৈৰ কs ৰ়ঁড় নড়কা কেঁ সোঝা মে ফেংক দেনকীহিন। চাৰি টা দশৰথ কেঁ একো টা নহি কাম কেঁ। ভূখ ঋাওৰ পৈ কেঁ ঋভাৰ মে দৰাগ্ৰ-দাৰূ নহি ভেনৈন্হ। ঋাওৰ ও ৰে়ঁমাৰ ভs গেনাহ। পিতা কেঁ কী মতনৰ়ঁ হোএত ছৈ সে সংতোষ কেঁ জামিযা মে ৰিশেষ খনৈন্হ। পৈ সঁ ৰে়ঁসী জৰূৰত ৰিচাৰ কেঁ ঋখনো হোএত ছৈ। ৰিচাৰ সঁ গ জীত সকৈত ছী।

মংগৰৌনা মে পৈৰ খীংচনাহৰ ৰে়ঁসী ঋছি। ৰাজনীতি প্ৱৰূখ ৰে়ঁসী ছথি। গাম ৰে়ৌৰা গেন ছৈ। জেকৰা জে মোন সে কৰৈত ছথি। 'শিধ্টাচাৰ' শৰ্দ্ধ গাম সঁ নিপত্তা ভs গেন ছৈ। সভ ক যো ৰিদ্বান ভs গেন ছথি। গপ্প ছোড়ৰা মে গোনূ ঝা কেঁ পিতামহ ভs গেনাহ ঋছি। সভ কিযো। দাৰূ কেঁ ঠেকা গাম মে চনি ৰহন ঋছি। মাজ, পৰিৱাৰ, ৰ়্যক্তি সভ কিযো দিশাহীন ভs গেনাহ ছথি। ◌ু়◌ঁহা-ঠিঠ্ঠুৰ, গ্ঁৱহা-গিজ্জৰ ঋাম গপ্প ভs গেন ছৈ। ভাগ্ৰ-ৰ়ঁহিনক ৰিশ্ত্া

খত্মে ভS গেল ছৈ। সমাজক প্রতিধ্ঠা দার্ভ পৰ লাগল ছন্থি, পৰঞ্চ শ্বগ গপ্প সঁ কিনকো কিছু মতলবঁ নহি ছন্থি। সভ কহৈত ছথি - '' শ্বপন মাথা সাহৌৰ-সাহৌৰ কৰু।"

গাম শহৰ ভS সকৈত শ্বছি ? পৰঞ্চ সংস্কাৰ কেঁ শহৰী নহি ্মS দেল জার্ড। মন্দখ কেঁ মন্দখ বুঁঝল জার্ড। ঠিষ্টিগৰাজী সমাজ কেঁ দিশাহীল কS সকৈত শ্বছি। রেঁসী সঁ রেঁসী লোক ফিৰিশাল ভS সকৈত শ্বছি। সত্য ৰ্ণৃঠিত ভS সকৈত ছৈ, পৰঞ্চ সত্য কে জীত হেরেঁ কৰতৈ - 'সত্যমের জযতে' । সামাজিক সমৰসতা কেঁ প্ৰত্রিমতা খতম কS ৰহল ছৈ।

গাম মে ফূঁসিযোঁহ কেঁ ৰাজনীতি ভS ৰহল ছৈ। পদ কে কী গৰিমা হোএত ছৈ, জিম্মেদাৰী কী হোযত ছৈ সে বুঁঝিনিহাৰ কিযো নহি ছথি। বঁস, হানকা শ্বপল পেষ্ট ভৰবাক চাহী শ্বাওব সভ কিছু জার্ড ভাঁড় মে। গাম মে সভ কিছু মে ৰাজনীতি কেনিহাৰ সামাজিক মেলজোল কে খতম কS ৰহল শ্বছি। বঁড় শ্বখক গপ্প ছিযৈয জে গাম মৰি ৰহল ছৈ। কিযো দেখনিহাৰ নহি ছৈ।

সংতোষ কেঁ গৰীবী মে জন্ম ভেলন্থি। হানকৰ বাঁবূ জী গ্ৰমাল মে ছলাথি জে চাৰিষ্টা পুত্ৰ শ্বছি। পৰঞ্চ রিদ্বাল ৰহিতৌঁহ ও শ্বপল সংতাল কেঁ লীক সংস্কাৰ দেরা মে শ্বসফল ৰহলাহ। তকৰে পৰিণাম ভেলন্থি জে চাৰি ষ্টা রেঁষ্টা ৰহৈতহ্ঁ হানকৰ শ্বকাল মৃত্যু ভেল ্হি।

হানকৰ তেসৰ রেঁষ্টা দসৰীঁ পাস কSকেS কো্লকাতা মেঁ ক জ কৰS ৰগলাহা। জ্ঞাল কেঁ শ্বভাৱ মে এরং পাৰিৰাৰীক িখণ্ডল

কেঁ কাৰণে ও পথ সঁ ভটৈক গেলাহ আওৰ 'ডোনী মোঁডন' সঁ ব্যাহ কেলাথি। কানী মঁদিৰ মে মঁগৰৌনা কেঁ কিছু ৰিঁগাড়ৈ ৰানা নোকনি মিনি কs কিশন কেঁ ব্যাহ কৰৱা দেনকন্হি। ব্যা ক কয়ৈন সানক ৰাঁদো হ্নকা মুসৰিযো নহি গিৰনন্হি। 'ডোনী মোঁডন' কেঁ ও ছোড়ি দেনথিন্হ।

হিনকৰ দেখাদেখী হ্নকৰ ভতীজা নীতীশ আওৰ অভিষেক কেলাথি । হুনূ ভৈয়াৰী ৰিঁন দহেজ কেঁ 'নৱ মৈৰীজ' কেলাহ। দেহজ-প্ৰথা কেঁ খতম ককে মিসান দেলাথি। হ্নকৰ মাএ-ৰাঁপ কেঁ মোন নগলে ৰহি গেলন্হি জে ৰেঁটা কেঁ ব্যাহ ধূ ধাম সঁ কৰতাহ। ৰঁকৰী ৰঁকৰী হোএত ছৈ ; সূঅৰ সূঅৰ । সে সমাজ কেঁ বুঁঝs পড়তন্হি। জিনগী অনমোন হোএত ছৈ। ৰেঁপটৰী পৰ ৰেনগাড়ী নহি চনি সকৈত ছৈ।

গামক ছৌড়া শহৰ জাকs 'ওঁটৰকাস্ট মৈৰীজ' কs ৰহন থি। ৰৈদিক ৱৰ্ণ-ৱেঁৱস্থা আওৰ জাতি-প্ৰথা কে তোড়ি ৰহন থি। আৰ্ ওনহাঁ ৰোক-টোক নহি ছৈ। জিনকা জে মোন হোএত অছি সে কৰু। গাঁড়ি খোলি কs নাচূ ; নহি দেখন জেতন্হি তঁ জিনকা শৰম হেতৈন্হ , ও আঁখি ৰঁন্ন কs নেতাহ। ঘোৰ কনিযুগ ৰীত ৰহন ছি ! মঁগৰৌনা ৰঁতাহ ভs ৰহন অছি। ভাঁগ খা কs ; গাঁজা পীৱি কs আওৰ দাৰু পীৱি কs নোক ৰৌৰা ৰহন অছি। যুৱাজন ভোনা ৰাঁৰা ৰঁনি ৰহন ছথিন্হ। আক-ধতূৰ খেনৈ আম গপ্প ভs গেন ছ ।

গামক শৰম ৰিঁকা ৰহন অছি - "ঝিনি-ঝিনি ৰিঁনি চদৰিযা ।" পৰেম কেঁ খুলেআম প্ৰদৰ্শন ভs ৰহন ছৈ। দেহ কেঁ ন মাওশ

ঋ্লেখাম ভs ৰহন ছৈ। এতিহাস মে নীক ছরি দর্জ হএএ এ কোশিশ কৰকs চাহী। যুৱা ধৰম কেঁ প্রতি খাগ্রহ ভ ৰহনে ছথি। ও কৰম সঁ প্লৱি ৰঁনৌনে জা ৰহন ছথি। জে কর্তব্য সঁ ৱিম্বখ হেতাহ ও মিষ্ট জেতাহ। ঘড়ীক পহিযা নাঠি ৰহন খছি।

(সাতম খেপ)

'ঘৰক ভেদিযা লংকা ডাহ' এ কহৱী ঠীকে সহী ছৈ। প্লনিযা নী নহি ছৈ। ৱঁড়ি ঠকনাহৰ নোকনি ছথি। পৰঞ্চ কিছু নিকো নোকনি ছথি। মংগৰৌনা গাম মে ভগিনমান কেঁ কোনহুঁ এতিহাস মে নাম নহি ছৈ। ৱংশ বৃক্ষ ৱেঁনিহাৰ সভ কেঁ খএ গপ্প পৰ ধ্যান দেৱাক ছনৈহ। সভ কিযো খপন পূৱজ কেঁ খোজি সকৈত ছথি। তর্পণ কেনিহাৰ সভ সঁ ৱিশেষ নিৱেদন হেৱাঁক চাহী জে কম-সঁ- কম সাত পুশ্ত ধৰি নাম যাদ ৰহক চাহী।

গাম মে ৱূঁঢ়-বৃদ্ধা কেঁ দেখনিহাৰ ৱঁড়ি কম ৰহনৈ। খপন ৱেঁ া- পুতৌহ ৱূঁঢ় মাএ-ৱাঁপ কেঁ নহি দেখি ৰহন ছৈ। খাএ প্লৰ্গা স্থান মে ধীৰূ ৰাম ভেষ্টনোহ।

হম পূছনিযহ্নি, " কী সমাচাৰ খছি ?"
ও কহনোহ, " কী কহূ ৱঁডৱা , কিযো নহি দেখনিহাৰ খছি। দেখৈত ছিযৈয - একষ্টা খাঁখি খৱাৱঁ ভ গেন খছি। তীনোঁ ছৌড়া মে সঁ কিযো নহি দেখা দৈত খছি। ৱূঁঢ়াড়ী মে গিৰ-পএৰ ক ঁ মৰি জাযৱঁ। এএহে ৰহি গেন খাৱঁ জিনগী মে।

ম্বগলা পৰ নোক কঁষ্টাহা খাওৰ পৃৰহিত কেঁ কতেক দান কৰৈত খছি। পৰঞ্চ জিনা পৰ খ্লখে-খ্লখ। কিযো দেখনাহৰ নহি। সমাজ খাওৰ পৰিৱাৰ খাৰঁ মৰি ৰহন খছি। সঁবেদনা খাৰঁ হৰা গেন ছৈ। সভ কিযো হৰঁড়-হৰঁড় মে নাগন ছথি। কথি কেঁ হৰঁড়-হৰঁড় ছৈ জে খনৰূঁম খছি। মাএ-ৰাঁপ তড়পি ৰহন ছন্থি খাওৰ খপনে এশ-মৌজ মে নাগন ৰহতি ছথি। গএহ কনিযুগ ছিযৈয। জিখন মে সহাঁ ভত্তা মৰন মে দূষ্কা ভত্তা।

ৰামপৰী কহিযো সাস্ব কেঁ সেৰা নহি কেনীহ, পৰঞ্চ ম্বগলা পৰ ৗনকৰ সাঁৰা পৰ জ্বড়ী-শীতন মে জন চঢ়াৰৈত ছথি। জিন্ া মে সাস্ব কেঁ সোঁষ্টা ডখৈৰ নেনকৌ। মঁগৰৌনা মৰি ৰহন খছি; ধধকি ৰহন ছৈ মঁগৰৌনা । ম্বগলা পৰ জৰাঁৰ ন্যৌতা দেনাহ সঁ কিছু নহি হোএত। মাএ -ৰাঁপ সঁ ৰঁঢ়ি কs কিছু নহি হোএ ছৈ।।

গাম গাম নহি ৰহি গেনৈ। গাম শহৰ ভs ৰহন ছৈ। শহৰ জকা খাচাৰ-ৰিচাৰ ছৌৰ ভs ৰহন ছৈ। গজ্জত কেঁ সঁহ-গোৰঁ ভs ৰহন ছৈ। খাঁখি কন্হা কেনে ৰহs পড়ৈত ছৈ। ডীজে মে ' ন নী পাপ' ৰানা গীত ৰঁজনা সঁ সভ কিযো দেখাৰ ভs জাএত ছথি। হোএত ছন্থি ধোতী- ফৃৰতা ফাড়ি কs নাচী। নননৰা কে ভৰি দেহ সুদসুদী হোএত ছৈ। হোএত ছৈ কখন ৰঁৰূখা কেঁ গাড়ী মে সঁ কূদি কs ফৃৰতা ফাড়ি দিযৈ। ৰৌশন তs ডীজে গাড়ী পৰ চঢ়ি কs গৰদা ডড়া দেনকৌ। গ ভেনৈ নাচ ! নৰঁড়া নাচ ! হাথ কেঁ তেনা ঘুমৰৈঁ ছৈ জে ও ৰিঁৰজূ মহৰাজ কেঁ ফেন কs দেতৌ। গ কী ভেনৈ - াৰি ফঁসি গেনৈ। গাৰি- গৰাৰৈঁন ভs ৰহন ছৈ।

" তোৰা মায ....।"

" তোৰে ৰঁহিন....।"

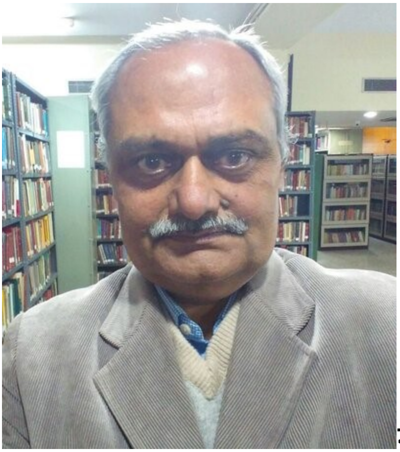
নাঠী নিকৈন গেনৈ - মাৰ ত মাৰ ম্যাৰ কে...।

প্লাস্টিক কেঁ ক্ৰূৰ্সী এক- দোসৰ কেঁ দেহ পৰ তোড়ি ৰ ন ছথি নঠনিযাঁ মৰঁ। ৰ্ব্যাহ মে গ মভ খাগ-কান্হি হেৰেঁ ষ্টা কৰৈত ছৈ। ৰঁৰযাতিয়া মভ দাৰু পীৰঁ কs শেৰ ভs জাএত ছথি। দোসৰ গা জাকs হিৰিংগ -ভিৰিংগ কেনক কি দে ঘুম্মা...দে ঘুম্মা... দে াঠী...দে নাঠী ।ঠাৰু নান ঠিত ! শেৰ ৰঁকৰী ভs ক মিমিযৈত ছথি। ৰাহ ৰে ! ডীজে ৰীৰ !

মিথিনা মংস্কৃতি মে ছেদ ভs গেন খছি। পাৰংপৰিক ৰ্ব্যাহ পদ্ধতি মমাপ্ত ভ ৰহন খছি।ৰিধি-ৰিধান মে কগৌতী ভs ৰহন ছৈ।

খপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৩.ৰৱীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ- মাতৃভাষামে শিক্ষা অভিযান আ জযকান্ত মিশ্ৰ

ৰবীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ

মাতৃভাষামে শিক্ষা অভিযান আ জয়কান্ত মিশ্ৰ

জয়কান্ত বাবূ মিথিলাক প্ৰসিদ্ধ ব্যক্তি ছথি। সাগতে কেও শিক্ষিত ব্যক্তি হোএত জে হুনকা বাৰেমে নহি সুননে হোএত,কোনো-নে-কোনো তৰহেঁ হুনকাসঁ নহি জুড়ল ৰহল হোএত। চাহে হুনকৰ মৈথিলী আন্দোলনক সহভাগী ৰহল হোথি,চাহে হুনকৰ আলেখ বা কিতাবঁ পঢ়নে হোথি,চাহে মৈথিলীক হিত সাধন হেতু সাহিত্যিক গতিবিধিমে হুনকা সংগে ভাগ লেনে হোথি। মিথিলাক লোক হুনকাসঁ কহুনা-নে-কহুনা সানো-সান জুড়ল ৰহল। তকৰ একটা মহত্বপূৰ্ণ কাৰণ ইহো ছল জে ও দিন-ৰাতি মিথিলাক গাম-গাম ঘুমৈত ৰহলথি। পানি হো,অন্হড় হো,ৰেলমে আৰক্ষণ হো, নহি হো সদা ও চলবেঁ কৰতাহ,ৰুকতাহ নহি। সোচল জা সকৈত অছি জে মৈথিলীক হেতু হুনকৰ কতেক সমৰ্পণ ছলনি।

জযকান্ত ৱাঁবূক সমস্ত জীৱন ক৺ম্না-নে-ক৺ম্ন মৈথিনীক ৱিকাসমে নাগন ৰহনেনি । তাহি হেতু মূনতঃ ও দূ দিশামে নাগন ৰহনথি । এক তঁ খপন নেখনীক মাধ্যমসঁ । দোসৰ জন খান্দোননক মাধ্যমসঁ । খুনূ দিশা খপনা-খাপমে সহী খা জৰুৰী ছন । ৰহন সফনতাক ৱাঁত ,সে নোকসভ খপনা-খপনা হিসাৱেঁসঁ তকৰ খাকনেন কৰৈত ছথি। হমৰা হিসাৱেঁসঁ ও খপন নেখনীক মাধ্যমসঁ জে প্ৰযাস কেনাহ তাহিমে ও ঐতিহাসিক সফনতাসভ প্ৰাপ্ত কেননি ।

মৈথিনী সাহিত্যক ওতিহাস

জযকান্ত ৱাঁবূ সন্১৯৪৫মে A short History of Maithili Literature and the influence of English on it ৱিষযপৰ ওনাহাৱাঁদ ৱিশ্বৱিদ্যানযসঁ পীএচডী কেননি । একৰে খাধাৰপৰ মৈথিনী সাহিত্যক ওতিহাস পহিনে খংগ্ৰেজীমে খা ৱাঁদমে মৈথিনীমে ছপন । ও্র মৈথিনী সাহিত্যক প্ৰথম ওতিহা থিক । এহি পুস্তকক মাধ্যমসঁ দেশ-ৱিদেশক ৱিদ্বাননোকনি ম থিনী ভাষাক সূক্ষ্ম পৰংপৰাক ৱাঁৰেমে জানকাৰী প্ৰাপ্ত কেননি । সাহিত্য খকাদমীমে মান্যতাসঁ নএ কএ সংৱিধানক খষ্টম সূচীমে মৈথিনীকেঁ সামিন কৰৱাঁ ধৰিমে ও্র পুস্তক ৱঁম্ত সহযোগী সাৱিঁত ভেন ।

সাহিত্য অকাদমীমে মৈথিলীক মান্যতা

সাহিত্য অকাদমীমে মৈথিলীক মান্যতাক হেতু ৯ দিসম্বৰ ১৯৬৩সঁ ১১ দিসম্বৰ ১৯৬৩ ধৰি দিল্লীমে আয়োজিত মৈথিলীপুস্তকসভক প্ৰদৰ্শনীমে ও তত্কালীন প্ৰধানমংত্ৰী,পংডিত জৱাহৰলাল নেহৰুকেঁ ৰঁজওনে ৰহথি। ওহি প্ৰদৰ্শনীক আয়োজন হেতু অপন জীপীএফসঁ এগাৰহ হজাৰ ৰুপয়া নিকালি কএ তকৰ ব্যৱস্থা কেনে ৰহথি। হুনকৰ জ্যেষ্ঠ সহোদৰ ভাগ এ ি আয়োজনক হেতু হুনকা সংগে মজদূৰ জকাঁ কাজ কেনে ৰহথি। কিতাবঁসভকেঁ প্ৰদৰ্শনীক হেতু ওৰিওনে ৰহথি,ব্যৱস্থিত কেনে ৰহথি। তত্কালীন প্ৰধানমংত্ৰী পংডিত জৱাহৰ লাল নেহৰু পৰোক্ত প্ৰদৰ্শনী দেখি জয়কান্ত বাবূকেঁ লিখনে ৰহথি-

"I was happy to inaugurate yesterday the Maithili Book exhibition and to see the large collection of books and manuscripts in Maithili. This demonstrates that Maithili has been for a long time and is today a living language among the people of that area. The language deserves encouragement." *(কালিহ্ মৈথিলী পুস্তকসভক প্ৰদৰ্শনীক উদ্ঘাটন কএ আ মৈথিলীমে পোথী আ পাণ্ডুলিপিক পৈঘ সংগ্ৰহ দেখি হমৰা অতীব প্ৰসন্নতা ভেল। এ িসঁ ই প্ৰমাণিত হোএত অছি জে মৈথিলী ভাষা বহুত দিনসঁ বিদ্যমান ৰহল অছি আ আজ-কালিহ্ ওহি গলাকাক লোকক হেতু একটা জীবঁত ভাষা থিক। এহি ভাষাকেঁ উত্সাহিত কএল জেবাক চাহী*

/)

খ্ঁগ্রেজীক খ্পন রিনক্ষণ জ্ঞানক উপযোগ কৰৈত সাহিত্য খ্কাদমীক রিভিন্ন কার্যক্রমমে সহভাগী রিরিধ ভ ষাক রিদ্বানলোকনিকেঁ ও ততেক প্রভারিত কেনাহ জে ও সভ সহর্ষ মৌথিনীকেঁ সাহিত্য খ্কাদমীমে স্বীকাৰ কেননি,ওকৰা সম্মানিত স্থান দেননি। সাহিত্য খ্কাদমীমে মৌথিনীকেঁ মান্যতা ভেস্টন। স্থনকে নিৰংতৰ প্রয়াসক পৰিণাম খ্ছি জে সন্ ১৯৬৯সঁ মৌথিনীক পুস্তকসভকেঁ সভরর্ষ খান-খান ভাষাক পুস্তকক সংগে পুৰস্কাৰসভ ভেস্টি ৰহন খ্ছি। মৌথিনীমে কতেকো পুস্তক সাহিত্য খ্কাদমী দ্বাৰা প্রকাশিত ভএ ৰহন খ্ছি। কতেকো পুস্কসভক মৌথিনীমে খ্নুরাদ ভএ ৰহন খ্ছি। ঞ্র কোনো মাম্নী উপনর্ধি নহি খ্ছি।

সংরিধানক খ্ধস্টম সূচীমে মৌথিনীকেঁ সামিন কৰৱ

জয়কান্তৱাৱূক নেতৃত্বমে সতৎ সংঘর্ষক দো ৰ মহত্বপূর্ণ উপনর্ধি ভেন-সংরিধানক খ্ধস্টম সূচীমে মৌথিনীকেঁ সামিন কৰৱ। এহি হেতু পৃষ্ঠভূমি তৈয়াৰ কৰৱাঁমে স্থনকৰ কনমক জৱৰদস্ত যোগদান ছন। নিশ্চিত ৰূপসঁ ঞ্র কাজ কোনো একদিনে তঁ ভেন নহি। সানক-সান কতেকোগোস্টে এহি হেতু নাগন ৰহনাহ। জয়কান্ত ৱাৱূক নগাওন গাছমে পানি,খাদ দৈত ৰহনাহ। ৰিণাম সামনে খ্ছি। খ্াগ মৌথিনী সমস্ত ভাৰতরর্ষক মুণ্স্টমে

ৰিৰাজিত ছথি । আৰঁ হমৰা নোকনিক ঙপৰ নির্ভৰ কৰৈত আছি জে হমসভ এহি স্বখৰসৰসঁ কতেক নাভান্বিত হোগত ছী । **জযকান্তৰাঁবূ সহী কহৈত ছনাহ জে মাত্র সংরিধানমে মান্যতা ভেটিএ গেনাসঁ সভকিছু নহি ভএ জাএত । তকৰ ৰাঁদো ৰঁণত কিছু কৰৰাঁক জৰুৰী ৰহত । হমসভ জখন মৌথিনী ৰঁজৰেঁ নহি কৰৰঁ, ধিআ-পুতাকেঁ মৌথিনী ৰাঁজনে নহি হেতৈক,কানেজ-গসকূনমে মৌথিনীক ৰিদ্যার্থী ৰহৰেঁ নহি কৰত তখন মান্যতে ভেনাসঁ কী হোএত ? এহি ৰাঁতকেঁ ৰূঝৰাঁক প্রযোজন আছি।**

জনআন্দোননক প্রভার

জযকান্ত ৰাঁবূ মানক-মন প্রাথমিক গসকূনমে মৌথিনী ভাষাক হেতু আন্দোননমে অপন সভকিছু খপা দেনাহ । ণনকৰ এহি কাজমে সমর্পণ কোন হদ ধৰি ছননি সে জযকান্ত-জযন্তিকামে ছপন শ্রী কমনেশ ঝাক আনেখসঁ ঙদ্ধৃত নিম্ননিখিত অংশসঁ ৰূঝাগত আছি-

"সন্ ১৯৯৬ গ্0ক ৰঁৰসাতক সময । দৰভঁগাক সমস্ত ৰস্তা ঝীনমে ৰঁদনি গেন ছন । তাহূমে দিগ্ঘী পশ্চিম ৰনা সড়ক হান ৰেঁহান ছন । ভিনসৰক আঠক অমন । হম মাৰৱাড়ী কানেজ দিস জা ৰহন ছী আ ও হাথমে একটা ৰাঁসক ছিপাঠি নেনে, নঙৰাগত আস্তে-আস্তে চনৈত ওহি ৰাস্তাপৰ আৰিঁ ৰহন নাহ । হম দূৰেসঁ ণনক হানত অষ্টকৰনহঁ । হমৰ অন্তৰাতমা চীৎকোৰ

কএ ৬ঠনে । হম হুনকা নগ গেনহুँ । কহনিখনি জে কিযৈক তে কঞ্চষ্ট ৬ঠা ৰহনে ছী? কী সমস্যা খছি? ও সমস্যা কহননি । কহননি জে একটা সভা খাগ হমৰা দৰভংগামে কৰৱাঁক খছি। সভা হমৰ সমস্যা থিক ।"

তকৰ ৰাঁদ কমনেশ ৰাঁৰূঁ হুনকৰ গজ্ঞানুসাৰ সভাক খাযোজন কেননি জাহিমে দৰভংগাক কতেকো ৰিদ্বান নোকনি ভাগ নেনাহ। কহৰাঁক মানে জে মৈথিনীক কাজক হেতু ও কিছু কৰৱাঁক হেতু তৈযাৰ ৰহৈত ছনাহ । ও চাহিতথি তঁ সেৱানিবৃত্তিক ৰাঁদ প্ৰযাগৰাজমে খপন ঘৰমে ৰহি নিঠৈন সময ৰিঁতা সকৈত ছনাহ । ওতহিসঁ চিঠ্ঠী নিখি-নিখি খপন ◌ানকেঁ মনা সকৈত ছনাহ । মুদা হুনকা ৰুঁঝাগত ছননি জে মৈথিনীক ৰিকাসক হেতু মাষ্টি-পানিসঁ জুড়ৰঁ ৰঁহুত জৰূৰী খছি । এক-একটা নোকসঁ সঁপৰ্ক সাধৰঁ ৰঁহুত জৰুৰী খছি ।

এহী সঁদৰ্ভমে শ্ৰী কমনেশ ঝাজী নিখৈত ছথি-

"জযকান্তৰাঁৰূঁক সমস্ত জীৱন পঢ়ৰঁ-নিখৰঁ, চিঁ ন-মনন কৰৰঁ ৰহননি, তখন ফেৰ স্বৰ-স্বৰ খা মুৰ-মুৰ কিযৈক? কিযৈক ও ৰুঁঢ়াৰীমে এতেক যাতনা সহৰাঁক নেন ৰিৱশ ছনাহ?খগ গূঢ় ৰহস্যক খন্বেষণ কৰয পড়ত হমৰা নোকনিকেঁ। হমৰা ৰুঁঝনে ও ৰহথি দাৰ্শনিক । দৰ্শন একটা ৰস্তু খা ৰাজনীতি দোসৰ ৰস্তু,সিদ্ধান্ত একটা ৰস্তু খা ৰ্যৱহাৰ দোসৰ ৰস্তু । তহিনা খাদৰ্শৰাদ একটা ৰস্তু খা যতাৰ্থৰাদ দোসৰ ৰস্তু ।"

খসনমে ৰাঁত গ্ৰ ৰহৈক জে জযকান্ত ৰাঁৰূঁ মৈথিনীক হেতু

पूर्ण समर्पित व्यक्ति छलाह । ओ जीवन भरि मिथिलाक गाम-गाम मैथिलीक प्रचार-प्रसार हेतु घुमैत रहलाह । ताहि लेल कोनो मान-सम्मान,सुविधा-असुविधाक ध्यान नहि रहनि । सन् १९९२ मे **अन्तरराष्ट्रिय मैथिली परिषद**क राँचीमे आयोजित मैथिलीक आयोजनमे ओ मात्र एकटा पैन्टशर्ट देखि कए पहुँचि गेल रहथि । मैथिलीक काज हेबाक चाही। बॉस एतबे हुनकर उद्देश्य रहैत छलनि। एहि लेल ओ न्यायालयमे केसो केलाह । सालक-साल गामे गाम घुमैत रहलाह । चुनावमे मैथिली समर्थक उम्मीदवारकेँ ठाढ़ करबाक प्रयासो केलाह । हुनके आग्रहपर निर्दलीय उम्मीदवारक रूपमे एकगोटे एम.एल.एक चुनाव लड़लाह । जयकान्त बाबू संगे आर कैकगोटे हुनक चुनाव प्रचार करैत रहलाह,मुदा परिणाम ढाकक तीन पात । लोकसभ हुनकर विचारमे जरूर अबैत छल । हुनका आदरो करैत छलनि,मुदा ततबे। भोट देबा कालमे सभ बिसरि जाइत गेलनि । मैथिली समर्थक हुनकर उम्मीदवार चुनावमे हारि गेलाह । कहबाक माने जे भावनामे एक दिन,दूदिन केओ नीक-नीक बात भले कए लैत छल,मुदा ओकर कोनो सार्थक काजमे परिणति नहि भेल । किएक नहि भेल? एहि लेल जरूरी रहैक जे लोकक अपना भीतरसँ मैथिलीक प्रतिए स्नेह उठैक । मुदा से हेतैक कोना? एहिठाम तँ घर-घर,गाम-गाम जातिमे विखंडित भेल अछि । मिथिलामे जाति भाषापर बहुत भारी पड़ैत अछि। ई बात बूझबाक प्रयोजन अछि जे जाधरि मिथिलाक सभवर्गक लोक एहि प्रयाससभमे सामिल नहि हेताह,ताधरि एहि तरहक आन्दोलनसभक गएह हाल रहत ।

জযকান্তবাবূ মৈথিলীক সেৱা নিঃস্বাৰ্থভাৱসঁ জীৱন ভ ি কৰৈত ৰহলাহ । তাহি হেতু সৰ্বস্ব দাৰপৰ লগা দেলাহ । মান-অপমান সভকিছু বিসৰি গেলাহ । পেসেকৰ নাগি গেল ৰহনি,স্বাস্থ্য অনুকূল নহি ৰহনি,পৰিৱাৰক লোক চিঁতামে পড়ল ৰহৈত ছলাহ,মুদা ও একসৰ মৈথিলীক কাজে দিন-ৰাতি ক কেলে ৰহৈত ছলাহ। প্ৰযাগৰাজ-দৰভঙ্গা,কোলকাতা-জতএ কতহু মৈথিলী সংবংধী কাৰ্যকৰ্ম হোগত ওতএ বিনা বজওনহু পহুঁচি জাগত ছলাহ । একবেৰ হম গলাহাবাঁদসঁ পটনা জাগত ৰহী। স্নীপৰমে হমৰ আৰক্ষণ ছল। ডাক্টৰ জযকান্ত মিশ্ৰজীকেঁ দেখলহুঁ। ওহিনা ঠাড়, বিনা সীটেক যাত্ৰা কএ ৰহল ছল হ। পটনামে কোনো মৈথিলী কাৰ্যক্ৰমমে ভাগ নেবাঁক হেতু জাগত ছলাহ। বহুত আগ্ৰহ কেলাপৰ ও হমৰ সীট নেবাঁক হেতু তৈযাৰ ভেলাহ। কহথি জে ও অহিনা চলি জেতাহ। এ ছল হুনকৰ উত্সাহ- মৈথিলী কাৰ্যক্ৰমে ভাগ নেবাঁক। মুদা ছ াহ তঁ ওহো মনুক্খে । দিন-ৰাতি মিথিলা-মৈথিলীক হেতু কাজ কৰৈত-কৰৈত কখলহু কাল ও উদাস ভএ জাগত ছলাহ । কাৰণ জে ৰহল হোগ । সংভৰতঃ এতেক পৰিশ্ৰমক বাদো অনুকূল পৰিণাম নহি ভেটৈত হোনি, কিংবা অপনহি লোকসভসঁ অপেক্ষিত সহযোগ নহি ভেটৈত হোনি । এহলে কোনো ক্ষণমে অস্সী বৰ্ষক বূঢ় যকান্ত বাবূ পটনামে শ্ৰী শৰদেন্দু চৌধৰীজীকেঁ সাক্ষাত্কাৰ দৈত ছ ি আ কহৈত ছথি-

"হমৰ বএস আগাঁ জা ৰহল অছি,দেহ কাজ নহি কৰৈত অছি,আঁখি সংগ নহি দৈত অছি,আৰ হৃদযক ধড়কল সেহো থীৰ নহি ৰহএ দৈত অছি তৈও মৈথিলী হিতক নামপৰ গলাহাবাঁদসঁ দিল্লী,পটনা আ

দৰভঁগা দৌড় নগা ৰহন ছী । মুদা কাজ নহি ভএ ৰহন খছি । নহি ভএ ৰহন খছি কাজ খা জকৰা-জকৰা নগ খপন নোক বুঁঝি দৌড়ৈত ছী মৈহ ধোখা দৈত খছি,মৈহ ফূসি কহি কএ টাৰি দৈত খছি,ৰঁহটাৰি দৈত খছি। নোকসভ ৰঁগমান ভএ গেন খছি খা মৈথিনীক নামপৰ গোনৈশীটা কৰৈত খছি । মৈথিনীকেঁ স্বাপিত কৰৰাঁক প্রযাস নহি কৰৈত খছি,খানী ওহিসঁ পাৰঁএ চাহৈত খছি । কী কহু,কী কহু খহাঁকেঁ,মৈথিনীক ৰেন পটৰীপৰ খৰৈঁত-খৰৈঁত ঙতৰি জাগএ খা নোক মূক ভএ ৰৈঁসন ৰহৈএ ।"

নিশ্চিত ৰূপসঁ ঙপৰোক্ত কথনমে জযকান্তৰাঁৰূঁক নিৰাশাক ভাৱ ঝনকৈত খছি,নিৰাশা জে খপন নোকক মৈথিনীক প্রতিএ ঙপেক্ষাভাৱসঁ ঙৎপন্ন ভেন খছি । তকৰ ত্র মানে নহি জে ও তকৰ ৰাঁদ ৰৈঁসি গেন ৰহথি । তকৰ ৰাঁদো কতেকো সান ধৰি,কহি সকৈত ছী জীৱনক খঁতিম সাঁস ধৰি মৈথিনীক হিত সাধনা হেতু পৰেসান ৰহনাহ,চিঁতিত ৰহনাহ । মৃত্যুসঁ কিছু সমযপূৰ্ৱ নীকসঁ ৰাঁজন নহি হোনি,তখনহু জযকান্ত ৰাঁৰূঁ জে কিছু কহনথি তকৰ খভিপ্রায গএহ ছন জে মৈথিনী কী হান খছি,মৈথিনী খান্দোনন কেনা চনি ৰহন খছি,মিথিনা ৰাজ্য কহিখা ধৰি ৰঁনত?

কহৰাঁক মানে জে জীৱনক খঁতিমো ক্ষণমে ও মৈথিনীক হিত চিঁতা কৰৈত ৰহথি । এহন ছননি হুনকৰ মাতৃভাষাক প্রতিএ নগাৱ। মুদা ত্র সঁভৱ নহি খছি জে সভকেঁ মৈথিনীক প্রতিএ ওহিনা নগাৱ হোগক। সভ মাতৃভাষাক ৱিকাসক হেতু ওহিনা খপ সৰ্ৱস্ব খৰ্পণ কৰৰাঁক হেতু খাতুৰ ৰহএ । মুদা খপন ভাষাক প্রতি

একটা সামান্য অনুৰাগ তঁ হেৰেঁক চাহী । অপন মাতৃভাষামে ৰাঁজি কএ ,ওহিমে নিখন পোথীসভ পঢ়ি কএ আত্মসম্মানক ভার জগরেঁক চাহী । অপন ধিআ-পুতাসঁ মৈথিলীএমে গপ্প-সপ্প হেরেঁক চাহী । মুদা সে ভএ ৰহন অছি কী? একৰ জৰাঁৰ ৰঁ৷ত মোসকিন নহি অছি । অধিকাংশ সুশিক্ষিত পৰিৰাৰসঁ মৈথিলী নদাৰদ ভ গেন ছথি । প্রৱাসী মৈথিলী ভাষী নোকনি ঘৰসঁ ৰাঁহৰ তঁ হিন্দী ৰা অংগ্রজীমে ৰঁজৰাঁক হেতু মজৰূঁৰ ভএ সকৈত ছথি , কাৰণ তখনহি জীৱিকা চনতনি । মুদা দৰভংগা মে,মধুৰঁনীমে,কিংৰা সহৰসামে তঁ এ মজৰূঁৰী নহি হেৰাঁক চাহী । সহৰসভক ◌াত তঁ ছোট্টু গামক হাষ্টপৰ আপসমে ,কিংৰা দোকানপৰ দো ◌ানদাৰসঁ কেও মৈথিলীমে গপ্প নহি কৰৈত অছি । গামো-ঘৰমে কাকাক ৰঁদনামে আৰঁ চচা ,কাকীক ৰঁদনামে চাচী ৰাঁজন জা ৰহন অছি । এ কী ভএ ৰহন অছি,কিএক ভএ ৰহন অছি? জখন অপনে ঘৰমে নেনাসভ মৈথিলী নহি ৰাঁজত,নহি সিখি সকত তঁ ওসক ন কী কৰত আ কিএক কৰত?

মাতৃভাষামে প্রাথমিক শিক্ষাক সমর্থন

আগ-কান্হি অংগ্রেজী মাধ্যমসঁ ৰঁচাকেঁ প্র থমিক শিক্ষা দেৰাঁক জোৰ অছি । নোকক এ ধাৰণা অছি জে এহিসঁ ৰঁচাক ভৱিষ্য ৰঁঢ়িআঁ হোএত । ওকৰা ৰেঁহতৰ নৌকৰী ভেষ্টতৈক। মুদা ও সভ এ ৰাঁত নহি ৰূঁঝি পৰৈঁত ছথি জে মাতৃভাষামে শিক্ষা নহি

দেৱাঁক কাৰণ ৱঁচাক অধিকাংশ ৱৌধিক ক্ষমতাক ডপযোগ নহি ভএ পৱৈত অছি । কেও অংগ্ৰেজী ভাষা ৱাঁজি নেত তাহিসঁ এ জৰূৰী নহি অছি জে ওকৰ ৱৌধিক ক্ষমতা সেহো ডত্কৃষ্ট হোগ । ভাষা মাত্ৰ অভিৱ্যক্তিক মাধ্যম হোগত অছি । অংগ্ৰেজী ৱঁজনিহাৰ নোককেঁ ৱেঁসী ৱুঁধিআৰ মানি নেৱঁ মূনতঃ অপন মাতৃভা াক প্ৰতি ডচিত সম্মানক অভাৱ আ তাহিসঁ ড৹পন্ন হীন ভাৱনা হোগত অছি । এ কোনো জৰূৰী নহি অছি জে অংগ্ৰেজীমে ফষ্টৰ-ফষ্টৰ কেনহাৰ ৱৌদ্ধিকো ৰূপসঁ ৱিশিষ্ট হোথি,মুদা হনকা জ্ঞানী মানি নেৱাঁক একটা পৰংপৰা ভএ গেন অছি ।

��ূনিআ ভৰিক শিক্ষাৱিদনোকনি মাতৃভাষামে প্ৰাথমিক শিক্ষাক সমৰ্থন কৰৈত ৰহনাহ অছি ।

মহাত্মা গাঁধী কহনে ৰহথি-

"ভাৰতীয ভাষামে পঢ়ন ৱিজ্ঞানী আ ৱিশেষজ্ঞ দেশক সহী মানেমে সেৱক হেতাহ । ও ৱিদেশী নহি, অপিতু আম জনতাক ভাষা ৱঁজতাহ । ও জে জ্ঞান প্ৰাপ্ত কৰতাহ সে আন নাগৰিক হে ূ সুনভ হোএতা।"

গুৰুদেৱ ৰৱীন্দ্ৰনাথ টৈগোৰ কহনে ৰহথি-

"ভাৰতীয সংস্কৃতি একটা ৱিকসিত সতদন কমনক সমান অছি জকৰ প্ৰত্যেক পংখুড়ী হমৰ প্ৰাদেশিক ভাষা থিক । কোনো পংখুড়ীক নষ্ট ভেনাসঁ কমনক শোভা নষ্ট ভএ জাএত । হম চাহৈত ছী জে প্ৰাদেশিক ভাষা ৰানী ৱঁনি কএ অপন ৰাজ যমে ৱিৰাজমান ৰহথি আ হিন্দী তকৰসভক ৰীচমে মধ্যমণিক ৰূপমে

সুশোভিত হোঅএ।"

মাতৃভাষামে -মিক শিক্ষা দেনাযঁ বঁচ্চাক চিঁতন,মননক শক্তি বঁঢ়ৈত অছি । ও কোনো বিষযকেঁ মৌলিক ৰূপমেঁ বূঁঝি কৈত অছি,ওহিপৰ অপন স্বতংত্ৰ বিচাৰ ৰাখি সকৈত অছি । মাতৃভাষামে প্ৰাথমিক শিক্ষা ভেটৈত তঁ বঁচ্চাক বৌধিক ক্ষমতা বেঁসী প্ৰ ৰ হোএত । ওএহ কাৰণ ছন জে জযকান্তবাঁবূ প্ৰাথমিক শিক্ষাক মাধ্যম মৈথিলী বঁনেবাঁক হেতু এতেক সংঘৰ্ষ কৰৈত ৰহনাহ ।

মৈথিলীভাষী বঁচ্চাকেঁ প্ৰাথমিক শিক্ষা ৈথিলীমে ভেটৈক তাহি লেন ও তত্কোলীন ৰাজ্যসৰকাৰক উদাসীনতাক বিৰুদ্ধ ন্যাযালয ধৰি পহুঁচি গেলাহ ।

জযকান্ত মিশ্ৰ বঁনাম ৰাজ্য সৰকাৰ বিঁহাৰ(LAWS(PAT)-2002-9-113)

জযকান্ত মিশ্ৰ বঁনাম ৰাজ্য সৰকাৰ বিঁহাৰক মামিলামে নিৰ্ণয দৈত মাননীয উচ্চ ন্যাযালয পটনাক তত্কোলীন মুখ্য ন্যাযাধীশ ন্যাযমূৰ্তি ৰবি এস ধৱন অা ন্যাযমূৰ্তি আৰ.এন.প্ৰসাদক পীঠ কহনেথি জে ৰাজ্য সৰকাৰ ৰাজভাষা,ৰাষ্ট্ৰভাষা মাতৃভাষাক বিভেদকেঁ নহি বূঁঝি পাবিঁ ৰহল অছি । সংবিঁধানক অনুচ্ছেদ ২৯০(ক)মে স্পষ্ট কএল গেল অছি জে প্ৰত্যেক ৰাজ্য সৰকাৰ এৱম্ স্থানীয নিকায এ সুনিশ্চিত কৰত জে ভাষাযী অল্পসংখ্যক

সম্প্রদাযক ৰ্ঠাকেঁ ঋপন মাতৃভাষামে প্রাথমিক শ ক্ষা নেৰ্াক সুরিধা হোএ। সুদা এহিঠাম তঁ ৰাজ্য সৰকাৰ মৈথিনীক মান্যতেপৰ রিরাদ ঠাঢ় কএ দেনে ঋছি ঋা তাহি নেন ন্যাযানযমে গনত তথ্য ৰাখন গেন ঋছি ঋা সহী ৰ্াতকেঁ ন্যাযানযক পৗঁঠিসঁ দূৰ ৰখৰ্াক প্রযাসমে সংরঁধিত পৰিপত্রক সহী ৰূপ ন্যাযানযমে ৰাজ য সৰকাৰ নহি দেনক ঋছি । ঠাৰিসান ধৰি ৰাজ্য সৰকাৰ এ ি মামিনামে ন্যাযানযমে ঋপন জৰ্াৰ্ নহি দাখিন কেনক । ন্যাযাধীশ মহোদযক দৰ্াৰ্মে জখন ও জৰ্াৰ্ দেনক তঁ ওহিমে গনত-সনত ৰ্াত কহন গেন । ৰাজ্য সৰকাৰক হিসাৰেঁ মৈথ নী ভাষাক মাধ্যমসঁ প্রাথমিককক্ষাক ৰ্ঠাসভকেঁ শিক্ষা দেৰ্ জৰূৰী নহি ঋছি কাৰণ সৰকাৰ দ্বাৰা জাৰী কএন গেন পৰিপত্রকসঁ এহি নেন নির্ধাৰিত মৈথিনীক ঋহর্তা সমাপ্ত ভএ গেন ঋছি ।

ন্যাযমূর্তিনোকনি এ স্পষ্ট ঋাদেশ দেননি জে মৈথিনীভাষী ৰ্ঠাকেঁ ঋপন মাতৃভাষামে শিক্ষা নেৰ্াক পূর্ণ ঋধিকাৰ ঋছি। সংরিধানক ঋনুচ্ছেদ ৩৯০ক ক ঋনুসাৰ মৈথিনীভাষী প্রত্যেক ৰ্ঠাকেঁ প্রাথমিককক্ষা ধৰি মৈথিনীমে শিক্ষা নেৰ্াক হেতু াজ্য সৰকাৰ র্যৱস্থা কৰৰ্াক হেতু ৰাধ্য ঋছি । সৰকাৰক সংরৈধানিক দাযিত্ব ঋছি জে তকৰ র্যৱস্থা কৰএ । ওসভ গহো স্পষ্ট কেননি জে এহিসঁ হিন্দীক মহত্ব কোনো তৰহেঁ কম নহি হোএত ঋা ৰাষ্ট্রভাষাক ৰূপমে হিন্দীক স্থান ঋা মাতৃভাষাক মহত্বমে কতহু রিৰোধাভাষ নহি ঋছি । মাননীয ন্যাযাধীশ নোকনি এহি ৰ্াতকেঁ সংজ্ঞানমে নৈত স্পষ্ট কেননি জে সৰকাৰক কহৰ্ ঠী নহি ঋছি । ৰাজ্য সৰকাৰ দ্বাৰা ন্যাযানযমে মৈথিনী ভাষাক প্ তি ভেদভার কৰৰ্াক প্রযাস নিৰন্তৰ কএ দেন গেন । মাননীয ন্যাযাধী

নোকনি অপন আদেশমে স্পষ্ট কেননি জে ৰাজ্য সৰকাৰক কোনো এহন কাজ জাহিসঁ মৈথিলী ভাষাক মহত্ত্ব কম কএল জাগত অছি,অসংবৈধানিক অছি । ন্যাযালয দ্বাৰা আৱেদনকৰ্তাক যাচিকা স্বীকাৰ কএ লেল গেল ।

বিনয কুমাৰ মিশ্র বনাম ৰাজ্য সৰকাৰক মামিলামে মাননীয উচ্চ ন্যাযালয বিঁহাৰ,পটনাক সমক্ষ বিহাৰ ন ক সেৱা আযোগ পটনামে মৈথিলী বিষযকেঁ লোক সেৱা আযোগকক পৰীক্ষাসঁ হটা দেবাল মামিলা উঠাওল গেল ছল। ৰাজ্য সৰকাৰ মৈথিলীকেঁ উপৰোক্ত পৰীক্ষাসঁ মাত্র এহিলেল হটা দেলক জে একটা অন্য মামিলা(ৰাকেশ কুমাৰ বনাম ৰাজ্য সৰকাৰ(C.W.)C NO 6582/1981) লংবিত ছল । মাননীয ন্যাযালযক খংডপীঠ ৰাজ্য সৰকাৰক আশযপৰ প্রশ্নচিন্হ লগবৈত স্পষ্ট কেননি জে ৰাজ্য সৰকাৰ অনাৱশ্যক হড়বড়ীমে ও গলত আদেশ পাৰিত কেলক । ৰাজ্য সৰকাৰ একটা অন্যভাগ অধিকাৰীক মাৰফতসঁ অপন জবাব দেলক । ন্যাযালযক জবাবমে কহল গেল জে মূল অভিলেখ জাহি আধাৰপৰ আযোগমে সে মৈথিলী ভাষাক মান্যতা দেল গেল ছল, নহি ভেটি ৰহল অছি । মামিলাক গহন অধ্যযনক বাদ মাননীয ন্যাযালয আৱেদনকেঁ স্বীকাৰ কৰৈত ৰাজ্য সৰকাৰকে আদেশ দেলনি জে বিহাৰ লোক সেৱা আযোগ পূৰ্ব্বস্থিতি বহাল কৰএ ।

মৈথিলীসঁ সংবঁধিত আনো-আনো মামিলামে ৰাজ্য সৰকাৰক ৰুখি কমোবেস ওহনে ছল । মৌলিক দস্তাবেজ ঁ ন্যাযালযমে নহি দেল জাগত ছল,কিছু-কিছু কহি মামিলাকেঁ

নষ্টকাৰ্ঁক প্রযাস কএন জাগত ছন । ঙচ্চ ন্যাযানযমে জখ ৰাজ্য সৰকাৰ হাৰি জাগত ছন তঁ তকৰ ৰিৰুদ্ধ ঙচ্চ্তম ন্যাযানযমে ঋপীন কএ দেন জাগত ছন জাহিসঁ মামিনা নষ্টকন ৰহন । ঙচিত সমযপৰ ন্যায নহি ভেন । ঋঁততোগল্বা,জখন এহিসভ মামিনামে জীত ভেরো কএন তঁ ওকৰা নীকসঁ নাগূ হি কএন গেন। সোচন জা সকৈত ঋছি জে ৰাজ্য সৰকাৰক এহন ৰুখিক কাৰণ কী ছন?

মাতৃভাষামে তকনীকী শিক্ষা

ভাৰত সৰকাৰক নৰীন শিক্ষা নীতিমে মাতৃভাষামে শিক্ষাপৰ ৰিশেষ জোৰ দেন গেন ঋছি । কিছুদিন পূৰ্ব মধ্যপ্রদ শ সৰকাৰ দ্বাৰা হিন্দীমে প্রথম ৰর্ষ এমৰীৰীএসক শিক্ষা প্রা ংভ কএন গেন ঋছি । ঋাঠৰিভিন্ন ভাৰতীয ভাষা(তমিন,তেনগু,মনযানী,গুজৰাতী,মৰাঠী,ৰাঁগ্না,হিঁদী ঋা ঋসমিঋামে গজীনিযৰিংগক পঢ়াগক ওৰিঋান কএন জা ৰহন ঋছি । নীষ্ট ঋা যূজীসী দ্বৰা ঋাযোজিত পৰীক্ষা ৰাঁৰহষ্টা ভাৰতীয ভাষামে দেৰাঁক ৰ্যৱস্থা ভেন ঋছি । এহিসভসঁ স্পষ্ট ঋছি জে ৰর্তমানমে কেন্দ্র সৰকাৰক নীতি মৈথিনীক হেত্তু ঋনুকূন ছি । জৰুৰী এহি ৰাঁতক ঋছি জে হমসভ ঋপন-ঋপন ঘৰমে ৰঁচাসভক সঁগে মৈথিনী ৰাঁজী জাহিসঁ ও সভ ঋপন মাতৃভাষাকেঁ ৰূঁঝথি ঋা ওকৰা প্রতিএ সম্মানক ভাৱ ৰাখথি । তখন ি

সঁরিধান ঋা কানূনক মদতি নএ মৈথিনী ভাষাক ঙচিত স্থান ভেটিঁ সকৈত ঋছি । তাহে নেন হমৰা নোকনিকেঁ সজগ হোএৰ্ঁ জৰুৰী ঋছি । নরপীঢ়ী জখন মৈথিনী জানত,ওহিমে ৰূচি ৰাখত তখনহি ওকৰ ঋাগূ ভরিষ্য নীক ভএ সকৈত ঋছি ।

ধ্ননিঋাক তমাম রিকসিত দেশসভ ঋপন রিদ্যার্থীনোকনিকেঁ তকনীকী ঋা রিজ্ঞানোক শিক্ষা ঋপন ভাষামে দৈত ছথি । জর্মনী,জাপান,ৰূস, চীন সভ ঋপন ভাষামে শিক্ষা দএ কতেক রিকাসিত ভএ গেন । হমৰা নোকনিকেঁ এহি ৰাঁতসঁ প্রেৰণা নেৰাঁক চাহী । কোনো রিদেশী ভাষা সিখরাঁমে কোনো ৰহেজক জৰুৰতি নহি ছৈক । মুদা ঋপন মাতৃভাষাক পহিচান ঋা সম্মান ঋরঁম্র রঁনওনে ৰহী ।

মৈথিনীক ঋপন স্বতংত্র নিপি তিৰহুতাক্ষৰ

মৈথিনীক ঋপন স্বতংত্র নিপি ঋছি । মৈথিনী ভাষ ক ঋপন নিপি ছৈক জকৰা রিভিন্ন নামসঁ ঋভিহিত কএন জাগত ছৈক-মৈথিনী নিপি,মৈথিনাক্ষৰ,মিথিনাক্ষৰ কিন্তু ও ৰ ঙচিত নাম ছৈক তিৰ্হুতা,যদ্যপি কোনো ঋনভিজ্ঞ সজ্জন একৰা ৰঁঙনাক রিধৃত ৰূপ ঋথরা রিঁহাৰক ওঝা ব্রাঁহ্মণনোকনিক দ্বাৰা মুখ্যত প্রয়োগ কএন জাএ ৰাঁনা ওঝা নিপি সেহো কহনে ছথি । ত হুঁতা নামসঁ জ্ঞাত হোগত ঋছি জে ও নিপি তিৰহুত দেশক থিক তথা একৰ রিকাস তীৰভুক্তি রা তির্হুত নামক ব্যরহাৰ ঋাৰম্ভ ভেনাক

পশ্চাত পূর্ণতাকেঁ প্রাপ্ত ভেন হোএত । ৰঁাত দিন ধ ি এহী নিপিমে মৈথিনী নিখন জাগত ৰহন । হমৰা মোন খছি জখন হম ৰঁচা ৰহী তঁ নোত-পিহানী তিৰাতেমে নিখি পঠাওন জাগত ন । সভাগাছী ৰা ঘৰকথাসঁ ৰিঁখাহ ঠীক ভেনোপৰ সিদ্ধান্ত তিৰাতেমে নিখন জাগত চন। মুদা খাৰঁ তঁ প্রাযঃ ওহোসভ নুপ্তপ্রায ভএ গেন খছি ।

জযকান্তৰাৰূ তিৰাতাক্ষৰক প্রচাৰ-প্রস ৰ হেতু ৰঁাত প্রযাস কেননি । তিৰাতাক্ষৰক ৰর্ণমানা পোথীক হজাৰো প্রতি চাপি কএ ৰঁটনেনি । খাৰো কৈকগোটে এহি দিশামে প্রযাস কেননি। **খাধুনিক সমযমে খাদৰণীয গজেন্দ্র ঠাকুৰজী এহি দিশামে খদ্ভুত কাজ কেননি খছি । ও কংপ্যূটৰ হেতু তিৰাতাক্ষৰক ফান্ট তৈযাৰ কৰৰাঁ কতেকো পোথীকেঁ তিৰাতাক্ষৰমে চপননি খছি জে ৰিদেহক পেটাৰমে উপনৰ্ধ খছি খা ডাউননোড কএন জা সকৈত খছি।**

এতেক প্রযাসক খছৈত তিৰাতা নিপিক উপযোগ সামান্য ৰূপে নহি ভএ ৰহন খছি । গসকূনসঁ নএ কএ ৰিশ্বৰি ্যানয ধৰিক মৈথিনী পাঠ্যক্রমমে তিৰাতা নিপিমে যদি পুস্তকসভক উপযোগ হোগত তঁ কম সঁ কম মৈথিনীক খধ্যাপক/প্রা ্যাপক নোকনি তিৰাতা নিখৰাঁ/পঢ়ৰাঁমে নিষ্ণাত ৰহিতথি খা ানকাসঁ ৰঁাত ৰাস ৰিদ্যার্থীসভমে এ ক্ষমতা ৰিকসিত হোগত । সে তঁ তখনে হোগত জখন কি মৈথিনীক টৈকমটৰূক নির্ধাৰণ কেনিহাৰ সমিতিক সদস্যনোকনি এহিমে ৰুচি নিতথি । মুদা সাগত ও সভ দেৱনাগৰী নিপিক উপযোগ কৰৰঁ ৰেঁসী পসিঁদ কেননি । তকৰ

পৰিণাম সামনে অছি । ভাৰত সৰকাৰক শিক্ষা মংত্ৰী একটা সংসদীয প্ৰশ্নক উত্তৰমে সংসদমে কহনেনি জে মৈথিনী ভাষাক অ ন স্বতংত্ৰ নিপি নহি অছি । তকৰ ৱাঁদ জখন একৰ ৱিৰোধ ভেন, ৎনকা সহী জনতৱঁ দেন গেননি তঁ একটা মৈথিনী ভাষা অা ওকৰ নিপিক প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰ অা সংৰক্ষণ নেন প্ৰতিৱেদন ৱঁনেৱাঁক নেন সমিতি ৱঁনন ।

ওকৰ প্ৰতিৱেদন ভাৰত সৰকাৰক শিক্ষা মংত্ৰানযকেঁ ভেটি চুক অছি । সমিতি কে মহত্ত্বপূৰ্ণ সিফাৰিশ অছি:

1. দৰভংগামে কোনো একটা ৱিশ্বৱিদ্যানয (কামেশ্বৰ সিংহ সংস্কৃত ৱিশ্বৱিদ্যানয ৱা ননিত নাৰাযণ মিথিনা ৱিশ্বৱিদ্যান) মে নিপি অা পাণ্ডুনিপি কেংদ্ৰ স্থাপিত কৰৱঁ ।

2. ভাৰতীয ভাষাক প্ৰৌদ্যোগিকী ৱিকাস (টীডীঅাইএন) দ্বাৰা মিথিনাক্ষৰক যূনিকোড নিপি সঁ সংৱঁধিত কাজক শীঘ ৰ সমাপন অা...

3. মিথিনাক্ষৰ নিপি পঢ়েৱাঁক নেন শ্ৰৱ্য-দৃশ্য শ ক্ষণ সামগ্ৰী তৈযাৰ কৰৱঁ।

দেখা চাহী জে এহি অনুশংসা কাৰ্যান্বযন কহিঅা ধৰি হোগত অছি ।

তিৰহুতাক্ষৰ ছোড়ি দেৱনাগৰী নিপিমে মৈথিনী নিখৱাঁ নিৰ্ণয মৈথিনীক হেতু ৱঁহুত হানিকাৰক সাৱিঁত ভেন। দেৱনাগৰী নিপিমে নিখন জেৱাঁক কাৰণে মৈথিনীক স্বতংত্ৰ ভাষাক ৰূপমে মান্যতা দেৱঁএমে কতেকো মৈথিনী ৱিৰোধী নোকনিকেঁ অৱসৰ

ভেষ্টি গেলনি আ মৈথিলীক সংঘর্ষ বেঁসী কঠিন ভএ গেল ।

মৈথিলী একটা স্বতন্ত্র ভাষা থিক

এতবাঁ কহবঁ আৱশ্যক বুঝাগছ জে আগ-কাল্হি মৈথি ী দেৱাক্ষৰমে লিখল জাএ লাগল অছি তথা বিঁহাৰ সৰকাৰক ভাষানীতিক কাৰণ ও ভ্ৰান্তি হোএবাঁক অৱসৰ ভেটৈত ছৈক জে মৈথিলী হিন্দীসঁ বেঁসী আৱ বঁগলা-অসমিআ-ওড়িআসঁ ম মিলৈত অছি । আধুনিক জীৱনক আদান-প্ৰদানও দেশক যাতাযাত এবং ৰাজনীতিক ধাৰাসভক কাৰণ ভাষা-ভাষামে ভেদ কম ভেল জাগছ বিশেষতঃ হিন্দী বঁগলা আদি অধিক উন্নত ভাষাসভক সমকক্ষ মৈথিলী আদি কম উন্নত ভাষা ভ্ৰান্ত স্থিতি উৎপন্ন এ সকৈছ । কিন্তু তথ্য তঁ তথ্যে ৰহত-মৈথিলী একটা স্ তন্ত্র ভাষা থিক।

এহি সংবঁধমে গ্রিঅর্সন সাহেবঁক উক্তি বঁনত প্ৰাসাংগিক অছি-

ও(মৈথিলী) উত্তৰ পশ্চিম প্ৰান্তক(আধুনিক উত্তৰ প্ৰদেশক)হিন্দীক বৰ্গক অপেক্ষা বঁগলা বৰ্গসঁ বেঁসী নিকট অছি । বঁগলা,উড়িআ এবং অসমিআ জকাঁ ও সাক্ষাত প্ৰাচীন মাগধী প্ৰাকৃতসঁ বঁহৰাএল থিক-প্ৰায়ঃ সভসঁ বেঁসী লগসঁ বঁহ ◌াএল থিক,তথা এহি তীনূ ভাষাসঁ একৰা ৰূপাৱলীমে ততেক অধিক সাম্য

ঠৈক জে চাৰু ভাষাক একটা সম্মিনিত ব্যাকৰণ বঁনাওন জাএ সকৈছ।

(মৈথিনী সাহিত্যক ওতিহাসসঁ উদ্ধৃত(পৃ০২২)

মিথিনা-মৈথিনীকেঁ মেটা দেবঁ সহজ নহি ঠৈক

কিছুগোটে ও প্ৰচাৰ কৰৈত ৰহৈত ছথি জে মৈথিনী আৰঁ বিলুপ্ত ভাষা ভেন জা ৰহন অছি। ও কোনো তৰহেঁ সহী ন ি অছি। মিথিনামে ৰহনিহাৰ আ প্ৰৱাসী নোকনি জে সমাজক গৰীবঁ,পিছড়ন বৰ্গকক ছথি সে মৈথিনীএ বঁজৈত ছথি আ বঁজৈত ৰহতাহ। সমস্যা কিছু উচ্চ বৰ্গক ছনি জে ও সভ আধুনিকতা আ সংপন্নতাক কাৰণে মৈথিনীমে বাঁজবঁ অপন অপমান বুঁঝৈত ছথি। অপন বঁচ্চাসভকেঁ মৈথিনী নহি সিখা পৰৈত ছথি। জে কাজ পৰিবাৰক ঠৈক সে ওসকূন থোড়বেঁ কৰত? পৰিণাম ছি জে আগ ওসকূন,কানেজমে মৈথিনীক শিক্ষক তঁ ছথি,মুদা বিদ্যাৰ্থীএ নহি ছথি।

এহিসভ পৰিস্থিতিক অছৈত মৈথিনী আবাঁদ ছথি আ হবেঁ কৰতীহ। তাহি হেতু জয়কান্ত বাঁবূঁক কথন ধ্যান কএন জাএ-

"মিথিনা-মৈথিনীকেঁ মেটা দেবঁ সহজ নহি ঠৈক। ওকৰ জড়ি ততেক পসৰন, ততেক গহীঁৰ ঠৈক জে থোড় বঁদত কান-প্ৰৱিক্ষি পড়নে, কনেক-মনেক বিঁহাড়ি-পাথৰ ভেনে ও উখড়ি নহি

সকৈত অছি।" (কষ্টকমে মিথিলা-ঙৎকেন সমাজক অধিৱেশনমে জযকান্তৰাঁৰূ দ্বাৰা দেন গেন ভাষণসঁ ঙদ্ধৃত)

ঙপসংহাৰঃ

নিশ্চিত ৰূপসঁ জযকান্ত ৰাঁৰূ মৈথিনীক হেত্তু জে কিছু কএ সকনাহ সে কেনাহ । মৈথিনীক প্রতিএ এহন সমর্পণ ভাৱ হুনকামে অপন পূর্ৱজেসঁ প্রাপ্ত ভেন ছননি । হুনক কৈক পুস্ত এক সঁ এক ৱিদ্বান তঁ ছনাহে,মৈথিনীক হেত্তু পূর্ণতঃ সমর্পিত ৰহন ছনাহ । তেঁ নেনে সঁ হিনকোমে ও সংস্কাৰ ছননি জে মৃত্যুপর্যঁত ৱঁনন ৰহননি । আগ জখন হমসভ হুনকৰ জন্ম শতাব্দী মনা ৰহন ছী,হুনকৰ ঋৃতিসভক সংস্থৰণ কএ ৰহন ছী,তখন হমৰা সভকেঁ সোচৱাঁক প্রযোজন অছি জে কোন তৰহেঁ হুনকৰ মৈথিনীক পুনর্জাগৰণক স্বপ্নকেঁ সাকাৰ কৰী । মাতৃভাষামে শিক্ষাক মহত্ত্ব ও জনৈত ছনাহ । তেঁ তাহি হেত্তু ও প্রৱন সংঘর্ষ কেনাহ । হুনকা নগননি জে ৰাজনীতিক সমর্থন আ সহযোগক ৱিঁনা এহি নক্ষ্যকেঁ প্রাপ্ত কৰৱ সংভৱ নহি অছি। তেঁ মিথিনা ৰাজ্যক নির্মাণ হ ত্তু চনি ৰহন আন্দোননক সমর্থন কেনাহ,ওহিমে সম্মিনিতো েনাহ । মুদা অখন ধৰি হুনকৰ ও স্বপ্নসভ সাকাৰ নহি ভএ সকন ।

জীৱনমে সফনতা-অসফনতা নাগনে ৰহৈত অছি ।

জে চঢ়ৈত ঋছি,সএহ খসিতো ঋছি । ও ৰ্হত কিছু কএ গেলাহ ঋা ৰ্হত কিছু ঋাগূক পিঢ়ীক হেতু কৰৰাঁক লেল ছোড়ি গেলাহ । ঞ্ৰ কহৰাঁক প্ৰযোজন নহি ঋছি জে চাহে মৈথিলীকে শিক্ষাক মাধ্যমক ৰিষয হোএক,চাহে মিথিলা ৰাজ্যক নিৰ্মাণ ৰাঁত হোএক,ঞ্ৰ সভ তাধৰি সংভৱ নহি হোএত জাধৰি ঋপন সমাজক সভ ৰৰ্গ,সম্প্ৰদায ঋা জাতিক লোক এহি ঋান্দোলনকেঁ ঋপন ৰূঝি একৰা সফল কৰৰাঁক হেতু প্ৰযত্নশীল নহি হেতাহ । ওনা দেশমে কানূনক ৰাজ্য ঋছি । মৈথিলী ভাষা ঋাৰ্ঠ সংৰিধানক ঋাঠম সূচীমে ঋাৰিঁ গেল ঋছি । ককৰো কানূন সম্মত কৰ ডপযোগসঁ ৰোকল নহি জা সকৈত ঋছি। **মুদা পহিলেসঁ লি গেল ধাৰনা জে ঞ্ৰ জাতি ৰিশেষক ভাষা থিক,তকৰা মেটাএৰ্ ৰ্হত জৰূৰী ঋছি। ক্ষেত্ৰীযতা ঋা জাতিগত সংকীৰ্ণতাসঁ জাধৰি হমৰা লোকনি ডুপৰ নহি ডঠৰ্,তাধৰি মৈথিলীক সহী মানেমে ৰিকাস সংভৱ নহি ঋছি ।** কিছু দিনসঁ ঋংগিকা,ৰজ্জিকাকেঁ মৈথিলীসঁ পৃথক ভাষা সাৰিত কৰৰাঁক কুচেষ্টা ভএ ৰহল ঋছি । মৈথিলীসঁ জুড়ল ঋধিকাংশ সংস্থাসভমে গুটৰঁদী ভৰল ঋছি । ৰেঁসক এহিসভসঁ কিছুগোটেক স্বাৰ্থপূৰ্তি হোএত হোনি ,মুদা মৈথিলী ভাষাক ঋহিত ভএ ৰহল ঋছি । এহিমে ৰাজনীতিক কাৰণ তঁ ঋছিএ,ঋাৰো-ঋাৰো কাৰণসঁ হমসভ সহী দিশামে নহি ৰঁঢ়ি পাৰিঁ ৰহল ছী । জৰূৰী ঋছি জে সমাজক সভঋংগক লোককেঁ ঋাপসমে জোড়ল জাএ,সভকেঁ ডচিত সম্মান ঋা ঋধিকাৰ দেল জাএ,তখনহি জযকান্ত ৰাৰূক স্বপ্ন সাকাৰ ভএ সকতনি। তখনহি মিথিলা ৰাজ্য ৰনি সকত। সহী মানেমে মৈথিলীক ডচিত স্থালো তখনহি ভেটি সকত । ঋাশা কৰৈত ছী জে ৰিদ্বান লোকনি এহি ৰিষযপৰ ঋৰশ্য চিতন-মনন কৰতাহ

ত্থা মৈথিনী আন্দোলনমে সমাজক সভরর্গক নোককেঁ জোড়ৰাঁমে সফন ভএ সকতাহ। নিশ্চয ও মৈথিনী ভাষাক হেত্তু স্বর্ণিম দিন হোএত।

ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র mishrarn@gmail.com

m-9968502767

সঁদর্ভ:

1.জযকান্ত জযন্তিকা-সঁপাদক-শ্রী গোরিন্ ঝা

2.মৈথিনী সাহিত্যক ওতিহাস-নেখক ডা. জযকান্তমিশ্র

3.Jaykant Mishra-Selected writings on Maithili Literature

4.Blog of Dr Dhanakar Thakur

5.Jaykant Mishra Jayakant Mishra - Wikipedia

https://en.wikipedia.org/wiki/Jayakant_Mishra

6. anadianant.uk

https://anadianant.uk/

ঋপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঔ।**

২.৪.ৰোশন জনকপুৰী- সমযকে কথা

ৰোশন জনকপুৰী

সমযকে কথা

"ভাগ ন ৰে ৰোঁওৰহৰা ! ঋযনৌ ৰাঁপ স্বন্ ।"- ঋংগনা ঋাগূ ে সড়কপৰ ৰুকন গাড়ীমে স ঙতৰৈত সেনাকে জত্থো পৰ নজৰ পৰিতে পষ্টিযা ৰীনৈত ৰূঁ ঢ়িযা মধ্ধিম স্বৰমে ঠিঠিয নৈ । মঠন্ত্রা পৰ স ৰোহিত ৰাঁৰী দিস ছড়প' ঠাহনকৈ, ম্বদা সৰকাৰী গ নী ওকৰা মৌকা নগঁ দেনকৈ । গোনী ৰোহিতকে পিষ্ঠী ছেদৈত কৰ্ঠীকে ষ্টাষ্ট ছেদৈত মকৈৰাঁৰীমে কতৌ হেৰা গেনৈ । ৰোহিত মঠন্ত্রেকে নিষ্ঠামে গ্ৰৈক গেন । ৰূঁঢ়ৰাঁ ম্বদা মকৈৰাঁৰীমে ছড়প'মে সফন ভ'গেন । ও সেনাকে একতৰফী ধ্যানকে ফযদা ঙঠৌনক । ঋংগনামে ৰৈঁসন ৰূঁঢ়িযা ঋা ভন্সা ঘৰক খ্লহাগৰ পৰ ঠাঢ় ওকৰ ৰেঁষ্টীকে জেনা ৰঁকঝড় নাগগ গেন ছনৈ ।

সেনাকে জত্থো ফাযৰ কৰৈত মকৈৰাঁৰী দিস দৌগন ।

কহ্যাঁ খ্ৰন বূঁঢ়ৰাঁ দৌগৈত ৰহৈতে ত ৰাঁগঠ জাগত । মুদা ূঢ় দেহ ৰেঁসী দূৰতক দৌগ নগঁ মকনে । ওদ্ৃ পৰ হঁফৰীকে ৰিঁমাৰী । বূঁঢ়ৰাঁ মকৈৰাঁৰীকে ওগপাৰ খাগৰ পৰ একষ্টা জিনেৰীকে গাছ নিঠা ৰেঁস গেন খা ঘেৰা গেন খা মাৰন গেন । খংগনামে বূঁঢ় যা কে ত খানী খ্ৰাজে মুনাযন ৰহে । ও ত' জগতা কহনকৈ জে 'মৰৰাঁ মুন ককো কে মাগৰ দেনকৈ', তৰঁ ও দৌগন ৰহৈ । মেনাকে দূষ্টা জৰান বূঁঢ়ৰাঁকে নাশকে ভঠযনে গাড়ী দিস ন'জাগত ৰহৈ । বূঁঢ়ৰাঁকে খাঁগখ খুননে ৰহৈ, ভয মিশ্ৰিত, দৰ্দ ম ঠিযাৰন । খাগূ-পাছ্ৰ ডোনৈত গৰ্দন দিস বূঁঢ়িযাকে ধ্যান গেন ৰহৈ । ওকৰা এক ক্ষণকে নেন বূঁঝযনৈ জেনা বূঁঢ়ৰাঁ ঠিযাৰনে খাঁগখ ওকৰে দিস তাগক ৰহন ছৈ । দূষ্টা খাওৰ মেনা ৰোহিতকে নাশকে মেহো গাড়ীকে পাছ্ৰ থ্ৰেনৰ পৰ কোনো ৰোঁৰা জকা ফেকনক - 'ধম্ম' । ৰোহিত দোসৰ গামক পাৰ্টী কাৰ্যকৰ্তা ছন । খা গাড়ী খাগূ ৰঁগঢ় গেন, খ্ৰোমিযা-পৰোমিযাকে মকদম্ম খা বূঁঢ়িযা খা ওক ৰেঁষ্টীকে হকৰোৰ পাৰৈত ছোগৰ ক' ।

দশ ৰৰ্ষ ৰীত গেনৈ খগ ঘষ্টনাকে । মুদা বূঁঢ়িযাকে িমাগমে খখনো ওহিনা খগছ । ৰোহিতকে পিষ্ঠী ম ৰৌছাৰ মাৰৈত নেদৃ, বূঁঢ়ৰাঁকে ভনষ্টা মূঁহে নষ্টকন খাগূ পাছ্ৰ হীনৈত গৰ্দন, ও দৰ্দ ম ঠিযাৰন খাঁগখ, জেনা খখনো বূঁঢ়ৰাঁ ওকৰে দিস তাগক ৰহন খগছ । কতেকো ৰেঁৰ, ৰাগতকে কোনো পহৰমে ও চেহা ক' ভঠন খগছ খা ৰাগত ভগৰ জগনে ৰহিগেন খগছ ।

"গে মাগ্ৰ ! খা, চাহ পী "- ভন্‌মা ঘৰ ম ৰেঁষ্টীকে খ্ৰাজ ওকৰা ৰৰ্তমানক ভুগঁযাঁ পৰ পষ্টৈক দেনক । একষ্টা নমূহৰ মাঁস খীঠৈত

ও ভন্সা ঘৰ দিস তকনক । ঋপনে গতি স পষ্টিযা ৰীনৈত ওকৰ হাথ ঋষ্মীৰ ভ'গেনে ৈ । তখনে সড়ক পৰ একষ্টা ব়ুঁলূ ৰংগকে গাড়ী ৰুকন ঋা ওহিমে স ডতৈৰ ক' ঠাগৰ গোষ্টে প্বনিসক সং গন্সপেক্ষ্টৰ ঋংগনামে ঋাযন । প্বছনক - "গনপতি মাষ্ট্সাৰ্কে ঘৰ গহে হগ কিনে ?"- ব়ুঁঠ়ৰাঁ মাস্ষ্টৰ ৰহৈ ।

ব়ুঁঠ়িযা 'হঁ মে মূঁড়ী হিনৌনক । ৰেঁষ্টী ভন্সা ঘৰকে প্পহাগৰ পকৈৰক' ঠাঢ় ভ' গেনৈ ।

"ঋহাঁ মাস্ষ্টৰ্নী সাহেৰ্নী ছী ?" - গন্সপেক্ষ্টৰ ম্বষ্কাগত ফেৰ প্বছনক ঋা জৰাঁৰ্কে প্ৰতীক্ষা ৰিঁন্ব কযনহী নমস্কাৰ সেহো কযনক ।

ব়ুঁঠ়িযা প্পন্ূ হাথ জোগৰক' নমস্কাৰক জৰাঁৰ্ দেনক ।

"হমসৰ্ গণতন্ত্ৰ দিৱসকে ঋৰসৰ পৰ শহীদ পৰিৱাৰসৰ্কে সম্মান কাৰ্যক্ৰম ৰখনে ছী । ঋপনে৷ ঋগতিযগ ত নিমন হোগতগ ।" - গন্সপেক্ষ্টৰ ৰাঁজনে ।

"হোক্তৈ । কহাঁ ৰখনে ছী ?" - ব়ুঁঠ়িযা প্বছনক ।

"থনে মে হগ । সৰেঁৰে ঠগন ঋগতী, ত নিমন হোগতগ ।" - ঋামন্ত্ৰণ পত্ৰ দৈত গন্সপেক্ষ্টৰ ৰাঁজনে ।

"হোক্তৈ, হম সৰেঁৰে পহুঁঁচ জাযৰ্ ।" -ব়ুঁঠি়যা জৰাঁৰ্ দেনক গন্সপেক্ষ্টৰ নৌষ্ট গেন ।

বুঁঢ়িয়া দেরান পৰ ষাঁগন বুঁঢ়ৱাঁকে ফোটো দিয় তকনক । গোনমোন মূঁহ আ নময়হৰ, মোষ্ট আ হঁমৈত খাঁগখৰঁনা বুঁঢ়ৱাঁ ফোটোমে ম্বমৈক ৰহন ছন ।

"গে বুঁঢ়িয়া ! অখনী হমৰাযৰঁকে গৰিযৰেঁ ছে । কহিযো জিনা জৰাঁৰকে নোকযৰঁ ফূনমানা ন'ক' অযতৌ ।" - বুঁঢ় যাকে যাদ পৰনৈ বুঁঢ়ৱাঁকে কৌঠৰ্য । ওকৰা অপন গান ভীজন ৰঁ মযনৈ । হাথ য চুনক, নোৰ অপনে মনে খাঁগখ য ষঘৈৰ ৰহন ছন । খাঁচৰ য ও নোৰ পোছনেক । "নে চাহ ।" - ৰেঁষী হাথমে চাহক গিনায পকড়া দেনকৈ তখনে । ও দেখনক ৰেঁষ্টযো কে খাঁগখ পনিযাযন ছন । ৰেঁষ্টযোকে মন শাযদ ওকৰে জকা ব্যগ্ৰ অগছ । ও ৰেঁষীকে পিঠী পৰ স্নেহ য হাথ ফেৰনক । "তোহৰ াপ বঁড়কা দৈৰঁ প্ৰৰুখ ছনৌ ।"- ওকৰ ঠোৰ বুঁদৰুঁদাযন । পছিমমে স্বৰুজক চক্কা অন্তিম যাঁয ন' ৰহন ছন ।

জহিযা য বুঁঢ়ৱাঁ ভূমিগত ভেন ছন, অহিনা স্বৰুজক চক্কা ডূগৰঁ গেনাক ৰাঁদ ন্বকম্নক অন্ধাৰ হোগত কান অৰৈঁত ছন । চাগ ৰৰ্ষক ৰেঁষী, পন্দ্ৰহ ৰৰ্ষক ৰেঁষ্টা আ ছোষ্ট ছীন খেতক জিম্মেৰাৰী বুঁঢি়য়া কে খোঁমাহ ৰঁনাদেনে ছন । তেঁ ও যৰঁৰেঁৰ বুঁঢ়ৱাঁকে ম্বাগত গাৰিএ য কৰৈত ছন - ''ৰঁজৰখম্বৰা, কোগঢ়ফূষ্টা, জম্মাক' ছোগৰ গেন, কগনা অৰেঁ ছৈ, ওময়হৰে মগৰ জাগত', এহনেএহনে । আ খংগনামে ৰৈঁযন বুঁঢ়ৱাঁ ম্বম্বাগত ৰহৈত । বুঁঢ়ৱাঁকে খংগনামে দেগখ ' বুঁঢ়িয়া আৰো খোঁমাগত -"জযৰেঁ ভিতৰী কি ৰহৰেঁ খংগনেমে, অযতৌ কহী তোহৰ প্ৰনিযৰাঁ ৰাঁপ ম্বন্‌ ত ষ্টঁও দ' পাগদ জযৰেঁ ।"

বুঁঢ়ৰাঁ মুস্কিয়াগত ৰঁজৈত -" মযা ত হওঁ হমৰ ।"

"হঁ, হঁ, হমৰা কোনো মযা দৰেগ হয যে !" - বুঁঢ়িযা খোঁস্নাগত ৰঁজিতৈ । বুঁঢ়ৰাঁ ওকৰ ৰাঁহি পকৈৰক' ভিতৰী ন' জগতৈ । ঘৰমে বুঁঢ়ৰাঁকে চ্চাতী পৰ মুঁড়ী ৰাগখ ক' বুঁঢ়িযা কতেক ৰেঁৰ কানন ৰহয - " এ্র ত ঠগন জাগ হগা এ্র ৰাঁনৰঁঠা, খেতপথাৰ, কেনা ঠনগ হগ যে হমহী জনৈ চ্চী । হম এগো মৌগী জাগত, ফেন্ব একৰা কিচ্চো ভ' গেনৈ ত হম কত্ত ভ'ক' ৰহৰঁ !"

আ বুঁঢ়ৰাঁ ওকৰা নগমে খীঠ ক' পিঠী পৰ হাথ যোহৰ'ৰৈঁত যমস্নাযন কৰৈ – খ্নিযাঁ জহানকে ৰাঁত, দেশ, যমাজ, গণতন্ত্র, জনতাকে ৰাজ, গৰিৰঁহাযৰঁকে মুক্তি, ৰর্গ যংঘর্ষ, মাওৰাদ, কীদনকীদন । বুঁঢ় যা যৰঁ ৰাঁত ত নগঁ বুঁঝৈ, মুদা এতেক জৰুৰ বুঁগস্ন জাগ জে ওকৰ বুঁঢ়ৰাঁ ৰাজাকে ৰাজকে রিৰোধমে নড়ৈ চ্চৈ আ চাহৈচ্চৈ জে জনতাকে ৰাজ হোগ, গৰিৰঁহাকে কেও খ্নঃখ নগঁ দগ ।

যৰঁৰেঁৰ এহি প্রেম প্রযংগক অর্ধ রিৰাম বুঁ ঢ়িয কে মুস্কান য হোগ । ও ত খিযাপুতাকে ভাৰ, খেতীকে ঝঝটঁ আ পনিয াকে ডৰত্রায চ্চন জে বুঁঢ়িযাকে কিঠকিচাহ ৰঁন্নাদেনে চ্চন । ওকৰ মনমে এ্র ত ৰহৈ জে বুঁঢ়ৰাঁ ওকৰে যংগে ৰহৈত, খেতীৰাঁৰী কৰৈত আ ৰাঁনৰঁঠা পানৈত ত নীক হোগতৈ, নগঁ ত ও বুঁঝৈত চ্চন ে ওকৰ বুঁঢ়ৰাঁ যমাজেকে নেন নড়ি ৰহন চ্চন । ঔপৰ য ও কতৰোঁ গৰিযৰৌ, ওকৰা অপন বুঁঢ়ৰাঁ পৰ গর্ব ৰহৈ । কতেকো ৰেঁৰ অধ্ৰতিযামে ঔগঠক' ও, যুত্তন বুঁঢ়ৰাঁকে মুঁহঠ ন একটঁক নিহাৰৈত চ্চন । গোনমোন মুঁহঠানমে বুঁঢ়ৰাঁকে মোটঁ আ নম্হৰ

খাঁওগখ মনেনোমে হঁমৈত বুঁঝাগ ওকৰা। কতেকৰেঁৰ ভোড়ঢ় যামে খহৰৌখে বুঁঢ়ৰাঁ ৬ঠৰেঁ ছনৈ ওকৰা। মঙ্কাগত গম্ভীৰ জৰ খা ভাৰ ম কহৈ ছনৈ - "হমৰ ত কোন ঠীক। নৌহঁযো মকৈ ছী, নহিযো নৌহঁ মকৈ ছী। ও্ৰ ৰেঁহঁা-ৰেঁহী, ঘৰণ্বখাৰ মৰঁ তো ে জিম্মা ছৌ ৰুথাৰাঁনী। জাৰেঁ তক জীত নওঁ হোতৈ, নড়াও্ৰ চনতৈ। মাথীমৰঁ খযতৌ ত মহযোগ কৰিযহী।" - বুঁঢ়ৰাঁ ওকৰা ছা ী ম নগৰেঁ খা মকৈ ৰাঁৰীমে হেৰা জাগ। ও খনমনাযনমন ৰৈঁমনে ৰহিজাগ খযোৰা পৰ, ভোৰকা ঠক্কা ভুগ'তক, জাৰেঁ তক ওকৰ ৰেঁহী চাহে ৰেঁহঁা গৌওক নওঁ দওগ।

বুঁঢ়ৰাঁকে মৰনাকে কিছু দিনতক ত জেনা মমযে মন্ন ভ'গেন হোগ বুঁঢ়িযাকে নেন। কিছু দিন ত ও ৰঁদহৰাম জকা ৰহন। এক দিন নৱকম্মক খহাৰমে চাগৰ গোহঁে মকৈ ৰাঁৰী ম খঁগনামে খযনৈ। বুঁঢ়িযা খকচকাযন খা ডেৰাযন মেহো। মদা একহঁা খধৰঁযম পৰুষ ৰাঁজন - " ভাৰ্ডজূ ! নওঁ ডেৰাৰ্ড, হমমৰঁ মাম্লাহেৰেঁ ে মাথী ছী। ৰাগত ভওৰ ৰহৰঁ, ভোৰে চগন জাযৰঁ।"

বুঁঢ়ৰাঁ মোন পওৰ গেনৈ বুঁঢ়িযাকে -"মাথীমৰঁ খযতৌ ত হযোগ কৰিযহী।"

"খানা খ'ৰেঁ কি ন ?" -বুঁঢ়িযা পছনেক।

"হঁ, হমমৰঁ দিনে ম ভুখনে ছী।" - ও খধৰঁযম ৰাঁজন।

বুঁঢ়িযা খানা ৰঁনযনক খা খুখযনক। খধৰতিযা তক ও খধৰঁযম, বুঁঢ়িযা, ওকৰ ৰেঁহী, ৰেঁহঁা ৰঁতিযাগত ৰহনে। ঘৰণ্বখাৰকে ৰাঁত, দেশৰিদেশ, ৰাজা, ৰাজনীতিক

পার্টীসবঁ, ধনীগৰীবঁ, গণতন্ত্র, জনতাকে ৰাজ, খ্রনিযাঁজহানকে ৰাঁত। ওহিনা জেনা ওকৰ বূঁঢ়ৰাঁ ৰঁতিযাযন কৰৈ। ওকৰা বূঁঢ়ৰাঁ মোন পগৰ গেনৈ। মনকে ভীতৰ ৰঁফঁ জেনা ঠূঁগষ্ট ৰহন ছন। জমন সময জেনা পিঘৈন ৰহন ছন। ও খাঁচৰক কোৰ স নোৰ পোছনেক।

"ভার্ডজূ, দাজূ মহান ছেনৈ। গৰীবঁগ্রৰুৰাঁকে খাতিৰ শহীদ ভ্যা'গেনৈ। হমসবঁ ত মূৰুখ গৰীবঁ কিসান ছেনিযৈ। দাজ্বএ হমৰাস কে সিখেনকৈ। হমসবঁ নড়ৰৈঁ ভার্ডজূ! জাৰেঁতক দেশমে গণতন্ত্র খা ওতৰেঁ নগঁ জনতাকে ৰাজ নগঁ এতৈ, হমসবঁ নড়ৰৈঁ। চাহে জত্ত্বে শহীদ হোৰঁ' পৰগ। দেখৈ ছী ভার্ডজূ! হমৰসবঁকে পার্টী এক দিস ছৈ খা ৰাঁকীসবঁ দোসৰ দিস। ওকৰাসবঁকে গৰীবঁ জনত কে কোনো মতনবঁ নগঁ ছৈ। সবঁ ৰাজাকে দাস ভ' গেন ছৈ খা রিদেশীকে দনান। নেকিন জনতাকে খাগূমে কিও নগঁ ট্টিকতৈ। দেখৰেঁ ভার্ডজূ, এক ন এক দিন গৰীবঁ জনতাকে ৰাজ খযৰেঁ কৰতৈ ....।"- খধৰঁযসূ ৰঁজৈত জা ৰহন ছন। বূঁঢ়ৰাঁকে স্মৃতি বূঁঢ়িযাকে ভীতৰ স খার্দ্র খা ডদ্দিগ্ন ৰঁনাৰহন ছন। ৰেঁৰৰেঁৰ নোৰাগত খাঁগখ পোছৈত বূঁঢ়িযা ৰাঁজন - "ৰাগত ৰেঁসী ভ'গেনৈ ৰৌখা। জার্ড সূতৃগ' সবঁ গোৰে, ফেন্ন ভোৰে জাদূ পৰত।"

ও সবঁ সূত' চগন গেন। ওগ ৰাগত খযোৰে পৰ সত্ত্বন বূঁঢ়িযা খন্থাৰেমে নিঃশব্দ স্বৰূঁগকস্বৰূঁগক ক' খূৰঁ কানন। কৰ মন ভগৰ বূঁঢ়ৰাঁকে স্মৃতি চিত্র ভৰন ছন।

খন্থৰৌখেমে বূঁঢ়িযাকে ফূসফূসাগত স্বৰমে কেও ডঠৌনকৈ - " ভার্ডজূ, হমসবঁ জাগছী। দাজূ ত শহীদ ভ্যা' গেনৈ। ভ্র নৌষ্ট

কে ত নওঁ খ'তৈ । নেকিন হমসবঁ খহীঁকে ধীযাপ্বতা ছী । জখনী জৰুৰী পৰত, জগতাকে খ্বখাৰা খৰঁৰ পঠাযবঁ । ড পার্টীকে খাদমী ছৈ । হমসবঁ এমহ্ৰেওমহ্ৰে ঘূমৈত ৰহৈ ছী ।"- খধৰঁয ৃ প্বৰুষ প্ৰণাম কযনক খা চাৰুগোষ্টে মকৈৰাঁৰীমে পৈসগেন । বুঁঢ় যা ৰঁগত দেৰ তক খযোৰে পৰ ৰৈঁঘন ৰহিগেন । স্বৰুজকে ে চক্কা প্বৰুৰঁমে ডগ' নাগন ৰহৈ । ও দেখনক, মোষ্টকা খা হঁঘৈত খাঁগখৰঁনা বুঁঢ়ৰাঁ ফোষ্টোমে ম্বক্কা ��হন ছন ।

পতা নওঁ কিযা, ওগ দিন ঘ বুঁঢ়িযাকে ধৈৰজ ৰঁহ্বা গেনৈ । ৰীঁঠমে প্বনিযৰাঁযবঁ খাগৰঁক' হৰান কৰ' নগনৈ ত ও ৰেঁষ্টোকে পার্টীএমে পঠাদেনক । ওগ খধৰঁযযূ কামৰেডযঁগে ওকৰ ৰেঁষ্টা ওকৰা গোৰ নাগগ ক' জখন মকৈ ৰাঁৰীমে পৈঘৈত ৰহগ, তখন ওকৰ কৰেজ চনকন ৰহৈ, ম্বদা ও কগয ক' মনকে ৰঁহ্বনক । ও বুঁঢ়ৰাঁকে ফোষ্টো দিয তকনক । বুঁঢ়ৰাঁকে স্মৃতি খাৰঁ ওকৰা পীড়া নওঁ, প্ৰেৰণা জকা ভ'গেন ছনৈ। 'হজাৰৌ হজাৰকে েষ্টা ছৈ ত কিছু নওঁ, হমৰ ৰেঁষ্টা ছৈ ত কী ভেনৈ । কোনো খৰা কাম নওঁ, নীকে কামমে চৈ ওকৰ ৰেঁষ্টা ।' জনতাকে ৰাজ নাৰঁ'কে ঘপনা খাৰঁ ওহো দেখ' নাগ' ছন ।

জগ দিন গণতন্ত্ৰ ঘোষণা ভেনৈ, ওকৰা বুঁঝযনৈ জে ঘপনা ূৰা ভ'গেনৈ । ওগ দিন ও কানন ৰহে । ওকৰা বুঁঝাযন ৰহগ ফোষ্টোমে নওঁ, ওকৰে নগমে ঠাঢ় ভ'ক' হঁগয ৰহন ছৈ ওকৰ বুঁঢ়ৰাঁ ।

কিছু দিনক ৰাঁদ ওকৰ ৰেঁষ্টো নৌষ্ট খাযন ৰহৈ । ওকৰ খুঁগনা খাৰঁ ভৰন ৰহৈ ছন নোকসবঁ ঘ । ওকৰ ৰেঁষ্টা খাৰঁ খানী গামেকে নওঁ ক্ষেত্ৰেকে নেতা ভ'গেন ছন । বুঁঢ়ৰেঁ জকা গোনমোন

मुँहठानरबँना ओकर रेंँश्टा श्वारॅ रॉपे जका देशश्वन्यिाँके रॉत कर' नागन छन । जगता त जेना हरदम मष्टियायन रहै छनै । कहियो स्वनमान रह'रँना ओकर श्वांगनक श्वागृमे मोश्टरमागकन श्वा गाड़ीमरॅ नाग' नागन छनै । नोक मरॅहक श्वारॉजाहीमे भोर म माँझ कश्वनी भ'जाग्र मे पते नगँ ठनै ।

"ठाह पीने ? गिनाम ना ।" - रेंँश्टीके श्वाराज ओकरा फेर रर्तमानमे ठाड़ क' देनकै । श्वन्हार गहीँर भेन जा रहन छ । ओकर रेँश्टीद्वारा रॉरन गेन डिरिँया श्वा नानगेँनक मीमित गजो श्वन्हार म नगड़ रहन छन ।

गाममे पार्टी कार्यानय श्वूननाके रॉद किछु महिना म ओकर रेंँश्टा ओम्हरे रेंँस' नागन छन । तेँ श्वारॅ श्वंगनामे भीड़ कम प्रायः नहिए जका रहैत छन । मड़क पर एकश्टा मोश्टरमागकन श्वश्वीर भेन, श्वा ओकर रेंँश्टा श्वंगनामे प्ररेश कयनकै । ओ रूकन नगँ, मोमे कोठरी दिम जा रहन छन।

"नरॅका निम्नेश्टर श्वागन रहनैय । गनतन्त्र दिरमके कारकरममे हमरो श्वारेंँके कहैत रहनैय ।" - रूँढ़िया रॉजन ।

"हँ, ठगन जगयही ।"- श्वपने गतिमे ओकर रेंँश्टा रॉजन । ओकर नगनै रेंँश्टाके पैर नड़श्वड़ा रहन श्वगछ ।

"रिँहान तू रहरिँही कि न ?" - रूँढ़िया पुछनकै ।

"हँ, हमहूँ रहरेँ ।" - कहैत, ओकर रेंँश्टा धड़ाक् म केरॉरी न्द क' नेनक।

"কেনা খ্রন্তাৰেমে মূগত ৰহনৈ । নমগৈনো ত ৰাঁগৰ নিতৈ ।" - বুঁঢ়িযা খোঁঝাগত ৰাঁজনে । কিছু দিন ম নগাতাৰ খহিনা ভ' ৰহনে ছনে । বুঁঢ়িযাকে নগঁ নীক নগনৈ । ও পৰোমিযাকে হাক পাৰনকৈ - "ৰে জগতা !"

"হুঁ কাকী ! কথী কহৈ ছে ?" - জগতা খযনৈ ।

"ৰে এ্র ছোঁড়াকে কথী ভ'গেন হগ ? ৰাগত ক' খতৌ, খ'তৌ পীতৌ, পহুঁ দ' কেৰাঁৰী নগা নেতৌ ।"

"হমৰা নগঁ বূঁঝনে হভ কাকী, খাৰঁ হমৰা মঁগে কহাঁ ৰহৈহভ, খাৰঁ ত ভু ৰঁড়কা নোকম্বন্ জ োৰে ৰহৈহভ" - জগতা জৰাঁৰ দেনক ।

বুঁঢ়িযা চুপ্পে ৰহনে । মন ম্বদা ব্যগ্র ভ'গেন ছনে । ওকৰা মাঁমমে কিছু দিক্কত মহমূম ভেনৈ । কিছু দিন ম হুঁফনী ৰঁগঢ় গেনে ছনৈ , বুঁঢ়ৰেঁ জকা । গোষ্ঠী খযনেক, কিছু ঠীক বুঁঝযনৈ, ম্বদা মন খশান্তে ছনে । ওকৰা ও খধৰঁযম্ব কামৰে�� মোন পগৰ েনৈ । এক দিন দিনেমে ও খাযনে ৰহৈ । বুঁঢ়িযা ওকৰা ঠাহ দেনকৈ ।

"গণতন্ত্র ত খযনৈ, নেকিন মোঁঠনে মন কে নগঁ ভেনৈ ভ ভজূ ! নেতামৰঁ ৰিঁগৈড় গেনৈ, বুঁঝাগছৈ খাৰো নড়' পৰতৈ"- ও ৰাঁজনে ৰহে ।

বুঁঢ়িযোকে নীক নগঁ নাগগ ৰহনে ছনে, তৈযো ও ৰাঁজনে - "গনতন্তৰ ত খাগৰঁ গেনৈ, খাৰঁ কথিনা নড়ৰেঁ ?"

"নওঁ বুঁঝনিযৈ ভার্ত্তজূ , গণতন্ত্র ত খাগৰ্ঁ গেনৈ, নেকিন নেতাসৰ্ঁ বুঁঝাগছৈ জ্যগজ্যগকে ভুখাযন ৰাঁঘ । গৰীৰঁ জনতাকে কত্ত হিত কৰতৈ, ঙনষ্টে সৰঁ খপনে ঘৰ ভৰ'মে নাগন ছৈ ।" খধৰঁযসূ কামৰেড মনক পীড়া ঙঝািননক ।

" ত খাৰঁ কী কৰৰৈঁ ?" - বুঁঢ়াি্যা খৰোঁধ প্ৰশ্ন কযনক ।

"কৰৰৈঁ কী ভার্ত্তজূ ! দাজূ এক্কেষ্টা ৰাঁত কহনে ছেনৈ, জনতাকে ৰাজ খাৰঁ'তক খান কোনো রিকল্প নওঁ ছৈ । পহিনে ত নেতাসৰঁকে স্বধাৰ'কে কোশিস কৰৰৈঁ । নওঁ স্বধৰতৈ ত সঁঘৰ্ কৰৰৈঁ ।" - খধৰঁযসূ খপন নিৰ্ধ্ঠা, প্ৰতিৰঁদ্ধতা খা সংকল্প প্ৰস্তত কযনক । বুঁঠি্যা চুপ্পে ৰহনে । ও খধৰঁযসূ ফেৰ ঙদাস স্বৰমে ৰাঁজনে - "একষ্টা ৰাঁত কহু ভার্ত্তজূ ! ৰৌৰোকে সঁঘত রিঁগৈৰ ৰহনে ছৈ । ওকৰা পৰ ধিযান দেৰঁ' পৰতৈ । খাখিৰ গনপত মাস্রাহেৰঁকে ৰঁড়কা নাম ছেনৈ ।"

জৰাঁৰঁ নওঁ দেনে ৰহে বুঁঢ়াি্যা, ম্বদা কিছু দিন স ওকৰো খহিনা বুঁঝা ৰহন ছন । খাগ্র কিছু ৰেঁসিএ বুঁঝাযন । গ্ননধ্নাগত বুঁঢ়াি্যা ৰাগতমে কখন নিন্ন পৰন সে বুঁঝৰেঁ নওঁ কযনক । ওহি ৰাগত সপনামে কখনো হঁসৈত, ত কখনো দৰ্দ স খাঁগখ ঠিযাৰনে বুঁঢ়ৰাঁ, কখনো ৰঁদ্দত খাদমীকে ভীড়মে ভোজ খাগত হঁসৈত ওকৰ ৰেঁষ্টা, ত কখনো ভনভন নেদু ৰঁহৈত ৰোহিতকে নাশ, কখনো ঝণ্ডাসৰঁ নেনে ৰঁদ্দত খাদমীকে ভীড়, ত কখনো গাড়ীসৰঁ ৰ দৌগৈত সেনাপ্ৱনিসসৰঁ বুঁঢ়াি্যাকে কখনো খূশী ত কখনো প্ৰ খী কৰৈত ৰহনে ।

বুঁঢ়িয়া কনে দেৰিএ য মূতন ছনৈ, তেঁ ঙঠরোঁ কযন কনে দেৰিএ য । পুৰুৰ্মে ননৌন পৱৈৰ ৰহন ছন । মুদা ঋকায ঋাগ্র কিছু মেঘৌন মেহো বুঁঝা ৰহন ছন । জেনা মুৰুজক ননৌনকে কিছু ৰাঁদনকে ঠুঁকড়া ঝাঁপ'কে কোশীয ক'ৰহন হো, ঋকায কিছু এহনে বুঁঝা ৰহন ছন ।

ঋাঠ ৰঁজে জগতা ঋযনৈ -" কাকী ! জযরেঁ থনা দিয ?"

"হঁ, ঠন । হম তোৰে ৰস্তা তকৈ ছনিযৌ ।"- বুঁঢ়িয়া ৰাঁজন ঋা জগতা যঁগে ঋাঁগন য নিকৈন গেন ।

চৌক পৰ খামে চহনপহন নগঁ ৰহৈ, নেকিন থানাকে দেরানয ঢূনরৈনৰ য ছাৰন ৰহৈ । ও দেখনক পৰমেযৰা পানরঁনা, গঁগরাঁ হন্বরাঙ্গ, ৰতনা হজাম ঋপনঋপন কামমে ব্যস্ত ছন, ঋানে দিন জকা । বুঁঢ়িয়াকে দেগখ ক' গঁগরাঁ প্রণাম কযনকৈ ।

"গনতন্তৰ দিরযমে নগঁ জগরঁহী ৰে গঁগরাঁ ?"- বুঁঢ়িয়া ওকৰা ঋাশীষ দৈত পুছনকৈ ।

"ন, ঋপনেহী যৱন্ জাড মাহঈর্নী ঠাঠী । ঋৰ্ভী থনেমে গণতন্ত্র ঋ'নৈয । হমৰা ৰঁদ্দতে কাম হয । চাহ পুগারেঁ ত হম ঋাগএ জাযরঁ ।"- গঁগরাঁকে মুস্কানমে কষ্টাক্ষ বুঁঝাযন বুঁঢ় যাকে । ৱিঁনা জৱাঁরঁ দেনে ও থানামে পৈয গেন । ওত্ত যামিযানামে যজনধজন মঁঠ ৰঁনন ছন । গন্যপেক্টৰ মুস্কাগত ওকৰা প্রণাম কযনকৈ ঋা ঋগিনকা নাগনমে কুর্যীপৰ রৈযাদেনেকৈ । জগতা পাছুএ রৈযগেন । "ঋগাড়ী ঋা ন !"- বুঁঢ়িয়াকে ৰঁজৌনাকে ৰাঁদো জগতা ঋাগূ নগঁ ঋযনৈ । বুঁঢ়িয়া নজৰ

দৌগযনেক, ওকৰ ৰেঁশৗ ঋখনো ধ৬াৰ নওঁ ঋাযন ছনে ৈ। বূঁঢ়িযাকে যাঁস কিছু রঁঢ়ন বূঁঝা ৰহনে ছন। হঁফনী কিছু িন য ৰেঁসিএ পৰেশান কযনে ছন। ৰেঁশৗ ৰহৈত ত দৰাঁ৬্র কীন ক' নাগৰঁ দেৰঁ'না কহ'কে মন ছন ওকৰ। ''ৰহৌক, ঋাৰঁ কার্যক্রমকে ৰাঁদে দৰাঁ৬্র খাযৰঁ' ।- বূঁঢ়িযা মনেমন োচনেক।

কার্যক্রম শ্ুৰু ভেন। বূঁঢ়িযাকে নওঁ নীক নগনৈ। মং পৰ ওহোযৰঁ ছন জে পংচাযতীকানমে ৰাজাকে রিৰোধ কৰ'ৰঁনাকে মৰৰঁযনে ছন, ওহোযৰঁ ছন জে গণতন্ত্ৰকে নেন হথিযাৰ ৬ঠাৰঁ'ৰঁনা যৰঁকে মাৰনেমৰৰঁযনে ছন, ঋা ওহোযৰঁ ছন জে গণতন্ত্ৰকে পঞ্চমে নড়ন ছন। যীডিযো প্রমুখ ঋতীথি ছন। বূঁঢ়িযা ৰঁগনমে ৰৈযনযংগে খোঁঝ ৬তাৰনেক -"ধৌৰ, কোনো নেতা ন ৰহনৈয, জে যীডিযোকে পৰমুখ ঋতীথি ৰঁননকৈয।"

"৬্র যৰকাৰী গণতন্ত্ৰ হগ মাযুৰ্নী যাহেৰঁনী !"-ৰঁগনৰঁনা শাযদ মজাকিযা ছন। ৬্র যৰঁ দেগখ ক" বূঁঢ়িযাকে মন তীত ভ' ৰহন ছন। কার্যক্রমকে ৰীচমে ওকৰ ৰেঁশৗ ঋাযন। ওকৰা মংচপৰ ৰৈযাওন গেন। কিছুকানেক ৰাঁদ ৬দ্‌ঘোষক ঘোষণা কযনেক জে প্রমুখ ঋতিথি দ্বন্দ পীডিতযৰঁকে যৰকাৰ দিয য ৰাহত প্রদান কৰত। "৬্র দ্বন্দ পীডিত কথী হোগছৈ ?"- ৰঁগনৰঁনা য বূঁঢ়িযা পুছনেকে ৈ।

" ৰাজা ঋা পুৰনা যৰকাৰযংগেকে নড়া৬্রমে জেযৰঁ মাৰ গেনৈ যে যৰঁ।"-ৰঁগনৰঁনা যমঝাৰঁ' কে কোশীয কযনেক।

"ৰিৰোধ কৰেৰঁনা স্বন সে মাৰনে গেনৈ সে কি সৰকাৰ মাৰনকৈ সেহো স্বন ?"- ব্ঁঢ়ৃিযা আশংকিত প্ৰশ্ন কযনকে ।

"থ্বন্ন !"-ৰঁগনৰঁনা ৰাঁজনে ।

"ত শহীদ কে ভেনৈ ?"-ব্ঁঢ়ৃিযা ফেৰ প্ৰশ্ন কযনক ।

"আৰঁ.....আৰঁ....।"-ৰঁগনৰঁনাকে আগৃ নওঁ ফুৰযনৈ -"....আৰঁ সৰকাৰ অহিনা কহৈ ছৈ ।"-হঁসৈত ও ৰাঁজনে । দেখ'মে ও পঢ়নলিখন ব্ঁঝাগত ছনে । ব্ঁঢ়িৃযাকে মনমে কিছু খৌন' নাগন ছনে । সীডিযো মংঠপৰ 'দ্বন্দ পীডিৃত'সৰঁকে সাড়ীধোতী আ ৰাহত ৰকম 'প্ৰদান' ক'ৰহন ছনে । ঙদ্ঘোষক ব্ঁঢ়ৃিযাক নাম ৰঁজৌনক । ওকৰা ঙ্ঠ'কে মন নওঁ ভেনৈ । ঙদ্ঘোষক ফেৰ নাম ৰঁজৌনক । "অপনেকে নাম ৰঁজৰৈয মাস্টৰ্নী সাহেৰঁনী, জাঙ ন !"-ৰঁগনৰঁনা ওকৰা কহনকে । মংঠপৰ স ওকৰ ৰেঁটা হাথ হিনাক' ওকৰা ৰঁজাৰহন ছনে । ও ধীৰেধীৰে মংঠপৰ পহুঁচনে । সীডিযো মস্কাগত সাড়ীকে পৈকেট আ সৰকাৰী ৰাহত ৰকম ওকৰা দিস ৰঁঢ়ৌনক । ব্ঁঢ়ৃিযা ৰাঁজনে -"হম পহিনে কিছু ৰোঁনৰঁ " । সীডিযোকে আঁগখমে কিছু আশংকা আ অপ্ৰসন্নতা ছনে, তৈযো ও মাগক নগ স হগট গেনে । ব্ঁঢ়ৃিযাকে কন্ঠমে জেনা গোনা অটৈক ৰহন ছনে । মনকে ব্যগ্ৰতা, আক্ৰোশ আ ঘুৰমৈত ৰাঁত ৰঁ স ছাতী ধক্ধক্ ক'ৰহন ছনে । ওকৰা অপন সাঁস সেহো ৰঁঢ়ন ব্ঁঝযনৈ । অপনাকে সম্হাৰৈত ব্ঁঢ়ৃিযা মাগক পকৰনক -"হমৰ ব্ঁঢ়ৰাঁ মাহটৰ সাহেৰঁ জহিযা জীৰৈত ৰহৈ, হমৰা কহনকৈ জে হম মগৰ জৰৌ ত তোৰা শহীদকে ঘৰৰাঁনী কহতৌ । নোকস্বন সম্মান কৰতৌ । ঙ ৰজাকে ৰিৰুধ নড়নৈ । ৰজাকে

প্ৱনিসেনাস্ৱন ওকৰা মাগৰ দেনকৈ । ৰজাসংগেকে নড়া মে ৰঁদ্দতে গোৰে মৰনৈ । ৰজাকে ৰঁঠাৰেঁৰঁনা ৎঠকে কৰান্তীকাৰীস্ৱন মাৰনকৈ শ্বা ৰঁদ্দতেকে ৰজাকে সেনাস্ৱন । হমৰ ব়ূঁঠ়ৰাঁ কষ্টে জে কৰান্তীকাৰীস্ৱন মাৰন জাগহগ ত শহীদ হোগ হগ । ড্র নিপ্লেষ্টৰো কাগন্হ সংঁঝিযামে হমৰা ওগয গেন ৰহে ত কহনেক শহীদ পৰিৰাৰকে সম্মান কাৰ্যক্ৰম ৰখনে ঠী । কী যৌ নিপ্লেষ্টৰ সাহে ......" - ব়ূঁঠ়িযা গন্সপেক্ষ্টৰ দিস তকনেক । গন্সপেক্ষ্টৰকে কিছু নগঁ ফূৰযনৈ, ও শ্বপনে মনেমনে ব়ূঁদৰ়ূঁদাযন -'সৰকাৰ দ্বন্দ পীডি়তে কষ্টে হগ ত.....।'

ব়ূঁঠ়িযা জেনা শ্বচানক ৰঁদ্দত ব়ূঁধিযাৰ ভ'গেন ঠন । ও শ্বা ূ ৰাঁজন "......ৰজাকে ৰঁঠাৰঁ'ৰঁনা জে সৰঁ মাৰন গেনৈ, ওকৰা পৰিৰাৰকে সৰকাৰ তোকভৰোস দেনকৈ, ড্র ৰঁঠি়যাঁ ৰাঁত হগ । নেকিন জে স্ৱন ৰজাকে ৰিৰোধমে শ্বা জনতাকে পক্ষমে নড়নৈ মৰনৈ, ওকৰ পৰিৰাৰস্ৱন খানী দ্বন্দ পীডি়ত নগঁ শহীদ পৰিৰাৰ হগ । হমৰ ব়ূঁঠ়ৰাঁ নড়নৈ শ্বা মৰনৈ ত ড্র গনতন্তৰ শ্ব'নৈয । ড্ড শহীদ ভেনৈ । হম ত ম্বৰুখ ঠী, শ্বহাঁস্ৱন় পঢ়নহৰাঁ শ্বা ব়ূঁধিযাৰ স্ৱন় ঠী ।
জনতোকে খাতিৰ মৰেৰঁনা , গনতন্তৰোকে খাতিৰ মৰেৰঁনা শ্বা ৰঁঠি়যাঁ কামকে খাতিৰ মৰেৰঁনা খানী দ্বন্দ ীডি়তে হোতৈ ত শহীদ কে হোতৈ ?.......।"

গণতন্ত্ৰকে কাৰ্যক্ৰমকে জেনা ঠন্ঠী মাগৰ দেনে ঠন । ব়ূঁঠি়যা ৰঁজৈত জা ৰহন ঠন -"......জদী হমৰ ব়ূঁঠ়ৰাঁস্ৱন় শহীদ ন গ, শ্বা হমস্ৱন় খানী দ্বন্দ পীডি়তে পৰিৰাৰ ঠী ত হমৰা স্ৱন না

অখনী গনতন্তৰ আৰঁ'কে ৰাঁকিএ হএ। ঠিকে কহৈ ছনৈ গংগৰাঁ হন্বৰাঞ্জ জে অখুনী খানী থনেমে গনতন্তৰ অ'নৈয। মীডিযো মাহেৰঁকে নাগি, নিম্লেষ্টৰ মাহেৰঁকে ন াগি। মৰঁকে নাগি গনতন্তৰ আযন ৰহিতৈ ত থনামে নগ ঁ, চৌক পৰ কাৰকৰম হোগতৈ। গংগৰাঁ হন্বৰাঞ্জ, ৰতন হজাম, পৰমেসৰ পানৰঁনা স্বন্ মেহো খুশী মনগতগ। মীডিযো মাহেৰঁ! অপনেকে, অপনেকে গনতন্তৰকে ধনৰাঁদ জে হমৰা ৰোঁনেগনী। হম খানী দ্বন্দ পীডি়ত নগঁ ছী। জগ দিন ৰতনা হজাম স্বনকে গনতন্তৰকে মৰকাৰ অ'তৈ, ওগ দিন জৰুৰে হমৰা ৰুঁঢ়ৰাঁকে শহীদ কহতৈ আ হমৰা শহীদ পৰিৰাৰ কহতৈ। অভিত্তা ঞ্জ মমানস্বন্ হম নগঁ নেৰঁ। মৰঁকে পৰনাম।"

মংঠপৰ আ নিচা, নোকমৰঁকে ৰঁকমড় নাগনে ৰহৈ। ৰুঁঢ় যা মংঠপৰ নজৰ দৌগযনক। ওকৰ ৰেঁষ্টা মূঁড়ী নিদ্দৰযনে ৰঁ মন ছন। ও ধীৰেধীৰে মংঠ ম নিচা ডতৈৰ গেন। ওকৰা অপনেপৰ আশ্চৰ্য নাগগ ৰহন ছন, এতেক ৰাঁত কেনা কহিগেন, তেজ ভ'ৰহন মাঁমকে ৰাঁৰজুদো। মাঁমকে গতি কিছু ৰেঁমিএ ৰঁগঢ় ৰহন ৰুঁমযনৈ। কদ্দনা মংঠ ম ডতৈৰ ত গেনৈ ও, মুদা আৰঁ ডেগ ডঠযনাঞ্জ পহাড় ৰুঁঝা ৰহন ছনৈ। আৰঁ ত ৰঁকাৰো ফুষ্টনাঞ্জ মোমকিন ৰুঁঝা ৰহন ছনৈ। ও হাথ ম জগতাকে অপনা নগ আৰঁ'কে ঞ্জশাৰা কযনক। ৰুঁঢ়িযাকে ভাষণ কৰৈত দেগখ ক' জগতাকে মেহো চকৰিঁদোৰ নাগগ গেন ছনৈ। অচানক ওকৰ ভক্ক টুষ্টনৈ আ ও দৌগন। ৰুঁঢ়িযাকে স্থিতি ৰিঁগৈড় ৰহন ছনৈ। ওকৰ মাঁমক গতি অমামান্য ভ'গেনৈ, আঁগখ মেহো ডপৰনিচা কৰ' নাগন ছনৈ। ওকৰা নগনৈ কহীঁ ও মগৰ নগঁ

জায, নেকিন ওকৰা মনমে খপন কামক প্রতি যন্তোষ ছনৌ। নেকিন পীড়া যেহো । ওকৰ বূঁঢ়ৰাঁ খখনো তক শহীদ নগঁ ছে ৈ, গণতন্ত্র খযনাক ে ৰাঁদো । ড্র কেকৰ গণতন্ত্র ছ ? জগতা যমযপৰ নগঁ পহুঁঁচৈত ত বূঁঢ় িযা নিছেমে খগয পৰ িতে ৈ । জগতা কোৰামে নোগক নেনক ে ৈ । কিছু কানক নেন কার্যক্রম ৰাঁধিত ভ'গেনৌ । খৰঁৰ থানা য ৰঁহৰা যেহো যৌৰ গেনৌ । পৰমেযৰা, গংগৰাঁ খা ৰতনা খা খাৰো নোকযৰঁ খাএন । বূঁঢ় িযাকে ৰ্ঠাক' হেন্থ পোযষ্ট তক পহুঁঁচাযন গেন । হঁফনী শাযদ খন্তিম দম নগা ৰহন ছন ে ৈ । খধম্বনাযন খাঁগখ য দেখনক বূঁঢ় িযা । জগতা, ৰতনাযৰঁকে পাছুমে ঠাঢ় কৰ ৰেঁষ্টা ডাক্টৰ য ৰঁতিযা ৰহন ছন। বূঁঢ় িযাকে মাথা যন্ন পৰন জা ৰহন ছন । কন্ঠমে গোনা ৰঁঢ়নে জা ৰহন ছন ে ৈ । ওকৰা নগন ও মগৰ ৰহন ছে ৈ । ক্ষণ ভগৰকে নেন ওকৰ মন ভেনৌ জে ওকৰ বূঁঢ়ৰাঁকে খধৰঁযম্ব যাথীকে দেখৈত । ফেৰ বূঁঢ়ৰাঁকে মোষ্ট খা হঁযৈত খাঁগখৰঁনা চিত্র খভৰনৌ, মুদা নিমিষ মাত্রকে নেন । কন্ঠমে গোনা খাওৰ ৰঁগঢ় গেন ে ৈ, যউঁযে দেহ জেনা খপযাঁত ভ' ৰহন হ োগ । ওকৰা খপন গর্দন নষ্টকন বূঁঝযনৌ, শাযদ কেও ও ৰ মাথক তৰ য তকিযা হষ্টা দেনে ছন ে ৈ । ওকৰা মোন পৰনৌ ভনভন নেতৃ ৰঁহৈত ৰোহিতক নাশ খা ফেৰ স্মৃতি পষ্টনপৰ খভৰনৌ যেনাযৰঁহক কান্হ পৰ ওকৰ বূঁঢ়ৰাঁকে এমহ্ৰওমহ্ৰ ঝুনৈত গর্দন খা দর্দ য ঠিযাৰন খাঁগখ, জেনা ওকৰে দি তকৈত হো নিৰন্তৰ.....নিৰন্তৰ .....।

গংগৰাঁ ৰঁজনৌ -"মাহষ্টৰ্নী চাচীকে দম্মা ছনৌ । ড্র ৰঁড় খতৰনাক ৰিঁমাৰী হোগ হগ । যৌকে নগঁ দগ হগ ।"

দোসৰ দিন ।

একটা গামমে বুঁঢ়বাঁকে অধৰঁযস সাথী অপন সাথীসবঁ সঁগে বৈসল ছলা ও বাঁজল -"কাওনহু গণতন্ত্র দিৱসকে দিন মাহটবী ভাৰতক দেহান্ত ভ্যা'গেলৈ । সাথীসবঁ, গণতন্ত্রকে নড়াগ্ৰামে ও বঁড় সহযোগী ছেলৈ । আউ সবঁ গোটে মিনিক' ওকৰা শ্রদ্ধান্জলী অর্পণ কৰী !"

আ বুঁঢ়িযাকে শ্রদ্ধান্জলীমে সবঁহক মষ্টী আকাশ দিস উঠল । ওহিমে জগতা সেহো ছল আ পৰমেসৰা, গঁগবাঁ আ ৰতনা হজাম সেহো। **জনকপুৰ ধাম, বিক্রম সম্বত ২০৭০২১ অপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।**

২.৬.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডল- আত্মেবঁন

জগদীশ প্রসাদ মণ্ডল

আত্মেবঁন

আনে গাম জকাঁ মিথিলাক গামমে একটা জীতাএলপুৰ গাম সেহো

অছি। জীতাএনপুৰ গামক অপন রিশেষতা অছি। ওনা, এহেন রিশেষতা কোনো এক্কে গামক ৰহন অছি সেহো রাঁত নহিযেঁ অছি। রোঁনাএন-সঁ-রোঁনাএন আ ঝঁপাএন-সঁ-ঝঁপাএন গাম কিএ নে দঅএ, তঁএ ও গাম আনে গাম জকাঁ গোষ্টি-পণ্ডৰা ডাক্টৰ, গোষ্টি-পণ্ডৰা প্রোফেসৰ রা গোষ্টি-পণ্ডৰা খাস-খাস গুণকেঁ প্রদর্শিত নহি কেনক, সে নহি। করিতো অছি আ কৰৈত আরিঁযো তঁ ৰহনে অছি। ঐঠাম একটা রাঁত আৰো অছি ও অছি জে খূদৰা-খূদৰী জখ সভ গুণ সভ গামমে অছিএ, তখন জঁ সভ মিনাক**ই** দেখরঁ তঁ সোন্হোঅনা ভগযে জাগএ। জখন সভ গুণ সভ গামমে অছিএ তখন গাম সোঁস ভেন কী নহি? জেকৰা সভগুণ সম্পন্ন বুঁঝ ঠী, মানী রা নগ মানী গ্র অহাঁক রিচাৰ ভেন জে কহরেঁ জে সজমনিযা টোন একটা গাম অছি, জগ গামমে একোটা পরিরাৰ এহেন নগ অছি জে অৰরঁমে নোকৰী নগ কৰৈত দঅএ। ওনা, জীতাএনপ ৰ ৰূআরী গাম অছি, ৰূআর ঐ মানেমে ৰখনে অছি জে 'স্বতিক**ই** ঙঠরোঁ আ ঐঁঠক**ই** ঠনরোঁ।' খাএৰ জে জেতএ অছি ও ওগ গামক রাঁতো ভেন আ কাজো ভেন, মুদা জীতাএনপুৰক রঁঠা- ঠা জানিযোঁ ৰহন অছি মানিযোঁ তঁ ৰহনে অছি জে কোনো গামমে রিদ্যানয তীন-ঠারি সাএ রঁৰখ পূর্রসঁ অছি, ৰূপ ঠ হে জে হোউ, মুদা জীতাএনপুৰমে রিদ্যানয রঁনন দেশ স্বতংত্র ভেনা পছাগত। জখন একটা স্বতংত্রতা সেনানী অপন অন্তিম সমযমে ানে বৃক্ষপন এনাপৰ জীতাএনপুৰ গামমে রিদ্যানয স্থাপিত কেনৈন। হী গামক ঠৈথ সুঠিত ভায।

রঁছেসঁ সুঠিত ভায ওহন রাঁন রিদ্যানযকসঁ রঁঠা জ াঁ ৰহনা জে গামক রিদ্যানযমে অপন ফূনরারী নগৌনৈন। মানে জগ সমস রিদ্যার্থীক মাধ্যমসঁ রিদ্যানয পরিসৰমে ফূনক খেতী হোগ ছনা।

𑒁𑒐𑒢 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒱𑒕𑒰𑒧𑒏 𑒢𑒏𑒏𑒙𑓂𑒙𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒖𑒏𑒰𑒿, 𑒥𑒰𑒿𑒢𑓂𑒯-𑒮𑒛𑓃𑒏 𑒂 𑒢𑒯𑒩 𑒦𑒹𑒢𑒹, 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒢𑒰𑒏𑒹 𑒏𑒙𑓂𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒧𑒳𑒯𑒹𑒿 𑒏𑒙𑓂𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒂𑒥 𑒔𑒩𑒔𑒹 𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒥। 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒳𑒏𑒰 𑒁𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒥𑒠𑒪𑒰𑒫 𑒂𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒧𑒹 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒐𑒹𑒞𑒏𑒹𑒿, 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒰𑒠𑒱𑒞 𑒣𑒴𑒿𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿, 𑒅𑒣𑒖𑒰𑒅 𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒣𑒻𑒠𑒰 𑒏𑒃 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒥𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒛𑒼𑒩𑒰𑒛𑒼𑒩𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒨𑒹 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒮𑒲𑒏 𑒢𑒯𑒩𑒥𑒪𑒰 𑒤𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒂𑒨𑒳 𑒮𑒧𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒦𑒃 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒢𑒯𑒩𑒏 𑒬𑒰𑒐𑒰-𑒣𑓂𑒩𑒬𑒰𑒐𑒰 𑒁𑒐𑒢𑒼 𑒏𑒼𑒮𑒲𑒋 𑒧𑒹 𑒗𑒱𑒪𑒯𑒼𑒩𑒱 𑒐𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒪-𑒥𑒼𑒡 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒥𑒰𑒪-𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒢𑒃 𑒏𑒃 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒡𑒩𑒱𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒡𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒩𑒻𑒏 𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒮𑒲𑒐𑒱 𑒪𑒑𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞 𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒲𑒐 𑒪𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒋 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒴𑒗𑒥 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒠𑒼𑒭 𑒣𑒻𑒠𑒰 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒢𑒃 𑒪𑒹𑒪𑒏 𑒖𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒁𑒛𑓃𑒰𑒢 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒣𑒩 𑒠𑒱𑒁 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒂 𑒥𑒹𑒙𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒩𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒏𑒼𑒙𑒰𑒏 𑒪𑒰𑒦 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒪 𑒧𑒢𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒡𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒠𑒹𑒐 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒥𑒪 𑒣𑒻𑒠𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞 𑒦𑒰𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒍𑒢𑒰, 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒥𑒪 𑒏𑒹𑒞𑒾 𑒙𑒴𑒙𑒻𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒻𑒋 𑒂 𑒏𑒹𑒞𑒾 𑒪𑒹𑒥𑒰𑒪 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒿𑒔𑒰𑒃𑒨𑒼 𑒪𑒃𑒋। 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒂𑒥𑒼 𑒁𑒕𑒱, 𑒍 𑒁𑒕𑒱 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒕𑒲 𑒏𑒲, 𑒏𑒱𑒋 𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒴𑒢𑒹 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩𑒲 𑒔𑒱𑒏𑒱𑒞𑓂𑒮𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒋। 𑒖𑒐𑒢 𑒬𑒩𑒲𑒩𑒏 𑒮𑒦 𑒁𑓀𑒑𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒰𑒩𑒼𑒣𑒝 𑒦𑓄 𑒪𑒑𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒐𑒢 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰𑒏 𑒏𑒱𑒋 𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒋? 𑒏𑒱𑒋 𑒢𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒥𑒳𑒡𑒱𑒫𑒱𑒔𑒛𑓃𑒲𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒩𑒯𑒞। 𑒥𑒳𑒡𑒱-𑒫𑒱𑒔𑒛𑓃𑒱𑒨𑒹𑒮𑒿 𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒩𑒴𑒣𑒞𑒰 𑒌𑒞 𑒂 𑒍 𑒧𑒱𑒪𑒢-𑒖𑒳𑒪𑒢 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒡𑒰𑒩𑒰𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒧𑒴𑒯𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒯𑒋𑒞।

𑒁𑒐𑒢 𑒞𑒏 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢-𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒬𑒯𑒩-𑒥𑒰𑒖𑒰𑒩 𑒖𑒰 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲

কৰৈক ধাৰণাক জন্ম নগ ভেন ছন। একৰ মানে ঞ নগ বুঁঝৰ্ব জে পৰিৱেশ ওহন নগ ৰঁনন খছি জগমে দেশক কিসানক বেঁটা গংজীনিযৰ বঁনি বাঁহৰ জা ক২ গাড়ীক ড্ৰাগৰৱী নগ কৰৈ েথ খা খপনাকেঁ গংজীনিযৰ ঘোষিত কৰৈত চানীস হজাৰ ডানৰ মহিনা নগ কমাগ ছৈথ। একৰ মানে এতবেঁ নগ বুঁঝৰ্ব জে পহিনে বঁড়কা নোক, বঁড়কা নোকক মানে ডাক্টৰ, গংজীনিযৰ, বৈজ্ঞানিক গত্যাদি, ৰিদেশ নোকৰী কৰএ জাগ ছনো খা খখন ওঁঠা ছাপ দেনিহাৰ গৰীৰ্ব-গুৰৰা সেহো ৰিদেশ জা ক২ নোকৰী কৰএ নাগন খছি। খাএৰ তগ সভসঁ সুঠিত ভাযকেঁ কোন মতনৰ্ব ছৈন। কৌনেজক পঢ়াগ, মানে স্নাতক, (ৰী.এ.) সম্পন্ন কেনাক ৰঁ দ জখন পৰিৱাৰক জিনগী খংগীকাৰ কৰৈক ৰীঠ সুঠিত ভায পৰঁচনা, তগসঁ পহিনহি দনক পিতা ৰিঁখাহ-প্ৰৰাগমন কৰা খপ্পন খন্তিম সন্তানক পৰিৱাৰ ৰোপণাক স্থিতিমে সুঠিত ভাযকেঁ পঁচা ঠুকন ছেনৈন। তৈৰীঠ সানে-সান, খাগ পচাস ৰঁখসঁ প্ৰত্যেক কা িক মাসক দিৱানী দিনসঁ এক পনৰহিযা ভাগৱত কথা খপনা দৰৱজ্জাপৰ কৰৱৈত খাৰিঁ ৰহন ছৈথ। দৰৱজ্জাক এতে মহত্ত্ব তঁ খছিএ জে জঁ কিযো দৰৱজ্জাপৰ খাৰিঁ কোনো বাঁত কহৈ ছৈথ তঁ ও সত্য মাননে জাগএ। খানক মনমে মানে সুনিহাৰক মনমে জে ভেন হোনি, মুদা সুশীন কক্কাক খপনে মন খপনে ধিৰকাৰি কহনকৈন জে 'খনেৰে কোন মাযাক জানমে ঘোঁসিযাএন জা হন ছহ। খহী ভাগৱতক মংচপৰ সঁ সমাজকেঁ জনা দিঐন জে খপ্পন পৰিৱাৰক জেতে ভাৰ ছন ও সম্পন্ন ভ২ গেন। মানে মাতা-পিতাসঁ বেঁটা-বেঁটী ধৰিক, খপন পৰিৱাৰক প্ৰতি জৱাৰ্বদেহীক ভাৰ মেটা গেন। খাৰ্ব তঁ ও ভাৰ ওগ ৰৈকতীক ভেন জেকৰ পৰিৱাৰ নিৰ্মাণ হএৰ্ব খছি। পৰিৱাৰমে দূ তৰহক কাজ হোগএ, এক সৃজনাত্মক

আ দোসৰ উপযোগক। মানে উৎপাদনসঁ উপভোগ ধৰিক। উপযোগ আ উপভোগমে অকাস-পতালক দূৰী বঁনলে অছি আ বঁনবোঁ তঁ কএলে অছি। বাঁল-বঁচাকেঁ কোন তৰহক জীৱন দেনে জা সকৈএ ও তঁ নির্ভৰ কৰৈএ পৰিৱাৰক আমদনীপৰ, মানে উৎপাদনপৰ। মিথিলাঁচলক কৃষিক ও অৱস্থা বঁনিযেঁ গেল অছি জেকৰা ঢলালোন্মুখ কহলে জাগএ, কোনো পৰিৱাৰমে জঁ এহে বিচাৰক জন্ম হোগএ জে বেঁটা-বেঁটীক পঢ়াগ-লিখাগ, শাদী-বিঁআহমে কৰোড়োক খৰ্চ কৰী আ মাতা-পিতা নে সাধাৰণো জীৱনক বেঁৱস্থা উপলব্ধ নহি কৰা সকিঐন। ঞ কেতৌসঁ উচিত নগ অছি। সুশীল কাকা সুচিত ভাযকেঁ দৰঁজ্জাপৰ বৈঁসা মাগযক সোঝ, মানে সুশীল কাকা অপন পত্নীক সোঝমে কহলা-

"বৌঁআ, দৰৱঁজ্জাপৰ এক পনৰহিয়া ভোজ-ভাতক সঁগ কাতিক মাসমে ভাগৱত জহিনা কৰৈত এলোঁ হেন তহিনা তোঁহূ নিম হৈত চলিহহ। পিতা ছিযহ তঁএ এতে কহি দগ ছিঅ জে জহিনা অপ্পন বেঁদাগ জীৱন ৰহলে তহিনা তোঁহূ নিমাহি চলিহহ।"

অপনা বিচাৰে সুশীল কাকা কী কহলখিন আ সুচিত ভায কী বুঁঝলৈন, ঞ তঁ প্ৰন্ গোৰেক বীচক ভেলৈন তঁএ তেসৰ জে বুঁঝৈথ। মুদা পিতাক বিচাৰ সুনি সুচিত ভায বঁজলা কিছু নহি, বঁজবোঁ কিএ কৰিতৈথ, পৰিৱাৰক বীচক বেঁকতীক এক ক্ৰম ছী, জে সভক সঁগ অছি। জীৱনক হৰ ক্ষেত্ৰ সমযক সঁগ সঁচৰিত হোগত চলৱেঁ কৰৈএ। ওনা, সুশীল কাকা অপন বিচাৰ ব্যক্ত কৰৈত ঐ আশমে ৰহবেঁ কৰৈথ জে বেঁটাক অপ্পন মুহসঁ সুনি লেলে আত্মোকেঁ তুষ্ টি ভেটৈত। তুষ্টিযো তঁ তখলে নে ভেটৈএ জখন জীৱনক পদ্ধতি ঘোষিত কৰৈত কিযো অপন জীৱন স্থাপিত কৰৈএ। আত্মে ক তুষ্টিক কাৰণ ঞ জে বিচাৰস্বৰূপ আত্মো এক পীঢ়ীসঁ দোসৰ

পীঢ়ীমে সংচৰিত হোগত ঋপ্পন স্বৰূপ নির্ধাৰিত কৰৈত চনৈএ। ৰেঁষ্টাক স্বহসঁ স্বনৈক দোসৰো কাৰণ ছেনৈন, ও ড্র ছেনৈন জে নোকক মনমে হজাৰো ৰংগক ৰাঁতো ঋছি ঋা ৰিচাৰক সংগ কাজো ঋছিএ, স্বদা সে তঁ ৰঁজনা পছাতিযে নে কএনপৰ নজৈৰ দৌড়ত। জঁ কিছু কৰৰেঁ নে কৰৰঁ, তখন তঁ ওহিনা নে ৰহি জাএৰঁ জেনা গ্লনিযাঁমে গাছ-ৰিঁৰীছ, পোখৈৰ-ঝাঁখৈড়, গাএ-মহীঁস ঋছি।

সভ তঁ জনিতে ছী জে কর্মে ধর্ম ঋা ধর্মে কর্ম ছী, তৈঁঠাম জঁ কিযো ঋপন ধর্মেমে ৰঁষ্টা নগা ৰঁষ্টমাৰি ক**২** নৈথ ৰা ঘাষ্টা নগ ঘষ্টৰাৰিযে কৰৈথ। ড্র তঁ ঋপন-ঋপন মনক ৰীঁচক ধাৰ ভেনা। ওনা, স্বচিত ভায, পিতাক ৰিচাৰসঁ এক্কো পাগ ঋনগ নহি ছনা, কিএ তঁ কৌনেজক ঋধ্যযনক ক্রমমে মিথিনাক পৰিৰাৰক গঢ়নক ৰিশান ৰূপ পঢ়ি চুকন ছনা, জগমে নূন্হ-নাঁগৰ, ঋকনেন-ৰঁকনেন সভক মানৰীয সম্বন্ধ নিহিত ঋছি। জহিনা ধর্ম   থিক জে ধার্মিক জীৰন প্রদান কৰএ, তহিনা কর্ম ও থিক জে   র্ম ৰঁনি সদৈত প্রৱাহিত হোগত চনএ। ৰঁজৈক ক্রমমে সভ ৰঁজিতে ছী জে গ্লনিযাঁ ফুসিঋাহক ভ**২** গেন ঋছি, স্বদা ঋপনে কী ছী সে তঁ ঋপনে নে দেখৰঁ।

কিছু সময গ্মা-গ্মীক পছাগত স্বচিত ভায ৰঁজনা-

"পিতাজী, ঋখন ধৰিক ধাৰাক ঋনুকূন জে ধাৰণা, ধাৰণা গ্লনূ ৰূপমে কাজোক ৰূপমে ঋা ৰিচাৰোক ৰূপমে, ৰঁনন ঋাৰিঁ ৰহ ঋছি, তগ ঋনুকূন ঋপনে কহনৌঁ, জে পিতাক শৰ্দসঁ একো ঋক্ষৰ কম-ৰেঁসী বুঁঝিমে ঋৰৈত তখন নে কিছু ৰঁজিতৌঁ, সে ত   নহি ঋছি। ঋহাঁ স্বহসঁ কহি ভাৰ দী ৰা নহি দী, স্বদা পৰি ারক ঐগনা ভাগক ভাগীদাৰ হমহীঁ নে ছী।"

জীৰনক ঋন্তিম দৌড়মে স্বচিত ভায পহঁচ গেন চৈথ। ঋপন

জীৱনসঁ পূৰ্ণ সন্তুষ্ট ছৈথ। মনমে ভেল জে স্বচিত ভায সন লোক জে পাকল ত্থাম জকাঁ ছৈথ, মানে ভৰপূৰ গুণ সম্পন্ন, ও নগ জে সড়ল-সড়াএল ত্থাম জকাঁ স্থানি ৰহল ছী, কখন খসৰ তেকৰ ঠীক নহি। গামক ৰত্নে জঁ মানল জাএ তঁ ও স্বচিত ভায ছৈথ। জেহেন জহিযা সময ৰহলৈন তেহেন তহিযা ত্থপন জীৱন ধাৰণ কৰৈত সময়ক সঁগ চলৈত ত্থাৰিঁ ৰহলা ত্থছি। একাএক মন এতে উত্তেজিত ভ২ গেল জে স্বচিত ভায ঐঠাম বিদা ভ২ গেলৌঁ।

দৰৱঁজ্জেপৰ স্বচিত ভাযকেঁ দেখলযৈন জে জেনা ত্থপন পৰিৱাৰক নক্শা দেখ ৰহলা হোথি তহিনা বুঁঝি পড়লা। কনী ফৰিক্কেসঁ কহলযৈন-

"ভায, গোড় লগৈ ছী।"

ধড়ফড়াএল লোক জকাঁ পহিনহি কেনা কহি দতিঐন জে ভায কিছু পুছএ ত্থাএল ছী।

জহিনা ৰঁজলৌঁ তহিনা স্বচিত ভায, বিঁঔহতী কনিযাঁ-ৰঁৰ জকাঁ হুমৰ চেহৰা নিহাৰএ লগলা। স্বচিত ভাগক নজৈৰিক দৌড় দেখ ত্থপনো মিযনগৰ ৰঁৰ জকাঁ ৰূপ ৰঁনা দলকা ত্থাগূমে ঠাঢ়ে ৰহলৌঁ।

-জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডলজীক জন্ম মধুৰঁনী জিলাক বেঁৰমা গামমে 5 জনাৱ 1947 গষ্টীমে ভেলৈন। মণ্ডলজী হিন্দী এৱং ৰাজনীতি শাস্ত্ৰমে এম.এ.ক ত্থহৰ্তা পাৰিঁ জীৱিকোপাৰ্জন হেতু কৃষি কাৰ যমে সঁলগ্ন ভ২ ৰূঠি পূৰ্ৱক সমাজ সেৱামে লাগি গেলা। সমাজমে ব্যাপ্ত ৰূঢ়িৱাদী এৱং সামন্তী ব্যৱহাৰ সামাজিক বিকাসমে হিনকা ৱা ক বুঁঝি পড়লৈন। ফলত: জমীন্দাৰ, সামন্তক সঁগ গামমে প্ৰ জোৰ লড়াগ ঠাঢ় ভ২ গেলৈন। ফলত: মণ্ডলজী ত্থপন জীৱনক

অধিকাংশ সময় কেস-মোকদমা, জহনে যাত্ৰাদিমে ব্যতীত কেনাহ। 2001 ঈস্বীক পশ্চাত সাহিত্য নেখন-ক্ষেত্ৰমে এনা। 2008 ঈস্বীসঁ বিভিন্ন পত্ৰ-পত্ৰিকাদিমে হিনক ৰচনা প্ৰকাশিত হুখ নগ ৈন। গীত, কাব্য, নাটক, একাংকী, কথা, উপন্যাস ইত্যাদি সা িত্যক মৌনিক বিধামে হিনক অনৱৰত নেখন অদ্বিতীয় সিদ্ধ ভ২ ৰহনৈন অছি। অখন ধৰি দর্জন ভৰি নাটক/একাংকী, পাঁচ সাএসঁ উপৰ গীত/কাব্য, উন্নৈস গোট উপন্যাস আ সাঢ়ে আঠসাএ কথা-কহানীক সংগ কিছু মহত্বপূর্ণ বিষযক শোধানেখ আদিক পুস্তকাকাৰ, সাএসঁ উপৰ গ্ৰন্থমে প্ৰকাশিত ছৈন।

মিথিনা-মৌথিনীক বিকাসমে শ্ৰী জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডনজীক যোগদান অবিস্মৰণীয ছৈন। ঐ অপন সতত ক্ৰিযাশীনতা ও ৰচনা ধর্মিতাক নেন বিভিন্ন সংস্থাসভক দ্বাৰা সম্মানিত/পু স্কৃত হোঅত ৰহনা অছি, যথা- বিদেহ সম্পাদক মণ্ডন দ্বাৰা গা ক জিনগী' নঘু কথা সংগ্ৰহ নেন 'বিদেহ সম্মান- 2011', 'গামক জিনগী ব সমগ্ৰ যোগদান হেতু সাহিত্য অকাদেমী দ্বাৰা- 'টৈগোৰ নিটিৰেচৰ এৱার্ড- 2011', মিথিনা মৌথিনীক উন্নযন নেন সাক্ষৰ দৰভংগা দ্বাৰা- 'বৈদেহ সম্মান- 2012', বিদেহ সম্পাদক মণ্ডন দ্বাৰা 'নৈ ধাৰৈএ' উপন্যাস নেন 'বিদেহ বাঁন সাহিত্য পুৰস্কাৰ- 2014', সাহিত্যমে সমগ্ৰ যোদান নেন এস.এন.এস. গ্নোবঁন সেমিনৰী দ্বাৰা 'কৌশিকী সাহিত্য সম্মান- 2015', মিথিনা-মৌথিনীক বিকাস নেন সতত ক্ৰিযাশীন ৰহবাঁক হেতু অখিন ভাৰতীয মিথিনা ংঘ দ্বাৰা- 'বৈদ্যনাথ মিশ্ৰ 'যাত্ৰী' সম্মান- 2016', ৰচনা ধর্মিতাক ক্ষেত্ৰমে অমূন্য যোগদান হেতু জ্যোত্স্না-মণ্ডন দ্বাৰা- 'কৌমুদী সম্মান- 2017', মিথিনা-মৌথিনীক সংগ অন্য উৎকৃষ্ট সেবা নেন অখিন ভাৰতীয মিথিনা সংঘ দ্বাৰা 'স্ব. বাবূ সাহেব চৌধৰী সম্মান- 2018',

চেতনা সমিতি, পটনাক প্রসিদ্ধ 'যাত্রী চেতনা পুৰস্কাৰ- 2020', মৈথিনী সাহিত্যক অহর্নিশ সেবা আ সৃজন হেতু মিথিনা সাংস্কৃতিক সমন্বয় সমিতি, গুৱাহাটী-অসম দ্বাৰা 'ৰাজকমন চৌধ ী সাহিত্য সম্মান- 2020', ভাৰত সৰকাৰ দ্বাৰা 'সাহিত্য অকাদেম পুৰস্কাৰ- 2021' তথা সাহিত্য ও সংস্কৃতিমে মহত্বপূর্ণ অবদান নেন অমৰ শহীদ ৰামফন মংডন বিচাৰ মংচ দ্বাৰা 'অমৰ শহীদ ৰামফন মংডন ৰাষ্ট্ৰীয় পুৰস্কাৰ- 2022'

ৰচনা সংসাৰ : 1. ডন্দ্ৰধনুষী অকাস, 2. ৰাতি-দিন, 3. তীন জেঠ এগাৰহম মাঘ, 4. সবিতা, 5. গীতাংজনি, 6. স্বখাএন পোখৰিক জাগঠ, 7. সতৰেঁধ, 8. চুনৌতী, 9. ৰহস্য চৌৰী, 10. কামধেনু, 11. মন মথন, 12. অকাস গংগা - কবিতা সংগ্ৰহ। 13. পংচৰটী- একাংকী সংচয়ন। 14. মিথিনাক বেঁটী, 15. কম্প্ৰোমাডজ, 16. ঝ েনিয়া বিঁআহ, 17. ৰত্নোকৰ ডকৈত, 18. স্বয়ংবৰ- নাটক। 19. ম নাডন গাছক ফূন, 20. উত্থান-পতন, 21. জিনগীক জীত, 22. জীবন-মৰণ, 23. জীবন সংঘর্ষ, 24. নৈ ধাউ়এ, 25. বঁড়কী বঁহি , 26. ভাদবক আঠ অন্হাৰ, 27. সধবা-বিধবা, 28. ঠূঠ গাছ, 29. ডজ্জত গমা ডজ্জত বঁচেনৌঁ, 30. নহসন, 31. পংগু, 32. আমক গাছী, 33. সুচিতা, 34. মোড়পৰ, 35. সংকল্প, 36. অন্তিম ক্ষণ, 37. কুণ্ঠা-উপন্যাস। 38. পযস্বিনী- প্ৰবন্ধ-নিবন্ধ-সমানোচনা। 39. কল্যাণী, 40. সতমাএ, 41. সমঝৌতা, 42. তামক তমঘৈন, 43. বীৰাংগনা-একাংকী। 44. তৰেগন, 45. বজন্তা-বুঝন্তা- বীছৈন কথা সংগ্ৰহ। 46. শংভুদাস, 47. ৰটনী খড়- দীর্ঘ কথা সংগ্ৰহ। 48. গ মক জিনগী, 49. অর্ধাংগিনী, 50. সতভেঁযা পোখৈৰ, 51. গামক শক -সূৰত, 52. অপন মন অপন ধন, 53. সমৰথাডক ভূত, 54. অপ্পন-

ৰীৰান, 55. ৰাঁন গোপান, 56. ভকমোড়, 57. ঙনৰাঁ চাৰ্ঙৰ, 58. পতঝাড়, 59. গঢ়ৈনগৰ হাথ, 60. নজৰিঁজী, 61. ঙকতূ সময, 62. মধুমাছী, 63. পসেনাক ধৰম, 64. গ্বড়া-খুদ্দীক ৰোটী, 65. ফনহাৰ, 66. খসৈত গাছ, 67. এগচ্ছা খামক গাছ, 68. শ্বভচিন্তক, 69. গাছপৰ সঁ খসনা, 70. ডভিযাএন গাম, 71. গ্বনেতী দাস, 72. ম্বড়িযাএন ঘৰ, 73. ৰীৰাংগনা, 74. স্মৃতি শেষ, 75. ৰেঁটীক পৈৰুখ, 76. ক্রান্তিযোগ, 77. ত্রিকানদর্শী, 78. পেঁতীস সান পছুখা গেনৌঁ, 79. দোহৰী হাক, 80. স্বভিমানী জিনগী, 81. দেখন দিন, 82. গপক পিযা৲ন নোক, 83. দিৰানীক দীপ, 84. খপ্পন গাম, 85. খিনতোড় ভূমি, 86. চিতৰনক শিকাৰ, 87. চৌৰস খেতক চৌৰস ঙপজ, 88. সমযসঁ পহিনে চেত কিসান, 89. ভৌক, 90. গামক খাশা টূঁটি গেন, 91. পসেনাক মোন, 92. ঞ্ঝষিযোগ, 93. হাৰন চেহৰা জীতন ৰূপ, 94. ৰহৈ জোকৰ পৰিৰাৰ, 95. কর্তাক ৰংগ কর্মক সংগ, 96. গামক সূৰত ৰঁদৈন গেন, 97. খন্তিম পৰীক্ষা, 98. ঘৰক খর্চ, 99. নীক ঠকান ঠকেনৌঁ, 100. জীৰনক কর্ম জীৰনক মর্ম, 101. সংঠৰণ, 102. ভৰি মন কাজ, 103. খাএন খাশা চনি গেন, 104. জীৰন দান তথা 105. খপ্পন সাতী-নঘু কথা সংগ্রহ।

ঐ **ৰচনাপৰ** **খপন**
মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

২.৬.জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল- মোড়পৰ (ধাৰাবাহিক উপন্যাস)

জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল

মোড়পৰ (ধাৰাবাহিক উপন্যাস)

চাৰিম পড়াৱ

ক্ষশেসৰ ঐঠামসঁ ৰিদা হোগকান মাতা-পিতাকেঁ মানে ক্ষশেসৰক মাতা-পিতাকেঁ মিমিযো ভৰি মন মনিন নহি ভেনৈন জগসঁ মুঁহক ৰিচনেনক কোনো ৰূপ নহি ৰঁদনেনৈন। তেকৰ কাৰণ চেনৈন কমাস্বত ৰেঁষ্টাক কমাৰ্উপন। গপ-সপ্পমে তঁ নোক ৰঁজ তে চৈথ জে গামক পৰিবাৰ সভ উজৰন জা ৰহন অছি। মুদা উজৰন কী জা ৰহন অছি তেকৰা তৰ দৰাঁ কিযো দেখিযে নে পেৰঁ ৰহনা অছি। অপনে জিনাক জংক্শন সমস্তীপুৰ, স্ষ্টেশন চী জে দেখনে গনাকা অছি তঁএ দেৰনক মনমে কোনো দোসৰ নৰ ৰিচাৰ উঠৰেঁ নে কএন। দেৰন অখন থোড়ে কিসানক জীৱন আ কিসানক বৃত্তিকেঁ বুঁঝনক অছি। পিতাক সংগ-সংগ দেখসী কৰি-কৰি কোনো-কোনো কাজ কৰৈক উহি কিসানীক ভেনৈএ। নে তে মধুৰঁনী গনাকাক গাম আ সমস্তীপুৰ গনাকা গামক কিসানীমে কী অন্তৰ অছি, সে জঁ বুঁঝৈত ৰহৈত তঁ ড্ৰাহো নে বুঁঝৈত ৰহৈত জে সমস্তীপুৰ গনাকাক গামো আ গামক খেতো-পথাৰ ৰাঁৰহো মাস হঁসৈত

ৰহৈএ আ অপন ইলাকামানে মধুবনী ইলাকাক খেতমে কাজ কেনিহাৰ লোককেঁ ডেঢ় মাস অখাঢ় আ এক মাস অগহন, পহিলুকা হিসাবেঁ, বাৰহ মাসক মানমে অঢ়াই মাস কাম-কাজী ভেল, বাঁকী সাঢ়ে নঅ মাস চৌক-চৌৰাহাপৰ গপ-সপ্পমে বা তাশ-শতৰংজপৰ বৈস বীতৈএ। কিসানী জিনগী তখন নে আগূ বঢ়ত জখন অঢ়াই মাসক কাজ বঢ়ি কঽ বাৰহ মাসক হএত। একৰা অন্দনা কহি সকৈ ছিঐ জে জখন বাৰহো মাসক সময কিসানক কৃষিসঁ সংলগ্ন হএত তখন নে খেতিহৰক সংগ-সংগ খেতো-পথাৰ জাগত। ভৌগোলিক দৃষ্টিসঁ অপন ওহন ইলাকা অছি জৈঠাম তীনটা মৌসম স্পষ্ট ৰূপমে অছি। মানে জাড়, গৰমী আ বৰসাত। আন দেশমে সে নহি অছি। কোনো দেশমে মাত্র এক ৰংগক মৌসম অছি, তঁ কোনোমে দূ ৰংগক। হঁ, চীনক কিছু ইলাকা এহেন অছি জগমে তীনূ ৰংগক মৌসম অছি।

সাঁঝু পহৰ জখন ঋশেসৰ ৱলনূ ভাঁগ সমস্তীপুৰ স্টেশনপৰ কলকত্তাক গাড়ীমে বৈসল, তখন স্টেশনপৰ তঁ কিছু জোত ৰহবেঁ কৰগ মুদা গাড়ীক কোঠৰীমে ঘন অন্হাৰ ৰহগ। ঠীকহি পহিলেসঁ বনল ৰহৈ তঁএ গাড়ীমে বৈসৈক জগহ ভেটৈমে কোনো অসোকর্জ নহিযেঁ ভেলগ। গাড়ী খূজৈসঁ পহিনে দেবনকেঁ ঋশেসৰ কহলক-

"দেবন, আবঁ কলকত্তেমে খাএবঁ-পীবঁ, তঁএ কিছু খাগক বিচা ছহ তঁ বাজহ।"

জখনসঁ দেবন স্টেশনপৰ মকৈকেঁ ওৰাহৈত দেখলক তখনসঁ ওকৰ হীয ওগমে গড়ি গেল ছেলৈ মুদা অপনাকেঁ অনুশাসিত ৰখনে কিছু বাজি নহি ৰহল ছল। মুদা জখন ঋশেসৰক মুহেঁ খাগ-পীবৈক বাত সুনলক তখন অপনাকেঁ অনুশাসিত কৰৈত বঁ জল-

"ভৈয়া, গাড়ী-সৱাৰীমে হৌনকে-ফৌনকে খেনাগ নীক হএত, তঁএ দূ-দূ ঠাক হিসাৰঁসঁ ৰাঁনি কীন নিখ। ভনে এক-একঠা দ নাকেঁ চোড়া-চোড়া মহোঁমে দেৰঁ জগসঁ স্বখাদো ৰূঁঝৈত চনৰঁ খা ৰস্তো কষ্টৈত চনত।"

ওনা দেৰনক ৰাঁত স্বনি ণ্বশেসৰক মনমে খীঝ ঙঠন জে সাত-খাঠ ঘন্টাক গাড়ীক সফৰ খচ্ছি তগমে দূঠা মকৈক ৰাঁগনসঁ কেনা কাজ চনত। ম্বদা গচ্ছোক তঁ খপন মন ছগহে। পিযাস নগনোপৰ পানি নহি পীৰঁ সে কেতেক ঙঠিত। দেৰনকেঁ কনকত্তাক ৰস্তা নগ ৰূঁঝন চৈ তদূমে কহি দেনিঐ জে খাৰঁ ঐগনা খেনাগ কনকত্তেমে খাএৰঁ। ভই সকৈএ জে ওকৰা মনমে ড্ৰাহো খাৰিঁ গেন হোগ জে জহিনা ভিনস্বৰকা জনখৈ খা শ্লপহৰিযাক কনৌ খেনাগমে শ্লগযে-তীনিযেঁ ঘন্টাক খন্তৰ হোগএ, শ্লপহৰিযাক খেনাগ খা ৰেঁৰুকা জনখৈমে সেহো তহিনা হোগএ। তৈসঁগ ণ্বশেসৰক মনমে ড্ৰাহো ঙঠনৈন জে কোনো কি সমস্তীএপ্বৰঠা এহেন স্টেশন খচ্ছি জৈপৰ খাএৰঁ-পীৰঁক ৰস্ত ভেষ্টৈএ খা খাগূক স্টেশনপৰ নহি ভেষ্টত, সেহো তঁ নহিযেঁ খচ্ছি। সেহো তঁ খচ্ছিএ। জঁ ভূখ নাগত তঁ ওহীঠাম কীনি-ৰেঁসাহি নেৰঁ। এক-এক খানাক হিসাৰঁসঁ চাৰিঠা মকৈক ৰাঁগন ণ্বশেসৰ চাৰিখনামে কীননৈন। দূঠা ৰাঁগন দেৰনোকেঁ দেনৈন খা দূঠা খপনো নৈত ণ্বশেসৰ ৰঁজনা-

"দেৰন, দেখতে-স্বনিতে কনকত্তা পহুঁচ জাএৰঁ।"

'দেখতে-স্বনিতে কনকত্তা পহুঁচ জাএৰঁ' স্বনি দেৰনক মনমে জিনগীক পূৰ্ণ খাশা জাগি চূকন। জহিনা কোনো ৰেঁৰোজগাৰকেঁ ৰোজগাৰ স্বননাপৰ মনমে খূশীক নহৰি সঁচাৰিত হখ নগৈএ তহিনা দেৰনোকেঁ ভেন। ৰাঁজন-

"ভৈয়া, ৰাতা-ৰাতী জখন কনকত্তা পহুঁচ জাএৰঁ তখন তঁ

কান্হি ভোৰসঁ কাজ কৰবঁ শুৰূ কই দেবঁ কিনে?"
কাজক প্ৰতি দেবনক আকৰ্ষণকেঁ হিয়াবৈত ফশেসৰ বাঁজন-
"হঁ, সে তঁ কগয়ে সকৈ ছী মুদা..!"
দেবন বাঁজন-
"কী মুদা?"
বিচাবকেঁ সোঝবৈত ফশেসৰ বাঁজন-
"আখন সমস্তীযেপ্ৰমে ছী, অনকা পৈৰক সফৰ অছি। তদ্ভূমে নোহে-নকড়ীক গাড়ী ছী, ৰস্তামে কেতৌ জঁ কোনো ভ ্গঠী ভেন তদ্ভূঠাম দেৰী নাগত, তৈসঁগ কনকত্তা পহুঁচনাপৰ কাজোক ভাঁজ নগবৈক অছি, তঁএ আখন কৌন্দাকা কাজক বিচাৰ ছোড়হ। জঁ সংযোগ নীক ৰহত মানে সভ কিছু সময়ানুসাৰ চনৈত ৰহত, তখন কান্হিসঁ কাজ কগযো সকৈ ছী।"
গংজন জোড়িতে গাড়ী কনী ঘুসৈক কই ৰূকি গেন। গাড়ীকেঁ ৰূকিতে দেবন বাঁজন-
"ভৈযা, গাড়ী কিএ ঠাঢ় ভেন?"
ফশেসৰ বাঁজন- "গাড়ীমে গংজন জোড়ন গেন অছি। থোড়েকান ঐঠাম আবো ৰূকত পছাগত আগূ বঢ়ত।"
গাড়ী খুজি গেন, ফশেসৰ অপন সীটপৰ বৈসন। ওনূ গোৰেক সীটক বীচমে তীনটা যাত্ৰী বৈসন ছন। তঁএ গপ-সপ্প কৰৈক বা পূছ-আছ কৰৈক অৱসৰ দেবনক সমাপ্ত ভই গেন। ফশেসৰ চুপ চাপ বৈস দেবনক বিষযমে সোচএ নগন। ওনিযাঁক বুঁধিযাৰ ঁ আপনো বুঁধিযাৰীসঁ বুঁধিযাৰ বঁনি সকৈএ মুদা দেবন সন ঢহনেন-বঁকনেন নোককেঁ জঁ অপন জিনগী জীবৈক কনা দেন জাএ তঁ যএহ নে বিধি-বিধানক সংগ কনাকাৰক মুখ্য কনাকাৰী ভেন। নগনে অপনে মন ফশেসৰকেঁ কহনকৈন মনুখ কী কোনো

অকাসমে উড়ৈত চিড়ৈ ছী জে নগনে ধৰতীসঁ উড়ি অকাসমে পহুঁচ জাএত। ওকৰ তঁ অপন দৃষ্টি-দিশা ছৈ। পহিনে ও অপনে তাড়-খজূৰ জকাঁ ৰাঁৰহ ৰ্খে জড়ি ৰাঁন্হত তখন নে ধৰতীসঁ উঠি পৰিৱাৰকেঁ পৰিৱাৰক সাঁচমে সাঁচিযবৈত পৰিৱাৰকেঁ সমাজ বনৌত...। ণ্বশ্যেসৰক মন দেৰনক শৰীৰক ক্রিযা-শক্তিকেঁ অঁকৈত প্রফুল্ল ভই গেল জে জাবেঁ তক দেৰনকেঁ কাজ কৰৈক অৱসৰ নহি ভেটৈত তাবেঁ নূৰি-বুঁধিক অভাৱ অছি। জখনে কাজক অৱসৰ ভেটৈত তখন কাজে নে হাথ পকৈড় নূৰি দেতগ। জখনে অৱসৰ ভেটৈত তখনে শ্রমক শক্তি জাগি জাএত। জখন শ্রমক শক্তি জাগত আ ওকৰ ফল মানে মজূৰী দেখত তখনে নে কৌৰৱ-পাণ্ডৱ জকাঁ জিনগীক জুআক পাশাপৰ বৈস অপন গোটী ভাঁজত। ণ্বশ্যেসৰকেঁ হটি কই বৈসল দেখ দেৰনক মন হহৰএ লাগল জে এক তঁ জহিনা গাড়ীমে অন্হাৰ অছি তহিনা কোঠৰিযোমে, বন্ন ৰহলে মানে বন্ধনক বীচ জীৱন ৰহলে অন্হাৰ অছি, জগসঁ গ্লনিযোঁ অন্হাৰ বনিযেঁ গেল অছি, তৈঠাম জঁ কিযো বোঁলো-ভৰোস দগবৈনা হি ৰহতা তঁ অনেৰে নে জীৱন ঘূটি-ঘূটি মানে ঘটি-ঘটি , মৰবেঁ কৰত। মুদা মনুষ্ক্যোক বুঁধি তঁ অজীব অছিএ, কেহনো ব চাৰ বা প্রশ্ন সুনিতে কিছু-নে-কিছু বাঁত লোক অনেৰো বাঁজিযে দগ ছৈথ। ভনেঁ ও টেঁড়ে-বৌকনী আকি স্নুমে-ঝাস, মানে স্নুঠে-ফুগস কিএ নে হোউ। ধৃঞ্চকেঁ ধৰুকাৰীক পৰিচয হোগতে জহিনা ধৰুকাৰ জকাঁ চাৰু গ্লনিযাঁ পসৈৰ গেল ৰহৈল তহিনা দেৰনক চাৰু কাত সেহো পসৈৰ গেল। পসৈৰ গেল ড্র জে বঁগলমে বৈসল অনঠিযা সভসঁ গপ-সপ্প নহি হএত। তদ্ভূমে গাম-ঘৰমে সুনিযেঁ ন নে ছী জে গাড়ীমে এক-সঁ-এক ঠকো আ গীৰহকগৌ সভ ৰহৈএ। এতে দিন জেৱী কাটি ৰুপৈআ বঁহাৰ কই নগ ছল আ আৱ মোৰাঁগলসঁ

খিঁচৈএ। দেৱনক মন মানি গেন জে ভৰমে-সৰম ঋপন ম্বঁহ ৰঁষ্ণ কৰি ঋনকে ম্বঁহক গপ-সপ্প স্বনৰঁ। ভেন তঁ ম্বঁহকেঁ ক ◌া চনৈক চাহী, সে কিযো ৰাঁত-ৰিচাৰসঁ চনাৰঁএ ঋাকি কিছু খাগত-পীৰেঁত চনাৰঁএ। খাএৰঁ মনমে ঋৰিঁতে দেৱন ৰিচাৰনক জে ভনে একান্ত ভেনৌঁ। এক-একটা মকৈক দানা ছোড়া-ছোড়া ম্বঁহমে দৈত ম্বঁহকেঁ চনৰেঁত গাড়ীক সফৰ কাটিযে নেৰঁ। ওনা, যাত্ৰীসঁ ভৰন গাড়ীক কোঠৰী ৰহিতো দেৱন ঋসগৰ ঋনভুঋাৰ জকাঁ ছেনোএহে। কিযো জান-পহচান ৰা গামে-সমাজক চিন্হাৰএ ৰহৈত তখন নে গপো-সপ্প কৰৈত। নোক ভনেঁ ঋথৰঁন জকাঁ কিএ নে ৰেঁসন ৰহএ ম্বদা মন তঁ সে নহি ছী। মন তঁ ঘড়ীক স্বগযাসঁ ৰেঁসী চননিহাৰ হোগএ। সাঠি সকেণ্ড-মিনটক ৰীচ ঘড়ী চনৈএ, ম্বদা মন তঁ তে ৰ হজাৰ গ্বণা ৰেঁসী গতিক হোগএ। দেৱনক মনমে উঠন- ঋপনো ভৈযাৰীমে, মানে সমাজসঁ পৰিৱাৰ ধৰিক ভৈযাৰীমে, ওনা ভৈযাৰী কতেকো গোৰেক ঋছি ম্বদা ঋখন তঁ মাত্ৰ ঞ্বশ্যেসৰে ভৈযা টা নে সঁগে কনকত্তা ন২ জা ৰহনা ঋছি। ঋপনা সিৰে ঋপন সভ ভাৰ উঠা জিনগীক মোড়পৰ ঋানি ঐগনা ৰাঁট পকড়া পীঠ ঠোকি ঋাগূ ৰঁঢ়ৌতা। জখনে কনকত্তা সন শহৰমে ৰহএ নগৰঁ তখনে নে দস গোৰেসঁ চিন্হো-পৰিচয হএত ঋা গপ-সপ্প ভেনে ৰূঁধিযোক ◌াট খুজত। ঞ্বহেসে ৰা ধ্বনি নগন ৰহনোপৰ জহিনা হৰা উঠি ক হেসে ৰা ধ্বনিকেঁ ফাৰি ফৰীচ ৰঁনা দগএ, ভনেঁ ফেৰ ঞ্বহেসে ক এ নে প্বন: পকৈড় নিঋএ, তহিনা দেৱনকেঁ সেহো ভেন।

ঋপনা গতিযে গাড়িযো চনি ৰহন ঋছি ঋা গাড়ীমে সৰাৰ ন-ঋান যাত্ৰীক সঁগ দেৱনো ঋা ঞ্বশ্যেসৰো চনিযে ৰহন ছৈথ। গাড়ীক গতি দেখ ঞ্বশ্যেসৰ ঋন্দাজি নেনৈন জে ঋঢ়াগ ৰঁজে ৰাতিমে গাড়ী ঋপনা স্টেশনপৰ পহুঁচা দেত। মানে কনকত্তা জংক্শনপৰ।

কনকত্তা কি কোনো গাম-ঘৰ ছী জে পহিনে সূৰ্জ ডগৈএ পচ্চাগত নোক রিঁচ্চান চ্চোড়ৈএ। একৰ মানে ঞ্জ নহি ভেন জে গাম-ঘৰ ঋৃষি-মুনিক রাঁস স্থন নহি ছী। সেহো ছীহে। একে মাষ্টি-পানি, হৱা-রসাত ঋা একে রিধি-রিধান ৰহিতো জহিনা ফুনরাড়ীমে সুগন্ধিত-সঁ-সুগন্ধিত ফুনোক সংগ-সংগ রাঁগ-রঁগীঠামে মীঠগৰ-সঁ-খষ্টগৰ ধৰি ফনো হোগতে ঋছি তখন মনুষ্কোমে হএরঁ সোভারিক ঋছিএ।

ণ্ডশেসৰক মন দেরনক জীরনক চ্চোৰ পকৈড় গাড়ীসঁ ডতৰনা পচ্চাতিক কাৰ্যক্ৰম তৈযাৰ ক**ই** ৰহন ছনা। ঋড়াগ-পৌনে তীন রঁজে গাড়ী ঋপনা স্‌ষ্টেশন, মানে জৈঠাম ডতৰরঁ, পহুঁ জাএত। কনকত্তা কি কোনো গাম-দেহাত ছী জে সাঁঝ পড়িতে ঋন্হৰ জাগএ জগসঁ কাম-কাজ ঠপ হ্ঋ নগৈএ। ঋখনো ধৰি গমৈঋা রিচাৰো ঋছি ঋা গপো-সপ্পক চনৈনমে ঋছিএ জে 'ৰাতি সুতৈক ছী', মানে দিন ভৰি জে কৰরঁ সে কৰূ ঋা ৰাতি মানে দিনক ঋাধা সমযমে, হাথ-পএৰ জোড়ি সুতূ। কনকত্তা তঁ কনকত্তা ছী, ওগঠাম দিন-ৰাতিক ভেদ মেষ্টা গেন ঋছি জগসঁ মনুষ্কক জীরন শৈনী সেহো রঁদনিযে গেন ঋছি। কিযো ৰাতি-কেঁ কাৰখানামে ড্যূষ্টী কৰৈ ছৈথ ঋা দিন-কেঁ ঋরকাশ ভেষ্টৈ ছৈন, ও তঁ ৰৌত্তুকা জগৈক ওৰিযান দিনেমে কৰতা কিনে। ওনা, ণ্ডশেসৰক মন ◌ ঞ্জ নহি ডঠন জে ঋপনা ঐঠামক মানে মিথিনাক ঋৃষি-ম নি ঘৰ-ণ্ণঋাৰ চ্চোড়ি জংগন পকৈড় নগ ছনা ঋাকি গামে-ঘৰ ◌ রাঁস কৰৈ ছনা। জহিনা জনক তহিনা ভাৰদ্বাজ গত্যাদি চ্চেনাহে। তীন রঁজে ভোৰ ছী কি ৰাতি, ণ্ডশেসৰক মনমে ডঠি গেন। মনমে ডঠিতে ৰংগ-রিঁৰংগক রিচাৰ জাগএ নগনৈন। কিযো চাৰি রঁজে ভোৰ তক ৰাতিক সীমা রঁনা সুতৈ ছৈথ তঁ কিযো ঋাঠ রঁজে দিন তক,

ম্বদা পৌনে তীনকেঁ ভোৰ কিএ নে মানন জাএ। কিএ তঁ খপন জে পূর্বজ ঋৃষি-ম্বনি ছনা ও তীন ৰঁজে ওছাগন ছোড়ি খপন জীৱন ক্রিযামে নাগি জাগ ছনা। তৈঠাম তীনেক পৌখা কম খংশ নে পৌনে তীন ভেন, তখন পৌনে তীন যেহো নে ভোৰেক যীমাপৰ খছি। জখনে তীন পৌখা হোগএ তখনে ও পৌন যেৰ ৰা কিনো কহৰঁএ নগৈএ।

য্টেশনপৰ গাড়ীযঁ ভতৈৰ পহিনে প্লেটফার্মেপৰ খপন ভোৰক ক্রিযাযঁ নিৰৃত্ত হএৰঁ। পছাগত প্লেটফার্মযঁ নিকনৰঁ। নিকৈনত জখনে চাহক দোকানপৰ জাএৰঁ তখনে কেতেকো চিন্তা- ৰিচযক নোক ভেটিযে জাএত। খপনে গনোকাক নোক ৰেঁযী চাহোক দোকান কনকত্তামে কেনে ছৈথ, ৰিক্শো চনৰৈঁ ছৈথ খা ভঠা-পটকক কাজ যেহো কৰিতে ছৈথ। মহিনা দিনপৰ গামযঁ এনৌঁ হেন, তগ ৰীচ ঐঠাম (কনকত্তা) কী ভেন নগ ভেন যে তঁ গপ-যপ্প ভেনা পছাতিযে নে ৰূঁঝৰঁ। জীৱনমে জঁ ওছাগন ছোড়ৈযঁ পহিনে মানে ম্বতি-ক**২** ভঠৈযঁ পহিনে, খপন দিন ভৰিক মানে ওছাগনপৰ খৰৈযঁ পহিনে তকক, খপন কর্মগত কাজপৰ নজৈৰ (দৃষ্টি) দৌড়া ওকৰ কাৰণ নিকানি যফন দিনক খন্বভর হোগতে খছি। খা গহএ দিন-দিনক যফনতা নে জীৱনকেঁ যমত্ব ৰূপক ৰাঁটকেঁ নিৰমৰৈত যেহো চনিতে খছি।

মনে-মন ণ্ডশেযৰ ৰিচাৰিযে ৰহন ছনা কি গাড়ী জৈযীডীহ য্টেশনপৰ পহুঁচ গেন। ঐঠামযঁ দোযৰ গাড়ী দেৱঘৰ াএত। গাড়ীকেঁ ৰুকিতে য্টেশনপৰ ৰোঁন ৰঁম, ৰোঁন ৰঁমক খাৰাজ গূঁজি ভঠনা। প্রনূ দিযক যাত্রীক মিনানক ৰীচক স্বৰ প্ৰনি ছেন হে। ণ্ডশেযৰকেঁ ৰূঁঝনে খছি জে ঐঠাম খপনা দিযক, মানে াড়ীক হিযাৰঁযঁ, যাত্রী দেৱঘৰ ৰাঁৰাকেঁ দর্শন কৰএ খৰৈঁ ছৈথ, খা পূৰঁ

দিম্নক মানে কনকত্তা দিম্নক রাপম্নী যাত্রী জাগ ঠৈথ। তগ রীঠমে জে রোঁন রঁম্নক খারাজ হোগএ রএহ হলো ঠী, জে দম্ন মিনষ্টক পঠাগত মানে গাড়ী খূজনোপৰ শান্ত ভ২ জাএত। রাপম্নী যাত্রী খপন ঘৰম্নহাঁ ভেন ঘৰক রিঠাৰমে খারঁএ নগৈ ঠৈথ। পূজাক রিহীত রঁদনৈত পৰিরাৰ খা জীরনক রিহীত মনমে জাগএ নগৈত। দেরনকেঁ যে নহি ভেন, ও গাম-ঘৰক ৰহনিহাৰ, তঁএ গাম-ঘৰমে এহেন হলোকেঁ কোনো খন্নোনী ঘষ্টনা বুঁমি হলো কৰৈএ। তদৃ ◌ ৰৌত্তকা ম্নীমক হলো, জগমে চোৰী-ঠিনৰপনক মংখ্যা রঁ ম্নী ৰহিতে খঠি। ওনা, ৰৌত্তকা খাগিযো-ঠাগক হলো হোগতে খঠি ম্নদা ওকৰা নোক গজোতম্নঁ পৰেখৈএ। খকঠকাগত দেরন রাঁজনে-

"ভৈযা, কেতৌ চোৰি-তোৰি ভেন হেন, হলো কথীক ঠী?"

তগ রীঠ জে দোম্নৰ তীনূ যাত্রী রৈঁম্নন ঠনা, ওগমে একষ্ট দেরনকেঁ রাঁন-রোঁধ বুঁমি ঠূপ্নে ৰহনা, ম্নদা দোম্নৰ ◌ জাগন ঠনা, মানে ৰাত্তক হিম্নারঁম্নঁ, ও খম্নথিৰেম্নঁ মনাহী কৰৈত রঁজনা জে 'গাড়ী-ম্নরাৰীমে এনা হলো কিএ কৰৈ ঠহ।' ম্নদা তেম্নৰ জে খধনীনা ঠনা ও ডপৈষ্ট ক২ রঁজনা-

"তোহীঁষ্টা ভাড়া দেনে ঠহক খাকি হমদূঁ দেনে ঠিঐ.!"

খরূঁম্ন, খরোঁধ দেরন, যাত্রীক রাঁত নহি বুঁমি ম্নকন। তৈম্নংগ ৰুশেম্নৰ ভাগক রীঠ ঠন। তঁএ খপনাকেঁ ঠোষ্ট ভাএ ম্নদৃশ খন্নশাম্নিত ৰহি ঠূপে ৰহন। যাত্রীকেঁ রঁডম্নৈত ৰুশেম্নৰ রঁজনা-

"জহিনা খহাঁ খধনীনামে ঠেনৌঁ তহিনা ওহো খধনীনেমে ঠন, তঁএ খহীঁ জকাঁ ঠোঁকৈত রাঁজন। তগনে খহাঁ খনেৰে নে খাগি-খডোৰা হোগ ঠী।"

এক তঁ দেরঘৰ জেরাঁক মোড়, তৈম্নংগ দেরন কনকত্তা কমাগনে

𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒖𑒰𑒑𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒖𑒹 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒑𑒩𑒻𑒖 𑒏𑓄 𑒅𑒣𑒩𑒧𑒹 𑒕𑒪𑒰 𑒮𑒹 𑒮𑒯𑒖𑒹 𑒮𑒳𑒞𑒱𑒨𑒹 𑒩𑒯𑒪𑒰। 𑒠𑒹𑒥𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒢𑒹 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒖𑒨 𑒬𑒱𑒫, 𑒖𑒨 𑒬𑒱𑒫।"

𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒑𑒰𑒜𑓃𑒲-𑒮𑒫𑒰𑒩𑒲 𑒕𑒲, 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹 𑒠𑒱𑒢𑒳𑒏𑒰 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒞𑒿 𑒞𑒩𑒼-𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲𑒫𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒖𑒹 𑒥𑒋𑒯 𑒮𑒦 𑒯𑒪𑓂𑒪𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒋 𑒂 𑒁𑒢𑒏𑒩 𑒯𑒪𑓂𑒪𑒰 𑒍𑒃𑒧𑒹 𑒒𑒼𑒩𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒋। 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒢𑒃 𑒕𑒲। 𑒩𑒰𑒞𑒳𑒏𑒰 𑒮𑒧𑒨 𑒕𑒲 𑒞𑒿𑒋 𑒔𑒳𑒣𑒔𑒰𑒣 𑒦𑒹𑒪 𑒩𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒏𑒰𑒙𑒯। 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒿 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒩𑒼 𑒥𑒩𑓂𑒠𑓂𑒡𑒧𑒰𑒢 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢 𑒁𑒕𑒱।"

𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒠𑒹𑒥𑒢 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰। 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩 𑒧𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰 𑒖𑒹 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒏𑒲 𑒮𑒦 𑒏𑒩𑒻𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒑𑒰𑒜𑓃𑒲𑒮𑒿 𑒅𑒞𑒩𑒥 𑒞𑒿 𑒦𑒼𑒩 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒦𑒑𑒨𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒞। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒱 𑒯𑒹𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒖𑒑𑒯𑒣𑒩 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒖𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒁𑒥𑒴𑒿𑒯 𑒪𑒰𑒑𑒞। 𑒮𑒦 𑒠𑒹𑒐𑒪-𑒮𑒳𑒢𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒃 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒪𑒥𑒻𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒞𑒿 𑒍 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹𑒏𑒩 𑒟𑒰𑒯 𑒣𑒋𑒥 𑒏𑒚𑒱𑒢 𑒁𑒕𑒱𑒋। 𑒟𑒰𑒯 𑒣𑒥𑒻𑒏 𑒡𑒩𑒞𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒹 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒏𑒯𑒥 𑒖𑒹 𑒣𑒰𑒢𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒕𑒲 𑒂𑒏𑒱 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒼 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒕𑒲, 𑒍 𑒞𑒿 𑒖𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒧𑒢 𑒩𑒯𑒞 𑒞𑒹𑒯𑒢𑒹 𑒧𑒰𑒢 । 𑒪𑒲𑒏-𑒮𑒿-𑒪𑒲𑒏 𑒂 𑒁𑒡𑒪𑒰-𑒮𑒿-𑒁𑒡𑒪𑒰 𑒥𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒏𑒱𑒋 𑒢𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒋𑒏-𑒠𑒼𑒮𑒩𑒰𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒅𑒪𑒻𑒙-𑒣𑒳𑒪𑒻𑒙 𑒖𑒰𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒹𑒐𑒞𑒹 𑒕𑒱𑒌 𑒖𑒹 𑒦𑒰𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒳𑒦𑒱𑒞𑒑𑒩 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒥𑒴𑒕𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒂 𑒩𑒼𑒙𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒱𑒞𑒑𑒩, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒾𑒭𑓂𑒙𑒱𑒏 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒦𑒞𑒦𑒼𑒖𑒢𑒧𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒞𑒹𑒞𑒹 𑒩𑒼𑒙𑒦𑒼𑒖𑒢𑒧𑒹 𑒟𑒼𑒜𑓃𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒋। 𑒍 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒢𑒼𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒩𑒰𑒧𑒗𑒱𑒧𑒢𑒲 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒥𑒵𑒏𑓂𑒭𑒢𑓂𑒧𑒰 𑒤𑒪 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒼, 𑒖𑒹𑒏𑒩 𑒪𑒧𑓂𑒥𑒰𑒃-𑒧𑒼𑒙𑒰𑒃 𑒠𑒹𑒐 𑒪𑒼 𑒗𑒱𑒧𑒢𑒲 𑒏𑒯𑒻𑒋, 𑒂 𑒗𑒱𑒧𑒢𑒲 𑒞𑒿 𑒮𑒯𑒖𑒹 𑒪𑒞𑓂𑒞𑒲𑒢𑓂𑒧𑒰 𑒕𑒲𑒯𑒹 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒧𑒰𑒙𑒱𑒮𑒿 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒯𑒼𑒃𑒏 𑒛𑒰𑒿𑒜𑓃𑒧𑒹 𑒖𑒼𑒜𑓃𑒹 (𑒛𑒼𑒩𑒰𑒛𑒼𑒩𑒱𑒨𑒹) 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻, 𑒍𑒏𑒩 𑒪𑒧𑓂𑒥𑒰𑒃-

মোষ্টাগক দেখৌঁস কৰৰৈঁত ৰামঝিমনীক শকনে-মূৰত নে রিঁগাড়ৈ ঠ্ঠী। কৃ জে জগ ৰামঝিমনীকেঁ এতেক শক্তি ঠৈ জে খেসাৰী মন ঠিমাগঠ দানিকেঁ শ্বপন গ্বণক গতি দই শ্বপনে মন তেজ গতিমে শ্বানি মৰপষ্ট ঘোড়া জকাঁ রঁনরৈঁএ, ও কেনা নতিগৰ ঝিঁগ্বনী ়তে হেতগ, জে মহজে শ্বপনো ঠিমার্ঠিযে শ্বঠি..! একাএক ণ্বশেসৰক রিঠাৰমে ম্বড়িযাএন মোড় রৢঁঝি পড়নৈন জগমঁ ম্বড়িযাএন নক রিঠাৰ জগনৈন।

জখন কাজক ভাৰ মানে দেরনক কাজক ভাৰ শ্বপন মিৰপৰ মরাৰ কেনে ঠনি ৰহন ঠ্ঠী তখন পহিনে ওকৰা মাথপৰ মঁ ভাৰ ঙতাৰি নিঠাঁমে মানে ধৰতীপৰ ৰাখি দোমৰ দিম তা রঁ শ্বাকি মিৰক ভাৰকেঁ মিমৈক-মিমৈক ভৰিযেনে ৰহরঁ। জখন মাথে ভৰিযাএন ৰহত তখন দোমৰ দিম তাকি হএত.?

একাএক ঙনষ্টা গিনতী জকাঁ মানে 'মৈযাঁ-নিনানরেঁ' জকাঁ ণ্বশেসৰ শ্বপন ভাৰক ভৰপনপৰ নজৈৰ দৌড়ৌনৈন। দেরনকেঁ দিন-দিনক কাজ মানে মভদিন জোকৰ কাজ ধড়রৈঁক শ্বঠি। শ্বপনো তঁ কাজ কৰিতে ঠ্ঠী, যএহ কাজ দেরন মেহো কৰত। জহিনা কোনো কাজক ফন মানে মজদূৰী, পনৰহ ৰূপৈশ্বা শ্বপন ভই ৰহন শ্বঠি শ্বা তগমঁ পৰিৰাৰ ঠনি ৰহন শ্বঠি তহিনা নে দেরনোক ঠনএ নগত। জঁ এতরোঁ কাজ দেরনো কৰত তঁ পনৰহ ৰূপৈশ্বাক ফন ওকৰো ভেষ্টরেঁ কৰত কিনে। জহিনা গ্বনাম দেশমে ৰোজগাৰমে ফৌতী শ্বরৈঁ ঠৈ তহিনা নে জীরনোমে শ্বরিঁতে ঠৈ। শ্বপনে থোড়ে ওহন ঠ্ঠী জে ডপোৰশংখ জকাঁ দিন-ৰাতি দ ক্ষা রাঁষ্টরেঁ জে এতে দানক এতে পূন শ্বা এতে মানক এতে শূন্য। ধৰতীপৰ জখন রাঁম কৰৈ ঠ্ঠী তখন ধৰতীকেঁ পকৈড় জীরন-যাপন ক রঁ শ্বাকি ঠিঢ়ৈ জকাঁ শ্বকামমে ঙড়িতে-ঙড়িতে ম্বতরোঁ কৰ শ্বা

আৰামো ঙড়িতে-ঙড়িতে কৰৰ্ঁ।

..একাএক কৃশ্মেসৰক মন ঠণ্ডাএনে পানি জকাঁ তাপসঁ তপতপেনৈন। তপতপাগতে দেৰনক জীৱনপৰ নজৈৰ পড়নৈন। একাএক মন কহনকৈন, কিযো আপনে জোকৰক নে ভাৰ ঙঠা দোসৰোকেঁ ভাৰ ঙঠৰৈক ৰিঁসৱাস কৰা সকৈএ। কম-ৰেঁসী পন কৰনীসঁ সেহো হোগতে আছি। জৈঠাম মানে ৰঁগান সৰকাৰক আন্নক গোদামমে আপনে কাজ কৰৈ ছী তৈঠাম দূ-চাৰি দমীক ঘটী ৰহিতে আছি, তত্মমে জহিযাসঁ পাঁচ কিনো চাৰ্ঙৰ-গন্মক আধিকাৰ জনমানসকেঁ ভেঙনে তহিযাসঁ গোদামক কাজ সেহো ৰঁঢ়িযে গেন আছি। মুদা, এ্র সময মানে আখুনকা সময, ও নহি ছনে জগ সমযক চঠ ছী। আজাদীক আন্দোনেনক সময ছনে। কাজপৰ সঁ কৃশ্মেসৰক নজৈৰ সমৈৰ দেৰনক সুতৈ-ৰৈঁসৈক গহ মানে ৰহৈপৰ এনৈন। হুঁঙনো ধৰ্মশানা আছি তৈযো তঁ ওহন ছিএ, জগমে আপনে সভ ৰহৈ ছী। এতে তঁ আছিএ নে জে মুম্বঁগ সন শহৰমে নোক এক ৰূপৈআক আখৰাঁৰ কীনি সড়কপৰ সুতৈএ, তৈঠাম এতে তঁ আছিএ নে জে দস গোৰে একঠাম ৰৈঁস ভানসো কই নগ ছী, নিচেনসঁ সুতিতো ছী আ দেৱানমে কাঁটী গাড়ি মোৰাক সামান সেহো নঙকা কই ৰথৈ ছী, পানিযোঁক দূটা ংকী আ দূটা নেঙৰীনো ��ছিএ। আৰাসক সুৰিধা দেখ কৃশ্মেসৰক মন আগূ ৰঁঢ়নৈন।

গাড়ী হাৰড়া স্টেশন পহুঁচ গেন। দূ ৰংগক যাত্রী গাড়ীসঁ ঙ ৰনা। এক ৰংগক ও জিনকা আপন ঘৰ-প্ৰুআৰ ছৈন, তৈসংগ জে ভাড ়া নই কই ৰহৈ ছৈথ আ সভ সুৰিধা আপনা ছৈন, ওহন যাত্রী গাড়ীসঁ ঙতৈৰ সোঝে ঘৰমুহাঁ ভেনা। দোসৰ ৰংগক ওহন যাত্রী, জিনকা আপন ঠৌৰ-ঠেকান নহি ছৈন ও মুসাফিৰখানামে খঁঙৈক

𑒁𑒣𑒢 𑒦𑒼𑒩𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒧 𑒏𑒩𑒻𑒢𑒹 𑒩𑒳𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰। 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒧 𑒕𑒪𑒰 𑒂 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒖𑒰𑒑𑒩𑒻𑒢𑒰 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒕𑒪𑒰। 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲𑒮𑒿 𑒅𑒞𑒻𑒩 𑒤𑒳𑒪𑒹𑒮𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒛𑒹𑒩𑒰𑒏 𑒦𑒩𑒼𑒮𑒹 𑒩𑒯𑒥 𑒞𑒿 𑒥𑒱𑒪𑒧 𑒯𑒋𑒞 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒁𑒯𑒲𑒚𑒰𑒧 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒧𑒳𑒯𑒼𑒿-𑒯𑒰𑒟 𑒡𑒼𑒃 𑒪𑒲, 𑒔𑒰𑒯𑒼 𑒣𑒲𑒥 𑒪𑒲। 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒥𑒴𑒗𑒪 𑒖𑒹𑒞𑒃। 𑒤𑒳𑒪𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒦𑒰𑒩𑒲𑒣𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒏𑒱𑒋 𑒞𑒿 𑒮𑒦 𑒏𑒰𑒖𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒳𑒜𑓃𑒱𑒣𑒩 𑒔𑒜𑓃𑒢𑒹 𑒮𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰𑒋𑒢𑒹 𑒥𑒴𑒗 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒻𑒪𑒞𑒹 𑒤𑒳𑒪𑒹𑒮𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒑𑒳𑒪𑒹𑒞𑒲 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒏𑒻𑒢। 𑒑𑒳𑒪𑒹𑒞𑒲 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒃𑒪𑒰𑒏𑒰𑒏 𑒕𑒱𑒨𑒰, 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒩𑒱𑒏𑓂𑒮𑒰 𑒔𑒪𑒥𑒻𑒿 𑒕𑒻𑒟 𑒂 𑒍𑒯𑒲 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒤𑒳𑒪𑒹𑒮𑒩 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟। 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒰𑒥𑒋 𑒑𑒳𑒪𑒹𑒞𑒲 𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒪𑒰। 𑒤𑒳𑒪𑒹𑒮𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒞𑒹 𑒑𑒳𑒪𑒹𑒞𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒤𑒳𑒪𑒹𑒮𑒩, 𑒛𑒹𑒩𑒹 𑒔𑒪𑒥𑒯। 𑒂𑒥𑒯 𑒁𑒯𑒲 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮 𑒖𑒰𑒯।"

𑒬𑓂𑒩𑒧𑒱𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒏 𑒪𑒼𑒏, 𑒚𑒰𑒿𑒯𑒱-𑒣𑒚𑒰𑒿𑒯𑒱 𑒥𑒖𑒻𑒥𑒪𑒰, 𑒤𑒳𑒪𑒹𑒮𑒩 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒑𑒳𑒪𑒹𑒞𑒲, 𑒠𑒴 𑒦𑒰𑒿𑒑 𑒕𑒱𑒁। 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒥𑒯 𑒞𑒐𑒢 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒯.!"

𑒑𑒳𑒪𑒹𑒞𑒲𑒏 𑒧𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒦𑒲𑒞𑒩𑒮𑒿 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒕𑒪। 𑒍𑒢𑒰, 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒖𑒲𑒫-𑒖𑒢𑓂𑒞𑒳𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒧𑒢𑒳𑒐 𑒡𑒩𑒱 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒦 𑒐𑒳𑒬𑒲𑒮𑒿 𑒩𑒯𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒦𑒪𑒹𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒖𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒯𑒳𑒁𑒋। 𑒑𑒳𑒪𑒹𑒞𑒲 𑒌 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒐𑒳𑒬 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒐𑒹𑒣 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒪𑒰, 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒧𑒢𑒧𑒰𑒢𑒰 𑒏𑒧𑒰𑒃 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒧𑒢𑒧𑒰𑒢𑒰 𑒏𑒧𑒰𑒃𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒪𑒹 𑒥𑒢𑓂𑒯𑒾𑒿𑒙𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒮𑒧𑒨𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒧𑒰𑒢𑒰 𑒦𑒃𑒨𑒹 𑒖𑒰𑒃𑒋। 𑒥𑒾𑒞𑓂𑒞𑒳𑒏𑒰 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲, 𑒞𑒿𑒋 𑒑𑒳𑒪𑒹𑒞𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒲𑒢 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒏𑒧𑒰𑒃𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲𑒋 𑒏𑒧𑒰𑒃 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒑𑒳𑒪𑒹𑒞𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒰- "𑒔𑒰𑒯𑒼 𑒏 𑒏𑒲 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒲𑒧𑒰-𑒢𑒰𑒓𑒻𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒔𑒪𑒯 𑒢𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒦𑒰𑒿𑒑 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒁𑒥, 𑒣𑒰𑒢 𑒐𑒰𑒋𑒥 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒱𑒏𑓂𑒮𑒰𑒮𑒿 𑒛𑒹𑒩𑒰 𑒔𑒪𑒥। 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒥𑒰𑒢𑓂𑒯𑒪 𑒕𑒱𑒌 𑒖𑒹

ओकरा मने काज करबै। कमो कमाग छी तँ कमाग छी। केकरो बँचौने नहि ने छिऐ।"

क्षेमरक मनमे उठलैन जे गामेतीसँ महिना दिनक हाल-चाल बूझैत, चाह पीबैत, पान खाइत-खाइत भोरो भऽ जाएत। खाइये बढ़ैत क्षेमर चाहक दोकानपर पहुँचला। चाहक दोकानपर पहुँचते ��ुक्षेमरकेँ एकटा खपने गोदाम कऽ, खपन गोदामक मानेभेल जे जइमे क्षेमर मस्टियाक काज करै छैथ, तही गोदामक दोसर मस्टिया, भेटलैन। ओहो चाह पीबए आएल छला। क्षेमरकेँ देखते स्वकदेव बाजल-

"गाममे बड़ देरी लगेलह, क्षेमर?"

क्षेमर बजला-

"गाम गेलापर कि खरैक मन होइए, तइमे माया-जालबला लोक छी, सभहक भेँट-घाँट करैमे समय लगबे करत किने। काजक की हाल-चाल छह?"

स्वकदेव बाजल-

"कान्हियेसँ साँझमे बारहटा गाड़ी खाली गेल।"

बारहटा गाड़ी, माने खन्नक ट्रक सुनि क्षेमरक मन मानि गेलैन जे जहिना देवनकेँ खनलौं तहिना एकठाँ तक पहुँचा सेहो देबे केलौं। माने काज करैक जगह भेटि गेल। डेरा गेलापर मोटा राखि पहिने बनर्जीदादासँ मिलि लेब नीक रहत। जाबे खपने डेरा पहुँचब तावे चाबि सेहो बाजिये जाएत, ओहो गोदाम खालियेँ गेल रहता, भने खनू गोटे निचेनसँ सभ गप कऽ लेब। तैबीच स्वकदेव दोहरा कऽ बाजल-

"खा हँ, एकटा बड़का समाचार अछि.!"

बड़का समाचार सुनि क्षेमर अचम्भित होइत पुछलखिन-

"সে কী?"

স্বকদের রঁজনা-

"মনেজৰ স্যাহৈরঁ তঁ কমান কই দেনখিন।"

ঞ্কশেসৰ রঁজনা-

"কী কমান কই দেনখিন।"

স্বকদের রঁজনা-

"নর-নর এম.ও. জিনামে এনা খচ্ছি। জৈঠামসঁ এনা খচ্ছি ও নহষ্টগৰ জিনা ৰহনৈন। খাতা-পীরৈঁক নীক জোগাৰ ছেনৈন। রএহ মৈনেজৰ স্যাহৈরঁ মানে 'রঁনজীদাদা'কেঁ ডনষ্টা-সীধা ােঠ পঢ়রঁএ নগনখিন। তৈপৰ 'দাদা' দূ থাপৰ স্বহেঁমে মাৰনখিন। ওহো খসগৰে ছনা, স্বদা মৈনেজৰ স্যাহৈরঁ দিসসঁ হম সভ পাঁঠ গেনৌ। এম.ও. থকথকা কই রিদা ভই গেনা।"

ঞ্কশেসৰ রঁজনা-

"পছাগত কী ভেন?"

স্বকদের রঁজনা-

"কী হএত। নাউৈৰ পষ্টপষ্টৌনে এম.ও. ডী.এম. স্যাহৈরঁ নগ পাঁঠনা। দাদো পীঠেপৰ পহঁঠনা। পাঁঠতে এম.ও. সকপকা গেনা। পহিনে কী সভ এম.ও. স্যাহৈরঁ ডী.এম. স্যাহৈরঁ নগ রাঁজন ছনা সে তঁ রঁনজীদাদা খপনা কানে নহি স্বননৈন। স্বদা রঁনজীদাদাকেঁ দে তে ডী.এম. স্যাহৈরঁ ডপৈষ্টকই এম.ও. স্যাহৈরঁকেঁ কহনখিন রঁনজীদাদাকেঁ পহিনে ঠীহ নিঔন। তখন দানকা স গ কাজ করৈক ঠঁগ ধড়ত। কহি ডী.এম. স্যাহৈরঁ এম.ও. স্যাহৈরঁক সভ রাঁত ঘোঁষ্টৈত রঁনজীদাদাকেঁ কহনখিন- 'জে ভেন সে ভেন সে ূনি জাউ। সভকেঁ এক্কেঠাম ৰহি কাজ করৈক খচ্ছি। তঁএ সভ ভাএ-ভৈযাৰী জকাঁ ৰহি খপন কাজকেঁ খাগূ রঁঢ়াউ।"

ঞ্শেসৰ রঁজনা- "তৈপৰ দাদা কিছু কহনেখিন কী নহি?"
স্বকদের রঁজনা- "কী কহিতথিন, গৈযাহ নোক ছথিএ হঁসি কই ঙড়া দেনেখিন।"
পান খা ঞ্শেসৰ তীনূ গোৰে ৰিকমাসঁ ধর্মশানা রিদা ভেনা। মনমে খুশী ৰহনাসঁ জহিনা কাজ কৰৈমে খুশপন আরৈএ জগসঁ খুশী জীরনক ফন ভেটৈএ তেহনে ফনক আশা ঞ্শেসৰক মনমে জাগি গেনৈন। হাঁগ-হাঁগ মোৰা দেরানমে নষ্কা রঁনর্জীদাদাসঁ ভেঁট করএ রিদা ভেনা। পাছূ-পাছূ দেরনো রিদা ভেন।
আনে দিন জকাঁ রঁনর্জীদাদা চাৰি রঁজে গোদাম পহুঁচ অপন কাজমে জুষ্টি গেন ছনা। গোদামমে মৈনেজৰক পদপৰ রঁনর্জীদাদা জীরিকা-নে নোকৰী কৰৈ ছৈথ, মুদা রাস্তরিক ৰূপসঁ ও সমাজ সের ছৈথ। অপন নিযমিত ৰূষ্টিগক রীঢ অপনাকেঁ ৰখনে ছৈথ। চাৰি রঁজে ভোৰে গোদামমে আরিঁ, অপনেসঁ গেষ্টোক আ গোদামোক তানা খোনি অপন দিনভৰিক কাজ দূ ঘন্টামে নিপষ্টা, ছহ রঁজে মষ্টিযা সভকেঁ কাজ সুমঝা অপনে ৰমি জাগ ছৈথ। হঁ, এতে জৰূৰ মষ্টিযা সভসঁ সম্বন্ধ ৰখনে ছৈথ জে অপনে নহিযোঁ ৰহনে নিযমিত কাজ মষ্টিযা সভ করৰেঁ কৰৈ ছৈথ। তৈসঁগ মৈনেজৰ সাহৈবঁ এতে অপনা মুহেঁ কহিযে দেনে ছথিন জে রোঁৰাক হিসারঁমে কেতৌ গড়রঁড়ী নে হুঅএ। ফষ্টনে আকি কষ্টনে রোঁৰাসঁ জে চাউৰ আকি গহুম খসৈ, ও অহাঁ সরঁহক ভেন। ওকৰ হিসারঁ মজূৰীমে নহি হএত। জগসঁ প্রত্যেক মষ্টিযাকেঁ তীন সে��সঁ রেঁসীএ চাউৰ-গহুম প্রতিদিন ভগযে জাগ ছৈন। জে কমাগসঁ রাঁগনী মদনী ভেনৈন, তঁএ মষ্টিযো সরঁহক জীরনমে কিছু-নে-কিছু খুশহানী জৰূৰ অরিঁতে অছি। আন মজদূৰক হিসারেঁ জে মজদূৰ ওহন মজূৰীরঁনা ছৈথ জিনকা ঙনফী আমদনী নহি ছৈন। তীন সেৰ

অন্নক আমদনীসঁ মঙ্গৈযা সবঁহক ভোজনক সমস্যা মেটাওযে জকাঁ গেন ছৈন। জহিনা চাউৰ-গহুম প্রতি ৱেঁকতীকেঁ পাঁচ কিনো প্রতিমাসক অধিকাৰ ভেটনে জন-মানসক জীৱনমে থোড়-মোড় খুশহানী এৱেঁ কএন অছি জগসঁ ভোজনক সমস্যা কমনে জে ৱঁচত দুখ নগন অছি ওগসঁ দোসৰো সমস্যাক সমাধানক কিছু-কিছু সাধন ভগযে জাগএ।

চাউৰ-গহুম মিনা এক-এক ৱেঁকতীকেঁ পাঁচ কিনো ভেট হন অছি ও ওহিনা থোড়ে ভেট ৰহন অছি। ঐঠাম ভেটৈক মানে ভেন সংৱৈধানিক অধিকাৰ ভেটৱঁ। সত্তা-সমাজমে জেতেক একৰূপতা অৱৈএ তেতেক স্বতংত্রতা ভেটৱঁ ভেন। গ্র অনেকো ৱঁর্থক আন্দোলনক ফনস্বৰূপ ভেটনে অছি। জগ আন্দোলনমে কেতেকো গৰীৱঁ জহন গেনা, মাৰি খেনৈন আ অনেকো তৰহক যাতনাক শিকাৰ ৱঁনন ছৈথ। তেকৰ ফন ছিঐন পাঁচ কিনো চাউৰ- হুম মহীনাক ভোজন। আঠম-নৱম্ দশক মানে 1980-90 গস্বীক ৱীচ, খাদ্যান্নক মামনামে দেশ আত্মে-নির্ভৰ ভেন। তগসঁ পহিনে ৱাঁহৰসঁ অন্নক আযাত হোগ ছন। এক তঁ হজাৰো ৱঁর্থক গুনামীক জীৱন জন-গণক ছেনৈন তৈপৰ খেতীক সম্বচিত ৱেঁৱস্থা সেহো নহি ছেনৈন জগসঁ খেতক উপজ ৱঁঢ়িতৈন। অছৈতে সম্প্ৰৈত তংগহানী ছন। জনসংখ্যাক বৃদ্ধি তঁ জনৱাযুপৰ নির্ভৰ ৰিতে অছি জগসঁ জনসংখ্যাক বৃদ্ধি হএৱঁ সোভাৱিক অছিএ। কিএ তঁ গ্লনিযাঁমে জেতে ৰংগক জনৱাযু ভাৰতমে অছি ও আন দেশমে নহি অছি। জঁ সে ৰহৈত তঁ কনাডা সন দেশ, জেকৰ ৰকৱাঁ ভাৰতক ৰকৱাঁসঁ ৱঁহুত ৱেঁসী ছৈ, মুদা জনসংখ্যা ঐঠামক একটা ৰাজ্যক ৱঁৰোৱঁৰিযো নে ছগ। জৈঠাম ভাৰতক জনসংখ্যা এক অৰৱঁ তীস কৰোড়সঁ ৱেঁসী অছি তৈঠাম কনাডাক জনসংখ্যা চাৰি-পাঁচ কৰোড়

অছি।

জীরনক মূন সমস্যা মানে ভোজন, রস্ত্র, আরাস, স্বাস্থ্য, শিক্ষা, সুৰক্ষা ৰহিতো দেশরাসীকেঁ পহিন জে সমস্যা ভোজনক ছ সেহো নে ছেনৈন। ওনা, অখনো ভৰপূৰ নহিযেঁ ছৈন, মুদা নহিমে কিছু তঁ ছৈন্হে। জগসঁ জীরনমে কিছু-নে-কিছু সুধাৰ ভেরেঁ এন ছৈন। সভ জনিতে ছী জে জৈঠাম গৰীবী ৰহৈ ছৈ তৈঠামক নোক অন্নে বেঁসী খাগএ। অপনা ঐঠাম ভোজো-কাজমে নোক আধা কিনোক হিসাবেঁসঁ অন্নক সূঠী বঁনৈবঁতে ছৈথ। মোটা-মোটী দস কিনো অন্ন এক গোটাক দস দিনক ভোজন ভেন। সুভিতগৰ পৰিৱাৰমে অন্নক এতে খপত নহি অছি, কিএ তঁ গৰীবঁ নোক জকাঁ নে দেহক শ্রম বেঁসী ছৈন আ নে অন্নে টাক ভোজনপৰ আশ্রিত ছৈথ। খেবাঁ-পীবাঁক অনেকো বিন্যাস ছৈন্হে জে অভাবী নোককেঁ উপনব্ধ নহি হোগ ছৈন আ সভ্যস্তকেঁ হোগ ছৈন।

জৈঠাম, জীরনক জে মূন সমস্যা ভোজন অছি, আগ পচহত্তৈৰ বর্খক আজাদীক, স্বতংত্র জীরন ভেটনো পচ্ছাতিযো ভোজনক সমস্যাক সমাধান নহি ভেন অছি, তৈঠাম জে আগূক সমস্য অছি, মানে রস্ত্র, আরাস, স্বাস্থ্য, শিক্ষা আ সুৰক্ষা ও অকাস ক্ষুম বঁনন ৰহবেঁ করত কিনে।

দেরনকেঁ সংগ কেনে ক্শেসৰ গোদাম পহুঁচনা। জহিনা পৰিচিত ক্শেসৰ 'বঁনর্জীদাদা'ক ছেনৈন তহিনা বঁনর্জীদাদা ক্শে ৰক ছেনৈন। খুজন গোদাম, মানে গোদামক মুখ্য দ্বাৰা খুজন, দেখ ক্শেসৰ সোঝে বঁনর্জীদাদা নগ পহুঁচনা। বঁনর্জীদাদা অপন বাঁৰহ গাড়ীক হিসাবেঁ মিনা ৰহন ছনা। কন্নী ফৰিক্কেসঁ ক্শেসৰ বঁজনা-

"প্রণাম দাদাজী।"

ওনা, জখনে ক্শেসৰ গেটক ভীতৰ প্রবেশ কেনৈন তখনে

ৰঁনৰ্জীদাদা বূঁঝি গেনা, জগসঁ আঁখি ঙঠা ঠীহি, অপনা কাজমে পুন: নাগি গেন ছনা। ঋশেসৰক সঁগমে দেরনকেঁ অনঠিয়া দেখিতো মনমে কোনো ঙত্মেুকতা ৰঁনৰ্জীদাদাকেঁ নহিযেঁ জগনৈন। কিএ তঁ অধিক দিন ওহন হোগতে অছি জগ দিন ঠিন্তাৰএ জেৰোঁ কৰৈ ছৈথ আ অনঠিয়া এৰোঁ তঁ কৰিতে ছৈথ।

জহিনা ঋশেসৰ ফৰিক্কেসঁ প্ৰণাম কেনকৈন তহিনা ৰঁনৰ্জীদাদা হাথক কনমকেঁ কাগজপৰ সঁ ঙঠা ঋশেসৰ দিস দেখৈত ূড়ী স্নূকা ৰঁজনা-

"প্ৰণাম।"

ৰূঁধিযাৰ নোক জহিনা কম-সঁ-কম শৰ্দ্দমে অপন রিঠাৰ ব্যক ত কৰএ চাহৈ ছৈথ তহিনা ৰঁনৰ্জীদাদা সেহো কেনৈন। ওনা, ৰঁনৰ্জীদাদাসঁ ঋশেসৰ পৰিঠিত ছথিএ জে কাজক রিঠাৰপৰ ৰেঁসী নজেৰ দাদাক ৰহৈ ছৈন। দেরনক কাজক জিজ্ঞাসা ঋশেসৰক মনসঁ মেটা গেন ছেনৈন কিএক তঁ কাজক ভৰমাৰ সোঝামে আৰিঁযে গেনৈন জে কাজক কোনো সমস্যে নে অছি। ৰাঁৰহ গাড়ী সামান অছি, আঠটা মটিয়া কাজ কৰৈ ছী, কেতৰোঁ মোঁকি ক কাজ কৰৰ তৈযো চৌথাগসঁ ৰেঁসী গাড়ীক কাজ ৰহিযে জাএত। ঋশেসৰ ৰঁজনা-

"দাদা, গামসঁ এৰেঁ কেনৌঁ অছি। ৰস্তে-ৰস্তে স্বনৌঁ ে এম.ও. সাহৈৰঁসঁ ঝগড়া ভ২ গেন, তঁএ অপন হাজৰী পূৰৰঁএ ৰস্তে-ৰস্তে চনি এনৌঁ।"

কহৰঁ জে ঝগড়া ভীড়মে গেনৌঁ নহি আ ঝগড়ামে সঁগ দেনৌঁ, এনা কেনা হএত? হঁ, কিএ নে হএত? মানি নিঅ কিযো ঝগড়াক জগহপৰ নহি ৰহনে, নে দেখনৈন আ নে নগনে স্বননৈন, তখন ঝগড়াক হিস্রেদাৰ কেনা ৰঁনতা। কিএ নে ৰঁনতা, জখন কানমে

এনৈন মানে স্বননৈন, তখনসঁ জে ওগ ঝগড়াক খোদ-রেদমে নাগি জাথি তঁ কিএ নে হিস্রেদাৰ রঁনি সকৈ ছৈথ।

জিনগীক সামান্য গতিমে জহিনা ৰংগ-রিঁৰংগক সমস্যা নে, কৰ্ত্তা ঋপন সমযানুকূন সমাধান কৰৈত ঋপন গতিযে ঋাগূ রঁঢ়ৈ ছৈথ তহিনা রঁনৰ্জীদাদা সেহো কেনৈন। জগসঁ জীরনক গতি-রিধিমে কোনো রেঁসী হনচন নহিযেঁ এনৈন। রঁনৰ্জীদাদা রঁজনা-

"কোনো খাস ঝগড়া নহি ছনা। সামান্য ছনা। তঁএ জহিনা ঋাএন তহিনা গেন।"

ওনা, রঁনৰ্জীদাদা ক্বশেসৰসঁ গপ-সপ্প কৰ ৰহন ছনা ম দা নজৈৰ দেরনপৰ ছেনৈন। দেরনক রিষযমে ক্বশেসৰ কিছু নহি রাঁজন ছনা তঁএ রঁনৰ্জীদাদা ঋপন রিচাৰমে দেরনকেঁ সম্মিনিত নহি কেনৈন, মুদা দেরনকেঁ দেখ কৰ মন তিৰপিত ভগযে গেন ছেনৈন। ক্ষেত্র কোনো কিএ নে হৃঋএ, মানে সামাজিক, ঋাৰ্থ ক, ৰাজনৈতিক রা ঋানে-ঋান জেনা- রিজ্ঞানে, সাহিত্যে গ ্যাদি, মুদা কোনো নর ঋাদমীকেঁ নগমে এনাসঁ মানে সম্বন্ধ রঁননাসঁ, একটা ওহন ঋাদমীক নিৰ্মাণ তঁ ভগযে সকৈএ জেহেন ও ঋপনে ৰহনা। ওনা, সমাজমে এহনো চনৈন ঋছিএ জে সোনা ভেটিনৌঁ প্র শ্চিত কৰএ পড়ৈ ছৈ ঋা হৰেনৌঁ তঁ কৰএ পড়িতে ছৈ। খাএৰ সোনাক গপ সোনাক ভেন, মূন্যরান ৰহিতো ও চেতনহীন ঋছিএ মুদা মনুখ তঁ সে নহি ছিযা, মনুখ মূন্যরাঁনক সঁগ চেতনশীন সেহো ছথিএ। খাএৰ জে ছৈথ তগসঁ রঁনৰ্জীএ-দাদা ঋাকি ক্বশেসৰ কেঁ কোন মতনরঁ ছৈন। ঋপন জীরন ছৈন, জগসঁ সৰোকাৰ ৰাখি ঋপন যাপন কৰ ৰহনা ঋছি। ক্বশেসৰ রঁজনা-

"গাড়ীসঁ ঙতৰনা পছাগত, মানে গামসঁ এনা পছাগত স্টেশন রঁগনেমে স্বকদের চাহক দোকানপৰ ভেটনা, রএহ কহনৈন ত এ

মনমে ভেল জে পহিনে দাদাসঁ ভেঁট কৰৈত কিএ নে নিশ্চিন্ত হোগ।" ক্শেসৰক রিচাৰ সুনি ৰঁনৰ্জীদাদা মনে-মন খুশী ভে ো মুদা ৰঁজনা কিছু খাস নহি, ৰঁজনা ৰঁস এতৰেঁ-

"গামক কী হাল-চাল খছি ক্শেসৰ?"

গামক হাল-চাল সুনি ক্শেসৰ ৰঁজনা-

"গামক কী হাল-চাল ৰহত দাদা, ৰিঁনু ৰঁৰক মড়ৰাঁ জেহেন ৰমণগৰ হোগ ছৈ, তহিনা গাম খছি।"

ওনা, ক্শেসৰক ৰাঁত সুনি ৰঁনৰ্জীদাদা ৰুঁঝি গেলা জে গ মক খমূল্য ৰৌসে হেৰা ৰহল খছি, মুদা খনকৰ নীক-খধলা চঠ খপনা সুহেঁ ডচিত নহি ৰুঁঝি ৰঁজনা-

"সে কী ক্শেসৰ?"

ক্শেসৰ ৰঁজনা-

"গাম তঁ ওহিনা খছি, কিছু-কিছু গাম কোসী-কমলাসঁ কটি-খোঁটি ৰীৰান জকাঁ জৰূৰ ৰঁনি গেল খছি মুদা কেতৰোঁ ৰীৰান ভেল খছি তৈযো হাড়-মাঁস তঁ ৰএহ ছিঐ। মুদা খসল জে..?"

'খসল' কহি ক্শেসৰ চুপ ৰহি গেলা। জহিনা খপনা ঘৰক নিন দা কেনিহাৰকেঁ ক্লেশ্টো মন্মখ ৰুঁঝল জাগএ তহিনা ক্শেসৰক মনমে ভেলৈন। ৰঁনৰ্জীদাদা সেহো খপন নিযমিত জীৱনক সমযপৰ ধিযান ৰখনহি ছলা। মানে ও জে খপন জে দিনানুদিনক কাজ ছৈন, ওকৰা ও ওহী তৰহেঁ নিধপাদিত কৰিতে ছৈথ জে জখন জগ কাজক সময খাএন ওকৰা ওহী কাল নিপটৰৈঁত জাগ ছৈথ। জগসঁ সৈঁকড়ো কাজ কিএ নে ৰহএ মুদা কনিযোঁ হদিখাগ নৈ ছৈথ। গামক জিজ্ঞাসা মানে ক্শেসৰক গামক জিজ্ঞাসা ৰঁনৰ্জীদাদাকেঁ তেতে জোৰ মাৰি দেলকৈন জে রিচাৰ ৰেঁকাৰূ ভ২ গেলৈন। মনক মনাহী ভেলা পছাতিযো মন নহি মানলকৈন।

ৰঁজনো-

"সে কী ঋশেসৰ?"

ঋশেসৰ ৰঁজনো-

"গামক নোকে গাম ছোড়ি পড়াএ ৰহনে খছি তখন গামক ঙন্নতি কেনা হএত।"

ঋশেসৰক ৰাঁত সুনি ৰঁনৰ্জীদাদা মহসূস কেনৈন জে ঋশেসৰ দেখনে-ভোগনে ৰাঁত ৰাঁজি ৰহনো খছি, তঁএ কিছু পূছৰ্ঁ ঙচিত হি হএত। সৰঁহক সোঝক দৃশ্য ছী, তঁএ খপনা-খপনা দৃধিষ্টয দেখৈক সেহো খছিএ। দেখিতে ছী জে গামেক ৰিদ্যাৰ্থী জখন ডাক্টৰ ৰঁনৈ ছৈথ ৰা ইংজীনিযৰ ৰঁনৈ ছৈথ তখন ও গাম ছোড়ি শহৰ পসিন কৰৈ ছৈথ খা জা কই ৰঁসিতো তঁ ছথিযে। ৰিচাৰ ীয প্ৰশ্ন খছি জে সভ তৰহক ৰিপৰীত স্থিতিমে গামক নোককেঁ ৰহনে ৰীমাৰীক ৰাঁঢ়ি ৰহিতে খছি, মুদা ডাক্টৰ নহি খছি। তহিনা কিসানক দেশ ৰহিতো খেতমে নে মশীন খছি নে ইংজীনিয খা নে ঋৃষি ৰিশেষজ্ঞ। যএহ স্থিতি গামক খছিএ। ঢোনৰঁজ্ঞা ঢোন ৰঁজৈৰঁতে ছৈথ জে দেশক পৈদাৰাৰ ঙঠকোটিক খছি। একৰা দূ দৃধিষ্টযে দেখিযৌ- পহিনে, দেশমে ঋৃষিযোগ্য ভূমি দূ কৰোড় খস্সী নাখ হেক্টেযৰ খছি। ওনা, খপনা ঐঠাম ৰাজ-ৰাজ্যক কোনে ৰাঁ জে এক ৰাজ্যক ভীতৰ দৰ্জনো ৰংগক জমীনক নাপক ঠনৈন খছি তঁএ স্পধষ্ট ৰূপেঁ তঁ নহি, মুদা জঁ হেক্টেযৰকেঁ খঢ়া গ ৰীঘা মানি নেগ ছী, তখন ওগ জমীনক মানে দেশক ঙপজাঙ জমীনক খন্নক ঙপজ জাপান, জৰ্মনী গত্যাদি দেশক হিসাৰেঁ ীন খৰৰঁ টন খন্নক পৈদাৰাৰ হএত, মুদা ঙপজৈত কেতেক খছি? কী তীসো কৰোড় টন খখন হোগএ? খাএৰ জে খছি সে খছি, তগসঁ ৰঁনৰ্জীদাদা খাকি ঋশেসৰেকেঁ কোনে মতনৰঁ ছৈন। মত ৰঁ এতৰেঁ

𑒕𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒏 𑒑𑒼𑒠𑒰𑒧 𑒖𑒿 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒩𑒯𑒪 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒩𑒯𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒥।

𑒁𑒣𑒢 𑒌𑒑𑒪𑒰 𑒏𑒰𑒖𑒏𑒹𑒿 𑒚𑒱𑒏𑒱𑒨𑒥𑒻𑒞 𑒥𑒢𑒩𑓂𑒖𑒲𑒠𑒰𑒠𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒂𑒃𑒮𑒿 𑒞𑒿 𑒏𑒰𑒖𑒣𑒩 𑒂𑒋𑒥 𑒏𑒱𑒢𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒤𑒹𑒮𑒩?"

𑒥𑒢𑒩𑓂𑒖𑒲𑒠𑒰𑒠𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒠𑒹𑒐 𑒣𑓂𑒩𑒤𑒹𑒮𑒩 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒁𑒮𑒑𑒩𑒹 𑒏𑒱𑒋 𑒂𑒋𑒥, 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒦𑒰𑒿𑒃 𑒂𑒋𑒥।"

'𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒦𑒰𑒿𑒃' 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒥𑒢𑒩𑓂𑒖𑒲𑒠𑒰𑒠𑒰𑒏 𑒧𑒢𑒏 𑒖𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒳𑒏𑒰 𑒖𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒮𑒰 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒍 𑒖𑒼𑒩 𑒧𑒰𑒩𑒪𑒏𑒻𑒢। 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒐𑒱𑒢-

"𑒥𑒰𑒅, 𑒁𑒯𑒴𑒿 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒋 𑒋𑒪𑒾𑓀 𑒁𑒕𑒱?"

𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒧𑒴𑒛𑓃𑒲 𑒛𑒼𑒪𑒥𑒻𑒞 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒯𑒿।"

𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏 𑒧𑒳𑒯𑒮𑒿 '𑒯𑒿' 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒥𑒢𑒩𑓂𑒖𑒲𑒠𑒰𑒠𑒰𑒏 𑒧𑒢 𑒔𑒾𑓀𑒏𑒪𑒻𑒢। 𑒔𑒾𑓀𑒏𑒪 𑒢 𑒄 𑒖𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒔𑒪𑒻𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒼 𑒂 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒼𑒧𑒹 𑒞𑒿 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒪𑒼𑒏 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒁𑒏𑒰𑒃𑒢 𑒏𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒪𑒃 𑒪𑒃 𑒕𑒻𑒟। 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒂𑒮-𑒢𑒱𑒩𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒗𑒳𑒪𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒢। 𑒪𑒑𑒪𑒹 𑒮𑒢𑓂𑒞𑒳𑒭𑓂𑒙 𑒞𑒿 𑒪𑒑𑒪𑒹 𑒁𑒮𑒢𑓂𑒞𑒳𑒭𑓂𑒙 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒔𑒪𑒻 𑒕𑒻𑒟। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒱𑒬𑒰𑒏 𑒡𑒰𑒩 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒪𑒲 𑒞𑒿 𑒫𑒋𑒯 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒐𑒼𑒖। 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒐 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒡𑒰𑒩 𑒐𑒼𑒖𑒱 𑒪𑒹𑒞𑒰 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒍𑒃𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒪𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞𑒰। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒁𑒐𑒢 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒞। 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒞𑒿 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒹-𑒏𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒰𑒖𑒼𑒏 𑒂 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒼𑒏 𑒥𑒼𑒡 𑒏𑒩𑒾𑒪 𑒖𑒰𑒋𑒞 𑒞𑒐𑒢 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒲𑒨 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨 𑒥𑒳𑒗𑒞। 𑒪𑒑𑒪𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒢 𑒥𑒢𑒩𑓂𑒖𑒲𑒠𑒰𑒠𑒰𑒏 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒮𑒰𑒡𑒰𑒩𑒝 𑒪𑒼𑒯𑒼𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒳𑒧𑒏 𑒪𑒼𑒯𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒠𑒱𑒬 𑒂𑒏𑒩𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒮𑒙𑒥𑒻𑒋, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒔𑒳𑒧𑒏𑒏 𑒑𑒳𑒝 𑒍𑒏𑒩𑒰𑒧𑒹 𑒞𑒰 ◌ 𑒞𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒰𑒥𑒹 𑒞𑒏 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒂𑒑𑒱𑒧𑒹 𑒞𑒣𑒰 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒪

নহি জাগএ। জখন দেরন সম্পর্কমে খাৰিঁ গেলে, এতেক ৰ্ঠ িযা হৃষ্ট-পৃষ্ট শৰীৰ ছৈ, তখন তঁ ভেল জে ওগ শৰীৰমে শৰীৰীকেঁ কেনা জাগৌন জাএ। ৰ্ঁনর্জীদাদা দেরনকেঁ পুছলখিন-

"ৰৌখা, পৰিৱাৰমে কে সভ ছৈথ?"

দেরন ৰাঁজল-

"ৰাঁবূঁও খা মাগযো ছৈথ। ৰ্হীন সাম্বৰ ৰ্ঘৈএ। দোসৰ ভাএ ন খছি।"

খখন তক ৰ্ঁনর্জীদাদা বুঁঝৈ ছলা জে দেরন ঞ্শেসৰক সহোদৰ ভাএ ছিঐন ম্বদা দেরনক ম্বহসঁ স্বনিতে ৰ্জলা-

"ঞ্শেসৰ কে হেতা?"

দেরন-

"ভায।"

ওনা, ৰ্ঁনর্জীদাদাক মনমে ৬ঠনৈন জে এক দিস দেরন খপন ভাগক চঠ নহি কেনক খা দোসৰ দিস ঞ্শেসৰ ভায কহৈ ছৈথ? ম্বদা নগনে খপনে মন জোৰ দৈত কহনকৈন জে ভাএ খালী সহোদৰে নহি, সহোদৰক সঁগ খপন খঁগীতক সেহো ভাগযে হোগ ছৈথ, তৈসঁগ ভাএ-ভৈযাৰীক নেন তঁ খ্রনিযেঁ পসৰল খছি। ভায তঁ ৰএহ নে জে নির্ভয জীৱন গঢ়ৈক শক্তি সৃজন ক**ই** দিখএ। ৰ্ঁনর্জীদাদা ৰ্জলা-

"ঞ্শেসৰ, খানে দিন জকাঁ চ্হ ৰ্জে তক খপনে গোদামমে ৰহৰ্ঁ। কিসানক খান্দোলন চলি ৰহল খছি। ওগমে শামিল হেৰাঁক খছি ত��এ হমৰ সমযক কোনো ঠেকান নহি খছি।"

ঞ্শেসৰ ৰ্জলা-

"খ্রনূ ভাঁগ খাৰিঁ জাএৰ্ঁ।"

ৰ্ঁনর্জীদাদা ৰ্জলা-

"ৰঁড়ৰঁঢ়িযাঁ। জঁ ঽমময ভেঽত তঁ ফেৰ খাএৰঁ নহি তঁ কাজ ৰোকৈক নহি খচ্ছি।"

—

-জগদীশ প্রঽাদ মণ্ডনজীক জন্ম মধ্বুৰঁনী জিনাক ৰেঁৰমা গামমে 5 জনাৱ 1947 গষ্বীমে ভেনৈন। মণ্ডনজী হিন্দী এৱং ৰাজনীতি শাস্ত্রমে এম.এ.ক খহর্তা পাৰিঁ জীৱিকোপার্জন হে ু ধ্রষি কার্যমে ঽংনগ্ন ভই ৰাঠি পূর্বক ঽমাজ মেৱামে নাগি গেনা। ঽমাজমে ব্য প্ত ৰাঢ়িৱাদী এৱং ঽামন্তী ব্যৱহাৰ ঽামাজিক ৱিকাঽমে হিনকা ৱা ক ৱুঁঝি পড়নৈন। ফনত: জমীন্দাৰ, ঽামন্তক ঽংগ গামমে প্ব জোৰ নড়াগ ঠাঢ় ভই গেনৈন। ফনত: মণ্ডনজী খপন জীৱনক খধিকাংশ ঽময কেঽ-মোকদমা, জহন যাত্রাদিমে ব্যত ত কেনাহ। 2001 গষ্বীক পছাগত ঽাহিত্য নেখন-ক্ষেত্রমে এনা। 2008 গষ্বীঽঁ ৱিভিন্ন পত্র-পত্রিকাদিমে হিনক ৰচনা প্রকাশিত হখ নগ ৈন। গীত, কাৱ্য, নাঽক, একাংকী, কথা, উপন্যাঽ গত্যাদি ঽা িত্যক মৌনিক ৱিধামে হিনক খনৱৰত নেখন খদ্বিতীয ঽিদ্ধ ভই ৰহনৈন খচ্ছি। খখন ধৰি দর্জন ভৰি নাঽক/একাংকী, পাঁচ ঽাএঽঁ উপৰ গীত/কাৱ্য, উন্নৈঽ গোঽ উপন্যাঽ খা ঽাঢ়ে খাঠঽাএ কথা-কহানীক ঽংগ কিছু মহত্বপূর্ণ ৱিষযক শোধানেখ খাদিক পুস্তকাকাৰ, ঽাএঽঁ উপৰ গ্রন্থমে প্রকাশিত ছৈন।

মিথিনা-মৈথিনীক ৱিকাঽমে শ্রী জগদীশ প্রঽাদ মণ্ডনজীক যোগদান খৱিস্মৰণীয ছৈন। ও খপন ঽতত ক্রিযাশীনতা ও ৰচনা

ধর্মিতাক নেন রিভিন্ন সংস্থাসভক দ্বাৰা সম্ম নিত/পুৰস্কৃত হোগত ৰহনা খচ্চি, যথা- রিদেহ সম্পাদক মণ্ডন দ্বাৰা 'গামক জিনগী' নঘু কথা সংগ্রহ নেন 'রিদেহ সম্মান- 2011', 'গামক জিনগী   সমগ্র যোগদান হেত্তু সাহিত্য খকাদেমী দ্বাৰা- 'টৈগোৰ ন টিৰেচৰ এৱাৰ্ড- 2011', মিথিনা মৌথিনীক ঙন্নযন নেন সাক্ষৰ দৰভংগা দ্বাৰা- 'রৈদেহ সম্মান- 2012', রিদেহ সম্পাদক মণ্ডন দ্ব ৰা 'নৌ ধাৰৈএ' ঙপন্যাস নেন 'রিদেহ রাঁন সাহিত্য পুৰস্কাৰ- 2014', সাহিত্যমে সমগ্র যোদান নেন এস.এন.এস. গ্নোৰঁন সেমিনৰী দ্বাৰা 'কৌশিকী সাহিত্য সম্মান- 2015', মিথিনা-মৌথিনীক রিকাস নেন সতত প্রিযাশ ন ৰহৰাঁক হেত্তু খখিন ভাৰতীয মিথিনা সংঘ দ্বাৰা- 'রৈদ্যনাথ মিশ্র 'যাত্রী' সম্মান- 2016', ৰচনা ধর্মিতাক ক্ষেত্র ে খমূন্য যোগদান হেত্তু জ্যোত্স্না-মণ্ডন দ্বাৰা- 'কৌমুদী সম্মান- 2017', মিথিনা-মৌথিনীক সংগ খন্য ঙত্কৃষ্ট সেরা নেন খখিন ভাৰতীয মিথিনা সংঘ দ্বাৰা 'স্ব. রাঁবূ সাহের চৌধৰী সম্মান- 2018', চেতনা সমিতি, পটনাক প্রসিদ্ধ 'যাত্রী চেতনা পুৰস্কাৰ- 2020', মৌথিনী সাহিত্যক খহর্নিশি সেরা খা সৃজন হেত্তু মিথিনা সাংস্কৃতিক সমন্বয সমিতি, গুরাহাটী-খসম দ্বাৰা 'ৰাজকমন চৌধৰী সাহিত্য সম্মান- 2020', ভাৰত সৰকাৰ দ্বাৰা 'সাহিত্য খকাদেমী পুৰস্কাৰ- 2021' তথা সাহিত্য ও সংস্কৃতিমে মহত্বপূর্ণ খরদান নেন খমৰ শহীদ ৰামফন মংডন রিচাৰ মংচ দ্বাৰা 'খমৰ শহীদ ৰামফন মংডন ৰাষ্ট্রীয পুৰস্কাৰ- 2022'

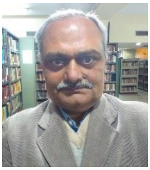
ৰচনা সংসাৰ : 1. গন্দ্রধনুষী খকাস, 2. ৰাতি-দিন, 3. তীন জেঠ এগাৰহম মাঘ, 4. সৰিতা, 5. গীতাংজনি, 6. সুখাএন পোখৰিক জাগঠ, 7. সতৰেঁধ, 8. চুনৌতী, 9. ৰহস্য চৌৰী, 10. কামধেনু, 11.

মন মথন, 12. অকাস গংগা - করিতা সংগ্রহ। 13. পংচরটী- একাংকী সংচযন। 14. মিথিনাক রেঁটী, 15. কম্প্রোমাগজ, 16. ম ◌েনিযা রিঁআহ, 17. ৰত্নোকৰ ডকৈত, 18. স্বযংরৰ- নাটক। 19. ম নাগন গাছক ফূন, 20. উত্থান-পতন, 21. জিনগীক জীত, 22. জীরন-মৰণ, 23. জীরন সংঘর্ষ, 24. নৌ ধাড়ৈএ, 25. রঁড়কী রঁহি , 26. ভাদরক আঠ অন্হাৰ, 27. সধরা-রিধরা, 28. ঠূঠ গাছ, 29. গজ্জত গমা গজ্জত রঁচেনৌঁ, 30. নহসন, 31. পংগু, 32. আমক গাছী, 33. স্বঠিতা, 34. মোড়পৰ, 35. সংকল্প, 36. অন্তিম ক্ষণ, 37. কুণ্ঠা-উপন্যাস। 38. পযস্বিনী- প্রবন্ধ-নিবন্ধ-সমানোচনা। 39. কন্যাণী, 40. সতমাএ, 41. সমঝৌতা, 42. তামক তমঘৈন, 43. রীৰাংগনা-একাংকী। 44. তৰেগন, 45. রজন্তা-রূঝন্তা- রীহৈন কথা সংগ্রহ। 46. শংভুদাস, 47. ৰংগনী খড়- দীর্ঘ কথা সংগ্রহ। 48. গ মক জিনগী, 49. অর্দ্ধাংগিনী, 50. সতভৈঁযা পোখৈৰ, 51. গামক শক -সূৰত, 52. অপন মন অপন ধন, 53. সমৰথাগক ভূত, 54. অপ্পন-রীৰান, 55. রাঁন গোপান, 56. ভকমোড়, 57. উনরাঁ চাউৰ, 58. পতঝাড়, 59. গড়ৈনগৰ হাথ, 60. নজরিঁজী, 61. উকড়ূ সমৰ, 62. মধুমাছী, 63. পসেনাক ধৰম, 64. স্বড়া-খুদ্দীক ৰোটী, 65. ফনহাৰ, 66. খসৈত গাছ, 67. এগচ্ছা আমক গাছ, 68. শুভচিন্তক, 69. গাছপৰ সঁ খসনা, 70. উভিযাএন গাম, 71. স্বনেতী দাস, 72. স্বড়িযাএন ঘৰ, 73. রীৰাংগনা, 74. স্মৃতি শেষ, 75. রেঁটীক পৈৰুখ, 76. ক্রান্তিযোগ, 77. ত্রিকানদর্শী, 78. পৈঁতীস সান পছুআ গেনৌঁ, 79. দোহৰী হাক, 80. স্বভিমানী জিনগী, 81. দেখন দিন, 82. গপক পিযাহন নোক, 83. দিরানীক দীপ, 84. অপ্পন গাম, 85. খিনতোড় ভূমি, 86. চিতরনক শিকাৰ, 87. চৌৰস খেতক চৌৰস উপজ, 88. সমযসঁ পহিনে চেত কিসান, 89. ভৌক,

90. গামক আশা টূঁটি গেল, 91. পসেনাক মোল, 92. ঋষিযোগ, 93. হাৰল চেহৰা জীতল ৰূপ, 94. ৰহৈ জোকৰ পৰিৱাৰ, 95. কর্তাক ৰংগ কর্মক সংগ, 96. গামক সূৰত ৰঁদৈল গেল, 97. অন্তিম পৰীক্ষা, 98. ঘৰক খর্চ, 99. নীক ঠকান ঠকেলৌঁ, 100. জীরনক কর্ম জীরনক মর্ম, 101. সংচৰণ, 102. ভৰি মন কাজ, 103. আএল আশা চলি গেল, 104. জীরন দান তথা 105. অপ্পন সাতী-লঘু কথা সংগ্রহ।

অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৭.ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ১৩ম খেপ

ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র

মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ১৩ম খেপ

১৩

সুধাকৰ চাৰু নঠৈতক সঁগে অপন দৰৱাঁজাপৰ পহুঁচলাহ । হ্নকৰ রযোবৃদ্ধ পিতা ভাঙ ঘোঁটি ৰহল ছলাহ। তকৰৱাঁদ পোখৰি দিস জাথি । ও অনকৰ হাথক ঘোঁটল ভাঙ কহিও নহি পীরৈত ছলাহ ,সঁতোখে নহি হোএত ছলনি । ভাঙ পীনাক ৱাঁদে ও পোখৰি দিস জাথি আ ওমহৰেসঁ মহাদেব স্নান চলি জাথি । সাযংকানক চাৰি-পাঁচটা বৃঢ়সভ ওতএ নিযমিত একত্র হোএত ছলাহ । গপ্প-সপ্প হোএত । মহাদেৱক আৰতী হোএত । তখনসভগোটে মিনি কএ নচাৰী গরৈতথি । তকৰৱাঁদ অপন-অপন ঘৰ ৱাপস চলি অরৈতথি।

সুধাকৰ দৰৱাঁজাপৰ অরৈতহি হ্নকাপৰ চিচিআএল-

"কহৈত ৰহী জে পাঠশালাক জগহপৰ ঘৰ ৱঁনা লিঅ । মুদা অহাঁ ধ্যান নহি দেলহুঁ । আৰ ও নফক্কা কহ ঁসঁ ঘুমৈত-ফিৰৈত আৰি গেল অছি। ওহিঠাম ফেৰসঁ পাঠশালা ৱঁনাওত । হম এ ৱাঁত কদাপি নহি হোৱঁএ দেৱৈক, চাহে জান ৰহএ কী জাএ ।"

"মুদা ও জগহ তঁ পাঠশালেক থিকৈক । তোৰা ওহিমে ভাঙঠ নহি কৰক চাহী ।"

"অহাঁক তঁ বুঁদ্ধিএ ভ্রষ্ট ভএ গেল অছি । জখ অহাঁ অপনে এনা ৱঁজৱৈক তঁ অনকাসঁ কী উম্মীদ কএ সকৈত ছী? ঘোঁসে গাম হমৰা সঁগে ঠাঢ় অছি । হ্নকা একটা গৱাঁহ নহি ভেটৈতনি ।"

"ঞ গামক ৰিষয নহি থিক । জযন্ত মহাৰিদ্বান ছথি ঢানকৰ খাদৰ হেৰাঁক চাহী । ফেৰ ও কোনো ৰ্যক্তিগত কাজ হেতু ওহি জমীনক ঙপযোগ নহি কৰএ চাহৈত ছথি ।

"হম কিছু স্বনৰাঁক হেতু তৈযাৰ নহি ছী । খহাঁ ভদিন হমৰা সভকেঁ ৰিঁনষ্টা কএ ৰখনহুঁ । ঞ পূৰ্ৰজক দেন ঘৰাড়ীক জমীন খছি । হম কিন্নহু একৰা ককৰো নহি দেৰৈক ।"

"হৌ তূঁ এতেক তমসাগত কিএক ছহ? হমৰা জযন্ত ঁ গপ্প কৰএ দএহ । কোনো সমাধান হেৰেঁ কৰতৈক।"

"সে জকৰাসঁ গপ্প কৰৰাঁক হোখএ সে কৰৈত ৰহূ । মুদা সমাধান এতৰেঁ ভএ সকৈত খছি জে ও জমীন হমৰ খছি খা হমৰে ৰহত । যদি খহাঁ কিছু ঙনষ্ট-পনষ্ট কৰৰ্ তঁ ৰেঁষ্টাসঁ হ থ ধো নেৰ্, কিছু ঙম্মীদ নহি ৰাখৰ্ । ৰাঁত জানী সাফ।"

সুধাকৰকেঁ এনা ৰঁজৈত সুনি দেৰীকান্ত ঠামহি খড়ৰা কএ খসনাহ । চাৰূ নঠৈত দৌড়না। গামমে চাৰূকাত হলো ভএ গেন । নোকসভ কিদনি-কিদনি ৰাঁজএ নাগন । মহাদেৱ মঁদিৰপৰ নচাৰীক সময ভএ গেন ছন । দেৰীকান্ত নহি খএনাহ?" -ঢানকৰ সঁগীসভ সোঠৈত ৰহথি, তাৰেঁ কেও ৰাঁজন-

"ও তঁ দৰৰাঁজাপৰ ৰেঁহোস পড়ন ছথি ।"

"কী ভেনৈক?"

" সুনৰাঁমে খাএন জে সুধাকৰ ৰঁঢত ফজ্জতি কেনকনি ।"

বূঢ়াসভ নঢাৰী ৰীঢেমে ছোড়ি দেৰীকান্তক হান-ঢান নেৰঁএ ৰিঁদা ভেলাহ। গামমে সভকেঁ অপমিযাঁত দেখি জযন্তক ধ্যা মেহো ওমহৰ গেননি।

"কী ৰাঁত ঢৈক? অহাঁসভ এনা পৰেমান কিএক ছী?"- জযন্ত পুছনখিন।

"অহাঁক পিত্তীকেঁ কিছু ভএ গেননি অছি। মএহ মুনি নোকমভ দৌড় ৰহন অছি।"- একটা যুৱক ৰঁজনাহ।

"ভেনৈক কী?"

"কহি নহি মকৈত ছী? ওতএ গেনহি পতা নাগি মকৈত অছি।"-দোমৰ যুৱক ৰঁজনাহ।

জযন্ত অধ্যযন কএ ৰহন ছনাহ। মভ কিছু ছোড়ি দৌড়নাহ।

ফনকৰ পিত্তী দেৰীকান্তকেঁ তাৰেঁ হোম খাৰিঁ গেন ৰহনি। কিছুগোটে ফনকা ঘেৰনে অখনফ ৰিঁখনিমঁ হৰা কএ ৰহন ছনাহ। কিছু গোটে নগ-পামমে ৰঁতিখা ৰহন ছনাহ। মুধাকৰ মেহো অপন নঠৈতমভক মঁগে কিছু ৰিমৰ্শমে নাগন ছনাহ কি জযন্ত হড়ৰঁড়াএন ওতএ পহুঁচনাহ। দৰৰাঁজাপৰ নোক কৰমান নাগন ছন। জযন্তকে দেখিতহি মুধাকৰ ৰঁজৈত ছথি-

"মভটা ঝঝটিক জড়ি তূঁ ছহ। তোৰে কাৰণ ৰাৰূকেঁ ৱ দশা ভেননি। নে তূঁ গাম অৰিঁতহ, নে ৱ ফম্যাদমভ হোগত।"

জযন্ত কী ৱঁজিতথি? ও দেৱীকান্ত নগ পহুঁচি হুনকা প্রণাম কেনথি। তাৱেঁ হুনকা হোস আৱি গেন ৰহনি।

"কী ভেন কাকা?"

"কিছু নহি, চক্কৰ আৱি গেন ছন। আৱ ঠীক ছী।"-দেৱীকান্ত ৱঁজনাহ। তাৱেঁ সুধাকৰ ওহিঠাম সমৰি কএ আৱি গেনাহ। হুনকা মোনমে অখনো শংকা ৰহনি জে কহীং হুনকৰ পিতা জযন্তক ৱাঁত মানি নে নেথি। কাৰণ হুনকা এ ৱাঁত ৱূঝন ৰহনি জে হুনকৰ পিতা পাঠশানাক সমর্থক ছথি।"

"তোৰে চনতে এ প্রখিত পড়নাহ। নে হুঁ পাঠশানাক চর্চা উঠৱিঁতহ নে হিনকৰ মোন খৰাৱ হোগত।"-সুধাকৰ ৱঁজনাহ।

"সে কী?"

"ৱেঁসী চনাক নহি ৱঁনহ। তোৰা ৱূঝন ছহ জে পাঠশানাক জমীন হমৰাসভক হিস্সামে আৱি গেন অছি সেহো কহি নহি কহিঅাসঁ, তখন ওহিপৰ পাঠশানা ৱঁনেৱাঁক চর্চা কৰৱাঁক কী ঔচিত্য ছন?"

"মুদা পাঠশানা ৱঁনতৈক কতএ? ও জগহ তঁ কতেকো পুস্তসঁ পাঠশানাক ৰহন অছি।"

"জে ছন সে ছন। আৱ ও পাঠশানাক জগহ নহি অছি। হমৰা নোকনিক ঘৰাড়ী অছি। এ ৱাঁত তোৰা ৱূঝক চাহী।"

স্ৰধাকৰ ঋা জযন্তমে ঠঠা হোএত স্ৰনি নগ-পা মে ৰঁদ্দত নোকসভ জমা ভএ গেন । মুদা কেও কিছু নহি ৰাঁজএ । ককৰো সাহস নহি ৰহৈক জে স্ৰধাকৰক গপ্পমে টোকাৰা দেত ।

"ওা জমীন পাঠশানাক থিক । মুদা ওদ্দ্সঁ জৰূৰী ঋছি জে কাকাক জান ৰাঁঠনি । ঋখন ঋহাঁ দ্দনকা ঋপ্পতান নএ জাউ। দ্দনকৰ নীকসঁ গনাজ কৰাউ । তকৰৰাঁদ ঋাওৰ ৰাঁত সভ পৰ ঠঠা হেতৈক । নে হম কতদ্দ জা ৰহন ছী, নে ঋ ীং । তখন পৰেসানীক কী ৰাঁত ছৈক? ধ্ৰনূগোষ্টে ৰৈঁসি কএ সমাধ ন নিকানি নেৰঁ ।"

"ৰেঁসী কৰীনতী নহি কৰহ । ঋাগি নগা কএ ঋাৰঁ পানি ঢ়াড়এ ঋএনাহ ঋছি । নীক চাহৈত ছহ তঁ জানকীধাম ৰাপস ঠনি জাহ । জে ফদকা পঢ়ক হোঋ সে ওতহি ঠৈনসঁ সঁ পঢ়িযহ । ওা গাম ছৈক । এহিঠাম তোৰাসন ঢোংগীক কোনো কাজ নহি ছৈক ।"

"পাঠশানা ঋপন জগহেপৰ ঠনত .... ।" ঔ ৰাঁৰূ! ও এতৰেঁ ৰাঁজনে ছনাহ কি স্ৰধাকৰ গদ্দমন সাঁপ জকাঁ ছড়প । ওকৰা সঁগে ওকৰ নঠৈতসভ নাঠী ভাঁজি ৰহন ছন । স্ৰধাকৰ জযন্তক নৰেঠী পকড়ি নেননি । ওা দৃশ্য দেখি ভতৰৰাঁৰিষ্টোনেক দূষ্টা যুৱক ৰুদনাহ↓ ।

"খৰঁৰদাৰ! ৰঁদ্দত ভএ গেন । ঋাৰঁ জঁ এক শৱ্দ হিনকা কিছু কহৰঁনি তঁ গেন ঘৰ ছী ।"

" তোহৰ ভ্ৰ সাহস । সৰেখাম হমৰা চুনৌতী দেৱেঁ । খাৰো সম্হৰি জো । ভাগ এহিঠামসঁ, নহি তঁ জান নহি ৰঁঠতৌক।"

স্বধাকৰ নঠৈত সভকেঁ গসাৰা কেনক । নঠৈত সভ প্ৰন্য যুৱক দিস ৰ্ঁচ়ন । তাৰেঁ ভতৰৰাঁৰিগৌন দিস সঁ নোকক হুজুম নাঠী,ভানা ,গৰাঁস ,ৰ্ঁৰচ্চী নেনে ওহি প্ৰন্য যুৱকক সমৰ্থনমে খাৰিঁ গেন।

স্বধাকৰ খা ওকৰ সমৰ্থক নঠৈতসভ সৰ্দ ভএ গেন ।

"এহন হেতৈক, সে নহি সোচনে ৰহিঐক ।"-স্বধাকৰক নঠৈত ৰাঁজন ।

"ৰে কাযৰসভ! এহীনেন তোৰাসভকেঁ ঘী পিযা-পিযাক পোসনে চ্চী জে সংকষ্ট দেখিতহি হাথ ঠাঢ় কএ দেৱেঁ।"-স্বধাকৰ ৰাঁজন।

"ৰেঁসী ফষ্টৰ -ফষ্টৰ নহি কৰহ । জন্দীসঁ পাঠশানাক ৰাঁত মানি নএহ নহি তঁ.... ।"-প্ৰন্য যুৱক ৰাঁজন।

"ত্ঁূ সভ কে চ্চহ? হমৰ দিখাদী নড়াগমে কিএক হস্তক্ষেপ কএ ৰহন চ্চহ?-স্বধাকৰ প্বচ্চনখিন ।

"হম সভ এহী মাষ্টি-পানি কেঁ চ্চী । মুদা খহাঁ জকাঁ স্বাৰ্থে খান্থৰ নহি ভএ গেন চ্চী ।

"সে কী?"

"গহো কহরাঁক কাজ ঠৈক? পাঠশানা কোনো নর নহি রঁনি ৰহন ঠৈক। কৈক প্স্তসঁ গ্র ঠনি ৰহন ঠন। রঁীঠমে সঁযোগসঁ রঁদ ভএ গেনৈক। জযন্ত মন রিদ্বান একৰা ফেৰসঁ ঠনরঁএ ঠা ৈত ঠথি তঁ তোৰা কী পৰেসানী ঠহ?"

ঙতৰরাঁৰিগৌনেক সমস্ত যুরকমংডনী গোরিংদ আ মাধরক সংগ সহমতিমে রাঁজএ নাগন। ওকৰাসভক আরাঁজ সুনি দঠিনরাঁৰিগৌনেক নোকসভ সেহো জয জযন্ত!জয জযন্ত! কৰএ নাগন। মাহৌন গৰমাগত দেখি জযন্ত স্বযং সভকেঁ বুঁঝরৈত কহনখিন-

" শাঁত হোগত জাঙ। পাঠশানা তঁ সমাজক ঠীজ ঠৈক। সভক গচ্ছা ঠৈক তঁ রঁনরেঁ কৰতৈক। হম তঁ অপন জীরন এহী হেতু ঙসৰগি ঠূকন ঠী। কাকাজী রঁাত অস্বস্থ ঠথি। ফিনহান সভসঁ পহিনে ান্নকৰ গনাজ কৰাওন জাএ।"

"হম আরঁ পূর্ণ স্বস্থ ঠী।"-দেরীকান্ত রঁজনাহ।

"হমা পাঠশানাক পক্ষমে ঠী। ওএহ হমৰ সহী গনাজ অঠি। জযন্ত কৌনিক মর্যাদাক অন্বকূন কাজ কএ ৰহন ঠথি। হম ান্নকৰ সমর্থন কএ ৰহন ঠী।"

ান্নকৰ রাঁত সুনি মাহৌন একদমসঁ রঁদনি গেন। জযন্তক আগ্রহপৰ সভগোটে অপন-অপন ঘৰ দিস রিঁদা ভেনাহ। সুধাকৰ চোটাএন সাঁপ জকাঁ অপন পিতা দিস দেখনথি আ রিঁনা কিছু রঁজনে নঠৈতসভক সংগে মোঠ ফৰকরৈত ওহিঠামসঁ প্রস্থান কএ গেনাহ।

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৫.নির্মলা কর্ণ- অগ্নি শিখা (ভাগ- ১০)

নির্মলা কর্ণ (১৯৬০-), শিক্ষা - এম্ এ, নৈহৰ - খৰাজপুৰ,দৰভঙ্গা, সাসুৰ - গোঢ়িয়াৰী (ৰঁনহা), ৰর্ত্তমান নিরাস - ৰাঁঠী,ঝাৰখণ্ড, ঝাৰখংড সৰকাৰ মহিলা এরং ৰাঁল রিকাস সামাজিক সুৰক্ষা রিভাগ মেঁ ৰাঁল রিকাস পৰিযোজনা পদাধিকাৰী পদ সঁs সেরানিরৃত্তি উপৰান্ত স্বতংত্র লে ন।

মূল হিন্দী- স্বৰ্গীয় জিতেন্দ্ৰ কুমাৰ কৰ্ণ, মৈথিলী অনুরাদ- নির্মলা কৰ্ণ

অগ্নি শিখা (ভাগ - ১০)

পূর্ব কথা

পুৰুৰৰা ভগরান রিষ্ণু কে আশীর্বাদ সঁs একসয অাঠম অশ্বমেঘ যজ্ঞ সম্পন্ন কেলথি এরম ওহি ক্ৰম মেঁ দানর ৰাজ েশি কে যুদ্ধ মেঁ পৰাস্ত কs পৃথ্বী কে সাতো দ্বীপ পৰ রিজয প্ৰাপ্ত কেলা উপৰান্ত রিশ্ব রিজেতা ৰঁনি গেল ছলাহ । দনক এহি উপলব্ধি কে েখৈত দনকা পৃথ্বীক সম্ৰাট ঘোষিত কএল গেলনি ।

আৰ্ঁ আগৃ

ক্রৌঁচরন মেঁ পৃৰুৰৱাক সেনাপতি অৰুণ মিত্র একটা বৃক্ষক শীতন ছাযা মেঁ রৈঁসল ছলাহ । ফনকৰ সমক্ষ ছলাহ পৃৰুৰৱ ক প্রধান আমাত্য ধ্রুঞ্চধ্বজ । ও গ্রন্থ গোটে ৰাজা পৃৰুৰৱাক প্রতীক্ষা কৰৈত ছন । সম্রাট পৃৰুৰৱা স্বযং এক আততাযী শেৰ কে হনন কৰৱাক ৰাস্তে কিছু সৈনিকক সঁগ শিকাৰীক ভেস মেঁ আগৃ গেল ছলাহ । ও হিনকা সভ কে অতহি রৈঁস কS প্রতীক্ষা কৰৱাক ৰাস্তে নিদেশিত কS গেল ছলৈথ । তীনূ মহত্বপূর্ণ ব্যক্তি ক নগৰু ৰশিষ্ঠ মুনিক দর্শন হেতু নিকলল ছথিন । ফনক অস্বস্থতাক সমাচাৰ জানি পৃৰুৰৱা চিঁতিত ভS গেলাহ । ও তS তখনাহি ফনক আশ্রম জাএ কে লেল উদ্যত ভেল ছলাহ । মুদা প্রধান আমাত্য ক   সলাহ পৰ সেনাপতি কে সঁগ কিছুক সৈনিক কেঁ লেৱাঁক কাৰণ প্রাতঃ প্রস্থান কেলথি ।

এহি রন সঁS গমন কৰS,কান পৃৰুৰৱাক দৃষ্টিপথ মেঁ একটা   শেৰ আযল । ৰাজা পৃৰুৰৱা কে দেখিতহি দেখৈত মেঁ ও এক গোটে গায পৰ ঝপটৈত ওকৰ পেট ফাড়ল আ ৰুধিৰ পান কৰS লাগল । এহি শেৰ কে আতঁক সঁS রন্যজীর সঁগ রন্য মানর পর্যঁত আতঁকিত ছলাহ ।

মহর্ষি অগস্ত্য একৰ জানকাৰী পৃৰুৰৱা কে দেলে ছলথি,পৰঁচ অপন ঘোৰ ব্যস্ততাক কাৰণ ও এখনি ধৰি ওহি শেৰ কে মা ি নহি পযলে ছলাহ । এহি কার্য কে হেতু অনেকানেক শিকাৰী ছলাহ,পৰঁচ কিনকো ও এহি কার্য হেতু আদেশিত নহি কেলে ছলথি । অন্য কেও রিঁন ৰাজাজ্ঞা অপন মোন ওহি শেৰক শিকাৰ কৰS কে প্রযাস নহি কেললি । আএ ওহি শেৰ পৰ দৃষ্টি পড়গত মাত্র পৃৰুৰৱা কে ওকৰ শিকাৰ কS অন্য রন্যজীর কে সঁৰক্ষণ দেৱাক অৱসৰ

দেখেনৈন্থ,তাহি সঁs ৰাজা ওহি শেৰক পাছ্র খপন খশ্ব কে দৌড়া দেনেথি l

ৰৰুণ মিত্র ধৃঞ্চধ্বজ সঁs কহনেথি -

"মঁত্রী প্ৰৱৰ খপন সম্রাট কী তাজীৱন খৱিৱাহিত ৰহতা"?

প্রধান খামাত্য - "হমৰো কিছু এহনে সন প্রতীত হোএত খছি l হম কতেকো ৱেঁৰ আনকা সঁs এহি ৱিষয পৰ চৰ্চা কএন, পৰঁচ ও সদিখন খনসুনাহ সন কেনেথি হমৰ ৱাঁত কে"|

সেনাপতি - "কতেকো ৰাজাগণ খপন কন্যাক ৱিৱাহ সঁৱঁধ ৰাজা পুৰুৰৱা সঁs জোড়ৱাক হেতু খনুৰোধ কেনেথি স্বযং খাৱিঁ কs,পৰঁচ আনকা সভ কে নিৰাশ ভs খাপস হোমs পড়নেনি"|

"হঁs এ ৱাঁত তs খাহাঁ সত্যে কহৈত থিকাঁ" - প্রধান মাত্য কহনেথি |

সেনাপতি - "কিএক নহি খপনা সভ কিছু গহন সোচ ৱিচাৰ কs কোনো এহেন সন ৰস্তা নিকানী জাহি সঁs খপন ৰাজা ৱিৱাহ কৰsৱাস্তে প্রস্তুত ভs জাগথ l কোনো একো টা তs এহেন মাৰ্গ ভেটৈত খপনা সৱঁকে জাহি মাৰ্গ পৰ চনি হম সভ মহৰাজ কে ৱিৱাহ কৰs ৱাস্তে তৈযাৰ কs সকৱঁ"|

প্রধান খামাত্য - "হঁs হমহূঁ যৈহ সোচৈত ছী,কোনা া খত্যন্ত সুঁদৰী ৱাঁনা সভ কে আনকা নিকট জমঘট নগাৱী, তখন কোনো একো গোট সুঁদৰীক সৌঁদর্য আনকা খৱশ্য খাকর্ষিত কৰত l খা ও ওহি সৌঁদর্যৱতী সঁs ৱিৱাহ কৰৱা হেতু খৱশ্য প্রস্তুত s জেতাহ"|

সেনাপতি - "মুদা এহন সন কোনো খাযোজন মেঁ নৃপতি ভপস্থিত কিএকএ হোযতাহ মহামাত্য জী"!

প্রধান খামাত্য - "ৱাঁত তs খাহাঁক সত্য খছি সেনাপতি জী ! খপন ৰাজা এহি তৰহক খাযোজন মেঁ সম্মিনিত হোঁএ কে কোনো

উত্সুকতা এখনি ধৰি নহি দেখৌনথি । ও পাযিন্ন নহি ৰতাহ এহন আযোজন । মুদা কিছু মার্গ তs নিকানহি কে পৰত"|
সেনাপতি - "হমৰা এক টা মার্গ বুঁঝাএত অছি মহামাত্য জী"|
"কথি ! কোন মার্গ অছি বঁতাউ !" - প্রধানমংত্রী নে ূছো
প্রধান আমাত্য - "এক মাস উপৰান্ত বঁসংত পংচমীক দিন বঁসং উত্সৱক ত্যৌহাৰ হোযত । ওহি দিন কুমাৰ বন মেঁ দেশ ভৰি কে অতৰিক্ত দ্বীপ দ্বীপাংতৰ সঁs ৰাজাগণক নাডনী ৰাজকুমাৰী সভ ঔতীহ । ওহি সমাৰোহক উদ্ঘাটন কার্য কিএক নহি ৰাজা পুৰূৰৱা সঁs কৰৱাযন জায"?
সেনাপতি - "মুদা মহৰাজ পুৰূৰৱা একৰ নেন সহমত ন ি হেতা"|
প্রধান আমাত্য - "প্রত্যেক বর্ষ ওংদ্র ওহি সমাৰোহক উদ্ঘাটন কৰৈত ৰহথিন । অহি বেঁৰ ও নহি আবিঁ সকেথিন্হ,কিএক তs এখ ও দেৱ-দানৱ যুদ্ধ মেঁ বে পূর্ণ ৰূপেণ ব্যস্ত ছথিন্হ । এ যুদ্ধ তs এখন এতেক শীঘ্র সমাপ্ত হোযত নহি"|
সেনাপতি - "হঁs যৌ ! আহাঁক এ বাঁত তs সত্বে থিক | এ যুদ্ধ তs তখনহি সমাপ্ত হোযত জখন ৰাজা পুৰূৰৱা সহযোগ কৰতাহ,পৰংচ ও বিঁনা ওংদ্র কে নিমংত্রণ কে স্বর্গ নোক পৰ হস্তক্ষেপ কেনাএ উচিত নহি বুঁঝৈত ছথিন্হ"|
প্রধান আমাত্য - "তখন বসংতোত্সৱ কে এহি পাৱন তিথি পৰ ওকৰ উদ্ঘাটন কার্য হেতু ওংদ্র কে বাঁদ অপন ৰাজা পুৰূৰৱা একমাত্র সুযোগ্য ব্যাক্তি ছথি । এহি কার্য হেতু ্বৰ্যং চ্যৱন ঋষি হানকা সঁs আগ্রহ কৰথিন্হ । হমৰা সভ তs চুপ্পে ৰহ কs মাত্র ওহি দৃশ্যক অৱনোকন কৰবঁ "|
সেনাপতি - "চ্যৱন ঋষি কিএক আগ্রহ কৰথিন্হ ভনা"?

প্রধান ঋামাত্য - " রৈহ তs এহি যমাৰোহক শুভাৰংভ কেনে ৰহথি I ও এহি কে প্রাৰংভ কৰৈত কান মেঁ কহনে ৰহথিহ্ন জে একৰ ঙদ্ঘাটন কার্য প্রত্যেক রর্ষ ভূমংডনক কেও ঋদ্বিতীয ব্যক্ ি কৰতাহ I কিংরা ভূমংডন পৰ এহেন ব্যক্তি ঋনুপনক্কঁ হোয তখনহি গন্দ্র একৰ ঙদ্ঘাটন কৰতাহ"|

যেনাপতি - "হঁs পহিনে তs কেও যপ্ত দ্বীপক একাকী যম্র ট ছনথি নহি I ঋাৰ্ঁ ঋপন ৰাজা পুৰুৰরা ভs গেনথি I তাহি যঁsঋাৰ্ঁ হানকৰ ঋতিৰিক্ত কেও ঋান এহি কার্য নিএ হেতু নহি ছথি"|

প্রধান ঋামাত্য যেনাপতি যঁগ এহি প্রকাৰেঁ রিচাৰ-রিমর্শ কs ৰহন ছনাহ কি ঋশ্ব কে টাপক স্বৰ রাযুমংডন মেঁ প্ররাহিত হোময না ন I কিছুএ কান মেঁ ৰাজা পুৰুৰরা যভ যৈনিক যঁগ যমক্ষ ঋারিঁ গেনাহ I দূনূ ৰাজপুৰুষ ঙঠি কs ঠাঢ় ভs গেনথি I ৰাজা কে মুখ পৰ স্বেদ-কণ ঝিন-মিনা ৰহন ছন | প্রধান ঋামাত্য পুছনাথি -

"মহৰাজ ! ও শেৰ মাৰন গেন"?

"হঁs গৃধ্রধ্বজ জী ! পহিনে ও ভাগৈত ভাগৈত মহিষ রতী গুফা তক চনি গেন ছন I ওকৰা মাৰি কs হম ওতহি ছোগড় দেন"|

"রঁহাত প্রযন্নতা ভেন এ্র রাঁত কে জানি কs,ঋাৰ্ঁ হমৰা য কে রাস্তে কী ঋাদেশ ঋছি"? - প্রধান ঋামাত্য পূছনথি I

"ঋাৰ্ঁ হমৰা যভ কে গুৰুদের কে দর্শনার্থ শীঘ্র প্রস্থান কs দেমক চাহী,রঁহাত রিনংৰ্ঁ ভs গেন ঋছি"|

দূনূ ৰাজ পুৰুষ যহমতি প্রগট কেনথি | ঋপন-ঋপন ঋশ্ব পৰ যৱাৰ ভs ও যভ ঋাগূ চনি ভেনাহ I

....

আজুক দিন রসংতোৎসের আছি। প্রত্যেক রর্ষক ভাঁতি এহ   রর্ষ দিগ্-দিগাংতৰ, দ্বীপ-দ্বীপাংতৰ সঁs ৰাজকুমাৰী সভ আয   ছথি ! সুংদৰতা মেঁ কেও এক দূসৰ সs কম নহি ! দেখরা সঁs প্রতীত হো   ত আছি জেনা ত্রিভুরনক সুংদৰ তৰুণী সভ মেঁ প্রতিযোগিতা হোএক ! কুমাৰ রন কে প্রকৃতি অপনা হাথেঁ রঁনাওন এরম ভগৱৰ স্বয়ং ওকৰ শৃংগাৰ কএন ! এক সঁs এক সুন্দৰ মনোৰম পুষ্প, নতা আ রৃক্ষ ওতs ঠাঢ় আছি ! ব্রহ্মপুত্র নদীক জন ৰজত সন উজ্জরন আছি। স্বয়ং সুংদৰতা মেঁ স্নান কৰরাক প্রতিযোগিতা ভেন ছন!

কিছু তৰুণী স্নান কেনাক উপৰান্ত এক রিশান অশোক রৃক্ষ কেs নিকট উপস্থিত ভs গেন ছনীহ। সভ তৰুণী চক্ররর্তী সম্রাট পুৰূৰরাক দর্শনার্থ ব্যগ্র ছথি। ও সভ পুৰূৰরাক   ্ৰতীক্ষা মেঁ আকুন ব্যাকুন ছথি। ও সভ সম্রাট পুৰূৰরাক গুণ, শীন,সৌংদর্য কে রিষদ রর্ণন সুননে ছথি। উনকা সভ কে জ্ঞাত ছনি পুৰূৰরা অত্যন্ত মনোহৰ আ ৰূপরান ছথি। উনক সৌংদর্য কে সমক্ষ স্বয়ং কামদের নজ্জিত ছথি। পৰাক্রম এরম শৌর্য মেঁ ইংদ্র সs রাঢ়ন ছথি। এতেক গুণ-শীন-শৌর্যরান হোএতহু ও এখন ধরি অরিরাহিত ছথি, এরম ব্রহ্মচর্য কে পানন কs ৰহন   থি। নহি জানি এহন কে ভাগ্যরতী তৰুণী হোযতীহ জে উনক পত্নী রঁ তী
।

সম্ভরত: ৰাজা উনকে অপন জীরনসংগিনী রঁনা নেথি। সভ তৰুণী রাঁনা কে মন মেঁ যৈহ ভারনা তৰংগিত হোএত ছন। জখনি সs সুননথি কি ৰাজা পুৰূৰরা এহি উৎসেরক উদ্ঘাটন কৰতাহ, তখনহি সs সভ সুংদৰী কুমাৰিক হৃদয মেঁ মধুৰ-মধ   ৰ কল্পনা অপন জান ওছারঁ নাগন ! হৃদয মেঁ মধুৰ টীস উঠন ! রিশা
অশোক রৃক্ষ কে ছায়া তৰ সভ ৰাজকুমাৰী কিছু কান মেঁ উপস্থিত

ভs গেলীহ l খাৰ্ ৗনকা মভ কে ৰাজা পুৰুৰৰাক প্ৰতীক্ষা ছলৈন্হি l

ক্ৰমশঃ

খপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউl**

২.৯.ৰমাকৰ চৌধৰী- এনৰজী/ মনুষ্যক ৰক্ত/ ৰিভিন্ন প্ৰকাৰক ৰক্ত মম্বঁধিত খন্য জানকাৰী/ ৰক্ত মমূহ(Blood Group)/ **উচ্চ ৰক্ত চাপ(**Hypertension)/ **প্ৰতিঔকমীকাৰক(**Antioxidant)/ **পাচ তংত্ৰl(**Digestive System)/ **গৈম্ট্ৰোওমোফেজিখন ৰিফ্লকম ৰীমাৰী(**GERD)

ৰমাকৰ চৌধৰী, মেৰানিবৃত্ত চীফ মৈনেজৰ, ভাৰতীয ম ষ্টেট ৰৈঁক

এনৰজী/ মনুষ্যক ৰক্ত/ রিভিন্ন প্রকাৰক ৰক্ত সম্বঁধিত অন্য জানকাৰী/ ৰক্ত সমূহ(Blood Group)/ উচ্চ ৰক্ত চাপ(Hypertension)/ প্রতিঔক্সীকাৰক(Antioxidant)/ পাচন তঁত্র।(Digestive System)/ গৈস্ট্রোওসোফেজিঅল রিফ্লক্স রীমাৰী(GERD)

১

এনৰজী

এঁটীজন, এঁটীৱাঁডী, এনৰজীন গত্যাদি।

পৰেশানী জখন ৰহৈত অছি তখন অপনো অা নোকো সৱঁ এহি রিষয মে ৱঁতৱৈঁক প্রযাস কৰৈত ছথি। এহী সৱঁ সঁদর্ভিত কিছু জানকাৰীক চৰ্চা ক ৰহল ছী।

এনৰজী*

জখন একাএক কিযো কিছু ৱেঁসিযে ছিক্কা কৰয নাগৈত ছথি, নাক অাঁখি সঁ পৈন নিকলয নগৈত ছনি। এহি সৱঁ সঁ পৰেশানী হোগত ছন্হি। কিনকো কিনকো কিছু খেনা পিনা সঁ সেহো পৰেশানী হোময নগৈত ছন্হি।

ঙ্র সৱঁ হোগত অছি ব্যাপ্ত এঁটীজন তথা এনর্জিনক কাৰণ সঁ। ঙ্র ওহেন পদার্থ থিক জে শৰীৰক অঁদৰ ঔৰ রাতারৰণ প্নমূ ঠাম ব্যাপ্ত ৰহৈত অছি।

ও শৰীৰক প্রতিৰক্ষা প্রণালী কে এঁটীৱাঁডী হেতু সক্রিয ৰৈত অছি

।এঁন্টীৰাঁডী ওহি ৰাহৰী পদাৰ্থ সঁ নৰি ওকৰা সমাপ্ত কৰৈত থছি যা চেঠা কৰৈত থছি। ৰঁনন এঁন্টীৰাঁডী কে একটা প্ৰকাৰ কে IgE কহন জাগত থছি। কিনকো কিনকো প্ৰতিৰক্ষা হেতু ৰঁনন IgE কিছু থধিকে প্ৰতিক্ৰিয়া কৰয নগৈত থছি । তেঁ দ্দনকা নোকনি কে কিছু ৰেঁসিযে প্ৰভাৰ দেখৰা মে থৰেঁত থছি।
ৰাহৰ সঁ শৰীৰ মে এনৰ্জিন , ৰিষাণু (ৰাযৰস, ৰেঁক্ ীৰিযা গন্যাদি) প্ৰৱেশ কৰৈক সংভাৰনা ৰহৈত থছি জাহি সঁ শৰীৰক থুংদৰ প্ৰতিৰক্ষা তংত্ৰ কেৰ সক্ৰিযতা ৰঁঢৈক সম্ভৱনা ভ জাগত থছি।
ৰাহৰী এনৰ্জিন তথা ৰাহৰী ৰিষাণু সঁ থগৰ ৰাঁচি কে ৰহী ত সংভৱ থছি জে এহি পৰেশানী সভ সঁ ৰাঁচী।
কিনকো কিনকো নেন ৰাহৰী এনৰ্জিন হেতু সংভাৰ্য ৰঁস্ত যা স্থিতি হোগত থছি । ওকৰা সঁ ৰাঁচি কে ৰহী । ও স্বৰক্ষা নেন সৰোঁত্তম হোগত থছি।

জেনা কি

1. ধূন কণ

2.পৰাগ

3.খাদ্য পদাৰ্থ সঁ কিনকো কিনকো এনৰ্জী হোগত চন্হি। উদ হৰণ থছি দূধ, মাচ্ছ, থংডা, গঞ্ম, গন্যাদি। ওহি পৰ ধ্যান দেৰঁ ক চাহী জে কোন খাদ্য সঁ পৰেশানী ৰঁচি জাগত থছি।

4. নেটেঁক্স

5. দৰাগ গন্যাদি থনেকানেক স্থিতি থছি।

ৰিষাণু, ঔৰ থন্য তৰহক সংভাৰ্য এনৰ্জিন স্বৰক্ষা হেতু সমে িত সাফ সফাগ্ৰ পৰ ধ্যান দেনাগ থাৰশ্যক থছি। কপড়া, নত্তা,,

ওঠাওনে -রিঠাওনে , ঘৰক ফ্লোৰ, ঘৰক খন্য ৰাখনে রঁম্ব ম   খূরঁ মাফ ৰহরাঁক ঠাহী।

জঁ কদাচ পৰেশানী ভ জাএত খছি খা ও রঁড়নে ৰহৈত খছি তখনে ওকৰ প্রতিকাৰ ঠিকিত্মেক নোকনি এনষ্টীহিস্ট্টামিনিক/ স্টেৰরাএড দরাঁগ্র মাধ্যম মঁ কৰৈত ঠথি।

স্বৰক্ষাত্মেক নিদান মর্রোত্তম নিদান খছি। মঁএহি শৰীৰক প্র ূৰ এম্মুনিটী নেনে প্রযামৰত ৰহরঁ মেহো খারশ্যক। এহি মঁ খনারশ্যক দরাএ মভক প্রযোগ কৰরা মঁ দূৰ ৰহরঁ খা দরাএক প্লধ্রপ্রভার মঁ রাঁঠরঁ। ওনা পৰিম্বিতিরম ৎশনে ঠিকিত্মেক মঁ মংপর্ক ,মুম্মার খা মম্বঠিত দরাএ তঁ খারশ্যক ঠৈহে।

২

মনুষ্যক ৰক্ত

শৰীৰ ভাৰক 7 প্রতিশত খংশ ৰক্ত হোএত খছি। ৰক্ত এক রিশেষ প্রকাৰক কোশিকা হোএত খছি জাহি মে 55% প্লাজ়মা োএত খছি খা শেষ 45% মে খারশ্যকীয তত্ত্ব , শ্বেত ৰক্ত কণ, নানে ৰক্ত কণ ঔৰ প্লেটনেট হোএত খছি। প্লাজ়মা মে কৰীরঁ 91প্রতিশত জনে তথা কৰীরঁ 9 প্রতিশত খানে খানে খারশ্যকীয তত্ত্ব ৰহৈত খছি ।
এহি তৰহেঁ ৰক্তক মুখ্য ঘটক নিম্ননিখিত খছি।

1.প্লাজ্মা:- শৰীৰক জাহি অংগ কে জল কে আৱশ্যকতা হোগত ঠৈক ওকৰা দৈত ৰহৈত ঠৈক। ওহি সঁ ৰক্ত চাপ তথা ৰক্ত সংচাৰ উচিত ৰূপ সঁ বঁনল ৰহৈত অছি। শৰীৰক অন্য হিস্রা মে হার্মোন, প্রোটীন তথা পৌস্টিক তত্ব সভ কে আপূর্তি মে সহ োগ কৰৈত অছি। আক্সীজন ঔৰ কার্বনডাগ্রআক্সাগড কে আদান প্রদান মে সেহো সহযোগ কৰৈত অছি। শৰীৰক তাপমান সামান্য বঁনল ৰহৈক , অন্তু প্রক্রিয়া মে সহযোগ কৰৈত অছি।

2. শ্বেত ৰক্ত কণ:- মুখ্য ৰূপ সঁ শ্বেত ৰক্ত কণ কে কাৰ্ হোগত অছি কোনো তৰহক সংক্রমণ ঔৰ বীমাৰী সঁ শৰীৰ কে বঁচেনৈ। সুৰক্ষা ওকৰ মুখ্য কার্য। শ্বেত ৰক্ত কণ মে 5 প্রকাৰক ঘটক হোগত অছি। গ্রেন্বলোসাগট (ন্যূট্রোফীন, এসীনোফীন, ঔৰ বঁসোফীন), মোনোসাগট তথা নিম্ফোসাগট (টী কোশিকা ঔৰ বী কোশিকা) শ্বেত ৰক্ত কণ কে নিয়ূকোসাগট সেহো কহল জাগত অছি।

3.লাল ৰক্ত কণ:-লাল ৰক্ত কণ কে ঐৰীথ্রোসাগট সেহো কহল জাগত অছি।

ওকৰ মুখ্য কার্য হোগত অছি ফেফড়া (Lungs) সঁ আক্ িজন শৰীৰক সভ অঁগ মে পহুঁচেনৈ সংগহি লৌটতী মে কার্বনডাগ্রআক্সাগড ফেফড়া তক পহুচেনৈ জে স্বাস দ্বা া ছোড়ল(exhale) জা সকৈ।

4. প্লেটলেট:- প্লেটলেটক কার্য অছি থক্কা বঁনেনৈ। জখন কখ ো কতৌ শৰীৰ মে কৈট ফৈট জাগত অছি তখন শৰীৰ প্লেটলেট কে খৰ্বি কৰৈত অছি । প্লেটলেট ওহি কটল জগহ পৰ থক্কা জমা দৈত অছি আ ৰক্ত বঁহনাগ ৰুকি জাগত অছি। তেঁ ৰক্ত বঁহনৈ ৰোকৈক লেল একৰ ভূমিকা প্রমুখ অছি।

শৰীৰ স্বস্থ ৰহৈক লেল ৰক্তক এহি চাৰু ঘটৈক কেঁ স্তৰ সামান্
ৰাখৰ্ঁ আৱশ্যক হোগত অছি। ৰক্ত শৰীৰক সভ অংগক প্ৰত্যেক কোশিকা মে নিৰন্তৰ সংচৰিত হোগত ৰহৈত অছি তেঁ ওকৰা মে রিদ্যমান কোনো তৰহক অসামান্য পদাৰ্থ যা অসামান্য প্ৰোটীন সংকেত দৈত অছি জে শৰীৰক কোন অংগক স্থিতি সামান্য সঁ খৰাৰ্ঁ অছি। কাৰণ ৰক্ত পৰীক্ষণ মেঁ ক্ষতিগ্ৰস্ত অংগক কোশিকা ৰ ্ত মে উপস্থিত হোময নগৈত অছি।ওহী কাৰণ সঁ চিকিত্সক চেস্টা কৰৈত চথি জে ৰক্ত পৰীক্ষণ সঁ বুঁঝী জে মোটামোটী খৰারী কতয অছি।ৰক্তক ভূমিকা অত্যংত মহত্বপূৰ্ণ হোগত অছি । ওকৰা ৰাঁৰে মে জ্ঞান ৰখনাগ জৰুৰী অছি। ৰক্ত কোনা সামান্য স্থিতি মেঁ ৰহত ওকৰ চেস্টা হেত্তু সম্বচিত খান পান অৰ্থাত সংত্তুলিত ডাগৈ ী হোযত ওকৰো জানকাৰী আৱশ্যক অছি।

২

রিভিন্ন প্ৰকাৰক ৰক্ত সম্বঁধিত অন্য জানকাৰী

লাল ৰক্ত কণ সংখ্যাক এক সামান্য শীমা হোগত অছি । ওহ সঁ ৰেঁসী কম যা ৰেঁসী অধিক ভেলাগ ঠীক নহি। এ সামান্য শীমা নীচা লিখল জা ৰহল অছি।

মহিলা লেল -42 লাখ সঁ 54 লাখ(লাল ৰক্ত কোশিকাক সংখ্যা)প্ৰতি মাগক্ৰো লীটৰ।

প্ৰুৰুষ লেল- 47 লাখ সঁ61 লাখ(লাল ৰক্ত কোশিকাক সংখ্যা)প্ৰতি মাগক্ৰো লীটৰ।

ওহী তৰহেঁ শ্বেত ৰক্ত কণ সংখ্যাক সামান্য শীমা ন ঠা নির্দিষ্ট খচ্ছি।
4500 সঁ 11000 প্রতি মাগক্রো নীটৰ।
প্লেটনেট সংখ্যাক শীমা হোগত খচ্ছি150000 সঁ 450000 প্রতি মাগক্রো নীটৰ।

নান ৰক্ত কোশিকা, শ্বেত ৰক্ত কোশিকা এৱং প্লেটনেটক নির্মাণ খস্থি মজ্জা মে হোগত খচ্ছি। নান খস্থি মজ্জা মে মূন কোশিকা(stem cell) হোগত খচ্ছি তকৰা হেমোসাগটো ৱ্নোস্ট কহন জাগত খচ্ছি। নান ৰক্ত কোশিকাক সভ তত্ব ওহী হেমোসাগটোৱ্নোস্ট সঁ ৱনৈত খচ্ছি।
শ্বেত ৰক্ত কোশিকাক নির্মাণ খস্থি মজ্জাক নৰম টিসূ মে হোগত খচ্ছি খা ওকৰ রিকাস থাগমস গ্লেঁড, নিম্ফ নোড, ঔৰ স প্লীন মে টী কোশিকা তথা ৱী কোশিকা ৰূপ মে হোগত খচ্ছি। প্লেটনেটক নির্মাণ সেহো খস্থি মজ্জা মে হোগত খচ্ছি। ও মেগাকৈৰিযোসাগট্স নামক কোশিকা জে খস্থি মজ্জা মে পাওন জাগত খচ্ছি ,ওকৰা দ্বাৰা নির্মিত হোগত খচ্ছি খা তদ উপৰান্ত ৰক্ত প্রৱাহ মে প্র ে শ কৰৈত খচ্ছি।
এহি তৰহেঁ খস্থি মজ্জা ৰক্ত নির্মাণক স্থন থি ।

নান ৰক্ত কোশিকা মে এক প্রোটীন ৰহৈত খচ্ছি তকৰা হীমোগ্লোৱিঁন কহন জাগত খচ্ছি। হীমোগ্লোৱিঁনক মুখ্য কার্য হোগ খচ্ছি ফেফড়া সঁ খাকমীজন ন নেনাগ খা শৰীৰক প্রত্যেক খংগক টিসূ কেঁ খাকমীজন খাপূর্তি কেনায। খর্থাত খাকমীজন কেৰ ৱাহক হীমোগ্লোৱিঁন হোগত খচ্ছি।

হীমোগ্লোবিঁন 2 টা চীজ সঁ যুক্ত হোওত অছি হেমো ব গ্লোবিঁন। হেমো মে আযৰন এটম ৰহৈত অছি আ গ্লোবিঁন প্রোটীন ছিযৈক। তেঁ সামান্য হীমোগ্লোবিঁন হেতু আযৰন ঔৰ প্রোটীন কে কমী নহি হেবাঁক চাহী।

ফোলিক এসিড তথা বিটামিন বী কম্প্লেক্স লাল ৰক্ত কোশিক বঁনবৈ মে সহযোগ কৰৈত অছি। ফোলিক এসিড কমী সঁ হীমোগ্লোবিঁনক কমী ভ জাওত অছি।

লাল ৰক্ত কোশিকাক সংখ্যা আ সামান্য হীমোগ্লোবিঁন ্তৰ শৰীৰক সভ অংগ মে সুচাৰু ৰূপ সঁ আক্সীজন আ সবঁ পৌষ্টিক তত্ব পহুঁচাবৈঁক লেল জৰুৰী অছি।

হীমোগ্লোবিঁন কে সামান্য স্তৰ নিম্নলিখিত অছি।

পুৰুষ:-13.2 সঁ16.6 গ্রাম প্রতি ডেসী লীটৰ।
মহিলা:-11.6 সঁ 15 গ্রাম প্রতি ডেসী লীটৰ।

সভ তৰহক ৰক্ত, হীমোগ্লোবিঁন সামান্য ৰহয তাহি লেল সচেষ্ট ৰহৈক চাহী। এহি সবঁ লেল কার্বোহাওড্রেট, প্রোটীন , বসা কে অলাবা বিটামিন তথা পৌষ্টিক খনিজ সঁ প্রতি দিনক আহাৰ যুক্ত অছি কি নহি ওহি পৰ অৱশ্য ধ্যান দেবাঁক চাহী। বিটামিনক নির্মাণ শৰীৰক অংদৰ স্বযং নহি হোওত অছি। তেঁ ফল, ঔৰ হৰিযৰ সব্জী সবঁ ওহি লেল অৱশ্য খেবাঁক চাহী।

সরঁ প্রকাৰক ৰক্ত (লাল, শ্বেত , প্লেটলেট) জঁ অপন সামান্য স্তৰ পৰ ৰহৈত অছি তঁ বুঁস্ন অধিক সংভাৱনা অছি মোটামোটী পূর্ণৰূপেণ স্বাস্থ্য ঠীক অছি। তেঁ ওহি লেল সচেষ্ট ৰহৱঁ আৱশ্যক।

৪

ৰক্ত সমূহ(Blood Group)

লাল ৰক্ত কোশিকা মে উপস্থিত যা অনুপস্থিত এন্টীবাঁডী তথা আনুৱাংশিক ৰূপ সঁ মাতা পিতা সঁ বিৰাসত মে প্রাপ্ত যা অপ্র প্ত এংটীজন জে কি লাল ৰক্ত কোশিকাক বাঁহৰী সতহ পৰ ৰহৈত অছি , এহি সরঁ আধাৰ পৰ ৰক্তক বিভিন্ন সমূহ হোএত অছি।
মুখ্যতযা এহি সরঁ আধাৰ পৰ ৰক্তক চাৰি টা সমূহ হোএত অছি।
A, B, AB, ঔৰ O
অনুৱাংশিক ৰূপ সঁ বিৰাসত মে লাল ৰক্ত কোশিকাক বাঁহৰী সতহ পৰ প্রোটীন উপস্থিত যা অনুপস্থিত সেহো ৰহৈত অছি। জঁ এ প্রোটীন উপস্থিত ৰহৈত অছি ত ওকৰা পাজিটিৱ ৰক্ত সমূহক শ্ ্েণী মে ৰাখল জাএত অছি। জঁ এ প্রোটীন অনুপস্থিত ৰহৈত অছি ত ওকৰা নেগেটিৱ ৰক্ত সমূহক শ্রেণী মে ৰাখল জাএত অছি। একৰা আৰ এচ ফৈক্টৰ সেহো কহল জাএত অছি।

এহি তৰহেঁ 8 প্রকাৰক ৰক্ত সমূহ হোএত অছি।

"এ"পাজিষ্টির

"এ"নেগষ্টির

"ৰী "পাজিষ্টির

"ৰী" নেগেষ্টির

"এৰী"পাজিষ্টির

"এৰী"নেগেষ্টির

"ও" পাজিষ্টির

"ও "নেগেষ্টির

ৰক্ত সমূহ" এ" মে এ এঁষ্টীজন নানে ৰক্ত কোশিকাক রাহৰ মে তথা প্লাজ্মা মে "এন্ষ্টী -ৰী "এঁষ্টীৰাঁডী হোগত অছি।

ৰক্ত সমূহ "ৰী" মে ৰী এঁষ্টীজন নানে ৰক্ত কোশিকাক ৰাঁ ৰী সতহ পৰ তথা প্লাজ্মা মে "এন্ষ্টী এ" -এন্ষ্টীৰাঁডী হোগত অছি।

ৰক্ত সমূহ" এৰী" মে দুন্নূ এঁষ্টীজন এ ঔৰ ৰী ৰহৈত অছি আ এঁষ্টীৰাঁডী অনুপস্থিত ৰহৈত অছি।

ৰক্ত সমূহ "ও" মে এঁষ্টীজেন অনুপস্থিত তথা দুন্নূ তৰহক এন্ষ্টী ৰাঁডী "এন্ষ্টী এ" তথা "এন্ষ্টী ৰী" প্লাজ্মা মে উপস্থিত ৰহৈত অছি।

জখন কিনকো ৰক্ত চঢেৰাক আৱশ্যকতা হোগত ঠৈক তখন ৰক্ত সমূহক জাঁচ আৱশ্যক হোগত ঠৈক, ৰক্ত দাতা তথা ৰক্ত প্ৰাপ্ত কৰ্তা দুন্নূ নেন। ৰক্ত সমূহ কেৰ মিলান জৰুৰী ঠৈক অন্যথা ৰেমিলান(un matched) ৰক্ত সমূহ সঁ রিপৰীত এঁষ্টীজন -এন্ষ্টী ৰাঁডী কাৰণ খতৰনাক ভ সকৈত অছি।

"ও" নেগষ্টির রনা ব্যক্তি কোনো ৰক্ত সমূহ রনা ব্যক্তি কে অপন ৰক্ত দয সকৈত অছি।

তহিনা "এৰী" পাজিষ্টির রনা ব্যক্তি কোনো ৰক্ত সমূহ রনা ৰ যক্তি

সঁ ৰক্ত নয সকৈত ঋছি।

ৰক্ত কে কমী (ঋনীমিযা) মে জখন ককৰো গংভীৰ ষ্থিতি ভ জাগত ঠৈক তখন ৰক্ত চঢেৰাক ঋাৰশ্যকতা হোগত ঠৈক। পূৰহিঁ সঁ ঋগৰ ৰক্ত সমূহক জানকাৰী ৗএ ত ও্া শ্ৰেযষ্কৰ। সুৰক্ষা ঙদে ্য সঁ সভ কেঁঋপন ঋপন ৰক্ত সমূহ কেৰ জানকাৰী হেৰ্াক চাহী।

৬

ঙচ্চ ৰক্ত চাপ(Hypertension)

ঙচ্চ ৰক্ত চাপ দেশ মে ঋত্যধিক ৰফ্তাৰ সঁ ৰ্ঢি ৰহল ঋছি। এহি হেতু সজগতা হেতু একৰা ৰিষয মে জানকাৰী পৰম ঋাৰশ্যক ঋছি।
ৰক্ত চাপ শৰীৰক ওহেন ষ্থিতি কেঁ কহল জাগত ঋছি জখন ৰক্ কেৰ দৱাৱ ধমনী পৰ ৰ্ঢ়য নাগৈত ঋছি। 120/80 সামান্য ৰক্ত চাপ হোগত ঋছি। জখন ও্া 139/89 শীমা যা ওহি সঁ ৰ্ঢ়ৈত ঋছি তখন ৰিশেষ ধ্যান দেনৈ ঋাৰশ্যক ভ জাগত ঋছি। ও্া এহি ৰীমাৰীক প্ৰথম ঋৱস্থা থিক। 180/120 যা ওহি সঁ ঋধি ে তঁ গম্ভীৰ ষ্থিতি হোগত ঋছি। কম ৰক্ত চাপ ভেনাগ সেহো ঠীক নহি হোগত ঋছি পৰঞ্চ একৰ ঋতি গম্ভীৰ হেৰ্াক সংভাৱনা ৰক্ত চাপ ঋত্যধিক (হাগপৰটৈশেন) তুলনা মে কিছু কম হোগত ঋছি।

ৰক্ত চাপ গংগিত সংখ্যা মে জে সংখ্যা ঙুপৰ দৰ্শাযল ঋছি ওকৰা

সিস্টোলিক কহৈন জাগত অছি আ জে নীচা দর্শাযল অছি ওকৰা ডাযস্টোলিক কহৈন জাগত অছি। সিস্টোলিক, ধমনী পৰ দবাবক ও পৈমানা অছি জখন হৃদয ধড়কৈত অছি। ডাযস্টোলিক, ধমনী পৰ দবাবক ও পৈমানা ছী জখন হৃদয আৰাম স্থিত মে হোগত অছি আ,অর্থাত 2 হৃদয ধড়কন কেৰ মধ্য স্থিতি মে।

জখন ৰক্ত চাপ বঁঢ়ল ৰহৈত অছি ওহনা স্থিত মে ধমনী মে ৰক্ত প্রবাহ সামান্য ৰখৈক লেল হৃদয কেঁ অধিক সক্রিয ভ অধিক বেঁৰ ধড়কয পড়ৈত অছি অর্থাত হৃদয পৰ অধিক বোঁঝ পড়ি জাগত অছি। সামান্যতযা অধিক সিস্টোলিক কে অধিক ৰক্ত চাপ কহৈন জাগত অছি পৰঞ্চ সিস্টোলিক অথবা ডাযস্টোলিক কোনো যা দুনূ বঁঢ়ল স্থিত ৰহয ত ও অধিক ৰক্ত চাপ থিক।

ৰক্ত চাপ ওহেন ব্যক্তি কেঁ হেবাক বেঁসী সংভাবনা ৰহৈত অছ জিনকৰ জীবন দিনচর্যা অনিযমিত ৰহৈত ছন্হি । এহি সঁ সুৰক্ষি ৰহৈক লেল নিৰন্তৰ ব্যাযাম কৰৈক চাহী, মধুমেহ বীমাৰী নহি হো তাহি লেল খান পান পৰ ধ্যান দেবাঁক চাহী , মোটাপা নহি হুএ তাহু পৰ ধ্যান দেবাঁক চাহী ইত্যাদি।

অধিক ৰক্ত চাপ অক্সৰহাঁ কোনো বাহ্য লক্ষণ প্রকট নহি কৰৈত অছি। ই চিকিত্সক দ্বাৰা নপনা সঁ পতা চলৈত অছি । নিৰংতৰ ৰক্ত চাপ বঁঢ়ল ৰহলাস লক্ষণ একাএক নহি হোগত অছি। ক্রমিক ৰূপ সঁ বঁঢ়ল ৰক্ত চাপ শৰীৰক সভ অংগ পৰ কুপ্রভাব কৰৈত অছি। তেঁ কুশল চিকিত্সক সঁ পৰামর্শ লয চিকিত্সা প্রাৰম্ভ ৰা

নেৱাঁক চাহী।

অধিক ৰক্ত চাপ সঁ ধমনী সৱঁ ক্ষতিগ্ৰস্ত হোগত অছি আ তাহি সঁ ও সূৱঁ পাতৰ(narrow) ভ জাগত অছি যা ৰঁদ(block) ভ জাগ অছি। ধমনী সভক লোচ (elastic)প্ৰকীৰ্তি সেহো নষ্ট হোময নগৈত অছি। এহি সৱঁ সঁ ৰক্ত পৰিৱহন মে ৰাঁধা হোময নগৈত অছি। সভ অংগ কে অক্সীজন আ ভোজন সামান্য ৰূপ সঁ নহি পহুঁচ পৰৈত অছি। ক্ৰমিক ৰূপ সঁ আগাঁ চনি হৃদয কেৰ ঐৰোষ্টা সেহো প্ৰভাৱিত ভ জাগত অছি। ধমনী সভ ক্ষতিগ্ৰস্ত ভ না সঁ হানাঁকি সভ অংগ প্ৰভাৱিত হোগত অছি মগৰ হৃদয কে ক্ষতি হেৱাঁক অধিক সংভাৱনা অছি কাৰণ ৰক্ত সংচানন হেতু হৃদয কে প্ৰমুখ ভূমিকা হোগত অছি। অধিক ৰক্ত চাপ সঁ হৃদয ঘাত তথা মস্তিষ্ক ঘাতক ডৰ ৰহৈত অছি। কিডনী তথা আঁখি পৰ সেহো অধিক দুষ্প্ৰভাৱ পড়ৈত অছি অধিক ৰক্ত চাপ কাৰণেঁ।

ওনা অধিক ৰক্ত চাপক পহচান ত চিকিৎসেক দ্বাৰা নাপ কেনা উপৰান্ত সুনিস্চিত হোগত অছি। তৈযো কিছু নক্ষণ গংগিত কয ৰহন ছী।

দৃষ্টি মে ঝিনমিনাহট।
হন্‌কা হন্‌কা মাথ দৰ্দ।
থকান থকান সনক অনুভূতি।
মাথা মে চক্কৰ জকাঁ আ ৰদ্দ(vomiting) হেৱাঁক প্ৰৱিৰ ত্তি।
কখনো কান নাক সঁ ৰক্ত শ্ৰাৱ।

অপন দেশ মে কৰীৱঁ 1 কৰোড় লোক অধিক ৰক্ত চাপ সঁ প্ৰতি ৰৰ্ষ গ্ৰসিত ভয জাগত ছথি। একৰ উপচাৰ হেত্তু শ্ৰেযস্কৰ ৠ অছি জে স্বৰক্ষা(প্ৰীৰেংশন) পৰ ৰিশেষ ধ্যান দী। ওহি লেল জানকাৰী ৰহৱ তথা তদ অনুকূল সাৰধানী ৰাখৱ আৱশ্যক হোগত অছি। নিৰন্তৰ শাৰীৰিক ৱ্যাযাম , সম্বঠিত খান -পান, শৰীৰ মে গ্লূকোজ় স্তৰ নিযংত্ৰিত, ৰঁঠৈত মোটাপা পৰ নিযংত্ৰণ গত্য দি স্বৰক্ষা হেত্তু কাৰগৰ হোগত অছি। ৰক্ত চাপ ভ গেলা পৰ ৠ ৰৰ্ষোঁ যা জীৱন পৰ্যন্ত ৰহি সকৈত অছি। চিকিত্সক স্বস্থাৰ অতি মহত্ত্বপূৰ্ণ অছি ওকৰ ৠশন প্ৰৱন্ধন আ নিযংত্ৰণ হেত্তু।

চিকিত্সক ওকৰ দৱাগ দ্বাৰা উপচাৰ হেত্তু নিম্নলিখিত তৰহক দৱাগ দয সকৈত ছথিন্হ। ৰিনা চিকিত্সক কেৰ স্বস্থাৰ সঁ ৠ সৱঁ দৱাগ নহি প্ৰযোগ কৰৈক চাহী। জেনা কি

1. একটা এংজাগম হোগত ছৈক জকৰ নাম "এংজিযোটেংনসিন পৰিৱৰ্তিত এংজাগম " কহল জাগত অছি। ও ৰক্ত ৱাহিকা কে সংকুচিত কৰৈত অছি।

চিকিত্সক ওকৰ অৱৰোধ লেল এসীগ অৱৰোধক দৱাগ (ACE inhibitor) স্বস্থাৰ কৰৈত ছথি। এহি দৱাগ কেৰ খৰাৱঁ অসৰ সেহো দেখল গেল অছি তেঁ চিকিত্সক কেৰ নিগৰানী মে দৱাগক প্ৰযোগ আৱশ্যক হোগত অছি।

2. জৰুৰত সঁ অধিক ৱঁলোডৰ মে একত্ৰিত পানি তথা সোডিযম কেৰ নিকাসী হেত্তু ডাগযূৰেটিক দৱাগক স্বস্থাৰ দয সকৈত ছথি।

ওহো দরাগ ঠিকিসক কের স্বম্মার রিনা নহি খেরাক চাহী।

3. হৃদয কে ধড়কন কেঁ থোৰে ধীমা কৰৈক নেন জাহি সঁ ৰক্ত চাপ কমি জায তাহি নেন রীটা র্নোকৰ দরাগ হেত্ত স্বম্মার কৰৈত ছথি। এহো দরাগ রিনা ঠিকিত্সেক কের স্বম্মার কথমপি প্রযোগ নহি কৰরাক চাহী।

4.কৈল্শিযম আপূর্তি কেঁ অৱৰোধ কয ৰক্ত চাপ কম কৰৈক হেত্ত দরাগক স্বম্মার ঠিকিত্সেক কয সকৈত ছথি। এহো দরাগ র না ঠিকিত্সেক স্বম্মার কথমপি নহি খেরাঁক চাহী।

5. একটা দরাগ হোএত অছি রাহিকারিস্ফারক (vasodilator).

ৰক্ত চাপ কম কৰৈক নেন এহো দরাগ ঠিকিত্সেক দ্বাৰা স্বম্মার কএন জাএত অছি। এহি দরাগ সঁ ৰক্ত রাহিকা কের আকাৰ রঁঢ়া দেন জাএত অছি আ ওহি সঁ ৰক্ত চাপ কম ভ জাএত অছি। ঠিকিত্সেক কের স্বম্মার রিনা এ দরাগ রিঁন্তন নহি খেরাঁক চ হী।

এহি তরহেঁ ৰক্ত চাপ মে ঠিকিত্সেক নোকনি দ্বাৰা জে দরাগ সভ কে অৱমৰ স্বম্মার হোএত অছি তকরা রাঁৰে মে চঠা কযনাঁ।

অপনে সঁ দরাগ কে প্রযোগ ত নহিযে টা কৰরাঁক চাহী। হঁ, তখন পথ্য, পৰহেজ , র্যাযাম, নূনক ন্যূন প্রযোগ, র্য যাম-প্রাণাযাম, কম ঠিতা ফিকিৰ , ধূম্রপান নিষেধ, মদ্যপান নিষেধ ত্যাদি তঁ শ্রেযস্কৰ অছিযে।

৬

প্রতিঔক্মীকাৰক(Antioxidant)

প্রতিওক্মীকাৰক। ওনা ওকৰ খংগ্রেজী নাম ৰ্ঁগত প্রচনিত খছি জে কি এন্টীখাক্মীডেংট হোগত খছি। খধিকতৰ ঠিকিত্মেক খাহাৰ রিশেষজ্ঞ কহৈত ৰহৈত ছথি জে ফন খৌ, হৰিযৰ ম ্জী মৰ্ঁ খৌ, তৰহ তৰহ কে নাভকাৰী ঠীজ, জেনা নেৰোঁ, খামনা, খাদী, নহম্বন, হন্দী গত্যাদি কে খপন ডাগট মে মম্ম নিত কৰী তাহি নেন কহৈত ছথি। ও কহৈত ছথি জে এহি মৰ্ঁ ঠীজ মঁ এন্টীখাক্মীডেংট ভেটৈত। খাখিৰ এন্টীখাক্মীডেংট কী হোগত খছি ওকৰা ৰাঁৰে মে জননৈ খারশ্যক।

এন্টীখাক্মীডেংট কে ৰাঁৰে মে জানকাৰী মঁ পূর্র জৰূৰী ড্র খ ি জে মর্রপ্রথম "ফ্রী ৰৈডিকন" রিষয মে জানী।
"ফ্রী ৰেডিকন" শৰীৰ মে ম্বত্ত্র কণ একন কোশিকাক ৰূপ মে হোগত খছি। ড্র একন কোশিকা যুগ্ম কোশিকা হোগ নেন ভুখাযন ৰহৈত খছি। এহি নেন ওকৰ মতত প্রযাম ৰহনোক কাৰণ ম্বস্থ কোশিকা কে ক্ষতি পহুঁঠৈত ৰহৈত খছি। এহি তৰহেঁ ম্বস্থ কোশিকা ওকৰা কাৰণ নিৰন্তৰ ক্ষতিগ্রস্ত হোগত ৰহৈত ছি খা ফনম্বৰূপ ৰীমাৰ ভ জায নেন খধিক মংভারনা ভ জাগত খছি।

"ফ্রী ৰৈডিকন"(মুক্ত কণ) শৰীৰ মে পাচন ক্রিযাক ফ স্বৰূপ ৱঁনৈত ৰহৈত খছি। প্রদূষণ, ধূম্রপান, ওজোন, এক্স- ৰে, ঔদ্যোগিক প্রদূষণ তথা খনেক ৰসাযনিক পদার্থক সংসর্গ সঁ সেহো "ফ্রী ৰেডিকন" শৰীৰ মে ৱঁঢ়ৈত খছি। মহত্বপূর্ণ ৱাঁত ৠ খছি জে "ফ্রী ৰেডিকন " খধিক ৰহনাগ ত শৰীৰ নেন খবাৰ্ঁ হোগত খছি পৰঞ্চ ওকৰ ঙপস্থিত ৰহনাগ খারশ্যকো খছি। শৰীৰক গম্মযূন সিস্ট্ম ওকৰে (ফ্রী ৰেডিকন্স) সহযোগ সঁ শৰীৰক সুৰক্ষা কৰৈত খছি। তেঁ জৰূৰী ৠ খছি জে ফ্রী ৰৈডিকন্স নে জ্যাদা ৰহয নে কম , ৱঁন্কি ৱিঁন্ঞ্চন সংত্তুনিত ৰহয। ওহি সংত্তুনন হেত্তু সংত্তুনিত এন্টীখাক্সীডেংট কে সেহো জৰূৰত পড়ৈত খছি তাকি খারশ্যকতা সঁ খধিক ফ্রীৰৈডিকন সামান্য ভ জায।

ফ্রী ৰেডিকন খারশ্যকতা সঁ খধিক ৰহনা সঁ মধুমেহ, হৃদয সঁ সম্বঁধিত ৱীমাৰী, কেঁসৰ গত্যাদি খনেক ৱীমাৰীক সংভার ো ৱঁঢ়ৰৈত খছি।

এংটীখাক্সীডেংট এক প্রকাৰক খণু(মানিক্যূন) হোগত খছি জে ফ্রী ৰেডিকন সঁ নড়ি ওকৰা ৰেঁখসৰ কৰৈতখছি । শৰীৰ খুদ-ৱঁখুদ খপনো এন্টী খাক্সীডেংট ৱঁনৰৈত খছি, খপন স্বৰ ্ষা হেত্তু। এন্টীখাক্সীডেংট রাহৰী খাদ্য পদার্থ জেনা   ন , হৰিযৰ সঁক্কী , তথা খন্য পৌধা জনিত খাদ্য মে পাওন জাগত খছি। রিটামিন সৱঁ সেহো এংটীখাক্সীডেংট খছি। রিটামিন "সী" খা রিটামিন "ৠ " প্রভারী এংটীখাক্সীডেংট খছি। কিযো কিযো সমষ পূর্ব জে খধিক ঙমৰগৰ নগৈত খছি ,ও এহী "ফ্রী ৰৈডিকন" কে কাৰণ সঁ। এহি তৰহেঁ শৰীৰ কেঁ স্বস্থ ৰখৈক নেন এন্টীখাক্সীডেংট ৱঁনা

সম্বঠিত আহাৰ আৱশ্যক অছি। ফ্ৰী ৰেডিকল অসংতুলিত ভ, জঁ ৰঁঢ়ত ৰঁঠি জাগত অছি তঁ শৰীৰ আক্সীকৰণ যুক্ত তনাৱ (oxidative stress) মে আৱিঁ জাগত অছি । ওহি সঁ ডীএনএ সেহো ঋপ্রভাৱিত ভয সকৈত অছি আ ওহি সঁ তদ সংদৰ্ভিত ৰীমাৰী ভs সকৈত অছি। ফ্ৰী ৰেডিকল তথা এংটীআক্সীডেংট দ্বনূ শৰীৰ মে ৰিঁন্ক্ৰন সংতুলিত ৰহৈক চাহী। এহি লেল জীৱনচৰ্য আওৱ দিন প্রতি দিনক আহাৰ অত্যন্ত মহত্বপূর্ণ অছি। সপ্নীমেংটক ৰূপ (◌ এন্টী আক্সীডেংট লেলাগ সঁ শ্ৰেযস্কৰ পৌধা জনিত খাদ্য হোগত অছি। হঁ, জখন কোনো এন্টী আক্সীডেংটক স্বধ্ংট কমী হোগত অছি তখন ত সপ্নীমেংট খগএ পড়ৈত ঠৈক।

কিছু এংটীআক্সীডেংট যুক্ত খাদ্য পদার্থক নাম লিখি ৰহল ছী । জেনা গ্রীন টী, কাফ়ী, কাৰী চাকলেট, ব্ৰূ ৰেঁৰী, হলদী, আলিৱ তেল, ফল, তৰকাৰী সৱঁ আ সৱঁ পৌধা জনিত অন্য খাদ্য জাহি মে অনেকানেক এন্টী আক্সীডেংট পাওল জাগত অছি। ওহি সভ সঁ শৰীৰক ফ্ৰী ৰেডিকল তথা এংটীআক্সীডেংট কেঁ আসানী সঁ সংতুলিত ৰাখল জা সকৈত অছি। এহি সঁ ৰঁঢ়ত তৰহক ৰীমাৰী সঁ ৰাঁচল জা সকৈত অছি।

৭

পাচন তংত্ৰ।(Digestive System)

পূৰা শৰীৰক সৱঁসঁ ছোট গকাগ্র কোশিকা হোগত অছি। খড়ৰো

কোশিকা মিনি শৰীৰক সংৰচনা কৰৈত ঋছি। প্ৰত্যেক কোশিকা ভোজন সঁ পোষক তত্ত্ব নএ ওকৰা ঊর্জা মে পৰিৱৰ্তিত ৰৈত ঋছি ঋা ঋপন ঋপন ৰিশিষ্ট কাৰ্য কৰৈত ঋছি।

কোশিকা সরঁ মিনি উত্ত়ক(tissue) রঁনরৈত ঋছি। উত্ত়ক সরঁ মিনি ঋংগ রঁনরৈত ঋছি। ঋংগ সরঁ মিনি শৰীৰক ঋংগতংত ৰ রঁনরৈত ঋছি। ঋংগতংত্ৰ সরঁ মিনি পূৰা শৰীৰ হোগত ঋছি।

ওহী ঋংগ তংত্ৰ মে এক ঋংগ তংত্ৰ হোগত ঋছি পাচন তংত্ৰ। একৰ ঋনোরা সম্পূৰ্ণ শৰীৰ মে ঋনেগ ঋনেগ তংত্ৰ কাজ কৰৈত ঋছি। সরঁ তংত্ৰ ঋগৰ সম্বঠিত ৰূপ সঁ কাজ কৰৈত ঋছি তঁ শৰীৰ পূৰ্ণ স্বস্থ ৰহৈত ঋছি। সরঁ তংত্ৰক ৰিষয মে কনিযো মনিযো জানকাৰী ঋগৰ হোযত তঁ ঋাভাস হোযত জেঋপনহি শৰীৰ মে কতেক তৰহক কাৰ্য কতেক পদ্ধতিরাৰ ঠংগ সঁ ভয ৰহন ঋছি। এ্র সরঁ কাৰ্য পৰমেশ্বৰ দ্বাৰা ৰচিত প্ৰত্যেক জীর মে স্বযং হোগত ঋছি। এ্র সরঁ পৰমেশ্বৰক ব্যরস্থিত শক্তি সঁ হোগত ঋছি। ঋগৰ হম সরঁ কনী উপৰো সঁ ঋপনা ঋাপ কে খান পান তথা ৰহন সহন ব্যরস্থিত কয নের্ঁ তঁ জীরন পৰ্যন্ত স্বস্থ ৰহি সকৈত ছী।
পাচন তংত্ৰক ঋনোরা জে তংত্ৰ সরঁ হোগত ঋছি ও থিক পৰিসংচৰণ তংত্ৰ, ঋংতঃস্রারী তংত্ৰ, উত্সৰ্জন তংত্ৰ, প্ৰজনন তংত্ৰ, তংত্ৰিকা তংত্ৰ, শ্বসন তংত্ৰ, কংকান তংত্ৰ ঔৰ মাসংপেশী তংত্ৰ।

পাচন তংত্ৰ।

পাচন তংত্ৰক সংৰচনা ৰিশিষ্ট ঋছি। হম সরঁ জে ভোজন কৰৈত

छी , ওকৰা ও তোড়ি পোষক তত্ব মে পৰিৱৰ্তিত কৰৈত খছি। শৰীৰ এহি পোষক তত্ব সঁ ঙর্জা নির্মিত কয ওহি সঁ খপন বৃঁদ ধি সঁগ সঁগ কোশিকা সভক মৰম্মত(repair) কৰৈত ৰহৈত খছি।

পাচনতঁত্র মে ৰাস্তাস্বমা এক জঠৰাঁত্র পথ(গৈস্ট্র গঁষ্টেস্টোগনন টৈক্ষ্ট) হোগত খছি জে কি মুখ সঁ গুদা তক হোগত খছি। ওহি মে খাৰো সর মহত্বপূর্ণ খঁগ হোগত খছি জে রিশিধষ্ট ঔৰ মহত্বপূর্ণ কার্য কৰৈত খছি।

1. মুঁহ:- জঠৰাঁত্র পথ (গৈস্ট্রো গঁষ্টেষ্টিনন টৈক্ষ্ট) মুঁহ সঁ প্রাৰম্ভ হোগত খছি। পাচন ক্রিযা মুঁহ সঁ শুৰু ভ জাগত খছি। জখনে কোনো ভোজন গ্রহণ কৰৈত ছী, মুঁহ মে চিৱাঁ চিৱাঁ কএ ভো ন কেঁ ছোষ্ট ছোষ্ট টুকড়া মে তোৰন জাগত খছি । মুঁহ সঁ শ্রারিত নাৰ খা

ওহি মে ঙপস্থিত খনেক প্রকাৰক এঁজাগম, ভোজন তত্ব কেঁ খাঁত দ্বাৰা খৱশোষিত কৰৱাক হেত্তু ঙপযুক্ত ৱঁনেনৈ মুঁহ সঁ প্রা ম্ভ কয দৈত খছি।

2. গনা:- পাচন তঁত্র মে মুঁহক ৱাঁদ কএন ভোজন কেঁ খাগাঁ তৰফ জায নেন দোসৰ স্থান গনা হোগত খছি।

3. গ্রসিকা (esophagus) :- নগভগ 25 সেঁষ্টীমীষ্টৰ নঁৱাঁ এক ননী হোগত খছি জে গনা(Pharynx) সঁ প্রাৰম্ভ ভs খাম শয তক পহুঁচৈত খছি।ওহি ননী সঁ ভোজন খাগাঁ তৰফ ৱঁঢি মাশয মে পহুঁচৈত খছি। গ্রসিকা ননী মাঁসপেশী সঁ ৱঁনন ৰহৈত খছি। মাঁসপেসী কেঁ সঁকুচন ঔৰ রিশ্রাম সঁ ভোজন খাগাঁ ৱঁঢ়ৈত ৰহৈত

ঋছি। এহি প্রক্রিয়া কে পেৰিস্টৈনিসিস কহল জাগত ঋছি।   মাশয ঘঁ ঠীক পহিনে গ্রসিকা মে এক স্ফিংক্টৈৰ রাপ্ন হোগত ছৈক জে ভোজন রাপস ঋামাশয ঘঁ গ্রসিকা মে নহি ঋারঁয দৈত ছৈক।

4. ঋামাশয(stomach):-

ঋামাশয থৈলীন্মা হোগত ঋছি। একৰ দেরানে মাঁসপেসী ঘঁ রঁনল ৰহৈত ঋছি ঋা কাফী মজবূঁত হোগত ঋছি। ঋামাশয মে ভোজন কে বুঁস্র জে মিকমৰ গ্রিনডৰ জকাঁ মথন জাগত ঋছি। ঋা ◌াশয মে ঋম্ল তথা এঁজাগম ঘরঁ দ্বাৰা ভোজন কে ঔৰ নীক জকাঁ তোড়ল জাগত ঋছি তাকি ভোজন তত্ব ঘরঁ ঋাঁত দ্বাৰা ঋরশোষিত ভs সকয। ঋামাশয মে ভোজন ঋর্ধতৰল / পেস্ট ৰূপ মে ভs জাগত ঋছি ঋা এহি তৰহেঁ ছোটকীঋাঁত মে জায নেল তৈযাৰ ভয জাগত ঋছি।

5.ছোটকী ঋাঁত(ক্ষুদ্রাংত্র):-মাত্র একৰ নাম ছোটকী ঋছ পৰঞ্চ একৰ লঁৰাঁগ্র 20 ফীট ঘঁ ঋধিক হোগত ঋছি। গ্র ঋাঁত পেট মে মাঁসপেসী ঘঁ রঁনল ননীক নচ্চা ৰূপ মে ৰহৈত ঋছি। মুখ্যতযা একৰ তীন খংড (সেগমেংট) হোগত ঋছি। পহিল কে ডিযূডেনম কহল জাগত ঋছি। দোসৰ কে জেজুনম, ঋা তেসৰ কে গলিযম কহল জাগত ঋছি। ঋাঁত মে ঋামাশয ঘঁ ঋাযল ভোজন ঋগৰ ঔৰ টূটৈ যোগ্য ঋছি ওকৰা ঋগ্ন্যাশয ঘঁ শ্রারিত রঁম্নতোঁ এঁজাগম ঘরঁ সে তথা যকৃতি ঘঁ শ্রারিত পিত্তক সহযোগ ঘঁ ওকৰা তোৰৈত ঋছি তথা পোষক তত্ব ঋলগ কs ঋরশোষিত কৰৈত ঋছি। পোষক তত্ব ঘরঁ ঋরশোষিত ভs ৰক্ত মে প্রৱেশ এহী ঋাঁত মে কৰৈত ঋছি।

ভোজন ত্তৃষ্টৰেঁ প্ৰক্ৰিয়া ডিয়ূডেনম মে হোগত অছি। অৱশোষণ কে কাৰ্য জিজুনম তথা গনিযম মে হোগত অছি। যকৃতি সঁ শ্ৰাৱিত পিত্ত দ্বাৰা রসা কে পাচন হোগত অছি সঁগহি ও ৰক ত মে ঙপস্থিত অপশিষ্ট (waste) পদাৰ্থ কে হষ্টৰৈত অছি।

ছোষ্টকী আঁত মে মেহো সঁকুচন আ রিশ্ৰামক প্ৰক্ৰিয়া সঁ পেৰিস্ষ্টেনসিস(ক্ৰমাকুঁচন) হোগত ৰহৈত অছি তাকি ্ৰারিত পাচক ৰস সভ সঁগে ভোজন নীক তৰহেঁ মিশ্ৰিত ভS ৰঁঠিয়াঁ জকাঁ পঠি জায।

6. পাচন তঁত্ৰ মে যকৃতি, অগ্ন্যাশয তথা পিত্তক থৈনী তীন অঁগ ৰঁগত মহত্ব ৰখৈত অছি। যকৃতি তঁ পিত্ত শ্ৰাৱিত হোগত অছি জে কি রসা কে পাচন তথা ৰক্ত কে রেকাৰ পদাৰ্থ কে হষ্টৰৈত অছি। অগ্ন্যাশয এঁজাগম শ্ৰাৱিত কৰৈত অছি আ আঁত কে ৈত ঠৈক জাহি সঁ কাৰ্বোহাযড্ৰেষ্ট, প্ৰোষ্টীন , রসা গন্যাদি ঠি জাগত অছি । আঁত দ্বাৰা পোষক তত্ব অৱশোষিত ভS ৰক্ত মে জাগত অ ি। পিত্তক থৈনী যকৃতি কে ঠীক পাঁছা মে ৰহৈত অছি। যকৃতি দ্বাৰা শ্ৰাৱিত পিত্ত ওহি থৈনী মে জমা হোগত অছি। জখন হম সৱঁ ভোজন কৰৈত ছী তখন পিত্তক থৈনী সঁকুচিত ভS পিত্ত ৰস আঁত কে দৈত অছি তাকি পাচন ক্ৰিয়া মে সহযোগ হোগক। পিত্তক থৈনী যকৃতি সঁ এক রাহিনী (duct) দ্বাৰা জুৰল ৰহৈত অছি জাহি মাধ্যম সঁ পিত্ত যকৃতি সঁ পিত্তক থৈনী মে জমা হোয নে অৱৈত ৰহৈত অছি। বুঁমূ ত পিত্তক থৈনী পিত্ত কেৰ সঁগ্ৰহ স্থল (store)থিক।

7. রঁড়কী আঁত(ঠুঁহদান্দ্ৰ):- ওকৰা কোনোন মেহো কহল জাগ

অছি। কোনোনক নঁৱাঁগ্র 5 সঁ 6 ফীট হোগত অছি। কোনোন মাঁসপেসী সঁ ৱঁনন এক ননী হোগত অছি জে ৱঁড়কী অাঁতক প্রথম ভাগ সিকম(cecum) সঁ জ্বৰন ৰহৈত অছি আ ওকৰ অংতিম ভাগ মনাশয সঁ জ্বৰন ৰহৈত অছি। সিকম সঁ অপেংডিকস (অন্বৱঁঙ্ক) জ্বড়ন ৰহৈত অছি।

ছোটকী অাঁত মে জখন পোষক তত্ব সৱঁ অরশোষিত ভS জাগত অছি, অধিকতৰ পানিক অংশ সেহো নিকনি জাগত অছি তখন জে কিছু ভোজনক শেষ ৱঁঠৈত অছি ও ৱঁড়কী অাঁত মে আৱিঁ জাগত অছি।

ৱঁড়কী অাঁত মে সেহো কিছু ৱাঁঠন খোঁঠন পাঠন ক্রিযা ভ জাগত অছি তখন জে ৱেঁকাৰ অরশেষ ৱাঁঠন ৰহৈত অছি ও তৰন ত া মন ৰূপ মে সংগুঠন আ রিশ্রমক প্রক্রিযা (পেৰিসটেনসিস) সঁ আগাঁ ৱঁঠৈত অছি । তকৰ ৱাঁদ জখন কোনোন মন সঁ ভৰৈত অছি ত ও মনাশয মে আৱিঁ জাগত অছি। এহি সৱঁ কেঁ মনাশয তক জায মে কৰীৱঁ 36 ঘংটা নাগি জাগত অছি। মন মে ভোজনক ৱেঁকাৰঅরশেষ (Debris) তথা ৱৈঁকটীৰিযা সৱঁ ৰহৈত অছি। গ্র ৱৈঁকটীৰিযা সৱঁ রিটামিন সংশ্লেষণ মে সহযোগ কৰ ত অছি। গ্র ৱৈঁকটীৰিযা সৱঁ হানিকাৰক ৱৈঁকটীৰিযা সঁ সেহো ৰক্ষা কৰৈত অছি।

8. মনাশয:- মনাশয কৰীৱঁ 8 ওংঠক এক মাঁসপেসী সঁ ৱঁনন এক প্রকোর্ঠ হোগত অছি জে কোনোন সঁ জ্বৰন ৰহৈত অছি আ গুদা সঁ সেহো। মনাশয কে কার্য অছি জে কোনোন সঁ মন প্রাপ্ত কেনায ঔৰ ওকৰা খানী কৰৈক হেতু মস্তিধ্বক কেঁ সংদেশক মাধ্যম সঁঅনুভূতি কৰাৱঁয। জাৱঁত ধৰি মন খানী নহি ভ জাগত অছি

তাৰঁত ধৰি ও মনাশয মে ৰহৈত অছি। জখন কখনো মনাশয মে মন যা গৈস প্ৰৱেশ কৰৈত অছি তখন শৰীৰক গ্ৰহণশীন (sensor) মস্তিষ্ক কেঁ সূচিত কৰৈত অছি আ মস্তিষ্ক নির্ণ কৰৈত অছি কি খালী কৰৈক স্থিতি অছি যা নহি। খালী কৰৈক নির্ণয ভেনা পৰ স্ফিংক্টৰ মাঁসপেসী বিশ্রামক(relax) স্থিতি মে অৱৈত অছি আ মনাশয সংকুচিত হোগত অছি। তাহি সঁ মনাশয খালী ভ জাগত অছি। এ ক্রিয়া ভেনাক ৰাঁদ খালী কৰৱাক অনুভূতি অন্ত কৰৈত অছি আ তখন স্ফিংক্টৰ সংকুচ ত হোগত অছি তথা মনাশয সামান্য স্থিতি মে আৰিঁ জাগত অছি।

9. গুদা:- পাচন তংত্ৰক অংতিম অংগ গুদা হোগত অছি। মন কখন ৰাঁহৰ যাএ, কখন ৰাঁহৰ নহি যাএ , মনাশয সঁ ঠোস যা ত ন যা গৈস ককৰ বেগ অছি গত্যাদি সভক জানকাৰী ,গুদা ক্ষেত্ৰক মাঁসপেসী আ স্ফিংক্টৰ মাঁসপেসী দৈত অছি।

এহি তৰহেঁ আগ হম পাচন তংত্ৰক ৰাঁৰে মেং চচা কযনহুঁ।

৮

গৈস্ট্রো ওসোফেজিঅন ৰিষ্ফকম ৰীমাৰী

পাচন তংত্ৰ সঁ সম্বঁধিত এ এক প্রমুখ ৰীমাৰী অছি। এ ৰীমাৰী খান -পানক গড়ৰঁড়ী আ অনিযমিত দিন চৰ্যাক কাৰণে অধিক নোক কেঁ ভs জাগত ছন্থি। ৰঁস্তুতঃ জখন আমাশযক অম্ল ৰাঁৰম্বাৰ ঙন্টো তৰফ ওসোফেগস (মুঁহ সঁ আমাশয তকক ননী) মে আৰঁয নাগৈত অছি তখন ওসোফেগস ননীক অন্তঃ দেৱান পৰ জনন হোমঘ নগৈত অছি। এহি তৰহক অসামান্য স্থিতি কেঁ গৈস্ট্রো ওসোফেজিঅন ৰিষ্ফকম ৰীমাৰী* কহন জাগত অছি।

নক্ষণ:-ছাতী মে জনেনক খন্বভূতি হোগত খছি। সামান্যতযা খেনাক বাঁদ গ্র জনেন বঁঠি জাগত খছি । ৰাতি মে নেষ্টন খরস্থা মে খাস কেs বঁঠি জৈত খছি।খাযন ভোজনক কিছু খংশ যা খষ্টা তৰন মুঁহ মে ঊর্ধ্বর্নিক্ষেপ হোময নাগৈত খছি।
পেষ্টক ঊপৰকা ভাগ মে তথা ছাতী মে দৰ্দ ভs সকৈত খছ । ভোজন ঘোঁষ্টৈ (swallow) মে সেহো দিক্কত ভs সকৈত খছি। হি তৰহক খন্বভূতি সেহো ভs সকৈত খছি জে , গনা মে কিছু নষ্টকন খছি।
খধিকতৰ নোক খপন এহি তৰহক খসামান্য স্থিতি কেঁ খান পান মে খা ৰহন সহন মে সুধাৰ কয সুধাৰ কs নৈত ছথি, কি ৢ কেঁ ঠিকিত্মেক দ্বাৰা সুস্মার কএন দৰাগ খেনা সঁ সুধাৰ ভ জাগত ছন্থি।

কিছু নোক কেঁ রিশেষ পৰিস্থিতি মে শন্য ঠিকিত্মো কৰেৰাঁক প্রযোজন সেহো পড়ি সকৈত খছি, মুদা সামান্য ৰূপ ঁ একৰ জৰূৰত কম্মে হোগত খছি।

হোগত গ্র খছি জে ওসোফেগসক নিচনা ভাগ জতয ও খামাশয সঁ মিনৈত খছি, ওহিঠাম ওসোফেগস ননীক খংদৰ মাঁসপেসী সঁ বঁনন গোনাকাৰ রেঁড হোগত খছি। ওহী ঠাম এক টা স্ফিংক্টৰ হোগত খছি জে রান্ব(valve) কে কাজ কৰৈত খছি। ভোজন কেঁ ওসোফেগস সঁ খামাশয মে জাগত কান গ্র রেঁড রিশ্রাম(relax) কৰৈত খছি খা ভোজন ঘোঁষ্টা খামাশয মে চন জাগত খছি। ওকৰ তুৰন্ত বাঁদ স্ফিংক্টৰ বন্দ ক দৈত ছৈক এহি রেঁড কেঁ। খাৰঁ

আমাশয মে গেন ভোজন রাপস ওমোফেগস মে নহি ভ সকৈত অছি। এ প্রক্রিয়া অছি ঘোঁটৈক। জখন রেঁড আ স্ফিংক্টৰক মাঁসপেসী কমজোৰ ভ জাগত অছি তখন ভোজন যা তৰল পদার্থ উনটা অর্থাত আমাশয সঁ ওমোফেগস তৰফ জা সকৈত অছি।

একৰে জখন গংভীৰতা ৰঁঠি জাগত অছি তঁ শন্য চিকিৎসোক প্রযোজন পড়ৈত অছি।

সংভারিত পৰিস্থিতি সভ, জখন এ ৰীমাৰী এৰং ওকৰ লক্ষণ ৰো অধিক ৰঁঢ়ি সকৈত অছি এ নীচা লিখি দয ৰহল ছী।

1. জঁ মোটাপা ৰঁঠৈত অছি।

2.জঁ আমাশয কেৰ উপৰকা ভাগ নমহৰ ভ জাগত অছি যা ওহি মে উভাৰ (bulging) আৰিঁ জাগত অছি। গহো একটা ৰীমাৰী হোগত অছি জকৰা হিযাটল হর্নিযা(Hiatal hernia) কহল জাগত অছি।

3. স্ত্রীগণ কেঁ গর্ভাৰস্থা মে একৰ লক্ষণ ৰঁঠি সকৈত অছি।

4. সংজোজী উত্তক(connective tissue) সংৰঁধিত ৰীমাৰী জকৰ কাৰণ সঁ মাঁসপেসী কমজোৰ হোগত অছি , তাহূ সঁ এ গৈস্ট্রোওসো ফেজিঅল ৰিফ্লক্স ৰীমাৰী ভ সকৈত অছি। স্ফিংক্ ৰ কনেক্টিৰ টিশ্যূ সঁ ৰঁনল ৰহৈত অছি।

5. ধূম্রপান সঁ এ ৰীমাৰী ৰঁঠি সকৈত অছি। সামান্য সঁ অধি ভোজন কেলা সঁ, ৰাতি মে দেৰী সঁ খেলা সঁ, তৰল ফূজ পদার্থ অর্থাত অধিক রসাযূক্ত চীজ সৰঁ খেলা সঁ সেহো এ ৰীমাৰী ৰঁঢ়ৈত অছি। তৰহ তৰহ কে পিযৈ ৰঁলা তৰল(beverage) ৰঁ জাৰ

মে খারিঁ গেন খছি জেনা কি ঠংঠা পেয(কোন্ড ড্রিংক) ওহো মরঁ এহি নেন খৰাৰঁ খছি। মদিৰা পান মেহো এহি রীমাৰী মে াভ নহি কৰত রঁন্কি খধিকে খৰারী কৰত।

রঁ৲ত দিন তক খগৰ ওহি রীমাৰী কেঁ নীক মঁ ধ্যান নহি দেনে জায তঁ ওমোফেগস মৃজি জাগত ঠৈক, ননী পাতৰ ভ জাযত ঠৈক, খা গংভীৰ স্থিতি কেৰ নক্ষণ মরঁ মেহো খারঁয নাগৈত ঠৈক। তেঁ হেত্তু তৎপৰ ভs নীক মঁ ধ্যান দয ওকৰা রঁঠৈ মঁ ৰোকরাঁক চাহী। মময পৰ ঙপচাৰ, এরং পথ্য, পৰহেজ মঁ এ্র রীমাৰী প র্ণ ৰূপেণ ঠীক ভs মকৈত খছি।

ঠিকিৎমেক এহি রীমাৰী কেঁ রিভিন্ন তৰহক পৰীক্ষণ জেনা এনডোস্কোপী একম -ৰে গত্যাদি মঁ কৰৈত ছথি। এহি রীমাৰ ক প্ৰতিকাৰক নেন ঠিকিৎমেক মরঁমঁ পহিনে মুঝার দৈত ছথি জে জীরন চর্যা খা খান পান মে পৰিরর্তন কৰী। জখন ওহি মঁ খাৰাম নহি হোগত খছি তখন ও নীচা নিখন কিছু দৰাগ হেত্তু মুঝার দৈত ছথি। কোনো দৰাগ রিনা ঠিকিৎমেকক মুঝার কে প্ৰযোগ নহি কৰক চাহী।

দৰাগ মরঁ এহি তৰহেঁ খছি।

1.এংটামিড:- এ্র দৰাগ ওমোফেগস খা খামাশযক খম্ল কে রেখমৰ কৰৈ মে মহাযক হোগত খছি। ছাতীক জনন মেহো কম হোগত খছি।

2. এচ -2 র্ব্লোকৰ(H2 র্ব্লোকৰ) : এ্র দৰাগ ষঁ আমাশয মে অম্ল শ্রারিত হোগ ষঁ ৰোকন জাগত অছি। এহি দৰাগক প্রযোগ প্ৱান(chronic) ৰিম্বক্ম রাঁমাৰী মে হোগত অছি। মৰীজ র্দ্দাত দিন ষঁ ছাতী জনন ষঁ পৰেশান ৰহৈত ছথি তখন চিকিৎ্সেক দ্দনকা এহি দৰাগ নেন সুস্মার কs সকৈত ছথিন্থ। রিনা চিকিৎ্সেক পৰামর্শ এ্র দৰাগ কথমপি নহি খেৰাঁক চাহী।

3.প্রোষ্টোন পঁপ অৱৰোধক(Proton pump inhibitor):- আমাশয মে অম্ল র্বনৈক নেন এক প্রোষ্টীনক জৰূৰত পড়ৈত ছৈক। ওহি প্রোষ্টীন কে অৱৰুদ্ধ কৰৈক হেত্তু এহি দৰাগক সুস্মার চিকিৎ ক দs সকৈত ছথি। গহো দৰাগ রিনা চিকিৎ্সেক পৰামর্শ কথমপি নহি খেৰাঁক চাহী।

4.ডপৰ কিছু অঁগ্রেজী দৰাগক চর্চা কেনদ্দঁ অছি। একৰ অনারা অপন কিচন মে র্দ্দাত ওহেন পদার্থ সেহো ডপনব্ধ ৰহৈত অছি জে কি সেহো নাভ ক সকৈত অছি। গহো সৱ জানকাৰ আয়ুর্বেদিক চিকিৎ্সেকক পৰামর্শ ষঁ ডপযোগ কৰী তঁ শ্রেযস্কৰ। কিচ ক পদার্থ অছি, জীৰ,আদ, অজমাগন, হীঁগ গত্যাদি।

অপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাড।**

২.১০.ৰাজদেৱ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-১ জগপৰ সম্পাদকী সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

রিদেহক নেখকক আমংত্রিত ৰচনা আ ওগপৰ আমংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে অখন ধৰি অহাঁ পঢ়নৌং-

১. কামিনীক পাংচ টা করিতা আ ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মন্ব"ক "মাষ্টিক রাঁসন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

३. মন্নী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোন" আ ওগপৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354

ঐ শৃংখনামে আগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰসঁ ৱানকা নজৰিমে ৱানকৰ অপন সর্বশ্রেষ্ঠ ৯-৯ টা কথা আমংত্রিত

কএল গেল অছি। কথাকাৰ লোকনি ছথি:-

১.কপিলেশ্বৰ ৰাউত

২.উমেশ মণ্ডল

৩.ৰাম বিলাস সাহু

৪.ৰাজদেৱ মণ্ডল

৫.নন্দ বিলাস ৰায

৬.জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল

৭.দুর্গানন্দ মণ্ডল

৮.ৰামানন্দ মণ্ডল

ঐ অংকমে প্ৰস্তুত অছি ৰাজদেৱ মণ্ডলক ৫ টা কথা, জগপৰ হুনৰ সমীক্ষা অংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয় পৃষ্ঠ পৰ অছি।- সম্পাদক

ৰাজদেৱ মণ্ডল কেৰ পাঁচটা কথা

কথা ১

ৰাজদেৱ মণ্ডলক পাঁচটা কথা-

ৰূসল ৰৌঁখা

দুর্গাপূজাক মেলা শুরূ ভ' গেল ছলা। অষ্টমী রাতি গেলৈ, কালিû নৌ হेतै मेला। मेलामे तँ होगतै छै, खुशी, উত্সো , মনোরথ, মিলন। ঘর-ঘর রঁগি রহল ছৈ মেরা-মিষ্টান, তরুআ-ভু ুজা আর কতে চীজ-রৌস। রঁগ-রিঁরঁগক নুআ-রস্তর পহিরনে ধিযা-পুতাক মুঁহপর খুশী নাচি রহল অছি। সভ মেলা দেখ াক লেল তৈযার ভ' রহল অছি। ফেকন হড়রঁড়াগত অঁগনা আএল আ পত্নীসঁ পুছলক-

"রেঁচু রৌআ কহাঁ অছি? খেলক আকি ভুখলে অছি?"

পত্নীক মোনমে তামস ঔনাগতে ছলৈ। একরেঁর তামসসঁ ভরল আঁখিএ তাকলক আ রঁজল কিছো নৌ। ওকরা দিশ রিঁন্ন দেখলহি ফেকন ফের রঁজল-

"একোটা রুপৈযা তঁ ঘরমে ছলৈ নৌ। মোচলৌं- ছৌড়া ম না দেখৈলে জাএ নগিতৈ তঁ মাঁগরেঁ করতৈ। এক গোড়েসঁ হথপেঁচ নেলৌं। আ রৌআকেঁ দেখরেঁ নৌ করৈ ছী। কতে গেল অছি?"

"জেতৈ কতে, কলে ছলৈ। দুআরিপর রুসল রৈসল ছগা।"

"কী ভেলৈ সে?"

"হেতৈ কী, নরকা পেণ্ট-শর্ট লেতৈ।"

"ওহ, অখনী তঁ পৈসাক রঁড় অভার ছগা। ওকরা সমঝা-রুঁঝা দৈতিঐ সে নৌ।"

"অহাঁক ধিযা-পুতাকেঁ কে সমঝাগত। কহৈ ছলৈ জে অমিতকেঁ নরকা পেণ্ট-শর্ট ওকর রাঁরূ আনি দেলকৈ। ও ভোরেসঁ দেখা-দেখা ক' হমরা রুঁড়রঁক রঁনরৈত অছি। ওঁঠা দেখা ক' গদূ- দূ কহৈত অছি।"

"অহাঁকেঁ কহরাঁক চাহী নে জে অমিতক রাঁপ ধীরেন্দ্র রাঁ ূ রঁড়কা লোক ছথি। পনিরাঁরমে সরকারী নৌকরীযো ছগা। জমীলো হমরাসঁ

রঁমত রেঁশী ছগা। মনকৰ রঁৰারঁড়ি হম কেনা কৰৱেঁ?"

"সে গপ্প হম কহনিঐ। ৰৌ রৌঁখা, খমিত রঁড়কা নোক ছি ।

ভনটে তময়াকেঁ রঁজন-

"খমিতরা কদ-কাঠীমে হমৰায়ঁ ছোটে খছি। পৰীক্ষামে হমৰায়ঁ কম নম্বৰ নারেঁত খছি। খেনো-কূদমে হমৰায়ঁ হাৰনে ৰহৈত খছি। ভ হমৰায়ঁ নম্হৰ কেনা ভেনৌ। খারঁ খহীঁ কদৃ জে কেনা ৰুঁঝেরেঁ? কী কহরেঁ?"

রঁঝন কঁঠে ফেকন্ন রঁজন-

"খা হমহীঁ কী কৰরেঁ? এক যান ৰৌদী তঁ এক যান দাহী। জী-জান নগা কই কাজ কৰৈ ছী, তগযো ভপজা ওতনে হোগত খছি। দেহ ৰোগাএন ৰহৈত খছি। রাঁহৰো কমেরাঁক নেন কেনা জাএরঁ। হমৰা যন ছোটে গিৰহতকেঁ দেখনিহাৰ কিযো নৌ। খহাঁ তঁ দেখরেঁ কৰৈ ছী। ঘৰক খঠা নৌ জমৌত খছি, তগযো ধিযা-পুতাকেঁ পঢ়রেঁ ছী।"

পত্নীক স্বৰমে তাময ভৰন ছনে-

"হমৰ যই খ-মেহন্তা তঁ ডহি-জৰি গেন। খারঁ ধীযো-পুতোক রএহ গতি ভই ৰহনে খছি। খহাঁ কোনো কৰমক নোক নৌ ছী। খহাঁ ৰুঁত্তে নৌ কিছো ভেন খা নৌ হএত।"

খহাঁ কোনো কৰমক নোক নৌ ছী, ও রাক্য জেনা ফেকনক কনেজামে রঁৰছী রঁনি গড়ি গেনৌ। তন-মনয়ঁ যমর্পিত ভা ◌ কাজ কেনিহাৰকেঁ ডঁ ফনক ৰূপমে খ্ৰক্কোৰ ভেটৈ তঁ একৰ প্ৰতিকাৰ কী? ফেকনক মোন ঔনা ৰহনে ছগা। রেঁৰশ, নচাৰ। ওকৰা খাঁখিয়ঁ ভৰভৰা কই নোৰ খযি পড়নৌ। খাযমে জেনা খাগি নাগি গেন হোগা। ওকৰ রেঁচূ রেঁটা খড়মে ঠাঢ় ভই কই যরঁ কিছো স্বনৌ ছনৌ। রাঁপকেঁ কনৈত দেখ নৌ ৰহনে গেনৌ তঁ

নগমে জা কই রাঁজন-

"রাঁরূঁ ঋহাঁ নৈ কান্ূ। কোনো কি ঋংগে-পেশ্টসঁ নোক মেনা দেখৈ চ্ছগ। ভ্র নরকা পেশ্ট-শষ্ট দেখা কই হমৰা ৰূঁড়রঁক রঁনরৈঁ চ্ছগ। হম পৰীক্ষামে ওকৰাসঁ রেঁসী নম্বৰ নারিঁ কই ওকৰা ৰূঁড়রঁক রঁনেরৈঁ।"

সপনা সন..। ক্ষণ ভৰিক নেন জেনা নম্হৰ-চ্চোষ্ট, ভুঁঠ- ীঠ একে ৰংগ ৰূঁমেনৈ। ফেকন রেঁষ্টাকেঁ ভৰি পাঁজ পকড়ি নেনক। রাঁপ-রেঁষ্টা মিনৈত দেখ পত্নী ম্বক্ষী মাৰনক জে রাঁপ-রেঁষ্টা প্পন্ূক নেন প্রশ্ন রঁনি ঠাঢ় ভই গেন।

ঐ রচনাপৰ অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

२.११.ৰাজদের মণ্ডল ৯ টা কথা- কথা-২ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

রিদেহক লেখকক আমংত্রিত ৰচনা আ ওগপৰ আমংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে অখন ধৰি অহাঁ পঢ়ৌ-

১. কামিনীক পাঁচ টা করিতা আ ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাটিক রাঁসন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

३. মন্ত্রী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোল" আ ওগপৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354

ঐ শৃংখলামে আগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰসঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ অপন সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ ৬-৬ টা কথা আমংত্ৰিত কএল গেল অছি। কথাকাৰ লোকনি ছথি:-

১.কপিলেশ্বৰ ৰাউত

২.উমেশ মণ্ডল

३.ৰাম বিলাস সাহু

৪.ৰাজদেব মণ্ডল

৬.নন্দ বিলাস ৰায

৬.জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল

৭.দুৰ্গানন্দ মণ্ডল

৮.ৰামানন্দ মণ্ডল

ঐ অংকমে প্ৰস্তুত অছি ৰাজদেব মণ্ডলক ৬ টা কথা, জগপৰ হমৰ সমীক্ষা অংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ অছি।- সম্পাদক

ৰাজদেব মণ্ডল কেৰ পাঁচটা কথা

কথা ২

অৱাক

অন্হৰিযা ৰাতি। নভৈ ছেনৈ জেনা আসমান অন্হাৰ ওগৈল ৰহল হোগ। উপৰসঁ হাঁগ-হাঁগ ৰঁহৈত হৰা গাছ-বিঁৰিছকেঁ মি মোৰি ৰহল

ছেনগা। তৈপৰ কখনো-কান ষ্টিপষ্টিপাগত পানিক বূঁন..।
কখৈন সময ঠীক ভ২ জেতৈ ঋা কখৈন ঋধনা তেকৰা কোন ঠেকান। ঐপৰ কেকৰ ৰশ চনি সকৈ ছৈ? ও তঁ..।
জিতূ ডুপৰ ম্বহুঁ তকনক। নগনৈ মেঘ ডনষ্টনে ঋারিঁ ৰহন ঋছি। দেখতে ওকৰা ষ্টাঁগমে পাঁখি নগি গেনগা।
এহেন খৰাপ সময ঋা দূ কোসক ৰস্তা! ৰাঁন্থ-সড়ক ৰঁনি ◌ ছেনৈ তঁএ ওগ গাম ৰঁস-ষ্ট্ৰক তঁ জাগতে নে ছনা। এহেন ৰিঁগড়ন সমৈমে ৰিক্শা, টেম্পূ জেৰেঁ নৈ কৰতৈ। পৈদনে জাএ পড়ত।
কেকৰ কপাৰ খৰাপ হেতৈ জে এহেন সমৈমে নিকনত। জিতূ নিকনন ছন ঠীকে সমৈপৰ। ওকৰা কী পতা ছেনৈ জে ৰাঁষ্টমে ৰঁস ভঁগৈঠ জেতৈ ঋা ৰঁসক ডৰেৰঁৰসঁ জাতৰী সভকেঁ ঝগড়া-ফসাদ ভ২ জেতৈ। তগ কাৰণ ৰঁসকেঁ দূ ঘণ্টা ৰেঁমতনৰঁ ঠাঢ় কেনে ৰহতৈ। ঋা জাতৰী সভকেঁ এতে সমস্যা হেতগা। তগসঁ ৰঁসৰঁনাকেঁ মতনৰেঁ কী।
সভ তঁ ঋপনে স্বঋাৰথমে ডুৰঁকী মাৰৈত ঋছি। স্বঋাৰথ পূৰ ভেন তঁ ৰাহ নগ তঁ ঋাহ। ঋনকাসঁ কেকৰো কী মতনৰঁ।
ও সোচনক- ম্বদা হম তঁ স্বাৰ্থমে নৈ ছী। ৰেঁমাৰ সাৰি ৰাঁৰস্থাৰ ফোন ক২ ৰহনে ছেনী জে-
"হম জীঋৰঁ কী মৰৰঁ তেকৰ কোনো ঠেকান নহি। এক ৰেঁৰ ভেঁষ্ট ক২ জাড।"
ওগঠাম কেনা নৈ জাএৰঁ, জৈঠাম জেনাগ কৰ্তৰ্য ঋছি।
'কেতৰোঁ নিখৰঁ নেখ, পৰেমক ৰূপ ঋনেক।'
ভেঁষ্ট হোএত। ওগ ভেঁষ্ট কৰৰাঁমে নৈ জানি কেতেক সুখ ছগা। কেতেক ঋানন্দ ছগা। সূচনা মিননাক ডপৰান্ত জিতূকেঁ কছমছী নগনৈ সে ঋখনো ধৰি নগনৈ ছেনগা।

ओकरा यादि पड़लै। आँगनासँ निकलैत-काल पत्नी टोक ◌ देलक रहए।

"केतए जाइ छिऐ। कोनो ओइठाम लोक नै छइ।"

पत्नी जेना तमसाएल रहए।

शंकामे ऐनाइत मन! तामसे फड़फड़ाइत! जितू मिनरैत बाजल-

"कोनो आनठाम जाइ छिऐ जे एना तमसाएल छी। अहींक गाम तँ जाइ छी।"

हँसैत जितू निकैल गेल छेलइ।

सड़कपर ऐलैते दोस टोकि देने रहइ-

"हे यौ, सासुर आछि पछिम आ जाइ छिऐ उत्तर मुहेँ।"

"कनी ठेँकसँ इंकोा-पैसा लेबाक अछि। अबैत हम नै रुकबै।"

कहैत आगू बढ़ि गेल रहइ।

जितूकेँ मनमे आएल। जतबा पहर टोकि देने रहए तँए शाइद बाटेमे एना बाधा भ' रहल अछि।

पुन: सारिक संगे बिताएल समय ओकरा स्मरण आब लगलै। हँसी-खेल, फगुआक रंग-अबीर, आमक मास, मधुमास। ओकर रूप, गुण, बोली आ सुन्दरी मारैत सुख..।

किछुकाल लेल जेना ओ स्वर्गक सागरमे डुमकी मारए लगल। सुखकेँ यादि केलासँ लोक किछु पलक लेल पुन: सुखी भ' जाइत अछि भोगल सुखक नव रूप!

सुनसान बाट आ बितैत समय। जेना सभ किछु बिला गेल छेलइ।

एकाएक मेघक गर्जनासँ जितूकेँ धियान भंग भ' गेलइ। जेना फेर चारू-भरसँ अन्हार घेर लेलकै। एहने समैमे घटल घटनाक

ঘরঁহক চিত্র আগূমে আবঁএ লগলৈ।

ওকৰা মন পড়লৈ। একবেঁৰ সাসুৰেমে সাৰক দোস কহনে হএ- "হে যৌ, গলাকামে জঁ কুসময কেতৌ ফঁসি জাএবঁ তঁ হমৰ নাম সুমৈৰ লেবঁ।"

সাৰক মুহসঁ দোসক বঁড়াগ খূবেঁ সুননে ৰহএ।

জিতূকেঁ বুঁঝেলৈ জেনা কাতমে কিছো ছেলগ। মুদা ও হাৰমে কিছো নহি দেখ ৰহল ছল। পএৰ থৰথৰাএ লগলৈ। কথী ছেলৈ- ভূত-প্রেত আকি চোৰ-ডকৈত। পতা নৈ ওতএ পাঁচ সকরঁ আকি বাঁচৈমে প্রাণ বিঁনা জাএত..।

ফেৰ ভট্ট দই কিছো খসল। ডেৰাগতে ওম্হৰ তকলক। দেখতে জেনা মনকেঁ ভৰোস ভই গেলগ। কিযো আগূমে বাঁচৈ ধেনে ধড়ফড়াগত জা ৰহল ছেলগ। জহিনা লঠ্ঠুট্টু মান দোসৰ মান-জানকেঁ দেখতে স্থিৰ ভই জাগত অছি তহিনা জিতূকেঁ সন্তোখ ভেলৈ। শংকা সভ মেটাএ লগলৈ।

ডেগ বঁঢ়ৌলক জে সঁগে চলবঁ, লগমে জাগতে ও ডলৈট কই কর্কশ অৱাজমে পুছলক-

"ৰেই ই ঠাঢ় ৰহ! কেতই ৰহৈ ছী?"

তখনে বিঁজলী চমকল। ওহী গজোতমে জিতূ ওকৰ ভযংকৰ ৰূপ দেখলক। ভাগল ভয জেনা ফেৰসঁ দেহমে সমা গেল। ডৰে দেহ থৰাৰাএ লগল। পেটৈক হৰা নিকাস লেল গোঁগিযা উঠল মুদা ওহো ডৰসঁঅন্দৰেমে বিঁনা গেল। অনাযাসে মুহসঁ নিকলল-

"হৌ, অহী অগিনা গাম হমৰ সাসুৰ অছি। হমতূঁ তোৰা চিন্হতে ছিঅ আ তহূঁ হমৰা চিন্হতে হেবঁহক। এনা কিএ কবৈ ছহক।"

"আ বে তোৰী-কে, কোনএ গেলৈ বৌ, চেলা সবঁ, গ্র তঁ সভকেঁ চিন্হতে ছৌ। জন্নম ভেলৌ। সভটা ভেদ খোলি দেতৌ। সভ কিছো

ঢীন-নে ঋা সাৰকেঁ সাফ ক**ই** দহী।"

"হৌ ৰাঁপ, হম কেকৰো নহি ঠিন্থৈত ঢী।"

"চুপ..।"

তড়াক-তড়াক মুঁহপৰ চমেটা খসএ নগন।নগনৈ জেনা ৰঁজৰ গিৰৈত ঋছি। জিতূ ধড়ফড়া ক**ই** ভূমিপৰ খসি পড়ন।

"দেখৈ ঢী পাছুমে গজোত1 প্বনিস ঋাৰিঁ ৰহন ছৌ। সভ কিছো ঢীন-নে ঋা গৰদৈন কাটি দহী। হম ঋাগূ নিকনৈ ছিযো।"

একটা চেনা তৰুঋাৰি নেনে জিতূ দিশ ৰঁঢ়ন ঋাৰ সভ তেজীসঁ ঋাগাঁ ৰঁঢ়ি গেন। চেনা জিতূ নগ ঋাৰিঁ সভ জেৰীক তনাশী নেনক ঋা ঙঠৈত ৰাঁজন-

"যৌ গ্বৰু ঞ্র তঁ থপ্পৰেসঁ মৰি গেনৌ। মাৰৰেঁ কী। ভাগূ জন্দী, প্বনিসক গজোত নগীচ ঋাৰিঁ গেন।"

সভ পড়া গেন। জিতূ ঠিম্বন ঋৰাজ স্বনি ক্বহৰৈত ঙঠন। মন ঘৃণাসঁ ভৰি গেনগ। ঋচৰজমে ডূমন স্বৰ নিকননৈ-

"ধনক নেন নোক এতেক নীচাঁ গিৰ সকৈত ঋছি। কেকৰা কহৰেঁ কে পতিএতৈ, জেকৰে কহৰেঁ সএহ নতিএতৈ।"

জেনা নগনৈ কেতৌ কিছু নহি, কোনো সম্বন্ধ নহি। মন্বখ ক হেন ঋা জানৰৰ কেহেন। কে নীক?

ঋনাযাসে ওকৰ হাথ ওহগ জেৰী দিস গেনৈ জগমে ঋাঠ হজাৰ টকা ৰখনে ৰহএ। সভ টকা-পৈসা স্বৰক্ষিতে ৰহগ। ও ঋৰাক্ ভ গেন।

সোচনক- কেতৌ ঋা কেকৰো নগ গমান ৰহি সকৈত ঋছি। ৰুঁঢ়-প্বৰাণক ৰাঁত মোন পড়নৈ-

কেতৰোঁ কাটৰঁহক জড়ি

গমানক মোৰ পতান ধৰি।

—

ঋপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১২.ৰাজদের মণ্ডনেক ৯ টা কথা- কথা-২ জগপৰ সম্পাদকী সমীক্ষা ঋংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

রিদেহক নেখকক ঋামংত্রিত ৰচনা ঋা ওগপৰ ঋামংত্রিত ময়ীক্ষকক ময়ীক্ষা মীৰীজ মে ঋখন ধৰি ঋহাঁ পঢ়নৌं-

১. কামিনীক পাঁচ টা করিতা ঋা ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাষ্টিক ৰাঁমন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

३. মন্ত্রী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোন" ঋা ওগপৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354

ঐ শৃংখনামে ঋাগাঁ মমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰমঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ ঋপন মৰ্বশ্রেষ্ঠ ৬-৬ টা কথা ঋামংত্রিত কএন গেন ঋছি। কথাকাৰ নোকনি ছথি:-

১.কপিনেশ্বৰ ৰাউত

২.উমেশ মণ্ডন

३.ৰাম রিনাম মাহু

৪.ৰাজদের মণ্ডন

৬.নন্দ রিনাম ৰায

৩.জগদীশ প্রমাদ মণ্ডন

৭.দুৰ্গানন্দ মণ্ডন

৮.ৰামানন্দ মণ্ডন

ঐ অংকমে প্রস্তুত অছি রাজদেব মণ্ডলক ৬ টা কথা, জগপর হমর সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয় পৃষ্ঠ পর অছি।- সম্পাদক

রাজদেব মণ্ডল কের পাঁচটা কথা

কথা ২

রেঁঠুআক সওগাত

"রেঁঠুআই ই ই। গিলাস ধো কই জল্দী না।"

মাঘক জাড় হাড়মে নৈ ছৈ। দিসম্বরক হাড় থরথ ারৈবঁনা জাড় উপরসঁ পছিয়া হবা। গামক চৌবঁটিয়া। কঠিয়া সড়কক কাত বিভিন্ন বস্তুজাতক ছোট-পৈঘ আঠ-দসটা দোকান ঠাঢ় অ ি। সভসঁ দক্ষিণবরিয়া কাতমে গবভূক চাহক ছোটকা দোকান। পুবনা ব্রেঁচপর জাড়ক ডরে সটৈক কই রেঁসন লোক চাহ সুড়ৈক রহল অছি। জাড়মে চাহক বিক্রী বঁঢ়ি জাগ ছৈ। গহিঁকীক সংখ্যা রেঁসী দেখ গবভূ আগ খুশী অছি। ও অপনা অধপক্কআ মোছকেঁ রাঁবষ্বাব সোম কই রহল অছি। সংগহি চাহো বঁনা রহল অছি। ওকর লোকর রেঁঠুআ চটা-ঠৈট এঁঠ-কুঠ গিলাসকেঁ ধো রহল অছি। ওকরা দেহপর ফাটল-পুবান মৈল কমীজ ছৈ। নমগর কেশকেঁ ও দস বঁর্খক ছৌঁড়া গমছাসঁ নটপটৌলে ছৈ। রাঁবষ্বাব ঠবল পানি ছুলাসঁ ওকর হাথ কঠুআ গেল ছৈ। বঁহৈত নাককেঁ সুড়কৈত ঠৈযো ও কাজকেঁ ধেলে অছি।

দোকানক আগূ ঠাঢ়ি টাকনিয়া ড্রেস পহিৰনে ধিযাপুতা গপ্প হাঁকৈত ৰ জা ৰহনে অছি। ৰেঁচুআ ওগ ধিযা-পুতা দিস দেখৈত অছি। মনক দৰঁন নিনমা জেনা ঠমৈক ভঠৈ ছৈ। ওহো অইিনা ড্রেস পহিৰনে স্কুল জাগত। কিন্তু স্কুলক ফীস কেতএ-সঁ দেতগ? ওকৰা নগ তঁ নত্তো-কপড়া নহি ছৈ। পৰন্তু ওকৰা বিশ্বাস ছৈ জে আগ গৰ ূ মানিক জৰুৰ মৃগষ্টৰ কীনি দেতগ। ওকৰ বাঁপ অপনে আৰিঁ মানিককেঁ কহি গেন ছৈ। ষ্টনাক! গিনাস হাথসঁ গিৰনৈ আ ফূটি গেনগ। ৰেঁচুআকেঁ ডৰসঁ থৰথৰী ধ২ নেনকৈ। ফূষ্টন গিন সকেঁ ও মানিকসঁ ঠোৰাক২ ফেক২ ঠাহনক। ধড়ফড়ীমে শীশাক টুকড়ী অঁগুৰীমে গড়ি গেনৈ আ খূন চুৰঁএ নগনৈ। দেৰী নগৈত দেখ গৰভূকেঁ ধিযান ওনএ ঠনি গেনগ।

"ৰৌ সাৰ তোড়ি দেনহী নে গিনাস? একষ্টা নহি দূ-দূ া? ঘাষ্টা-পৰ-ঘাষ্টা দ২ ৰহন ছেঁ?"

ঠষ্টাক.. ৰেঁচুআক গানপৰ ঠমেষ্টা মাৰৈত কহনকৈ-

"এক কিনো খাগ ছেঁ আ গিনাসো নগ ভঠৈ ছৌ?"

ৰেঁচুআকেঁ বুঁকৌৰ নাগি গেনগ। নদ্দূ পূৰা হাথপৰ পসৈৰ গেন ছেনগ। ঠাহ পীনিহাৰমে সঁ এক গোৰে বাঁজন-

"ধিযা-পুতা ছৈ। এতে নহি মাৰিযৌ। হাথ কষ্টি গেনৈ সাগত। কনী আৰাম কৰএ দিযৌ।"

দোসৰ বাঁজন-

"জাড়ক কাৰণেঁ তঁ থৰথৰা ৰহন ছৈ। কনী হাথ সেদ নিঅ দিযৌ।"

তামসে গৰভূ ঠিঠিযা ক২ বঁজৈত অছি-

"অহাঁ সভ নহি বুঁঝৰৌ। সাৰ নাষ্টক কৰৈএ।"

ফেৰ ৰেঁচুআ দিস ঘূৰি ক২ বাঁজন-

"আৰঁ এনএ ৰঁঘূআক২ কী দেখৈ ছীহী? ফূষ্টনোহা গিনাস ফেক

এমে কি নগেরৌ ঠমেষ্টা?"

রেঁঠূখা পঠ্রুখাৰ দিয় গিনায় ফেকৈনে ঠনেন, জেতএ ঐঁঠ- ৢঠ পৰ ঋত্তা যভ ঝমঝৌহৰি ক২ ৰহন ছেনগা।

রেঁঠূখা যোঠৈত খঠি- ভাগিযো ক২ কেতএ জাএরঁ? কিছু দিন পহিনে খহিনা ভেন ছেনগা। ষ্টেৰ্বুঁনপৰ ঠাহযঁ ভৰন কেতনী ৰাখন ছেনগা। ওকৰে গনতীযঁ ষ্টেৰ্বুঁন গিৰ পড়নৈ খা কেতনী ডনৈষ্ট গেনৈ। ওদৃ দিন কেতেক ঠমেষ্টা নাগন ৰহগ যে যাদো নহি ছৈ। ৰাঁদমে ও ভাগি ক২ খপনা ঘৰ ঠনি গেন ঠন। ঘন্গৌ নহি ৰীতন হেতৈ খাকি গৰভূ পাছুযঁ পহাঁঠি গেনৈ। গাৰি-যৰাপ ৈত। ও ডৰে খাষ্ট তৰমে ন্বকা ৰহনে, কিন্তু ৰাঁপ ওকৰা তাকি ক২ নিকানিযে নেনকৈ।

মাগ মাথকেঁ হঁযোতি ৰুঁঝৰঁএ নগনৈ- "কী কৰৰঁহক রৌখা? তোহৰ ৰাঁপ গৰভূ মানিকযঁ কৰজা নেনে ছহ। কৰজা নহি যধতৈ তহিযা তক দোকানপৰ খষ্ট২ পড়তহ।"

গৰভূ মানিক দিয় ঘুৰি ৰাঁৰূ কহনে ৰহৈ- "ছৌড়াকেঁ জাড় হোগ ছৈ। তঁএ ভাগি ক২ ঠনি খাএন। একৰা স্বগষ্টৰ কীনি দিযৌ।"

"হঁ-হঁ, কীনি দেরঁগা। খখন তঁ জাড় শ্বৰূ ভেরেঁ কেনৈএ।"

ওকৰ মাএ-ৰাঁপ ডৰঁডৰাঁএন খাঁখিযঁ দেখৈত ৰহনৈ জে গৰভূ ওকৰা ধকিযাৰেঁত খপনা যঁগে ন২ জা ৰহন ছেনৈ।

ও জখন ডনৈষ্ট ক২ খপনা মাএ-ৰাঁপ দিয় তকনক তঁ গৰভূ ডপষ্টৈত কহনে ছেনৈ-

"ৰাঁপ দিয় ডনৈষ্ট ক২ কী দেখৈ ঠঁহ? ডু তঁ হজাৰ ৰূপৈখা কৰজা নেনে ছৌ। পহিনে খষ্টি ক২ যৰঁ ৰূপৈখা ঠূকতা ক২ দহী তৰঁ গ্বলী-ডন্ষ্টা খেনিহেঁ। ৰে তোঁ তঁ পাঁঠ ভাএ-ৰঁহ ন ছেঁ। তোহৰ ৰাঁপ গোনমা তোৰা যভকেঁ কেতএ-যঁ রৈঁঠা ক২ খিএতৌ?"

ঋা ওগ দিনসঁ কাজ কেনাগ, থপ্পৰ-মুক্কা খেনাগ ঋাৰ ঋসগৰেমে কননাগ, গএহ তঁ ও কৰৈত ঋাৰিঁ ৰহন ঋছি।
গৰভুকেঁ ৰাঁজৰঁ সুনি ওকৰ ধিযান টুঁটনৌ। "ৰেঁঠুঋা ৰে**ই ই ই**। ওনহিঁ মৰি গেনেঁ কী?" ও নোৰ পোঠৈক ৰাঁজন- "ঋাৰেঁ ঠী মানিক।"
দোকানপৰ গহিঁকীক ভীড় ৰঁঠি় গেন ছেনৌ। জমাদাৰ কে.পী. সিঁহ একটা সিপাহীক সঁগে ওকৰা দোকানপৰ পহঁাঠি গেন ঋছি। ও গৰভুক পাছাঁ ৱেঁঠপৰ ৰৈঁস গেন ঋছি। গৰভু চাহ ৰঁনাৰেঁমে মস্ত ঋছি তঁএ ওকৰা নহি দেখনক।
জমাদাৰ সাহৈৰঁ দূ ৰেঁৰ পানি মাঁগি চুকন ঠৈথ। কিন্তু হ্নকা ঋাৰভগত নহি ভ**ই** ৰহন ঠৈন। তঁএ তামসে ভীতৰে-ভীতৰ ফুনি ৰহন ছনা। সংৗেৰক সনসনাহটি, গিনাসক টনটনাহটি ঋা নোকক ঝনঝনাহটিক ৰীঁচ কে কেকৰ সুনৌ ঠৈ?
পুনিসিযা নজৈৰ চাৰূভৰ দৌড় ৰহন ছন। ৰৰদীৰঁনাকেঁ দেখ কিছু নোক সমৈৰ ৰহন ঋছি। এক গোৰে জাগত-জাগত গৰভুকেঁ গশাৰা কেনক। তখনে জমাদাৰক কড়কড়াএন স্বৰ সুনৰাঁমে ঋাএন।
"ৰে চাহৰঁনা, ৰঁহীৰ ঠেঁ। পানি মাগৈ ঠিযৌ, সুনৌ কিএ ে ঠেঁ?"
গৰভু ডনৌট ক**ই** দেখৈত ঋছি ঋা ডৰা ক**ই** সনাম কৰৈত ঋছি। "ৰেঁঠুঋা**ই ই ই**, গিনাস সাফ ক**ই** ৰঁঠি়যাসঁ জন না। সাহেৰঁকেঁ পিযাস নাগন ঠৈন।"
ৰেঁঠুঋা নাকৰ-ন্মকৰ কৰৈত পানি নাৰৈঁত ঋছি। জমাদাৰ সাহৈৰঁ কানূনী দাও-পেঁঠ খোজি ৰহন ছনা। ৰেঁঠুঋাকেঁ দেখতে হ্নকৰ ঋাঁখি ননিযা গেন। সে ঋাঁখি ৰেঁঠুঋাক দেহপৰ নাঠি ৰ ন ছনা।
"ৰে ঋগ ছৌঁড়াসঁ কাজ কৰাৰেঁ ঠেঁ? ৰাঁনশ্রম ঋধিনিযম ুনৈ ঠিহী কি নহি? ৰঁঠাক শোষণ? কানূনক ৰিৰুদ্ধ ৰাঁত। কে িঐ

ওা ছৌঁড়া?"

"নোকৰ ছী হজূৰ।"

"একৰ ৰাঁপ কেহেন ছৈ? ৰিঁত্তাভৰিক ছৌঁড়াক কমাগ খাগ ছৈ? এহেন ৰঁঠাকেঁ তঁ পঢ়ৰাঁক চাহী।"

একটা গহিঁকী ৰাঁজন-

"সৰকাৰ, হমৰা গামক এতেকটা ছৌড়া তঁ ৰঁনাৰসক ফৈক্ট্ৰীম কাজ কৰৈত খছি।"

জমাদাৰ সাহৈৰঁ ডপটৈত ৰঁজনা- "স্বননে নহি ৰহী, হমৰ ডী.এস.পী. সাহৈৰঁ ওতএসঁ এক দৰজন ৰঁঠা সভকেঁ ছৌড়া কই খননে ৰহৈথ। ৰাঁনশ্ৰম স্বত্তি কানূন ছৈ। কেহেন গাম ছি। খখৰাঁৰো কিযো পঢ়ৈ ছৈ কি নহি? নেতো সভ নহি ৰূঁঝৰেঁ ছৌ?"

পঢ়োসিযা দোকানদাৰ কহনকৈ-

"খহাঁ তঁ নৰ-নৰ এনিঐ হজূৰ। খহাঁসঁ পহিনে ৰাম সাহৈৰঁ জমাদাৰ জী খাএন ৰহৈথ। কহাঁ এতেক কেদা-কানূন কহিয ..।"

"ৰে উ ৰাম তাম কানূন কী ৰূঁঝতৈ? হম সিংহ সাহৈৰঁ ছী সিংহ, ৰূঁঝনেঁ?"

জমাদাৰ সাহৈৰঁক পূৰা গপ্প গৰহু ৰূঁঝি নহি ৰহন ছন, তৈযো ৰাঁজন-

"সৰকাৰ, ৰঁঠাসঁ কোনো গনতী ভই গেন কী?"

"গনতী ওকৰাসঁ নহি, তোৰাসঁ ভেন ছৌ। ৰঁঠাসঁ কাজ কৰৰেঁ ছেঁ। কোনো কাযদা-কানূন মানূম নহি ছৌ তোৰা?"

"সৰকাৰ, একৰ ৰাঁপ হমৰাসঁ কৰজা নেনে ছৈ খাৰ সেহএ সধেৰাঁক নেন খপনা ৰেঁটাকেঁ হমৰা নগ ৰাখি দেনে ছৈ।"

"কৰজা-কে ৰঁদনামে ৰঁঠাকেঁ ৰঁন্ধক ৰঁনাকই ৰখনে ছেঁ? ৰঁঠাক খৰীদ-ৰিঁক্ৰী? গনতীপৰ গনতী। গৈৰ কানূনী ৰাঁত তঁ হম খপনা গনাকামে দেখই নহি চাহৈ ছী। তোৰা হমৰা সংগে থানাপৰ জাএ

পড়তৌ।"

"হে যৌ সাহৈৰঁ, হমৰাসঁ কোনো গলতী নহি ভেল ঋছি। হমৰা সমাজক নিয়ম ঋহিনা ছৈ। ঋহাঁ জৰঁৰদস্তী ফঁসা ৰহল ছী হমৰা।"

জমাদাৰ সাহৈৰঁ তামসে ফোঁফিয়া ঙঠলা- "জৰঁৰদস্তী ফঁ ◌া ৰহল ছী? সিপাহী, ম্ৱঁহ কী তাকৈ ছেঁ। ন**ই** ঠল পকৈড় ক**ই**। জেলক ভীতৰ জেতৈ তৰঁ পতা ঠলতৈ একৰা।"

সিপাহী ওকৰা দিস ৰঁঢ়ৈত ঋছি। গৰম্ভুকেঁ ডৰে নগহী নাগি গেলগ। সিপাহী ওকৰা পকৈড় একান্তমে ন**ই** জাগত ঋছি। কিছু দ ৰ গপ্প ভেলাক ৰাঁদ ঋাপস ঋৰৈঁত ঋছি। ফেৰ জনপান, ঠাহক ৰাঁদ, পান গ্ৱনঠৈত ঋা ঢেকৰৈত জমাদাৰ সাহৈৰঁ সিপাহীক সংগ জা ৰহল ছৈথ। ওম্হৰ মাথপৰ হাথ ধেনে গৰম্ভু ৰৈঁসন ঋছি। গাঁহিকী এক-এক ক**ই** সহগৈল জা ৰহল ঋছি।

তৈৰীঠ ৰেঁঢ়ুঋা প্ৱছৈ ছৈ- "মানিক, ঋাগ স্ৱগগৈৰ কীনি দেৰৈঁ লে?"

'ঠগৈক' ওকৰা গানপৰ থপ্পৰ মাৰৈত গৰম্ভু ঠিঠিয়া ঙ ◌ৈত ঋছি- "ঢুপ সাৰ! তোহৰ স্ৱগগৈৰ তঁ সিপাহী ন**ই** গেলৌ।"

ঋপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

𑓒.𑓑𑓓.𑒩𑒰𑒖𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 𑓙 𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰- 𑒏𑒟𑒰-𑓔 𑒖𑒑𑒣𑒩 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒩

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒏 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒂 𑒍𑒑𑒣𑒩 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏𑒏 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖 𑒧𑒹 𑒁𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒾𑓀-

𑓑. 𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒣𑒰𑓀𑒔 𑒙𑒰 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒂 𑒍𑒑𑒣𑒩 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰𑒏 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

Videha_01_09_2016

𑓒. 𑒖𑒑𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒧𑒢𑒳"𑒏 "𑒧𑒰𑒙𑒱𑒏 𑒥𑒰𑒿𑒮𑒢"𑒣𑒩 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

VIDEHA_353

𑓓. 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞𑒏 𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲 "𑒖𑒱𑒢𑓂𑒠𑒑𑒲𑒏 𑒧𑒼𑒪" 𑒂 𑒍𑒑𑒣𑒩 𑒑 ◌𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

VIDEHA_354

𑒌 𑒬𑒵𑓀𑒐𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒑𑒝𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒩𑒮𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒢𑒖𑒩𑒱𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑓕-𑓕 𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒕𑒟𑒱:-

𑓑.𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒩𑒰𑒅𑒞

𑓒.𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑓓.𑒩𑒰𑒧 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒮𑒰𑒯𑒳

𑓔.𑒩𑒰𑒖𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑓕.𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨

𑓖.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑓗.𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑓘.𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒌 𑒁𑓀𑒏𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒩𑒰𑒖𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 𑓕 𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰, 𑒖𑒑𑒣𑒩 𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒩 𑒁𑒕𑒱।- 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏

𑒩𑒰𑒖𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰

𑒏𑒟𑒰 𑓔

𑒋𑒪𑒹𑒏𑓂𑒬𑒢𑒏 𑒦𑒴𑒞

𑒢𑒱𑒢𑓂𑒢𑒏 𑒢𑒱𑒬𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒞𑒪 𑒮𑒴𑒞𑒪 𑒕𑒲 𑒂 𑒮𑒣𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒐 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒖𑒳𑒪𑒴 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒑𑒪𑒏𑒰𑒩𑒿 𑒖𑒱𑒢𑓂𑒠𑒰𑒥𑒰𑒿𑒠....।
𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 𑒂 𑒣𑒰𑒙𑒲𑒏 𑒞𑒩𑒤𑒮𑒿 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒫𑒼𑒙

মাঁগএরঁনা জনূস। আগূমে নেতাক রঁদনা প্লাগ্রবূডক আদমকদ ফোটো। ৠনূ জাঁঘক রীঠ মোটকা নাঠী ধোঁসিযা কই ফোটোকেঁ ড়ুপৰ ডঠৌনে। গদর্মিসান কৰৈত ভীড় নিকটে আরিঁ ৰহন অছি। "জীতরেঁ কৰতা-জীতরেঁ কৰতা হমৰ নেতা জীতরেঁ কৰতা। নেতাজীক মাগৰ কই গোনী, রঁম্ন নৈ কই সকত হমৰ রোঁনী।"

ভীড়মে এক দোসৰাসঁ পূছৈত অছি-

"নেতা জীকেঁ গোনী নগি গেনৈ কী?"

"হঁ ভায, সাঁঝমে। গোনী তঁ অজমা কই ছাতীমে মাৰনকৈ। নেকিন ঘসি গেনৈ। টাঁগমে গোনী নগনৈক। হোসপিটনমে পড়ন ছথি। গনাজ চনি ৰহন ছৈ। তগ ৠআৰে নেতা জীক ফোটো নই কই প্রচাৰ কই ৰহন ছিঐ।"

"সভটা এণ্টী পাটীক কিৰদানী হেতৈ।"

হমৰ ধিযান আদমকদ ফোটোপৰ অছি। আৰে তোৰীকেঁ, ও্র ফ টো তঁ হমৰে ছী। দৃ রঁদৃ। নগন জেনা হম ডছনি কই ফোটোমে ঢুকি গেনৌঁ। ফোটোক রঁদনামে হমহীঁ ঠাঢ় ছী। আ ড়ু অগত্তী ৌড়া নাঠীপৰ টঁগনে হমৰা ড়ুপৰ নীচা কই ৰহন অছি। দৰদক অন্ভৱ হোগত অছি। রেঁস্বমাৰ দৰদ। হম চিচিযা ৰহন ছী-

"হে ৰৌ, হমৰা নীচা ৰাখ। এনা কিএক নাহকমে জান নৈত ছঁ।"

ভীড়কেঁ কোনো আঁখি-কান হোগত ছৈ। কে স্বনত হমৰ কানরঁ? মৃড়ী ডঠেনৌঁ। আগূমে দেখৈ ছী জে এণ্টী পাটীক কিছু নফংগা সভ ঘূৰিযা ৰহন অছি। কিছু নোকক হাথমে ঝণ্ডা আ ডণ্টা অছি। আ ৰে তোৰীকেঁ ও্র সভ তঁ ডাঁড়সঁ পেস্তৌন নিকানি ৰহন অছি। কিযো রঁম পটকি পড়াএন।

"ধুম.. ধুম.. ধড়াম।"

সভ ভাগন জহিঁপটাৰ। হমৰা নাঠী সহিত গম্হকৈত নানীম ফেঁকি

দেনেক। ওগ ভভকৈত নানীমে হম নসকন ছী, নাক মূননে। হনো কই কহি ৰহনে ছিঐ-

"হও, ঠাঢ় ৯খ। হমৰো সঁগ নেনে চনহ।" কিন্তু কে স্বনত? সঁকষ্টকানমে তঁ নোক কেহনো প্রিয ৰেঁকতীকেঁ সঁগ ছোড়ি দৈত ছৈক। খা হম তঁ নেতা ছী...। তঁএ হম তঁ সৰ্হক প্রিয। কিন্তু কিযো নৈ খৰৈত খছি। মহকৈত নানীমে ধঁসন জা ৰহনে ছী।

'হে দেৱ, ডূমে ছী। তঁ হাথ পএৰ মাৰহ।' নানীসঁ নিকনৰাঁক নেন হাথ-পএৰ জোৰ-জোৰসঁ চনেনৌঁ।

স্ত্রীকেঁ ঝকঝোৰৰসঁ নিন্ন টূঁটি গেন। তামসসঁ থৰথৰাগত পন্মে ৰাঁজি ৰহনে খছি-

"দিন কই গাৰি খা ৰাতিমে মাগৰ। হমৰা ৱ্র জিখ নৈ দৈত। হম খাৰঁ ৰহি নৈ সকৈত ছী।"

"দেখূ এনা নৈ ৰাঁজূ। পড়োসিযা স্বনত তঁ কী কহত। হমৰা তঁ মোনে নৈ ৰহনে জে ঘৰমে খহাঁ নগ সূতনে ছী। হম তঁ সপনামে কতএ সঁ কতএ ৰৌখা ৰহনে ছনৌঁ। খাৰঁ খহাঁ জে কহী।"

"খচ্ছা, খচ্ছা বূঁঝনৌঁ। ভোৰ ভই গেন ছৈ। প্লখাৰপৰ সঁ কিযো সোৰ পাড়ি ৰহনে খছি। ঙঠূ, দেখিযৌ।"

"কী দেখৰৈক। ৰএহ সভ হেতোহ।"

"কে সভ?"

"খাগ তঁ নমনেশন দেৰাঁক নেন জাগক ছৈ নে। সঁগে-সঁগ জগৰঁনা সঁগী-সাথী সভ।"

"ঠীকে তঁ খছি। খহূঁ নহা-সোনা কই তৈযাৰ ভই জাঙ। ঠ ি জাঙ সৰেৰে।"

"ধ্ৰৰ, হমৰা ৰাজনীতি কৰনায ঠীক নৈ নগৈত খছি। ৱ্র কোনো নীক কৰম নৈ খছি।"

"𑒯𑒹𑒍, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒣𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒡𑒮𑒢𑒰 𑒐𑒮𑒻𑒞 𑒞𑒿 𑒢𑒻 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒱𑒌। 𑒂𑒏𑒱 𑒋𑒢𑒹𑒏𑒧𑒢𑒏 𑒦𑒴𑒞 𑒔𑒰𑒿𑒣𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒞𑒏 𑒖𑒃 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱-𑒏𑒹 𑒑𑒳𑒝-𑒑𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒱𑒌, 𑒂𑒥 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒁𑒡𑒪𑒰𑒯 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒱𑒌।"
𑒮𑓂𑒫𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒏𑒰𑒢𑒻𑒞 𑒤𑒹𑒩 𑒩𑒿𑒖𑒢𑒲-

"𑒁𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒖𑒰𑒅𑒨𑒾, 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒱𑒣𑒩 𑒮𑒿 𑒮𑒼𑒩 𑒣𑒰𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।"

𑒯𑒰𑒟-𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒡𑒼 𑒏𑓄 𑒯𑒧 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒱𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒾𑓀। 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒲- 𑒑𑒾𑒂𑒿-𑒒𑒩𑒳𑒂, 𑒮𑒿𑒑𑒲-𑒮𑒰𑒟𑒲 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒫 𑒮𑒱𑒐𑒳𑒂 𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒮𑒦 𑒋𑒏𑒰-𑒋𑒏𑒲 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒱𑒣𑒩 𑒖𑒧𑒰 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒕𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒦𑒲𑒛𑓃 𑒮𑒢। 𑒦𑒲𑒛𑓃𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒫𑒩 𑒢𑒱𑒏𑒻𑒪 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱-

"𑒁𑒿𑒋 𑒨𑒾, 𑒁𑒐𑒢𑒲 𑒞𑒏 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒢𑒻 𑒦𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒏𑒰𑒑𑒖-𑒣𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒪𑒱𑒁। 𑒂 𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲 𑒔𑒪𑒴। 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹।"

"𑒯𑒰𑒿-𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒳𑒏 𑒢𑒧𑒢𑒹𑒬𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒰𑒐𑒱𑒪 𑒯𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲।"

"𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲 𑒢𑒧𑒑𑒩𑒯𑒰 𑒤𑒩𑒞𑒰 𑒪𑒑𑒰𑒅। 𑒁𑒩𑒹, 𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒏𑒲 𑒞𑒏𑒻 𑒕𑒹𑒿। 𑒕𑒱𑒣𑒑𑒩𑒯𑒰 𑒪𑒑𑓂𑒑𑒰𑒧𑒹 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒥𑒰𑒿𑒢𑓂𑒯𑒴।"

𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑒹𑒪 𑒠𑒹𑒐 𑒋𑒏 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒩𑒿𑒖𑒪- "𑒥𑒾 𑒞𑒼𑒩𑒲𑒏𑒹𑒿, 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒚𑒰𑒜𑓃𑒹 𑒕𑒲। 𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲 𑒏𑒩𑒳। 𑒮𑒰𑒧-𑒠𑒰𑒧𑒏 𑒮𑒿𑒑 𑒔𑒪𑒻𑒏 𑒕𑒻।"

𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒯𑒧 𑒁𑒮𑒧𑓀𑒖𑒮𑒧𑒹 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒕𑒲। 𑒣𑒕𑒱𑒧𑒦𑒩 𑒮𑒿 𑒔𑒙𑒣𑒙𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒯𑒋𑒞 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪। 𑒦𑒲𑒛𑓃𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐 𑒍𑒏𑒩 𑒣𑒋𑒩 𑒚 𑒏𑒪। 𑒍 𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒩𑒿𑒖𑒪- "𑒯𑒾, 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒥𑒴𑒗𑒪𑒯𑒏। 𑒣𑒕𑒥𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒛𑓃𑒏𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒙𑒰𑒿𑒑-𑒯𑒰𑒟 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒏𑓄 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒠𑒹 ◌ 𑒕𑒻। 𑒍 𑒢𑒫 𑒩𑒿𑒮𑒞𑒩𑒹 𑒮𑒦 𑒏𑒩𑒧 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒁𑒕𑒱।"

"𑒡𑒳𑒩 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒤𑒴𑒮𑒱। 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒗𑒴𑒚𑒹 𑒩𑒿𑒖𑒻 𑒕𑒲- 𑒁𑒯𑒰𑒿।"

"𑒢𑒻 𑒯𑒾, 𑒠𑒹𑒐 𑒂𑒥𑒯𑒏, 𑒁𑒣𑒢𑒹𑒮𑒿। 𑒏𑒱𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒐𑒰 𑒏𑓄 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒱𑒁। 𑒤𑒯𑒩𑒥𑒻 𑒕𑒻। 𑒁𑒐𑒢𑒹 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒣𑒱𑒂 𑒏𑓄 𑒋𑒪𑒱𑒌।"

"ছোড় ঐ গপ্পকেঁ। সভ এনেকমনমে তঁ খহিনা হোগ ঠৈক। তেক নেতা মৰতৈ-হাৰতৈ। খন্তমে জে ৰঁঠত খা জীতত। তেকৰে ৰাজতিনক নগতৈ।"

"ঠনূ ৰঁহাদূৰ, ডৰ নৈ ৰাখূ।"

"যৌ ঠকম্বড়ী কিএ নগন খছি।"

হমৰা নগৈত খছি- ও সভ খাৰঁ নৈ মানত। হমৰা জৰঁৰদস্তী নে নই জাএ। হম কোনো শৰ্তপৰ নৈ জাএৰঁ। হমৰা নয-নযমে ৰ ঠুকন জা ৰহন খছি। মিষ্টিগমে নেতাজী কহনে ৰহৈথ-

"পহিনে শিক্ষা প্ৰাপ্ত কৰূ। সংঘৰ্ষ কৰূ খা তৰঁ ৰঁঠূ সত্তা দিয।"

তঁ কি হম শিক্ষিত নৈ ছী। একতা কৰৰাঁক নেন প্ৰযায় কৰৈত ৰহনৌঁ। খাৰঁ জে সমএ খাএন তঁ সত্তা প্ৰাপ্ত কৰৈক নেন কোশিশমে নগনৌঁ। ফেৰ ও ডৰ কতএসঁ খাৰিঁ গেন। নগৈত খছি তৰে-তৰ কণ্ঠ মোকনে জা ৰহন খছি। ৰেঁকাৰ এনেকমনমে ঠাঢ় হেৰাঁক হৰা ফৈনা দেনিঐ। সাত দিনসঁ স্বনি ৰহন ছী- ৰিপক্ষী সৰঁহক গপশপ। শাগত ঐ এনেকমনমে হমৰ মৌত নিখন খছি। গামক সম্পন্ন খা দৰঁগ মানিক সিংহজী সেহো কহৈত ৰহএ- হমৰা ৰেঁষ্টাক এণ্ষ্টীমে ঠাঢ় হএত ওকৰা সাফ কই দেৰেঁ।

ঠাৰিম দিন সিংহ জীক ভায হমৰা সমঝাৰৈত কহনে ৰহএ- "হৌ ধিযা-প্বতাকেঁ পঢ়াৰঁহ-নিখাৰঁহ খা ঘৰ গ্ৰখাৰি নীকসঁ ৰঁনাৰঁহ। কিএক ৰাজনীতিক ফেৰমে পড়ন ছহ। ৰাজনেতী ছিঐ খান্হৰ ৰিঁহাড়ি। তোহৰ ঘৰ-পৰিৰাৰ তগতগৰ নৈ ছহ। ঐ ৰিঁহাড়িমে খপনো ঙড়ি জেৰঁহক খা পৰিৰাৰো নাশ ভই জেতহ। তোৰা পাসমে ৰাজনীতি কৰৈৰঁনা সামৰথ কহাঁ ছহ। ছোষ্ট জাতিমে জনমন, ছোষ্ট পৰিৰাৰক নোক ছহ। তোৰা ৰূঁত্তে ও নৈ হেতহ।"

নগৈত খছি হমৰ ধীযা-প্বতা খনাথ ভই জাএত খা পত্নী ৰিধৰা।

সঁগী-সাথীক কী হেতৈ। ফাঁষ্টিপৰ তঁ হম চঢ়ৰেঁ। ধ্ৰুৱ নৈ ঠাঢ় হএৰঁ হম। কহি দৈত ছিথ্ব সাফে-সাফ। জোৰসঁ ৰঁজৈ ছী- "হে যৌ, হম এনেকমনমে নৈ ঠাঢ় হএৰঁ। দোসৰে গোষ্টকেঁ ঠাঢ় কৰু। হম সমৰ্থন কৰৰেঁ।"

সভ খৰাক্। ভীড় ৰঁজৈত খ্বছি। "গাছ চঢ়া ক২ ছহ মাৰৈ ছেঁ। কতৌ মুঁহ দেখৈৰাঁক জোগ ৰহৰঁ-হম সভ। নৈ, খ্বাৰঁ সে নৈ হে হ। ঠাঢ় ফখ্বএ পড়তহ।"

সোঠে ছী- হমৰা পাসমে ৰঁড়কা মাথ নৈ খ্বছি। কনিযো ফাস জাএৰঁ তঁ জেনে জাএৰঁ। খ্বাৰঁ হমৰা ভাগএ পড়ত দোসৰ কোনো ভপাগ নৈ। দেহ জেনা থৰ-থৰাএ নগন। জোৰসঁ ৰঁজনৌ- "হমৰা ৰোঁখাৰ নগি গেন। খ্বহাঁ সভ চনি জাভ। হমৰা ৰুঁত্তে এনেক সন নড়ন নৈ হএত।"

ওতএসঁ পড়েনৌ খ্বাঁগন খ্বাৰিঁ ৰিঁছৌনপৰ ধাঁগ দ২ খসি পড়নৌ। খিসিখ্বাএন নোক কিছুসঁ কিছু ৰঁজৈত একা-একী জা ৰহন খ্বছি। সভ চনি গেন তঁ নিচেন ভ২ নিসাঁস ছোড়নৌ। পত্নী নগমে খ্বাৰিঁ হমৰা নিহাৰি ৰহন খ্বছি। পুছনিঐ- "এনা কিএ তকৈ ছ ?"

ৰঁজনীহ- "দেখৈ ছী জে খ্বহাঁ মৌগী ছী কী মৰদ। খ্বহাঁ এতেক মৌগিযাহ ছী, হমৰা পতা নৈ ছন। খ্বাৰঁ তঁ হমৰা নাজ হোগএ জে এহেন মৌগাক সঁগ কেনা ক২ জিনগী কাষ্টৰৈক। খ্বহাঁ ঘৰেমে ৰহু এনেকমনমে ঠাঢ় হেৰাঁক নেন হমহীঁ জাগ ছী।"

কহৈত ও ফুৰতীসঁ নিকৈন গেনী। হমৰা ভীতৰীমে জেনা তূ ান সন ভঠএ নগন। মোনমে খ্বাৰঁএ নগন কিছু শব্দ সভ- ডেৰৰুঁক.... সাফ ক২ দেৰঁ.. ৰিঁহাড়ি.. পৰিৰাৰক নাশ.. সত্তা.. ৰাজনীতি.. মৌগিযাহা..!

কিছু কান তক মোন ঔনাগত ৰহন। ফেৰ জেনা ভীতৰমে কিছু

উগল। মেঘকেঁ ফাড়ি জেনা সূৰুজ উগি গেল হো। ধড়ফড়া কই উঠলৌঁ। ৰুৰতা পহিৰিলৌঁ। ঝোৰা কান্হমে লটকেলৌঁ। খো খোঁফ স দিস দৌগৈত জা ৰহল ছী। ম্বহসঁ জোৰগৰ স্বৰ স্বত: নিকৈল ৰহল খছি- "চলূ জল্দী চলূ। হম এনেকমলমে ঠাঢ় হেৰোঁক নেন জা ৰহল ছী।"

ফেৰ দৌড়এ লগলৌঁ। এতেক পছুখাএল ছী তঁ দৌড়হি নে পড তা।

খপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১৪.ৰাজদেৱ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-৯ জগপৰ সম্পাদকী সমীক্ষা অংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

বিদেহক লেখকক আমংত্ৰিত ৰচনা আ ওগপৰ আমংত্ৰিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে অখন ধৰি অহাঁ পঢ়লোঁ-

১. কামিনীক পাঁচ টা কৱিতা আ ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাষ্টিক ৰাঁসন"পৰ গজেন্দ্ৰ ঠাক ৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

३. মন্ত্ৰী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোল" আ ওগপৰ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354

ঐ শৃংখলামে আগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰসঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ অপন সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ ৯-৯ টা কথা আমংত্ৰিত কএল গেল অছি। কথাকাৰ লোকনি ছথি:-

১.কপিলেশ্বৰ ৰাউত

২.উমেশ মণ্ডল

३.ৰাম ৱিলাস সাহু

৪.ৰাজদের মণ্ডন

৯.নন্দ রিনাস ৰায

৩.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডন

৭.দুর্গানন্দ মণ্ডন

৮.ৰামানন্দ মণ্ডন

ঐ খংকমে প্রস্তুত খছি ৰাজদের মণ্ডনক ৯ টা কথা, জগপৰ হমৰ সমীক্ষা খংগ্রেজীমে সম্পাদকীয় পৃষ্ঠ পৰ খছি।- সম্পাদক

ৰাজদের মণ্ডন কেৰ পাঁচটা কথা

কথা ৯

ৰখৰাঁৰ

ধানসঁ ভৰন খেতমে গাছ সুতন খছি। পৈচনা সান তেহেন ভঁযকৰ রিঁহাড়ি খাএন জে একে থপ্পৰমে গাছকেঁ সুতা দেনক। হিযাসঁ ও সুতনো খছি খা জগনো খছি। একৰ পাঁচটা ডাবি পহৰুদাৰ জকাঁ ঠাঢ় খছি খাৰ টকটকী নগৌনে সোঁসে রাঁধক পসৰন গমহৰাএন খা পাকন ধান দিস তাকি ৰহন খছি।

"খবঁৰদাৰ, কিযো ভৰন চাসমে হাথ নগেৰেঁ তঁ ভাৰী ডণ্ড-জুৰিমানা নগতউ।"

ও শব্দ সুনমসান রাঁধমে হরাপৰ হেনে ৰহন খছি। খা ঐ শব্দকেঁ

𑒮𑒦 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒳𑒞𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒳𑒞𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒔𑒼𑒩𑒱 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒪𑒑𑓂𑒢 𑒥𑒹𑒿𑒏𑒞𑒲। 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒞𑒿 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒑𑒰𑒕 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒢 𑒂 𑒦𑒳𑒏-𑒦𑒳𑒏𑒰𑒃 𑒦𑒏𑒖𑒼𑒑𑒢𑒲 𑒯𑒟𑒥𑒞𑓂𑒞𑒲𑒏 𑒃𑒖𑒼𑒞 𑒮𑒢 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒔𑓀𑒔𑒪 𑒧𑒢 𑒂 𑒦𑒱𑒞𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒛𑒩..। 𑒔𑒼𑒩 𑒏𑒯𑒳𑒿 𑒃𑒖𑒼𑒞 𑒮𑒯𑒋।

𑒍𑒢𑒰, 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱-

"𑒖𑒹 𑒄 𑒑𑒰𑒕 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒄 𑒥𑒰𑒿𑒡 𑒠𑒹𑒥𑒃𑒪𑒰𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒂 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒐𑒰𑒢𑒲 𑒖𑒑𑒯𑒧𑒹 𑒄 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒼𑒙𑒰 𑒧𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒛𑒰𑒩𑒱 𑒏𑒹𑒞𑒹𑒏 𑒠𑒱𑒢𑒮𑒿 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱। 𑒍 𑒧𑒑𑒢 𑒥𑒰 𑒖𑒲𑒁𑒞 𑒩𑒐𑒥𑒰𑒿𑒩 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒦𑒃 𑒮𑒏𑒞।"

𑒄 𑒦𑒩𑒪 𑒠𑒳𑒣𑒯𑒩𑒱𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒮𑒪 𑒩𑒐𑒥𑒰𑒿𑒩 𑒞𑒿 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒑𑒰𑒧𑒣𑒩। 𑒔𑒾𑒥𑒿𑒙𑒱𑒨𑒰 𑒑𑒰𑒕𑒞𑒩।

𑒮𑒩𑒴𑒣𑒰, 𑒑𑒝𑒹𑒬𑒲, 𑒦𑒼𑒪𑒲 𑒎𑒩 𑒔𑒼𑒩𑒹𑒥𑒰𑒿𑒪 𑒞𑒰𑒬𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒤𑒹𑓀𑒏𑒻𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒮𑒱𑒨𑒰𑒿𑒞। 𑒥𑒳𑒡𑒱𑒏 𑒏𑒻𑓀𑒔𑒲 𑒔𑒪𑒥𑒻𑒞 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒞𑒰𑒑𑒞𑒏 𑒮𑓀𑒑। 𑒖𑒹 𑒯𑒰𑒩𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒞 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒮𑒰𑒿𑒗𑒧𑒹 𑒧𑒴𑒜𑓃𑒲 𑒖𑒪𑒐𑒻 𑒂 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒂𑒥𑒃 𑒣𑒛𑓃𑒞𑒻। 𑒞𑒿𑒋 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒰𑒥-𑒣𑒹𑓀𑒔 𑒪𑒑𑒥𑒻𑒧𑒹 𑒮𑒞𑒩𑓂𑒏।

𑒍𑒢𑒰, 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒑𑒣 𑒢𑒯𑒱। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒑𑒱𑒩𑒯𑒞𑒏 𑒡𑒰𑒢 𑒣𑒰𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒴-𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒠𑒱𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒙𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒃। 𑒏𑒙𑒞𑒻 𑒏𑒱𑒋 𑒢𑒯𑒱। 𑒍 𑒮𑒦 𑒥𑒳𑒡𑒱𑒑𑒩 𑒂 𑒔𑓀𑒐𑒰𑒩 𑒑𑒱𑒩𑒯𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒡𑒰𑒢𑒏 𑒥𑒲𑒂 𑒬𑒯𑒩-𑒥𑒰𑒖𑒰𑒩 𑒂 𑒥𑒰𑒯𑒩𑒮𑒿 𑒧𑓀𑒑𑒰𑒏𑒃 𑒮𑒧𑒨𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒪𑒑𑒾𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒰𑒮 𑒠𑒱𑒢 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒏𑒰𑒙𑒱𑒨𑒼 𑒪𑒹𑒞। 𑒢𑒥𑒏𑒰 𑒡𑒰𑒢, 𑒥𑒢𑒾𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒲𑒖। 𑒥𑒴𑒜𑓃 𑒮𑒦 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒔𑒱𑒔𑒱𑒂𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒞 𑒖𑒹 𑒄 𑒁𑒿𑒑𑒩𑒹𑒖𑒱𑒨𑒰 𑒡𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒞𑒰𑒑𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻। 𑒄 𑒣𑒳𑒩𑒢𑒏𑒰 𑒩𑒰𑒑 𑒁𑒢𑒰𑒣𑒢𑒰𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒬-𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒩𑒯 । 𑒄 𑒞𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒞। 𑒢𑒥 𑒁𑒥𑒱𑒭𑓂𑒏𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒼𑒏𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒱𑒢𑓂𑒞𑒳 𑒄 𑒢𑒥𑒏𑒰 𑒡𑒰𑒢𑒏 𑒔𑒼𑒩 𑒥𑒛𑓃 𑒥𑒹𑒮𑒲। 𑒔𑒱𑒛𑓃𑒻-𑒔𑒳𑒢𑒧𑒳𑒢𑒲 𑒂 𑒖𑒲𑒥-𑒖𑒢𑓂𑒞𑒳𑒮𑒿 𑒪𑒃 𑒏𑒃 𑒪𑒼𑒏-𑒥𑒹𑒠 𑒡𑒩𑒱।

চোৰা কই ধান চোপতা ৰখৱাঁৰ। ম্বৰহী নেতা ঋা চাহ পীৰঁতা ঋা নাম নগতৈন চোৰকেঁ।

চোৰেৰঁনাকেঁ গামক নোক কহৰাঁমে স্বভীতাক নেন চোৰৰঁ কহৈত ঋছি। চোৰৰাঁ নাম ৰহিতো ও গমনদাৰ ঋছি। কিছু খেতীসঁ ঋা কিছু ৰখৱাঁৰিক ধন ৰঁঠা কই হৰেক যান জমীন কীনৈত ঋছি।

ঋহিনা ঠোনায মড়ৰ পৰিশ্ৰম কৰৈত ঋাৰ গমানক সঁগ ৰখৱাঁৰি কৰৈত ছন। ঋাগ ও সম্পন্ন গিৰহত ৰঁনি গেন। তহিনা চোৰৰোঁ ৰঁনি জাএত। কিএ নহি ৰঁনত?

ও ঋপন গমান ৰঁচৌনে ঋছি। নগন নগা কই কাজ কৰৈত ঋছি। ঋসন চোৰ ঋা নৱঠা তঁ ঋছি ম্বসৰাঁ ৰখৱাঁৰ। কেকৰ জজাতি ঋা ফসিন কখন কাষ্টি-চোপি নেত ৰা কষ্টৰাঁ দেত যে কেকৰো পতা নহি। গামক কেতেক নোক ৰিৰোধ কেনক জে ম্বসৰাঁকেঁ ঐগনা ৰঁৰিস ৰখৱাঁৰসঁ হষ্টা দেৰঁগ। কিন্তু ঐগনা ৰঁৰিস পুন: ৰখৱাঁৰিক নেন এক নম্বৰপৰ ম্বসৰাঁক নাম। একৰ সভসঁ পৈঘ কাৰণ ৰামশৰণ সিঁহ। সিঁহজী গামক সভসঁ পৈঘ গিৰহত। সভ দৃষ্টিকোণসঁ। ঢনক খেত-পথাৰকেঁ দেখৰাঁ-স্বনৰাঁ ঔৰ ৰখৱাঁৰিক পূৰ্ণ জিম্মেৰাৰী ম্বসৰেঁপৰ ৰহৈত ঋছি। ৰাঁৰহো মাসক নেন। ম্বসৰাঁকেঁ নামো ৰঁদৈন গেন ঋছি। সভ গোষ্টে ওকৰা ৰখৱাঁৰ কহৈ ছগ।

ম্বসৰাঁকেঁ ৰখৱাঁৰ ৰহনাসঁ সিঁহজী কেঁ দূষ্টা ফৈদা। ৰখৱাঁৰ সৌঁসে গামক কিন্তু সিঁহজীক খেতীকেঁ ৰিশেষ দেখভান। দোসৰ ৱ্ৰ জে ৰাঁৰহ মাসক মজদূৰী ম্বসৰাঁক ভেষ্টৰাঁক চাহী। কিন্তু সিঁহজী তীন মাসক মজদূৰী কম দগ ছন। ঋা ৱ্ৰ কহি সঁতোখ দগ জে তীন মাসক নেন তঁ ঢূ গামক ৰখৱাঁৰ ৰহৈ ছী। তোৰা গাম দিসসঁ

ৰখৰাঁৰিমে অনাজ ভেটৈতে ছৌ। তঁএ তীন মহিনাক কাটি কই ভেটৈতৌ।

সভ গপ বুঁঝিতো স্রসৰাঁ অপনা সমাঁগ জকাঁ সিংহজীক খেতী-পথাৰীকেঁ দেখৈত ছন। আৰ অপনাকেঁ ধন্য বুঁঝৈ ছন। ও সোচৈ ছন জে সিংহজীক কিৰপা ৰহত তঁ হমৰা কিযো ৰখৰাঁৰিসঁ হটা নহি সকৈত অছি। সংগে সমাজমে জে নীক-অধলাহ কৰৈত ছী বা ৰঁজৈ ছী তেকৰ ৰাঁদো হমৰাপৰ কিছু নহি হোগত অছি। সিংহজীক পৰভাৰসঁ ৰঁচন ৰহৈ ছী।

আৰঁ ৰখৰাঁৰো চুনৈত কান গামমে ৰঁড় ৰাজনীতি হোগত অছি। কে ৰেঁকতী কোন পৈঘ গিৰহতসঁ মিলন অছি আ কেকৰ গপক পৰমুখতা সমাজ দেতগ। কেকৰা ৰখৰাঁৰ ৰাখি নেত আ কেকৰা হটা দেতগ সে কহৰঁ মোসকিন।

পহিনে এ সামাজিক ৰেঁৱস্থা ছন জে গামক পংচাযতমে সভসঁ ৰেঁসী জমীনৰঁনা মানিক জেকৰা সভকেঁ চুনি দগ ছন ও সভক ৰখৰাঁৰ ভই জাগ ছন। কিন্তু ৰাঁদমে ঐ গপক ৰিৰোধ ভেনগ। ধন আ শিক্ষা ৰঁড়নাসঁ সভ জাতি অপন-অপন সিৰ উঠৌনক। তঁ আৰঁ সভ জাতিসঁ এক-একটা ৰখৰাঁৰ ৰাখন জাগত অছি। জেকৰ সংখ্যা কম অছি তঁ দূ জাতি মিনি একটাকেঁ ৰাখন জাগত অছি। এনামে কে ৰখৰাঁৰ ৰহতা কে হটৈতা সে কহৰঁ মোসকিন। কোন গিৰহতসঁ কেকৰা ৰেঁসী পৰেম ভাৰ অছি। জে ওকৰা নেন পংচাযতমে নড়ত। আ ওকৰ গপ ৰহিযে জাএত, কহৰঁ কঠিন।

ওনা ৰখৰাঁৰ ৰঁনৈনে ৰঁন্দত গোৰে তৈযাৰ ৰহৈত অছি। ঐসঁ দূটা নাভ। অপনা খেতীকেঁ ৰখৰাঁৰি নীক জকাঁ তঁ হোগতে অছি। সংগে, ৰখৰাঁৰিসঁ প্রাপ্ত ৰিশেষ আমদনিযোঁ। তঁএ ঐ কাজক নেন ৰঁন্দত গোটৈ তৈযাৰ। কিন্তু ৰঁনতাহ তঁ ভাগ্যৰঁনা। তৈযো কিছু এহনো তেজ

ঋা গ্ণী ৰ্কেতী ঋছি জে সভ সান ৰখৰাঁৰ ৰ্নৰেঁ কৰত।

ওহনে ৰ্কেতী ঋছি ম্বসৰাঁ। পাঁচো ৰখৰাঁৰ মিনি ৰখৰাঁৰিৰ্না ধান ম্বসৰাঁ ঐঠাম জমা ৰাখত। ওগঠাম দৌনী কৰা ক২ পাঁচষ্টা ৰ্ুড়ী নাগত ঋা সভসঁ ৰ্ড়কা ৰ্ুড়ী ম্বসৰেঁ ৬ঠা ক২ ন২ জাএত।

ম্বসৰাঁক পৰিৰাৰোমে কোনো ৰ্যেী কাজ নহি। ৰখৰাঁৰিক নেন একদম ঠীক ৰ্কেতী। ৰাতি-ৰ্িৰাতি নে চোৰ-ডকৈতক ডৰ ঋা নে সাঁপ-কীড়াক। চাকৰ-চৌৰ্ৰঠ, ভুগ্গৰ কাৰী দেহ। পৈঁতানীস ৰ্ৰখ ৬মেৰ ভেনোক ৰাঁদো জ্বঋান মন নগৈত ঋছি। ঋকেন খড় খাগৰ্না। গামমে মাৰা-পীষ্টী কেনোক কাৰণেঁ দূ ৰ্েৰ জহনসঁ খিচড়ী খা ক২ ঋাপস ঋাএন ঋছি ম্বসৰাঁ।

পত্নী দমা ৰোগক কাৰণেঁ দিন-ৰাতি খোঁখিযাগত পড়ন ৰ ৈত ঋছি। চাৰি ৰ্ৰখ পূৰ্র এক ৰাতি প্বতোদ্দসঁ থপ্পৰ-ম্বক্কা কৰৈত ছন। জ্বঋান ৰ্েষ্টা কিম্হৰোসঁ ঋাএন। পত্নীকেঁ ৰ্যেী মাৰি নগ ত দেখ ওহো ম্বসৰাঁকেঁ মাৰএ নগন। ম্বসৰাঁ কৰোধমে ঋাৰ্িঁ মোষ্টকা ডেঢ়হত্থীসঁ ৰ্েষ্টাক কপাৰ ফোড়ি দেনক। ওহী দিনসঁ ৰ্েষ্টা-প্বতোদ্দ ভীন ভ২ গেন। ৰ্েষ্টা দিল্লীমে কমাগ ছগ। ঋা জাতি কান ও ঋপনা পত্নীকেঁ ভানা-ৰ্ৰছী দেনে গেন ঋছি। ঋাৰ কহি গেন ঋছি- জঁ হমৰ ৰাঁপ তোৰাসঁ ঝগড়তৌ তঁ সীধে ভানা ভোঁকি দিহৈন। ও তোহৰ সস্বৰ নহি কান ছিযৌ।

ঐ গপক পূৰা পতা ম্বসৰাঁকেঁ ছৈ। তঁএ ওকৰা কেতৌ ডৰ নহি কিন্তু ঋাঁগনমে ডেৰা জাগ ঋছি। হেও ঋপনো গাছী ৰ্ড় ভুতাহ।

ভৰি দিন ম্বসৰাঁ ৰাঁধক ওগৰৰাঁহি কৰৈত ঋছি ঋা সাঁঝখিন চৌকপৰ সঁ তাড়ী পীৰ্ঁ ঋৰ্ৈত ঋছি। ঋা নিশাঁমে মাতন ঋধৰতিযোমে ঋনহা-ৰুদনক গীত গাৰ্ঁএ নগৈত ঋছি।

চোৰ-চহাৰ ঘসৰহিনী ৰাঁধ জাগতে ওকৰা ডৰে থৰথৰ কাঁ এ

নগৈত অছি। কহীঁ ম্বসরঁা আরিঁ গেন তঁ কী হএত তেকৰ পতা নহি।

রেঁসী কান ম্বসরঁা ওহী স্বতনাহা গাছক ঝোঁঝমে রৈঁসন ৰহৈত অছি। কিন্তু অখন তঁ ওগঠাম অছি মিহাৰরানী স্বমনী অ ্থাত জোখনক প্বতোদ্দা। কদ-কাঠী রেঁস নমগৰ-ছৰগৰ গোৰ পতৰিযা ঠমৰী। ওকৰ পতি ফেক্বআ ঠাৰি মাস রাঁহৰ খটৈত অছি তঁ দূ মাস গামপৰ ৰহৈত অছি। অগহন আ অখাড়ক সমযমে গিৰহতক কাজ কৰৈত অছি।

স্বমনীকেঁ তীন রঁৰখ পহিনে একটা সন্তান ভেন ৰহগ। তেকৰো ছঠিহাৰক ৰাতি পছুআ দারিঁ দেনকৈ। তেকৰ রাঁদসঁ কোখি নহি ভৰন।

কিন্তু স্বমনী ঐ রাঁতসঁ নিৰাশ নহি অছি। ও বুঁঝৈত অছি জে আগ নে কান্‌হি রাঁন-রঁঠা হেরেঁ কৰত। আরঁ তঁ শহৰমে রঁড়কা-রঁড়কা ডাগদৰ রৈঁসৈত অছি।

ওকৰা রাঁন-রঁঠাসঁ অধিক ঠিন্তা খেতী-পথাৰী রঁড়ে াক অছি। ও মান-জানসঁ ডন্নৈত কৰরাঁক নেন পৰেশান ৰহৈত অছি। তঁএ প্রপহৰিযাক টহ-টহ কৰৈত ৰৌদমে স্বমনী ঘাস ছিনরাঁক নেন নিকনন অছি।

কী কৰত রেঁঠাৰী। ঘৰ-অঁগনাক কাজ ওকৰে কৰএ পড়ৈ ছগ। বুঁঢ়িযা সার্ডস হৰদম রীমাৰে ৰহৈত অছি। সস্বৰ কখনো-কান খেত-পথাৰ দেখ অরৈঁত অছি। সে রাঁত ঠীক কিন্তু প্রআৰপৰ অরিঁতে রুঁঢ়রাঁকেঁ অস্নী মন প্রখ সরাৰ ভ**ই** জাগ ছৈন। আ অনকা দৰরঁজ্জাপৰ খূরঁ গপ হাঁকৈত ৰহৈ ছৈথ। সভকেঁ ফৰিযা ক**ই** কহৈত ৰহৈ ছথিন-

"রেঁটাকেঁ রাঁহৰ ঠনি গেনাসঁ রেঁসী কাজক ভাৰ অপনেপৰ ড়ি

গেল অছি। একো পল পলখৈত নহি ৰহৈএ।"
কিন্তু সভটা ফূসি। সভসঁ অধিক খগৈনী সুমনীকেঁ। তেযো সুমনী অপনা সাউস-সসুৰকেঁ নিৰাদৰ নহি কৰএ চাহৈত অছি। ারণ ঈ অছি জে বিঁআহমে সুমনীক বাঁপসঁ একোটা ৰূপৈআ দহেজক নাওঁপৰ নহি লেলক। বাঁদোমে ঐ বাঁতক লেল উলহন-উপৰাগ নহি দেলক। সঁগে, সুমনী জঁ সীমাৰ পড়ৈত অছি তঁ ও ৰা সসুৰ দৰাঁগ-বিৰোঁ কৰবাঁমে একোৰত্তী কোতাহী নহি কৰৈত অছি। সাউস দিন-ৰাতি সুমনীক সেৰা-টহলমে লাগল ৰহৈত অছি। সুমনী স দিনসঁ কনী ঝনকাহি আ বঁজৈ-ভুকৈমে টেঁটিযাহ। কিন্তু স উস - সসুৰ ওকৰ বাঁতকেঁ সহজ ভাৱসঁ স্বীকাৰ কৰৈত অছি তঁএ সাউস-সসুৰ আ পুতোহুমে খূৰ্ব গাঢ় পৰেম ছগ।
জহিনা মাগক খনাৰি তহিনা সাউসক খনাৰী। কোনো বাঁতমে অড়ি জাএবঁ। অপনা মোনক অনুকূল। ঈ লক্ষণ ওকৰা বেঁদৰেসঁ অছি।
মাত্র দূ দিন দিযাৰীকেঁ ৰহি গেল অছি। জগসঁ কাজ আবো বঁঢ়ি গে অছি। জিনকৰ ঘৰ টাট-বাঁসক অছি। দিনভৰি ঘৰ-আঁগনম গোবঁৰ-মাটিসঁ ঘৰবাঁ-খৰবাঁ খেলৈত ৰহ্ন। কেতবোঁ নীপৰঁ-পোতৰঁ তেযো একটা কোনচৰ টূটৈলে ৰহত। তেযো সভ অপনা পড়োসিযাসঁ প্রতিস্পর্ধা কৰৈত কাজমে ব্যস্ত।
গাছক ছাঁহমে বৈঁসল সুমনী সোচি ৰহল অছি। সোচবাঁক নহি চাহী। চোৰিসঁ পূৰ্ব জঁ কিযো সোচএ লাগত তঁ চোৰি হেবৈঁ নহি কৰত। ফেৰ পুলিস-দৰোগা কোন কাজ, কোৰ্ট-কচহৰীক কোন কাজ। কিন্তু চোৰোকেঁ কখনো-কাল সোচএ পড়ৈত অছি। খাস কই নৰকা চোৰকেঁ। চোৰো তঁ বঁহুত প্রকাৰক হোগত অছি। তহূমে ঈ তঁ চোৰ নহি চোৰনী ছল। তঁএ বৈঁসী সোচৈ ছেলী- "ন ৰ-

𑒣𑒕𑒳𑒂𑒩𑒏 𑒐𑒦𑒰𑒩 𑒦𑒃 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒑𑒰𑒋-𑒧𑒰𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒠𑒱𑒏𑓂𑒏 । 𑒂𑒩𑒱 𑒖𑒿 𑒙𑒃𑒢𑒲 𑒥𑒹𑒩𑒧𑒹 𑒒𑒰𑒮 𑒕𑒱𑒪𑒋 𑒞𑒿 𑒮𑒰𑒿𑒗 𑒞𑒏 𑒒𑒰𑒮 𑒕𑒱𑒪𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒥। 𑒥𑒿𑒃𑒢𑒧𑒹 𑒐𑒮𑒢𑒰𑒯𑒰 𑒡𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒕𑒰𑒿𑒯𑒧𑒹 𑒡𑒰𑒢 𑒞𑒿 𑒯𑒋𑒞 𑒢𑒯𑒱। 𑒍𑒯𑒼 𑒑𑒰𑒕𑒞𑒩 𑒠𑒥𑒿𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒥𑒿𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒑𑒱𑒩𑒯𑒞𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒮 𑒧𑒳𑒙𑓂𑒚𑒲 𑒕𑒼𑒣𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒩 𑒏𑒲 𑒥𑒱𑒑𑒛𑓃𑒞𑒻। 𑒏𑒱𑒢𑓂𑒞𑒳 𑒯𑒧𑒩 𑒞𑒹𑒿 𑒥𑒱𑒑𑒛𑓃𑒞। 𑒠𑒳𑒡𑒑𑒩 𑒑𑒰𑒋𑒏𑒹𑒿 𑒐𑒰𑒃𑒏 𑒞𑒱𑒩𑒼𑒙𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒠𑒴𑒡 𑒮𑒳𑒐𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒃। 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒩𑒯𑒢𑒖𑒼𑒩 𑒥𑒰𑒕𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒩𑒱 𑒣𑒼𑒐 𑒒𑒰𑒮 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒍𑒯𑒼 𑒏𑒧𑒖𑒼𑒩 𑒦𑒃 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒁𑒐𑒢 𑒞𑒿 𑒥𑒹𑒩𑒮 𑒂 𑒢𑒰𑒜𑒰𑒩 𑒕𑒲, 𑒢𑒜𑒰𑒩𑒏 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒱𑒚𑒰 𑒏𑒲। 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒳𑒏𑒩𑒧 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒃। 𑒌 𑒥𑒹𑒩𑒮𑒿 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒏𑒧𑒰𑒃𑒪𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒋 𑒠𑒹𑒥𑒻। 𑒩𑒳𑒣𑒻𑒂 𑒏𑒧𑒰 𑒏𑒃 𑒁𑒢𑒞𑒹 𑒏𑒩𑒞𑒰। 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒩𑒼 𑒑𑒰𑒋 𑒐𑒩𑒲𑒠 𑒠𑒹𑒥𑒃। 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒑𑒰𑒋𑒏𑒹 𑒣𑒰𑒪𑒥-𑒣𑒼𑒮𑒥 𑒂 𑒠𑒴𑒡 𑒔𑒾𑒏𑒣𑒩 𑒅𑒚𑒾𑒢𑒰 𑒪𑒑𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒃। 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒃 𑒩𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒪𑒑𑒹𑒥𑒻 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒱𑒂𑒋𑒪 𑒩𑒯𑒞 𑒞𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒑𑒰𑒦𑒱𑒢। 𑒂𑒩𑒱 𑒋𑒏𑒩𑒹 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒥𑒜𑓃𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒧𑓂𑒯𑒰𑒩𑒪 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒋𑒞 𑒞𑒿 𑒋𑒏-𑒂𑒡𑒙𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒹𑒔𑒱 𑒐𑒹𑒞𑒼 𑒏𑒲𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒥। 𑒔𑒰𑒩𑒰𑒏 𑒠𑒱𑒏𑓂𑒏𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿 𑒣𑒕𑒳𑒂𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒛𑓃𑒲𑒧𑒹 𑒒𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒲𑒂 𑒥𑒴𑒢𑒱 𑒠𑒹𑒥𑒃।"

𑒍 𑒏𑒪𑒹𑒖𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒖𑒑𑒴𑒞 𑒏𑒹𑒪𑒏। 𑒩𑒐𑒥𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒏𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒏𑒃 𑒂𑒋𑒪𑒹 𑒩𑒯𑒋। 𑒯𑒰𑒿𑒃-𑒯𑒰𑒿𑒃 𑒡𑒰𑒢 𑒕𑒼𑒣𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒙𑒪 𑒒𑒰𑒮𑒏 𑒣𑒟𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒪𑒑𑒧𑒹 𑒑𑒹𑒪। 𑒃𑒧𑓂𑒯𑒩𑒳𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒼𑒣𑒪 𑒡𑒢 𑒣𑒟𑒱𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒩𑒐𑒪𑒏, 𑒅𑒣𑒩𑒮𑒿 𑒒𑒰𑒮 𑒤𑒴𑒪𑒏𑒰 𑒏𑒃 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒡𑒰𑒢 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒂𑒥𑒱 𑒮𑒏𑒃। 𑒞𑒩𑒏𑒰 𑒡𑒰𑒢 𑒅𑒣𑒩𑒏𑒰 𑒒𑒰𑒮𑒮𑒿 𑒗𑒿𑒣𑒰 𑒑𑒹𑒪। 𑒞𑒃 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒲𑒞𑒩𑒳𑒏𑒰 𑒟𑒩𑒟𑒩𑒲 𑒏𑒧 𑒯𑒳𑒁 𑒪𑒰𑒑𑒪।

𑒮𑒳𑒧𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒴𑒗𑒹𑒪𑒻 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒣𑒰𑒕𑒴𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒍 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒼। 𑒂 𑒍𑒏𑒩 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒁𑒡𑒪𑒰𑒯 𑒏𑒰𑒖 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒯𑒼। 𑒤𑒹𑒩 𑒮𑒼𑒔𑒪𑒏 𑒖𑒹 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒙𑒯-𑒙𑒯 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒯𑒩𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒩𑒾𑒠𑒧𑒹 𑒏𑒹 𑒋𑒞𑒰। 𑒃 𑒮𑒼𑒔𑒻𑒞 𑒮𑒢𑓂𑒞𑒼𑒐

ভেনগা।

খর্ৰ-খর্ৰ জেনা পাছুমে কিছু খড়খড়াএন হো। সুমনীকেঁ ডৰ পৈস গেনগা। মনমে ৺ঠনৈ- সাগত ভূত-প্রেত ছৌ। ঘুমিকই পাছু ৺নৈষ্ট দেখনক খা দেখতে ৰহি গেন। মুঁহক ৰোনী ৰঁঙ্গ ভই গেনগা। ছাতীক ধুক-ধুকী তেজ ভই গেনগা। হাথ-পএৰ জেন কঠুখা গেনগা। কিন্তু এহেন স্থিতি ৰেঁসীকান তক নহি ৰহন।

তৎক্ষেণ খাএন পৰিস্থিতিসঁ নড়ৰাঁক ক্ষমতা মন্মস্কমে খাৰিঁ জাগ ছৈ। এ ক্ষমতা কিনকোমে কিছু কম কিনকোমে কিছু ৰেঁস । মুদা ৰহৈ ছৈ জৰুৰ।

খপনা দেহ খা মনকেঁ সামান্য কৰৰাঁক চেষ্টা কৰৈত সুমনী ঘাসক পথিয়া ৺ঠেৰাঁক চেষ্টা কেনক।

মুসৰাঁক কড়কৈত সৰৱ নিকনন- "ঐ, ঘাসক পথিয়া ৺ঠা হি সকৈত ছেঁ। খাগ ধৰা গেনঁহ। দস দিন চোৰকেঁ তঁ একদিন সাধুকেঁ। ওগ দিন গামক নগীচমে ৰহী তঁ গাৰি দৈত গামপৰ চনি গেনঁহ। খখন চিচিএৰোঁ কৰৰীহী তঁ এতেক দূৰসঁ কিয সুনতৌঁ।"

যাদি পড়ন সুমনীকেঁ ওগ দিন মুসৰাঁ সুমনীকেঁ দেখৈত এঁঠ কই ৰাঁজন ৰহএ- "ৰাঁধমে ধান ৰহএ চাহে ঘসৰঁহিনী। সৰঁহক মানিক মুসৰাঁ। জে মন হেতৈ সে কৰৰোঁ।"

গএহ সুনিকই সুমনী গাৰি দৈত চনি গেন ৰহগা। সুমনীকেঁ চুপ দেখ মুসৰাঁ ফেৰ ৰাঁজন-

"খাৰঁ তঁ তোৰা জৰিমানা নগৰেঁ কৰতৌ। কিযো নহি ৰঁচা সকৈ ছৌ।"

সুমনীকেঁ স্মৰণ ভই ৺ঠন। সসুৰক নাঠীক চূৰ। সাঁ৺সক খোঁৰনীক মাৰি। ভৰন পঁচাযতমে ছৌড়া সৰঁহক পিহকাৰী। জৰিমানা জে নগত সে খনগে।

তৈযো ও হিম্মত রাঁম্বনেক- "হম দোসৰাকেঁ খেতমে হা নহি দেনিঐ। হমৰা পথিযামে কহাঁ কিছু ঋছি। নোক ঘাসো নহি কৈতৈ। মান-জা��কেঁ এতেক দিক্কত চগা হমৰা রেঁৰ ভেন জ গত ঋছি। হম জা ৰহন চী। হমৰা কিযো নহি ৰোকি সকৈত ঋছি।"
পথিযা ঙঠা ক২ স্বমনী চনেন। কৰোধমে ঋারিঁ ম্বসরাঁ ঘাসক পথিযা ঠেন ক২ গিৰা দেনক। ঋা ঘাস ঙঝৈন ক২ চিড়িযারৈত রাঁজনে-
"এ কী চিযৌ? ঋারঁ কেনা রঁচমেঁ?"
স্বমনী নাজে কঠুঋা গেন ম্বদা কোনো রঁহম্না তঁ কৰএ পড়ত স্বমনীকেঁ। রাঁজনে- "এ ধান হম ঋপনা খেতমে কৈনৌঁ। মান-জানকেঁ রঁচেরাঁক নেন তঁ কোনো ঙপাএ কৰএ পড়ত।"
ম্বসরাঁ ওকৰা দেহকেঁ গহিকী নজৈৰসঁ দেখ ম্বড়ী হিনরৈত রাঁ নে-
"হঁ, ঋপনা মানক জান রঁচা ঋা দোসৰকেঁ গৰদৈন কাটৈ। গে কহৈ চিযৌ ঋারৌঁ নত হো। হমৰ রাঁত স্বন। সাঁপো মৰি জাএত ঋা নাঠিযো নহি টুটৈত।"
সমনী সোচনেক, কহীঁ কোনো নীকে গপ কহৈত দঋএ। ডুমৈত কান তিনকা ভেটৈ জাএ। পৃছনেক- "ঋচ্চা কী কহএ চাহৈ চহক।"
ম্বঁহক স্বপাৰীকেঁ চপৰ-চপৰ কৰৈত, ঋাঁখি-ম্বঁহ চমকারৈত ম্বসরাঁ রাঁজনে-
"কহরৌঁ কী। কেতেক দিনসঁ ঋাস নগৌনে চী। কেতেক রেঁৰ তোৰা গশাৰাসঁ কহরোঁ কেনিযৌ। এক রেঁৰ হমৰা মনক ঋাস পূৰা কৰ ঋা তরঁ দেখ তোৰা কোনো গপক দুখ-তকনীফ নহি দঋ দেরঁঙ। কী মৌগিযাহ ফেণ্কুঋাকেঁ পানা পড়ন চেঁ। স্বম্নৰ জ্বঋানীকেঁ গাৰথ ক২ দেতৌ।"
স্বমনী থৰথৰ কাঁপৈত, ননিযাএনে ঋাঁখিযে ম্বসরাঁ দিস তকনেক ঋা

মোচনক- ভমেৰ দেখহক খা পপিযাহাক গপ স্বনহক। জঁ গজ্জত নহি ৰহত তঁ জীৱঁ ক২ কী কৰৱঁ। কিন্তু নগৈত খছি জে খাগ জাৱেঁ দেৱী মহৰানী নহি ৰঁঠাএত তাৱেঁ নহি ৰঁঠৱঁ।
খপন শক্তিকেঁ সংগ্ৰহ কৰৈত কড়ৈক ক২ স্বমনী ৰাঁজন- "ৰে তোৰা ৰাঁজৈ-কে ঠেকান ছৌ কি নহি। সভ ধন ৰাঁগসে পসেৰী ৰূঁঝৈ ছীহী। ৰঁড় খেত খেনে ছী। খাগ সভষ্টা ৰোঁকৰা দেৰঁভ।"
কঠহঁসী হঁসৈত ম্বসৰাঁ একৰা মৌগীক মনাৰ ৰূঁঝি নপৈক স্বমনীকেঁ ৰাঁহি পকড়নক। ঐ ৰাঁতমে ম্বসৰাঁ পহিনহিসঁ খভ্যস্ত ছন। কেতেকোকেঁ সাথে ণ্বকৰম কেনে ছন, কিন্তু খাসক ৰিপৰী ম্বসৰাঁকেঁ স্বমনী এক ঐড় মাৰনক। ম্বসৰাঁ ফেৰ ভঠি স্বমনী দিস ৰঁঢ়ন। ওকৰা ৰূঁঝেনৈ ঘোড়াপৰ সৱাৰী কৰৰাঁক নেন এক-দূ চৌতাৰ তঁ সহএ পড়ৈত খছি। ধাক ছুহঁনে নহি ছগ। কনী ৰঁনজোৰী ক২ দেৱেঁ তঁ কী ক২ সকৈত খছি, ঐ স্বন-ম্সান ৰাঁধমে। ৰাঁত ৰঁঢ়তৈ তঁ সিংহজী গিৰহত খছিএ।
ওকৰ কিৰদানী দেখ স্বমনীক মোঁসে দেহ খাগি নেস দেনক। খাঁখি নানে-নান থৰথৰ কঁপৈত শৰীৰ। ৰাঁজন-
"মোঝহাসঁ ভাগি জো নহি তঁ..।"
কিন্তু ম্বসৰাঁ নহি ৰূকন। খাগূ ৰঁঢ়ন হঁস্বখা নেনে স্বমনী ঈড়কন। ঠৰ-ঠৰ-ঠৰাক হঁস্বখাক প্ৰহাৰ ণ্বৰতাক সংগে ম্বসৰাঁক নেক ছাতীযো ঠিৰা গেন।
খাঁখি ভঠা ক২ দেখনক তঁ ৰূঁঝি পড়ন ও মোঝামে স্বমনী নহি কিযো খান ঠাঢ় খছি। সাগত গাছক মোঁঝসঁ কোনো দেৰী ওকৰাপৰ সৱাৰ ভ২ গেন।
হাথমে খূনসঁ ভীজন হঁস্বখা নেনে, সাড়ীক ঠঠা ৰঁন্থনে ৰোধসঁ কৰিযাএন ম্বখ, নান-নান খাঁখি, থৰ-থৰ কঁপৈত ম্বসৰাঁ দিস ঢ়ন

খারিঁ ৰহন খছি।

গৰজৈত ৰাঁজন-

"খাগ মভষ্টা খূন ৰোঁকৰা দেৰোঁ। মভষ্টা পাপ পেষ্ট ফাৰিক**২** নিকানি দেৰোঁ, ঠাড় ৰহ ওহীঠাম।"

ম্বমৰাঁকেঁ ব়ুঁমেনৈ জে খাৰঁ প্ৰাণ ৰঁঠাএৰঁ মোমকিন খছি। ও খিখিৰ জকাঁ পাচ্ছ ভনৈষ্ট পড়াএন। ধাঁগ-ধাঁগ খমৈত পড়া ৰহন ছি। ওকৰা ব়ুঁঝি পড়ৈত খছি জে পাচ্ছমঁ খূনমে ভীজন খাঁখি খা হঁম্বখা নেনে ম্বমনী দৌড়ন খারিঁ ৰহন খছি। খারিঁ ৰহন খছি। নিশ্চয মন্বস্থ নহি দেৰী চড়ন ছৈ ওকৰা দেহপৰ। ও চিচিযা ভঠন- "হৌ মানিক, হৌ গিৰহত, দৌড়ক**২** খাৰঁহ হৌ।"

কিন্ত কেতৌ কিযো নহি খৰৈঁত খছি। ও খপম্যাঁত ভ**২** গেন খছি। হনেফ মখি ৰহন খছি। খাঁখিক খাগৃ খন্থাৰ মন ব়ুঁঝি পড়ৈত খছি। ফেৰ মোন পড়িতে জোৰ-জোৰমঁ পাঠ কৰএ নাগন- "জয হন্বমান জ্ঞান গ্বণ মাগৰ.. জয কপীশ তি‍ঁ নোক ভজাগৰ.!"

খপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাভ।**

২.১৯.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- ১ টা নঘুকথা- ডইৰ কথী কে

কুমাৰ মনোজ কশ্যপ

১ টা নঘুকথা

ডইৰ কথী কে

ঠাম্দিম ঘূপ্প খন্তৰিয়া! পূমক ণ্হেমে মণ্ট্রীষ্ট নাগষ্ট কে গজোতো কে খপ্রভাৰী ৰঁনা দেনে ছনৈ। খল্পনা ঘড়ী দেখনক - মাড়ে খা ঠ! ৰঁম মণ্টৈভ মৱমান তই নহিঁ ছনৈ .. এক কাত কিছ   পৃৰু খ খা দোমৰ কাত কিছু মী......

পৃৰুষ মই স্ত্রী কে মংখ্যা কিছু ৰেঁমিযে । থ্রহ   পক্ষ জেনা পূর্বপৰি ঠিত তহিনা হঁমি-

হঁমি ৰাঁত কৰৈত। একৰা নীক তই নহিঁ বুঁমেনৈ তৈযো স্ত্রীগণে দিম ঠাড় হৈৰঁ ভঠিত বুঁঝনক। ৰঁম কে কোনো পতা নহিঁ ছনৈ। একষ্টা ৰঁম এৱোঁ কেনৈ তই ৰিঁনমনৈ নহিঁ

। একৰ খোঁঝী ৰঁড়ন জা ৰহন ছনৈ। খান দিন খৰেঁৰ ভগযো জাগ্রা তই খাফিমক গাড়ী ঘৰ ছোড়ি খাৰেঁ। খাগ্রা ত' খাফিম মে কোনো গাড়ী ছনৈহে নহিঁ। ও ফেৰ ঘড়ী দিম দেখনক .... পৌ নে নৌ! একষ্টা খাষ্টো খাৰিঁ ক' ওকৰা নগ ৰুকনৈ খা ড্রাগ্রৰৰ গ্রশাৰা কেনকৈ ৰেঁই নেন। যঁত্ৰৱত ও খাষ্টো মে ৰৈম গেন ৰিঁনা কিছু মোঠনে ৰা কহনে। খাষ্টো ঠনৈত ৰহনৈ। "মৈডম! খাহাঁ গ নেত জগহ পৰ ঠাড় ছনহাঁ। ও মভ নীক ঘৰক স্ত্রীগণ নহিঁ ৰহৈ ছৈ। খাহাঁ কে জেৰাঁক কতই খছি?" খাষ্টোৰাঁনা পৃছনকৈ তখন ওকৰ ধ্যান ভঁগ ভেনৈ। ও ভীতৰ তক ডৰে মিহৰি গেন। খাগ্রা নহিঁ জানি কী ভ' জগতৈ! মৱদা এখনো ও মৱক্ষিত খছি? খনজান খাষ্টো ..... ৰীৰান ৰাঁষ্ট ...... কিছুও ভ' মকৈত ছৈ.... নির্ভযা, ভৰেঁৰ ..খমংখ্য ঘষ্টনা!!! ওকৰ দেহ ভুনে কি গেনৈ.. ৰোখাঁ ঠাড় ভ' গেনৈ।   "মৈডম কতই জেৰেঁ মে কহ নিযৈ নহিঁ?"

- ড্রাগ্রৰৰ ফেৰ পৃছনকৈ তই ও হড়ৰঁড়ৈন "ঠঠ ৰোড....... ৰিগৰ জিম কে ৰঁগন মো।"ফেৰ মই মংভাৱিত খনিধষ্টক খাশংকা কে

ঘোঠৈত ও অপন ঘ্ধ-বুঁধ বিঁঘৰ**ই** নাগন .... এক দিঘ গনাৰ দোঘৰ দিঘ খাধি....... প্ল নূ অথাহ! ওকৰ ধ্যান ভঁগ ভেনৈ কানোনী কে পূৰিয গেষ্ট দেখি ক**ই** "ৰোক**ই**....ৰোক**ই** .... হমৰা এতহি ডতৰৈ কে অছি।" অাগৌ কে ব্ৰেক নগৰৈঁ ঘ পহিনে ও ঘৌ ৰূপযা কে নোষ্ট ড্ৰাঙৰৰ কে পকড়া ৰঁদহৰাঘ দৌড়ৈত জকাঁ গেষ্ট মে ঘূমি গে .... ৰিঁনা এমহৰ-ওমহৰ দেখনে !

অাগৌ ড্ৰাঙৰৰ ৰঁদহৰাঘ পড়াযন জাঙত অন্ননা কে অা ফেৰ অপন হাথক ঘৌ ৰূপযা কে নোষ্ট কে দেখনক। ও ঘোঠৈত ঘূৰি ৰহন ছন .... ঘাঙত ডৰা গেন ছন; মুদা ককৰা ঘ??

-কুমাৰ মনোজ কশ্যপ, ঘম্প্ৰতি: ভাৰত ঘৰকাৰ কে ডপ-ঘঠিৱ, **ঘঁপৰ্ক:** ঘী-11, ষ্টাৰৰ-4, ষ্টাগপ-5, কিদৱঙ নগৰ পূৰ্ব (দিল্লী হাষ্ট কে ঘামনে), নঙ দিল্লী-110023 মো. 9810811850 / 8178216239 ঙ-মেন : writetokmanoj@gmail.com

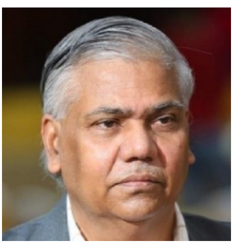
অপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

২.পদ্য খণ্ড

২.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ- ধোখা

২.২.আশীষ অনচিন্হাৰ- দূ টা গজল

২.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ- ধোখা

ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ, ৰিটায়ৰ্ড চীফ জেনৰল মৈনেজৰ (ৱা), ৰী.এস.এন.এল.(মুখ্যালয), দিল্লী,গাম- খৰেৰ ডীহ, পো. খৰেৰ হাট, মধুৰঁনী

ধো খা

রি শ্বা স -দী প জৰৈত ৰহএ,
দেখবঁ, কখনো নে মি ঝা গ,
খন্তৰ -রিঁ হা ৰি মেহো খওতএ,
মুদা প্ৰেমী , জৰি তে জা গ ।

খচি নে ৱা সা মা ন্য দী প,

ওা ৰাঁ তী ঠৈ রি শ্বা য ক'
রি শ্বা য -ওজো ত ফন ঠৈ একৰ
ৰঁর্থক ৰঁর্থ প্রযা যকা।

ভৰো যা ক' ম্বখ -মঁডন পৰ,
হো ওত ঋঠি নহি , ঠন -ঠদ্মক' দা গ,
যদি খন ডুঁঠ ৰহৈত ঠৈ মূঢ়ী ,
ম্বশো ভি ত ওহি পৰ নি ধ্ঠা -পা গ।

ঋধি কা ৰ -পত্র ও শপথ -পত্র
নএ কী কৰতৈ রি শ্বা য?
ওা ঋঠি ম্বঠা ওহি না , জহি না
ঋঠি নি র্মন ঋাকা শ।

মজবূঁত এহেন একৰ ৰঁষ্কন,
ঋষ্টূঁষ্ট জতয রি শ্বা য,
ষ্টূঁষ্ট যকয নহি ওা তা ধৰি ,
জা ধৰি , তন মে শ্বা য

ভৰো যা কে জে পা ত্র নহি ,
যৰঁতৰি , পৰৈঁত ঋঠি ঋপমা ন,
কতৰোঁ দস্তা রেজ দি ঋা দেত,
রি শ্বা য ক' ষ্বা ন?

ভা ঙ্কন রি শ্বা য ধো খা ঋঠি ,

শা র্গি দ জকৰ ছৈ, ছন -প্ৰপংচ,
ভৰো ম্যা তো ড়এ কে নেখাৰ ,
ষড্যংত্ৰ কৰৈত খ্ছি ,মঞ্চ -মঞ্চ।

ধো খা -ক্ষেত্ৰ মে ভগৈত খ্ছি ,
রি শ্বা মঘা ত কে শূন,
ক্ৰূৰতা ও কপঞ্চ হো গত ছৈ,
এহি কেঁ মভ মঁ মূন।

হৃদয ছদ্ম -ছন মঁ ভৰন,
ষড্যংত্ৰ ৰঁন্নন, ভুজদণ্ড,
নো ভ -কা নি মা মঁ পো তন,
ণৃষ্টি ন -মৃহ, মহা প্ৰচণ্ড।

ধো খা -মৃখ, মী ঠ মঁ ভৰন,
খ্ছি ড্ৰা পৰঞ্চ ভুজংগ,
খ্ৰমৰ পা রিঁ কষ্টৰেঁ কৰত,
দেখা দেত নি জ ৰংগ।

ধো খা কে খ্ছি জে নগৰী , ও
মি থ্যা মা ণি ক্য মঁ ৰহৈছ মজন,
হো গত ৰহৈত ছৈ মদি খন ওত '
ষড্যংত্ৰেক কো নো চহন -পহন।

কনক -খাসন মভ খ্ছি ৰঁন্নন,

ফুলা এন, ৰুষ্টি ন কপষ্ট -শতদন,
ৰঁন্মী , মী ন হেত্তু জেনা পা থন,
ভো জনো ওহি না ঋছি পৰমন।

ঋতি থি -মত্কো ৰ মে ব্যস্ত নো ক,
কি ও ঋাৰ নহি , ও মভ ঋছি শঠ,
ঋৰমৰ জখনে ভেষ্ট গেনৈ,
ছো ঢ়ৈত নহি ঋছি , ধো খা কে হঠ।

ছদ্ম ভৰন এহি নগৰী মে,
ৰি শ্বা ম ক'ৰক্ত ৰঁহা ওন জা গছ,
মী ঠগৰ -মী ঠগৰ গী ত গা ৰিঁ , ছন -
-ৰি জয -ভয়েৰ মনা ওন জা গছ।

মৃদা , কনংক ৰি শ্বা মঘা ত কে,
মা ষ্টন ঋছি জকৰ কপা ৰ,
কে পতি ঋাওত ওকৰা পুনি ,
কে, কৰত পুনঃ ওকৰা য়ী কা ৰ?

ঋপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

३.२.ঋাশীষ ঋনাঠিন্থাৰ- দূ ষ্টা গজন

আশীষ অনচিন্হাৰ

দূ টা গজল

১

খিচনে গেনৈ জিঁদা খান

নগ্নআ ভগ্নআ জহৰীনান

ভীতৰ নগনৈ কমগৰ চোট

ৰাঁহৰ খানী কাদো থান

গম্হৰ চুৰেঁ অগৰেঁ ঘাম

ডম্হৰ ৰাঁজে স্বৰ নয তান

কানূনক অছি নৰকা নাম

টুটৈন হাথক ফাটৈন জান

একৈ টা ছথি সভহঁক নাথ

অতৰেঁ আমা মানো মান

সভ পাঁতিমে 22-22-22-21 মাত্রাক্রম অছি।

𑓒

𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒫𑓀𑒔𑒞𑒹 𑒖𑒹𑒫𑒲𑒧𑒹
𑒮𑒳𑒫𑒱𑒡𑒰 𑒫𑓀𑒔𑒞𑒹 𑒖𑒹𑒫𑒲𑒧𑒹

𑒪𑒏𑓂𑒭𑒝𑒰 𑒫𑓂𑒨𑓁𑒖𑒢𑒰 𑒮𑓁𑒑𑒹
𑒁𑒦𑒱𑒡𑒰 𑒫𑓀𑒔𑒞𑒹 𑒖𑒹𑒫𑒲𑒧𑒹

𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒎𑒰𑒞𑒱𑒩 𑒩𑒎𑒢𑒹 𑒕𑒲
𑒠𑒳𑒫𑒱𑒡𑒰 𑒫𑓀𑒔𑒞𑒹 𑒖𑒹𑒫𑒲𑒧𑒹

𑒔𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒼𑒢𑒏 𑒯𑒩𑒪 𑒗𑒳𑓁𑒛
𑒮𑒧𑒱𑒡𑒰 𑒫𑓀𑒔𑒞𑒹 𑒖𑒹𑒫𑒲𑒧𑒹

𑒞𑓁𑒞𑓂𑒩 𑒧𑓁𑒞𑓂𑒩 𑒖𑒼𑒑𑒲 𑒮𑓁𑒑𑒹
𑒮𑒳𑒎𑒱𑒨𑒰 𑒫𑓀𑒔𑒞𑒹 𑒖𑒹𑒫𑒲𑒧𑒹

𑒮𑒦 𑒣𑒰𑓀𑒞𑒱𑒧𑒹 22-22-22-2 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒁𑒪𑒑-𑒁𑒪𑒑 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒹𑓀 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒃 𑒫𑓀𑒯𑒩𑒹 𑒧𑒲𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒃 𑒫𑓀𑒯𑒩𑒹 𑒧𑒲𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓁𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

४.सँस्कृत खण्ड

४.१.डा. दीपिका- ठक्कूरसाहित्यशो विन्यासः (षष्ठोऽध्यायः)

४.१.डा. दीपिका- ঠম্প্রসাহিত্যযশো রিনাসঃ (ষধ্বেঠাঙ্করাসঃ)

ঠম্প্রসাহিত্যযশো রিনাসঃ

(ষধ্বেঠাঙ্করাসঃ)

ডা. দীপিকা

(স্বতন্ত্রলেখিকা বেদৱতী-মহাৱিদ্যালযস্য প্রাক্তনপ্রাধ্যাপিকা চ)

[চম্পূসাহিত্যৱাগ্বিলাসস্য ষষ্ঠে২স্মি ভৱতাং ভৱতীনাং চ সমেষাং হার্দং স্বাগতং ৱ্যাহৃত্য অদ্যতনীযৱিষযৱস্তুমাদাযাত্র প্রস্ ্তুতা২স্মি। অদ্য মহাকৱিভোজৰাজপৰিচযানন্তৰং মহাকৱিভোজৰাজকৃতচম্পূৰামাযণৱিষযে গ্রন্থান্বগ্ণং ৱ খ্রষাং তত্র ভৱতাং ভৱতীনাঞ্চামোদপ্রমোদায কিঞ্চিৎ-প্রস্তৌমি।]

তত্রাদৌ সর্বপ্রথমং গ্রন্থপৰিচযঃ- গ্রন্থে মহাকৱিভোজৰাজকৃতপঞ্চকাণ্ডানি ৱর্তন্তে এভিস্সহৈৱ ষষ্ঠমং কাণ্ডম্ আচার্য লক্ষ্মণসূৰি ৱিৰচিতং ৱর্ততে। গ্রন্থো২যং যস্য সংস্কৰণস্য সমুদ্ধৰণং মযা দীযতে স তু নির্ণযসাগৰপ্রেসতঃ 1898 তমে ৱর্ষে প্রকাশিতঃ ৱর্ততে। অস্য সম্পাদকঃ আচার্যকাশিনাথপাণ্ডুৰং ়ঃ ৱর্ততে।

1. ৱাঁলকাণ্ডম্
2. অযোধ্যাকাণ্ডম্
3. অৰণ্যকাণ্ডম্
4. কিষ্কিন্ধাকাণ্ডম্
5. সুন্দৰকাণ্ডম্
6. যুদ্ধকাণ্ডম্

উপর্য্যুক্তানি ষট্কাণ্ডানি গ্রন্থকারেণ লিখিতানি অপি চ সপ্তমং কাণ্ডং শ্রীলক্ষ্মণসূরিভিঃ লিখিতম্ ইতি আচার্য্যাঃ স্বয়মেবামনন্তি। যথা-

সাহিত্যাদিকলারতা শলগবগ্রামাবতংসায়িত

শ্রীগঙ্গাধরধীরসিন্ধুবিধুনা গঙ্গাম্বিকাসূনুনা।

প্রাগম্ভোজোদিতপঞ্চকাণ্ডবিহিতানন্দে প্রবন্ধে পুনঃ

কাণ্ডো লক্ষ্মণসূরিণা বিরচিতঃ ষষ্ঠোঽপি জীয়াচ্চিরম্॥

অনেন সহৈব আচার্য্যবেঙ্কটপণ্ডিতেন লিখিতঃ উত্তরকাণ্ডোপি বর্ত্ততে

বালকাণ্ডস্য আদৌ এব মঙ্গলপদ্যে মূলগ্রন্থকারঃ ভগবতঃ গণেশস্য চরণদ্বয়ং স্তৌতি। স নিগদতি যৎ বেদরূপশাখাব্যাপ্তৌ বেদান্তপ্রতিপাদিতৌ শ্রীগণেশস্য পাদযুগলৌ যৌ কমলানাং সৌন্দর্য্যাভিমানং দূরী কর্তুং প্রভবতঃ অপি চ গেহ জাগতিকবিবিধকায়াক্লেশনাশয়িতুং সমর্থৌ স্তঃ তাদৃশৌ শ্রীদায়কৌ গণেশপাদাম্বুজৌ শ্রীবিস্তরং কুরুতঃ ইতি।

লক্ষ্মীং তনোতু নিতরামিতরানপেক্ষ

মঙ্ঘ্রিদ্বয়ং নিগমশাখিশিখাপ্রবালম্

হৈরম্বমম্বুরুহডম্বরচৌরনিঘ্নম্

বিঘ্নাদ্রিভেদশতধারধুরন্ধরং নঃ॥

এরমের দ্বিতীযে শ্লোকে গ্রন্থকাৰঃ ব্ৰাহ্মণসম্বদাযঃ স্তর তি।

চম্পূৰামাযণে পূর্বরতির্বিপ্লষাং খ্যাতিখ্যাপনং ৰোতি। গ্রন্থকাৰঃ চিত্রকার্যপ্রিযো রর্ততে। খনেন সহৈরাম্লিন্ চম্পূকার্যে ্নেষস্য প্রাচুর্যেণ প্রযোগো দৃশ্যতে। প্রসাদগুণস্য নিদর্শনম্ খপি চ ঋতুরর্ণনং রঁদাশঃ দৃশ্যতে। খস্য গ্রন্থস্য খনেকে পাঠাঃ মিনন্তি খতঃ ক্কচিৎ পাঠভেদোঽপি দৃশ্যতে। রান্মীকিৰামাযণ-চম্পূৰা াযণযোর্মধ্যে খনেকশঃ শ্লোকসাম্যমপি প্রাপ্যতে যথা হি-

ক্র ঃ	রান্মীকিৰামাযণম্	চম্পূৰামাযণম্	সন্দর্ভঃ
1.	'গচ্ছতা মাতুনকুনং ভৰতেন তদানঘঃ ......প্রীতি ু ৰস্কৃতঃ'	'গচ্ছতা দশৰথেন ......গ ত্যাদি'	খযোধ্যাকাণ্ড
2.	'প্ররিশ্য তু মহাৰণ্যং .....খাশ্র ম গুনং'	'প্ররিশ্য রিপিনং .... গ ত্যাদি'	খৰণ্যকাণ্ড
3.	'সতাং পৃথ্ককৰিণী......খাকৃ (েন্দ্রিযঃ'	'সতাং সতাং ......জাতক ম্পঃ'	কিষ্কিংধা কাণ্ড

4.	'ততো ৰাৰণনীতাযাঃ......পথি'	'ততো হনূমান.....চাৰ ◌ান্মা'	স্বন্দৰকাণ্ড

ক্ৰমশঃ..

শ্ৰপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

